Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (pierwsza izba w składzie powiększonym)

z dnia 18 września 2024 r.*

Konkurencja – Nadużycie pozycji dominującej – Rynek chipów pasma podstawowego UMTS – Decyzja stwierdzająca naruszenie art. 102 TFUE i art. 54 porozumienia EOG – Drapieżne ceny – Właściwość organu wydającego akt – Prawo do obrony – Określenie rynku właściwego – Pozycja dominująca – Nadużycie – Odtworzenie cen – Określenie kosztów odniesienia – Analiza cenowo-kosztowa – Brak wymogu wykazania istnienia konkretnych skutków – Zamiar wykluczenia konkurenta – Obiektywne względy uzasadniające – Obliczanie kwoty grzywny – Wytyczne w sprawie metody ustalania grzywien z 2006 r. – Wartość sprzedaży – Kwota dodatkowa – Nieograniczone prawo orzekania

W sprawie T-671/19

Qualcomm, Inc., z siedzibą w San Diego, Kalifornia (Stany Zjednoczone), który reprezentowali M. Davilla, M. Pinto de Lemos Fermiano Rato, M. English oraz A. Kontosakou, adwokaci,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Europejskiej, którą reprezentowali H. van Vliet, G. Conte, M. Farley oraz C. Urraca Caviedes, w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranej przez

Nvidia Corp., którą reprezentował M. Dolmans, adwokat, P. Stuart, barrister-at-Law oraz W. Lin, solicitor,

interwenient,

SĄD (pierwsza izba w składzie powiększonym),

w składzie: D. Spielmann, prezes, V. Valančius, R. Mastroianni (sprawozdawca), I. Gâlea i T. Tóth, sędziowie,

sekretarz: M. Zwozdziak-Carbonne, administratorka,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

* Język postępowania: angielski.

po przeprowadzeniu rozprawy w dniach 13–15 marca 2023 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 W skardze opartej na art. 263 TFUE skarżąca, Qualcomm Inc., wnosi o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji C(2019) 5361 final z dnia 18 lipca 2019 r. dotyczącej postępowania przewidzianego w art. 102 TFUE i art. 54 porozumienia EOG [sprawa AT.39711 – Qualcomm (rażące zaniżanie cen)] (zwanej dalej „zaskarżoną decyzją") lub ewentualnie uchylenie lub obniżenie kwoty grzywny nałożonej na nią w tej decyzji.

Okoliczności powstania sporu

Kontekst sprawy

2 Qualcomm jest amerykańską spółką utworzoną w 1985 r., działającą w obszarze technologii komórkowych i bezprzewodowych Prowadzi on swoją działalność głównie za pośrednictwem Qualcomm CDMA Technologies (zwanego dalej „QCT") i Qualcomm Technology Licensing. QCT jest twórcą i dostawcą między innymi chipów pasma podstawowego, typu półprzewodnika i oprogramowania systemowego opartego na wielodostępie z podziałem kodowym (CDMA), wielodostępie z ortogonalnym podziałem częstotliwości (OFDMA) oraz innych technologiach wykorzystywanych głównie do komunikacji głosowej i transmisji danych. Chipy Qualcommu są sprzedawane (a jego oprogramowanie systemowe licencjonowane) przedsiębiorstwom, które wykorzystują je do wyposażenia telefonów komórkowych, tabletów, laptopów, modułów danych i innych urządzeń elektroniki użytkowej. Qualcomm Technology Licensing zarządza programem udzielania licencji na korzystanie z własności intelektualnej Qualcommu udzielając głównie licencji dostawcom urządzeń mobilnych.

3 Urządzenia komórkowe, takie jak telefony komórkowe, tablety i inne urządzenia podłączone do Internetu, wymagają szerokopasmowego dostępu do Internetu za pośrednictwem komórkowych sieci telefonii komórkowej.

4 Zasadniczym elementem zapewniającym łączność mobilną w urządzeniu jest procesor pasma podstawowego, który zapewnia funkcję przetwarzania sygnałów zgodnie z protokołami komunikacyjnymi określonymi w standardach komórkowych. Procesory pasma podstawowego mogą być zintegrowane bezpośrednio z urządzeniami mobilnymi, takimi jak smartfony, lub z modułami zewnętrznymi, które z kolei są zintegrowane z urządzeniem. Taki procesor składa się z materiałów półprzewodnikowych (takich jak krzem) i jest zapakowany w chip zwany „chipem pasma podstawowego".

5 Poza procesorem pasma podstawowego niektóre rodzaje urządzeń mobilnych wymagają procesora aplikacji, który służy do zarządzania systemem operacyjnym i aplikacjami takimi jak wiadomości, przeglądanie Internetu, wideo i gry. Procesor ten może być dostarczany jako samodzielny produkt, zapakowany w oddzielny chip lub zintegrowany z procesorem pasma podstawowego na tym samym chipie. Tak więc chipy pasma podstawowego można podzielić na:

– samodzielne chipy pasma podstawowego (zwane również „chipami pasma podstawowego slim" lub „modemami slim"), w których nie ma żadnych procesorów aplikacji;

– zintegrowane chipy pasma podstawowego, w których czipy pasma podstawowego zawierają procesor aplikacji.

6 Niezależnie od obecności procesora aplikacji procesor pasma podstawowego jest co do zasady połączony z dwoma dodatkowymi elementami w celu uzupełnienia jego funkcjonalności, a mianowicie ze scalonym układem komunikacji radiowej, zwanym również „nadajnikoodbiornikiem częstotliwości radiowej", oraz układem scalonym zasilania. Te trzy elementy (procesor pasma podstawowego, nadajnikoodbiornik częstotliwości radiowej i układ scalony zasilania) są niezbędne dla łączności mobilnej i są zazwyczaj nabywane od tego samego dostawcy, razem lub oddzielnie.

7 Chipy pasma podstawowego są zazwyczaj sprzedawane producentom sprzętu, którzy umieszczają je w urządzeniach wykorzystujących łączność mobilną, takim jak Apple, HTC Corporation, Huawei Technologies Co. Ltd (zwanym dalej „Huawei"), LG Corp., Nokia Corporation, Samsung Group (zwany dalej „Samsungem") i ZTE Corporation.

8 W latach 2009–2011 urządzenia mobilne zawierające chipy pasma podstawowego można było podzielić na dwie duże kategorie. Z jednej strony telefony komórkowe (różnego rodzaju, począwszy od tych zapewniających jedynie podstawowe funkcje, takie jak usługi głosowe, po smartfony), a z drugiej strony urządzenia MBB, czyli urządzenia zapewniające łączność inną niż w przypadku telefonów komórkowych, zazwyczaj pozbawione usług głosowych (na przykład tablety, karty danych takie jak pamięć USB z dostępem komórkowym, bezprzewodowe routery działające na MiFI lub laptopy).

9 Wiele urządzeń MBB, takich jak karty danych, wykorzystywało głównie modemy slim, ponieważ nie wymagały one żadnej funkcji przetwarzania, a jedynie łączności, a rynek tych urządzeń, w szczególności rynek urządzeń zgodnych ze standardami łączności trzeciej generacji (3G) opartymi na technologii „Universal Mobile Telecommunications System" (UMTS), był znacznie mniejszy niż rynek telefonów komórkowych.

10 Jak wskazano w pkt 4 powyżej, aby zapewnić łączność, chip pasma podstawowego musi korzystać z jednego ze standardów łączności. Początkowo standardy łączności pierwszej generacji (1G), tj. standardy łączności analogowej, oraz standardy łączności drugiej generacji (2G), które je zastąpiły, tj. standardy łączności cyfrowej, zapewniały jedynie łączność głosową. Następnie rozszerzono standardy opracowane dla standardów łączności 2G, a mianowicie „Global System for Mobile Communication" (GSM) w celu obsługi większej przepustowości i przesyłania danych w trybie „pakietowym" – w drodze rozszerzeń „General Packet Radio Services" (GPRS) i „Enhanced Data rates for GSM Evolution" (EDGE).

11 Standardy łączności 3G, opierające się na technologii UMTS, czyli technologii łączności bezprzewodowej i ruchomej, w momencie ich powstania (około 2000 r.) umożliwiały przesyłanie danych z prędkością 0,348 megabitów na sekundę (Mb/s), co było niewystarczające, aby umożliwić funkcjonowanie aplikacji wykorzystujących normalnie łącza szerokopasmowe, takich jak pełne przeglądanie Internetu i transmisje wideo w streamingu. Późniejsze zmiany zwiększyły przepustowość transmisji danych we wspomnianych standardach łączności. Technologia „High Speed Packet Access" (HSPA) umożliwiła zwiększenie prędkości pobierania danych do 14 Mb/s, a następnie technologia „Evolved High Speed Packet Access" (HSPA +) umożliwiła zwiększenie prędkości pobierania danych do 28 Mb/s, a nawet 42 Mb/s.

12 Co do zasady chipy obsługujące technologię UMTS (zwane dalej „chipami UMTS") posiadały również rozszerzony standard GSM/EDGE, pierwotnie zoptymalizowany dla telefonii głosowej. Wynika to z faktu, że wspomniany rozszerzony standard był nadal niezbędny dla telefonów komórkowych, ponieważ w przypadku większości operatorów sieci ruchomej GSM wciąż odgrywał ważną rolę pod względem zasięgu i przepustowości. Ten rozszerzony standard mógł być zatem użyteczny dla urządzeń MBB, mimo że nie mógł zapewnić łączności szerokopasmowej. Dzięki podstawowej obsłudze łączności GSM umożliwiał bowiem zapewnienie ciągłości usług w przypadku luk w zasięgu sieci wykorzystującej technologię UMTS.

13 Z końcem 2008 r. pojawiła się technologia „Long Term Evolution" (LTE). Pierwsze chipy obsługujące tę technologię były zgodne wyłącznie z tą technologią, co uniemożliwiało ich praktyczne wykorzystanie ze względu na ograniczone rozmieszczenie sieci z niej korzystających. Stopniowo główni dostawcy chipów pasma podstawowego opracowali chipy obsługujące zarówno technologie UMTS, jak i LTE, przy czym pierwsze z nich były dostępne na rynku w 2011 r. lub 2012 r. Technologie UMTS i LTE były rozwijane równolegle w celu poprawy wydajności i interoperacyjności.

Postępowanie administracyjne

14 W dniu 30 czerwca 2009 r. Icera Inc. złożyła do Komisji Europejskiej skargę na Qualcomm, która została następnie zastąpiona zmienioną i uaktualnioną wersją z dnia 8 kwietnia 2010 r. (zwaną dalej „skargą do Komisji"), na podstawie której Komisja wszczęła dochodzenie.

15 W 2012 r. interwenient, Nvidia Corp., która nabyła Icerę w maju 2011 r., dostarczył dodatkowych informacji, dołączając do skargi i formułując pod adresem Qualcommu zarzuty dotyczące drapieżnych cen.

16 W okresie od czerwca 2010 r. do lipca 2015 r. Komisja skierowała szereg żądań udzielenia informacji do Qualcommu, Icery lub Nvidii oraz do innych podmiotów działających w sektorze chipów pasma podstawowego. W szczególności skierowała ona do Qualcommu, po pierwsze, żądanie udzielenia informacji z dnia 7 czerwca 2010 r., wydane na podstawie art. 18 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. [101 i 102 TFUE] (Dz.U. 2003, L 1, s. 1), po drugie, żądanie udzielenia informacji z dnia 3 listopada 2011 r. na podstawie art. 18 ust. 3 wspomnianego rozporządzenia, po trzecie, żądanie udzielenia informacji z dnia 10 lipca 2013 r., wydane na podstawie art. 18 ust. 3 tego rozporządzenia, po czwarte, żądanie udzielenia informacji z dnia 13 lutego 2014 r., wystosowane na podstawie art. 18 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia, po piąte, żądanie udzielenia informacji z dnia 13 października 2014 r., wystosowane na podstawie art. 18 ust. 3 tego rozporządzenia, i wreszcie, wspólne żądanie udzielenia informacji z dnia 14 stycznia 2015 r., ponieważ zostało ono również wydane w sprawie AT.40220 – Qualcomm (wypłaty

z tytułu wyłączności). Ostateczna decyzja w tej sprawie była przedmiotem skargi do Sądu [wyrok z dnia 15 czerwca 2022 r., Qualcomm/Komisja (Qualcomm – Wypłaty z tytułu wyłączności), T-235/18, EU:T:2022:358].

17 W dniu 16 lipca 2015 r. Komisja wszczęła, w rozumieniu art. 2 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 773/2004 z dnia 7 kwietnia 2004 r. odnoszącego się do prowadzenia przez Komisję postępowań zgodnie z art. [101 i 102 TFUE] (Dz.U. 2004, L 123, s. 18), przeciwko Qualcommowi postępowanie w sprawie AT.39711 – Qualcomm (rażące zaniżanie cen). Postępowanie to dotyczyło domniemanego nadużycia przez Qualcomm pozycji dominującej w postaci stosowania drapieżnych cen na rynku chipów UMTS.

18 W dniu 8 grudnia 2015 r. Komisja wydała, w rozumieniu art. 27 ust. 1 rozporządzenia nr 1/2003 i art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 773/2004, pismo w sprawie przedstawienia zarzutów skierowane do Qualcommu (zwane dalej „pismem w sprawie przedstawienia zarzutów").

19 W okresie od grudnia 2015 r. do lipca 2016 r. Qualcomm uzyskał dostęp do akt sprawy.

20 W szczególności pismem z dnia 18 kwietnia 2016 r. Qualcomm zwrócił się do urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające, zgodnie z art. 3 ust. 7 i art. 7 ust. 1 decyzji 2011/695/UE Przewodniczącego Komisji Europejskiej z dnia 13 października 2011 r. w sprawie funkcji i zakresu uprawnień urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające w niektórych postępowaniach z zakresu konkurencji (Dz.U. 2011, L 275, s. 29), o dodatkowy dostęp do niektórych materiałów znajdujących się w aktach sprawy. W następstwie weryfikacji przeprowadzonej przez urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające Qualcomm otrzymał bardziej kompletne wersje akt sprawy.

21 W dniu 15 sierpnia 2016 r. Qualcomm przesłał swoją odpowiedź na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów (zwaną dalej „odpowiedzią na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów"), w której odrzucił wstępne wnioski Komisji.

22 W dniu 10 listopada 2016 r., Qualcomm złożył wyjaśnienia na spotkaniu wyjaśniającym, które odbyło się na wniosek tej spółki.

23 W następstwie wspomnianego złożenia wyjaśnień przez Qaulcomm na spotkaniu wyjaśniającym Komisja podjęła dalsze czynności dochodzeniowe i w latach 2017–2019 skierowała do Qualcommu, a także do innych podmiotów działających w sektorze chipów pasma podstawowego, kolejne żądania udzielenia informacji.

24 W szczególności w dniu 30 stycznia 2017 r. Komisja skierowała do Qualcommu żądanie udzielenia informacji na podstawie art. 18 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1/2003, na które spółka ta nie odpowiedziała. W dniu 31 marca 2017 r. decyzją wydaną na podstawie art. 18 ust. 3 wspomnianego rozporządzenia Komisja skierowała do Qualcommu żądanie udzielenia informacji.

25 W dniu 13 czerwca 2017 r. Qualcomm wniósł do Sądu skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji z dnia 31 marca 2017 r. Złożył on również na podstawie art. 278 i 279 TFUE wniosek zmierzający – tytułem żądania głównego – do zawieszenia wykonania wspomnianej decyzji lub – tytułem żądania ewentualnego – do przyjęcia w tym względzie środków tymczasowych. Postanowieniem z dnia 12 lipca 2017 r., Qualcomm i Qualcomm Europe (T-371/17 R, niepublikowanym, EU:T:2017:485), prezes Sądu oddalił wniosek o zawieszenie, a wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2019 r., Qualcomm i Qualcomm Europe/Komisja (T-371/17, niepublikowanym,

EU:T:2019:232), Sąd oddalił żądanie stwierdzenia nieważności tej decyzji. Odwołanie Qualcommu mające na celu uchylenie tego wyroku zostało oddalone w całości przez Trybunał wyrokiem z dnia 28 stycznia 2021 r., Qualcomm i Qualcomm Europe/Komisja (C-466/19 P, EU:C:2021:76).

26 W dniu 10 listopada 2017 r. Komisja skierowała do Qualcommu kolejne żądanie udzielenia informacji na podstawie art. 18 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1/2003.

27 W dniu 19 lipca 2018 r. Komisja wydała uzupełniające pismo w sprawie przedstawienia zarzutów (zwane dalej „uzupełniającym pismem w sprawie przedstawienia zarzutów") skierowane do Qualcommu, stwierdzając, że okres stosowania drapieżnych praktyk cenowych był krótszy i przyjmując skorygowaną metodę porównania cen i kosztów Qualcommu w odniesieniu do domniemanej drapieżnej sprzedaży będącej przedmiotem postępowania.

28 W okresie od 31 lipca do 28 września 2018 r. Qualcomm uzyskał dostęp do dokumentów znajdujących się w aktach Komisji po wydaniu pisma w sprawie przedstawienia zarzutów z dnia 8 grudnia 2015 r.

29 W dniu 22 października 2018 r. Qualcomm przesłał odpowiedź na uzupełniające pismo w sprawie przedstawienia zarzutów (zwaną dalej „odpowiedzią na uzupełniające pismo w sprawie przedstawienia zarzutów"), w której zakwestionował wstępne wnioski Komisji przedstawione w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów i uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów.

30 W dniu 10 stycznia 2019 r., Qualcomm złożył wyjaśnienia na drugim spotkaniu wyjaśniającym, które odbyło się na wniosek tej spółki.

31 W dniu 5 lutego 2019 r. Komisja skierowała do Qualcommu żądanie udzielenia informacji na podstawie art. 18 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1/2003.

32 W dniu 22 lutego 2019 r. Komisja skierowała do Qualcommu pismo przedstawiające okoliczności faktyczne (zwane dalej „pismem przedstawiającym okoliczności faktyczne"), które jej zdaniem miało na celu, po pierwsze, udzielenie Qualcommowi wyjaśnień dotyczących pewnych kwestii zawartych w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów, które spółka ta zakwestionowała w odpowiedzi na uzupełniające pismo w sprawie przedstawienia zarzutów, po drugie, poinformowanie Qualcommu o istniejących wcześniej dowodach, do których nie odniesiono się wyraźnie w piśmie w sprawie przedstawieniu zarzutów i w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów, ale które po dodatkowej analizie akt sprawy mogły być istotne dla poparcia wstępnych wniosków zawartych w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów i w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów, i po trzecie, poinformowanie Qualcommu o pewnych niewielkich aktualizacjach analizy cenowo-kosztowej przeprowadzonej w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów. Do pisma przedstawiającego okoliczności faktyczne załączono inne dokumenty, które nie zostały wcześniej przekazane Qualcommowi.

33 W dniach 24 marca i 25 kwietnia 2019 r. Qualcomm przedstawił swoje uwagi w przedmiocie pisma przedstawiającego okoliczności faktyczne.

34 W dniu 18 lipca 2019 r. Komisja wydała zaskarżoną decyzję.

Treść zaskarżonej decyzji

Odnośne produkty

35 Odrzuciwszy zastrzeżenia Qualcommu dotyczące podnoszonych nieprawidłowości proceduralnych mających wpływ na postępowanie administracyjne, Komisja przedstawiła szczegółowy opis kontekstu, w jakim działał Qualcomm i jego konkurenci, w tym Icera, w dziedzinie technologii i własności intelektualnej. W szczególności wskazała ona, że produktami, których dotyczyło prowadzone przez nią dochodzenie, były chipy UMTS, a mianowicie chipy MDM8200, MDM6200 i MDM8200A Qualcommu, które w czasie domniemanego naruszenia konkurowały z chipami UMTS Icery, w szczególności z chipami ICE8040, ICE8042 i ICE8060.

36 Zdaniem Komisji wszystkie te produkty stanowiły samodzielne chipy pasma podstawowego obsługujące łączność danych z prędkościami łącza w dół od 7,2/14,4 Mb/s do 28 Mb/s w okresie od dnia 1 lipca 2009 r. do dnia 30 czerwca 2011 r. (zwanym dalej „rozpatrywanym okresem"). W szczególności chip MDM8200 był pierwszym samodzielnym chipem pasma podstawowego Qualcommu dla urządzeń MBB i obsługującym technologię HSPA+, z prędkościami łącza w dół do 28 Mb/s. Został on po raz pierwszy wprowadzony do obrotu w maju 2009 r., a jego sprzedaż zakończyła się w dniu 30 marca 2011 r. W międzyczasie, począwszy od 2010 r., był on stopniowo zastępowany chipem MDM8200A – jego ulepszoną wersją, która po wprowadzeniu niewielkich zmian mogła również obsługiwać funkcje głosowe. Podobnie jak chipy MDM8200 i MDM8200A, chip MDM6200 był przeznaczony głównie do aplikacji służących do transmisji danych. Obsługiwał on, bez potrzeby modyfikacji, technologię HSPA+ z prędkością łącza w dół do 14,4 Mb/s oraz funkcje głosowe. Dostarczany w ograniczonych ilościach od drugiego kwartału 2010 r., zaczął był sprzedawany w większych ilościach od 2011 r. i był wprowadzany do obrotu co najmniej do końca 2017 r.

37 Chip Icera ICE8040 lub Espresso-300 był również samodzielnym chipem pasma podstawowego, wprowadzonym na rynek w październiku 2008 r. Początkowo mógł on obsługiwać maksymalną prędkość łącza w dół wynoszącą 10 Mb/s, a ze względu na swoje właściwości mógł z łatwością korzystać z ulepszeń i modernizacji za pośrednictwem oprogramowania, w szczególności w celu stopniowego zwiększania prędkości łącza w dół do 21 Mb/s. Chip ICE8042 lub Espresso-302 był ulepszonym wariantem chipu ICE8040, wprowadzonym na rynek w grudniu 2009 r. z prędkością łącza w dół do 14,4 Mb/s, zwiększoną w marcu 2010 r. do 21 Mb/s dzięki aktualizacji oprogramowania. Zredukowana wersja tego chipu, a mianowicie chip Espresso-302–1, który mógł zapewnić maksymalną prędkość łącza w dół wynoszącą jedynie 7,2 Mb/s, została sprzedana przez Icerę ZTE. Wreszcie chip ICE8060 lub Espresso-400, zapowiedziany w październiku 2010 r., korzystał z architektury modemu definiowanej oprogramowaniem Icera oraz z prędkości łącza w dół do 28 Mb/s. Oferowana była również zredukowana wersja tego chipu, a mianowicie chip E-400–1, osiągająca maksymalną prędkość łącza w dół wynoszącą 7,2 Mb/s.

Rynek właściwy

38 Komisja zdefiniowała rynek właściwy dla odnośnych produktów jako „wolny" rynek samodzielnych i zintegrowanych chipów pasma podstawowego kompatybilnych z technologią UMTS (zwany dalej „rynkiem chipów UMTS"). Komisja doszła do tego wniosku biorąc pod uwagę między innymi substytucyjność między chipami UMTS a chipami obsługującymi inne

technologie oraz brak presji konkurencyjnej wywieranej przez pionowo zintegrowanych producentów chipów pasma podstawowego. Z geograficznego punktu widzenia rynek ten został zdefiniowany jako rynek o zasięgu światowym.

Pozycja dominująca

39 Na podstawie podanych niżej okoliczności Komisja stwierdziła, że Qualcomm zajmował, co najmniej w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2011 r., pozycję dominującą na rynku chipów UMTS o zasięgu światowym.

40 Po pierwsze, Qualcomm posiadał w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2011 r. udział w rynku właściwym wynoszący około 60 %.

41 Po drugie, na rynku właściwym istniały liczne bariery dla wejścia na rynek i ekspansji, takie jak konieczność poniesienia znacznych inwestycji początkowych w dziedzinie badań i rozwoju (R&D) w celu zaprojektowania chipów UMTS, a także różne przeszkody związane z prawami własności intelektualnej Qualcommu, w tym z jego siecią porozumień licencyjnych.

42 Po trzecie, siła rynkowa klientów nabywających chipy Qualcommu nie mogła mieć wpływu na pozycję dominującą tej spółki w rozpatrywanym okresie.

Nadużycie pozycji dominującej

43 Komisja uznała, że Qualcomm nadużył swojej pozycji dominującej, dostarczając w rozpatrywanym okresie pewne ilości trzech chipów UMTS, a mianowicie chipów MDM8200, MDM6200 i MDM8200A, dwóm ze swoich głównych klientów, a mianowicie Huawei i ZTE, po cenach niższych od swoich kosztów, w celu wyeliminowania Icery, swojego głównego konkurenta w tamtym czasie w segmencie najnowocześniejszych technologii na rynku chipów UMTS.

44 Zdaniem Komisji, ograniczając wzrost Icery w segmencie najnowocześniejszych technologii na rynku chipów UMTS, który składał się wówczas prawie wyłącznie z chipów używanych w urządzeniach MBB do łączności szerokopasmowej, Qualcomm zamierzał uniemożliwić temu małemu i ograniczonemu finansowo przedsiębiorstwu uzyskanie reputacji i skali niezbędnej do zakwestionowania pozycji dominującej Qualcommu na tym rynku, w szczególności ze względu na spodziewany potencjał wzrostu tego segmentu w wyniku rosnącego ogólnego rozpowszechnienia tak zwanych „inteligentnych” urządzeń przenośnych. Komisja uznała, że Qualcomm chciał w ten sposób pozbawić producentów sprzętu w tym segmencie alternatywnego źródła chipów do telefonów komórkowych, ograniczając w ten sposób wybór konsumentów.

45 Komisja wskazała poniższe czynniki jako stanowiące kluczowe elementy swoich wniosków.

46 Praktyki cenowe Qualcommu miały miejsce w kontekście, w którym Icera wzmacniała swoją obecność na rynku chipów UMTS jako wiarygodny dostawca chipów UMTS, co stanowiło rosnące zagrożenie dla działalności Qualcommu. Aby upewnić się, że działalność Icery nie rozrośnie się w stopniu zagrażającym pozycji Qualcommu na tym rynku, Qualcomm podjął działania zapobiegawcze w formie koncesji cenowych skierowanych do swoich dwóch klientów o strategicznym znaczeniu, a mianowicie Huawei i ZTE. Uznał on bowiem, że perspektywy rozwoju Icery zależą od jej zdolności do nawiązania stosunków handlowych z tymi dwoma przedsiębiorstwami. Działania zapobiegawcze Qualcommu opierały się na strategii

„multi-chipów” obejmującej jego trzy chipy konkurujące z najbardziej zaawansowanymi chipami Icery i miały na celu w szczególności ochronę jego pozycji rynkowej w segmencie wysokoprzepustowych chipów przeznaczonych do telefonów komórkowych, na który to rynek Icera zamierzała wejść po zapewnieniu sobie obecności w segmencie chipów przeznaczonych dla urządzeń MBB do łączności szerokopasmowej.

47 Zdaniem Komisji analiza cen stosowanych przez Qualcomm wobec Huawei i ZTE oraz kosztów Qualcommu związanych z produkcją jego chipów pokazała, że Qualcomm sprzedawał pewne ilości chipów poniżej swoich długoterminowych średnich kosztów przyrostowych (zwanych dalej „LRAIC”), a w każdym razie poniżej swoich średnich kosztów całkowitych (zwanych dalej „ATC”), a także ograniczoną ilość chipów MDM6200 po cenach niższych od swoich średnich kosztów zmiennych (zwanych dalej „AVC”). Wyniki przeprowadzonej analizy cenowo-kosztowej zostały potwierdzone dowodami w postaci dokumentów wewnętrznych Qualcommu pochodzących z tego okresu, które świadczą o tym, że Qualcomm zamierzał wykluczyć Icerę z rynku.

– *Brak uzasadnienia*

48 Komisja uznała, że Qualcomm nie przedstawił wiarygodnych obiektywnych względów uzasadniających ani skutecznej obrony dla wyjaśnienia swojego zachowania.

– *Jednolite i ciągłe naruszenie*

49 Komisja doszła do wniosku, że rażące zaniżanie przez Qualcomm cen stosowanych względem Huawei i ZTE stanowi łącznie jednolite i ciągłe naruszenie trwające przez cały rozpatrywany okres.

– *Kompetencja Komisji*

50 Zdaniem Komisji jest ona właściwa w zakresie stosowania art. 102 TFUE i art. 54 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (Dz.U. 1994, L 1, s. 3, zwanego dalej „porozumieniem EOG”) w odniesieniu do naruszenia popełnionego przez Qualcomm, ponieważ zostało ono wprowadzone w życie i może mieć znaczące, natychmiastowe i przewidywalne skutki w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), a także wywarło znaczący wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi i między umawiającymi się stronami EOG.

– *Sankcja*

51 Chociaż w chwili wydania zaskarżonej decyzji naruszenie popełnione przez Qualcomm ustało, Komisja nakazała tej spółce powstrzymanie się od ponownego podejmowania działań opisanych we wspomnianej decyzji oraz od wszelkich działań lub zachowań, które miałyby taki sam lub równoważny cel lub skutek, jak te działania.

52 Grzywna nałożona na Qualcomm za naruszenie, obliczona przez Komisję na podstawie zasad określonych w wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na mocy art. 23 ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 1/2003 (Dz.U. 2006, C 210/2, s. 2, zwanych dalej „wytycznymi z 2006 r.”), wynosi 242 042 000 EUR.

Postępowanie i żądania stron

Postępowanie

53 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 1 października 2019 r. skarżąca wniosła niniejszą skargę.

54 Komisja dwukrotnie wniosła o przedłużenie terminu na złożenie odpowiedzi na skargę, odpowiednio w dniach 4 lutego i 24 marca 2020 r., ze względu na objętość skargi i liczbę załączonych dokumentów. Przedłużenie tego terminu zostało jej przyznane.

55 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 17 marca 2020 r. Nvidia wniosła o dopuszczenie jej do niniejszego postępowania w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji. Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta doręczono stronom głównym zgodnie z art. 144 § 1 regulaminu postępowania przed Sądem. Strony główne nie wniosły zastrzeżeń do tego wniosku.

56 W dniu 11 czerwca 2020 r. Komisja złożyła w sekretariacie Sądu odpowiedź na skargę.

57 W dniu 6 lipca 2020 r. skarżąca wniosła o przedłużenie terminu na złożenie repliki ze względu na objętość odpowiedzi na skargę i liczbę załączonych dokumentów. Przedłużenie tego terminu zostało jej przyznane.

58 W dniu 5 października 2020 r. skarżąca złożyła w sekretariacie Sądu replikę.

59 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 15 października 2020 r., po uzyskaniu kilkukrotnego przedłużenia terminu, skarżąca i Komisja wniosły na podstawie art. 144 §§ 2 i 7 regulaminu postępowania o zachowanie wobec Nvidii poufności niektórych informacji zawartych w skardze i w niektórych załącznikach do niej. Strony te złożyły wspólną niepoufną wersję tych dokumentów.

60 W dniu 23 października 2020 r. Komisja wniosła o przedłużenie terminu do złożenia dupliki z uwagi na objętość repliki i liczbę załączonych dokumentów. Przedłużenie tego terminu zostało jej przyznane.

61 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 19 listopada 2020 r. Komisja wniosła o zachowanie wobec Nvidii poufności niektórych informacji zawartych w odpowiedzi na skargę. W tym samym dniu, w porozumieniu ze skarżącą, Komisja złożyła wspólną niepoufną wersję odpowiedzi na skargę i załączników do niej.

62 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 20 listopada 2020 r. skarżąca wniosła o zachowanie w stosunku do Nvidii poufności niektórych informacji zawartych w odpowiedzi na skargę i załącznikach do niej, a także w dokumentach procesowych przekazanych sekretariatowi w okresie od dnia 30 czerwca do dnia 5 października 2020 r.

63 Postanowieniem z dnia 25 listopada 2020 r., Qualcomm/Komisja (T-671/19, niepublikowanym), prezes piątej izby Sądu orzekł, że Nvidia zostaje dopuszczona do sprawy w charakterze interwenienta oraz że rozstrzygnięcie o kosztach nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

64 Pismami złożonymi w sekretariacie Sądu w dniach 15 grudnia 2020 r. i 18 stycznia 2021 r. Nvidia zgłosiła zastrzeżenia co do wniosków o zachowanie poufności dotyczących skargi, odpowiedzi na skargę i niektórych załączników.

65 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 16 grudnia 2020 r. Komisja wniosła o zachowanie wobec Nvidii poufności niektórych informacji zawartych w replice i w załączniku C.8 do tej repliki.

66 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 22 grudnia 2020 r. skarżąca wniosła o zachowanie w stosunku do Nvidii poufności niektórych informacji zawartych w replice i załącznikach do niej, a także w dokumentach procesowych przekazanych sekretariatowi w okresie od dnia 5 października do dnia 9 grudnia 2020 r. W tym samym dniu strony główne złożyły wspólną niepoufną wersję repliki i załączników do niej.

67 W dniu 21 stycznia 2021 r. Komisja złożyła w sekretariacie Sądu duplikę.

68 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 25 lutego 2021 r., po uzyskaniu przedłużenia terminu, Komisja wniosła o zachowanie poufności wobec Nvidii w odniesieniu do niektórych informacji zawartych w duplice. W tym samym dniu, w porozumieniu ze skarżącą, Komisja złożyła wspólną niepoufną wersję dupliki i załącznika do niej.

69 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 26 lutego 2021 r., po uzyskaniu przedłużenia terminu, skarżąca wniosła o zachowanie poufności wobec Nvidii w odniesieniu do innych informacji zawartych w duplice i załączniku do niej oraz w dokumentach procesowych przekazanych sekretariatowi w okresie od dnia 18 grudnia 2020 r. do dnia 10 lutego 2021 r.

70 Postanowieniem z dnia 22 lipca 2021 r., Qualcomm/Komisja (T-671/19, niepublikowanym, EU:T:2021:502), prezes piątej izby uwzględnił wnioski o zachowanie poufności niektórych informacji zawartych w skardze i załącznikach A.1 i A.29 do tej skargi oraz w odpowiedzi na skargę i oddalił podobne wnioski dotyczące innych dokumentów procesowych. W związku z tym skarżącej i Komisji wyznaczono termin na przekazanie nowych niepoufnych wersji niektórych dokumentów znajdujących się w aktach sprawy. W dniach 16 i 17 września 2021 r., po uzyskaniu przedłużenia terminu, strony główne przedłożyły wspólną niepoufną wersję tych dokumentów.

71 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 19 października 2021 r. Nvidia przedstawiła uwagi interwenienta.

72 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 19 listopada 2021 r. Komisja wskazała, że nie ma uwag w przedmiocie uwag interwenienta.

73 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 29 listopada 2021 r. skarżąca przedstawiła uwagi w przedmiocie uwag interwenienta.

74 Pisemny etap postępowania został zamknięty w dniu 29 listopada 2021 r.

75 W dniu 8 lutego 2022 r. skarżąca wniosła o ustne przedstawienie swojego stanowiska na rozprawie.

76 Na wniosek piątej izby Sąd postanowił na podstawie art. 28 regulaminu postępowania przekazać sprawę składowi powiększonemu.

77 Ze względu na zmianę składu izb Sądu sędzia sprawozdawca został przydzielony, na podstawie art. 27 § 5 regulaminu postępowania, do pierwszej izby w składzie powiększonym, której w konsekwencji została przydzielona niniejsza sprawa.

78 Na wniosek sędziego sprawozdawcy Sąd postanowił otworzyć ustny etap postępowania.

79 W dniu 2 grudnia 2022 r. w ramach środków organizacji postępowania Sąd wezwał strony główne do udzielenia odpowiedzi na pewne pytania. Skarżąca odpowiedziała na te pytania w dniu 16 grudnia 2022 r. Komisja, po uzyskaniu przedłużenia terminu na udzielenie odpowiedzi, udzieliła odpowiedzi w dniu 16 stycznia 2023 r.

80 Na wniosek stron głównych przedłużono termin na złożenie wniosków o zachowanie poufności ich odpowiedzi na pytania Sądu. Ostatecznie został on wyznaczony na dzień 31 stycznia 2023 r., w którym wpłynęły wspólne niepoufne wersje tych odpowiedzi.

81 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 16 lutego 2023 r., po uzyskaniu przedłużenia terminu, Nvidia wyraziła sprzeciw wobec tych wniosków o zachowanie poufności w odniesieniu do odpowiedzi stron głównych na pytania zadane przez Sąd.

82 Stronom przekazano sprawozdanie na rozprawę, a skarżąca oraz Komisja przedstawiły uwagi w przedmiocie tego dokumentu odpowiednio w dniach 27 stycznia 2023 r. i 16 lutego 2023 r. Sąd przyjął te uwagi do wiadomości.

83 Postanowieniem z dnia 8 marca 2023 r., Qualcomm/Komisja (T-671/19, niepublikowanym, EU:T:2023:125), prezes pierwszej izby w składzie powiększonym uwzględnił niektóre wnioski o zachowanie poufności dotyczące informacji zawartych w odpowiedziach stron głównych na pytania Sądu i oddalił inne. W związku z tym skarżącej i Komisji wyznaczono termin na przekazanie nowych, niepoufnych wersji tych odpowiedzi. W dniu 10 marca 2023 r. strony główne przedłożyły wspólną niepoufną wersję tych dokumentów.

84 Ponieważ w odniesieniu do jednego z sędziów pierwszej izby w składzie powiększonym wystąpiła przeszkoda w wykonywaniu obowiązków, prezes tej izby wyznaczył innego sędziego w celu uzupełnienia składu tej izby.

85 Ustny etap postępowania został zamknięty po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 15 marca 2023 r. Ponieważ jeden z członków izby nie mógł uczestniczyć w naradzie po upływie jego kadencji w dniu 27 września 2023 r., narady Sądu były kontynuowane przez trzech sędziów, których podpisy widnieją w niniejszym wyroku, zgodnie z art. 22 i art. 24 § 1 regulaminu postępowania.

Żądania stron

86 Skarżąca wnosi do Sądu o:

– stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;

– „uchylenie lub, tytułem żądania ewentualnego, znaczne obniżenie kwoty nałożonej w niej grzywny”;

– zarządzenie środków organizacji postępowania lub środków dowodowych mających na celu nakazanie Komisji potwierdzenia, że okrojenie pewnych informacji zawartych w niektórych

dokumentach akt sprawy jest oparte na solidnych zastrzeżeniach dotyczących tajemnicy zawodowej, oraz poinformowania o tym Qualcommu lub uzyskanie wspomnianych dokumentów w celu zbadania zasadności zastrzeżeń interwenienta;

– obciążenie Komisji kosztami postępowania.

87 Komisja wnosi do Sądu o:

– oddalenie skargi;

– obciążenie Qualcommu kosztami postępowania.

88 Nividia wnosi do Sądu o:

– oddalenie skargi;

– obciążenie Qualcommu kosztami postępowania.

Co do prawa

89 Na wstępie, jak wskazano w pkt 59, 61 i 62 powyżej, strony główne wniosły o pominięcie wobec Nvidii, a w konsekwencji wobec opinii publicznej, pewnych informacji zawartych w ich pismach procesowych i w innych dokumentach procesowych. Nvidia zgłosiła sprzeciw wobec wniosków o zachowanie poufności niektórych informacji. Postanowieniami z dnia 22 lipca 2021 r., Qualcomm/Komisja (T-671/19, niepublikowanym, EU:T:2021:502) i z dnia 8 marca 2023 r., Qualcomm/Komisja (T-671/19, niepublikowanym, EU:T:2023:125), prezesi, odpowiednio, piątej i pierwszej izby w składzie powiększonym uwzględnili niektóre wnioski o zachowanie poufności i oddalili inne.

90 Jeżeli strona składa wniosek na podstawie art. 144 § 2 regulaminu postępowania, co do zasady do prezesa należy rozstrzygnięcie wyłącznie w przedmiocie dokumentów i informacji, których poufność jest kwestionowana (zob. podobnie i analogicznie postanowienie z dnia 26 stycznia 2018 r., FV/Rada, T-750/16, niepublikowane, EU:T:2018:59, pkt 14 i przytoczone tam orzecznictwo).

91 Jednakże pomimo braku zakwestionowania, nic nie stoi na przeszkodzie, aby Sąd oddalił wnioski o zachowanie poufności w zakresie, w jakim odnoszą się one do danych, których publiczny charakter wynika w sposób oczywisty z elementów akt sprawy lub których poufny charakter staje się w sposób oczywisty nieaktualny w wyniku ujawnienia innych elementów akt tej spawy (postanowienie z dnia 15 września 2016 r., Deutsche Telekom/Komisja, T-827/14, niepublikowane, EU:T:2016:545, pkt 46). Tak więc w pewnych okolicznościach Sąd może orzec w przedmiocie niezakwestionowanych aspektów wniosku o zachowanie poufności (zob. podobnie postanowienie z dnia 11 kwietnia 2019 r., Google i Alphabet/Komisja, T-612/17, niepublikowane, EU:T:2019:250, pkt 16).

92 Należy ponadto przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem informacje, które były poufne, lecz pochodzą sprzed pięciu lub więcej lat, powinny z tego względu być traktowane jako historyczne i zostać przekazane innym stronom, chyba że – wyjątkowo – strona żądająca zachowania ich poufności wykaże, iż pomimo ich dawności informacje te stanowią nadal istotne

tajemnice, w szczególności przemysłowe lub handlowe, których ujawnienie mogłoby wyrządzić szkodę jej lub zainteresowanej osobie trzeciej (zob. postanowienie z dnia 11 kwietnia 2019 r., Google i Alphabet/Komisja, T-612/17, niepublikowane, EU:T:2019:250, pkt 19 i przytoczone tam orzecznictwo).

93 W tym względzie Sąd, w ramach stosowania art. 66 regulaminu postępowania, musi pogodzić zasadę jawności orzeczeń sądowych z prawem do ochrony danych osobowych i prawem do ochrony tajemnicy zawodowej, mając również na względzie prawo opinii publicznej do uzyskania dostępu do orzeczeń sądowych zgodnie z zasadami zawartymi w art. 15 TFUE (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 5 października 2020 r., Broughton/Eurojust, T-87/19, niepublikowany, EU:T:2020:464, pkt 49).

94 W niniejszej sprawie Sąd postanowił nie utajniać w jawnej wersji wyroku pewnych danych, o których mowa we wnioskach stron głównych, a których poufność nie została zakwestionowana przez Nvidię. Otóż niektóre z tych danych można wywieść z treści innych części niniejszego wyroku, a zatem znajdują się one w domenie publicznej. Niektóre dane są danymi historycznymi, w odniesieniu do których zachowanie poufności ponad dziesięć lat później nie jest odpowiednio uzasadnione. Wreszcie niektóre inne dane dostarczają wyjaśnień dotyczących stanu faktycznego i odnoszących się do zachowań, które były przedmiotem dochodzenia Komisji. Utajnienie tych danych miałoby wpływ na zrozumienie wyroku Sądu przez opinię publiczną (zob. podobnie wyrok z dnia 2 lutego 2022 r., Scania i in./Komisja, T-799/17, EU:T:2022:48, pkt 82).

95 Na poparcie żądania stwierdzenia nieważności skarżąca podnosi piętnaście zarzutów:

– pierwszy, dotyczący nieprawidłowości w postępowaniu;

– drugi, dotyczący „oczywistych błędów w ocenie”, w zakresie ustaleń faktycznych i naruszeń prawa, oraz uchybienia obowiązkowi uzasadnienia w odniesieniu do definicji rynku właściwego i pozycji dominującej skarżącej w rozpatrywanym okresie;

– trzeci, dotyczący „naruszenia prawa wynikającego z niezastosowania właściwej normy prawnej”;

– czwarty, dotyczący „nielogicznego i niepopartego dowodami charakteru »teorii drapieżnych praktyk cenowych«”;

– piąty, dotyczący „oczywistych błędów w ocenie” i uchybienia obowiązkowi uzasadnienia w odniesieniu do odtworzenia tak zwanych „faktycznie zapłaconych cen”;

– szósty, dotyczący „nieprawidłowej alokacji jednorazowych wydatków inżynieryjnych”;

– siódmy, dotyczący „braku odpowiedniego odniesienia w zakresie kosztów odniesienia”;

– ósmy, dotyczący „oczywiście nieprawidłowego charakteru przeprowadzonej analizy cenowo-kosztowej”;

– dziewiąty, dotyczący „oczywistych błędów w ocenie” i naruszeń prawa w odniesieniu do wniosku, że stosowane przez skarżącą ceny wykluczyły Icerę i wyrządziły szkodę konsumentom;

– dziesiąty, dotyczący „oczywistych błędów w ocenie”, w zakresie ustaleń faktycznych i naruszeń prawa, braku uzasadnienia, a także naruszenia prawa do bycia wysłuchanym i zasady dobrej administracji w zakresie, w jakim Komisja uznała, że stosowane przez skarżącą praktyki cenowe zapewniały wdrożenie planu mającego na celu wykluczenie Icery;

– jedenasty, dotyczący „oczywistych błędów w ocenie”, w zakresie ustaleń faktycznych i naruszeń prawa, a także braku uzasadnienia w odniesieniu do odrzucenia przez Komisję obiektywnych względów uzasadniających przedstawionych przez skarżącą;

– dwunasty, dotyczący niewystarczającego uzasadnienia zaskarżonej decyzji;

– trzynasty, dotyczący „oczywistych błędów w ocenie”, braku podstaw i braku uzasadnienia zaskarżonej decyzji w odniesieniu do czasu trwania naruszenia;

– czternasty, dotyczący „oczywiście błędnego” charakteru zaskarżonej decyzji w odniesieniu do nałożenia i obliczenia grzywny;

– piętnasty, dotyczący „oczywistych błędów w ocenie”, w zakresie ustaleń faktycznych i naruszeń prawa, a także braku uzasadnienia zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim uznano w niej kompetencję Komisji i wpływ na handel.

96 Zarzuty te zostaną zbadane poniżej w kolejności przedstawionej przez skarżącą, z wyjątkiem zarzutów trzeciego, czwartego i ósmego, które są oparte na pewnych argumentach podniesionych w szczególności w ramach zarzutów szóstego, siódmego i od dziewiątego do jedenastego, lub które powtarzają te argumenty w sposób bardziej syntetyczny, w związku z czym wspomniane zarzuty zostaną rozpatrzone po tym ostatnim zarzucie.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego nieprawidłowości w postępowaniu

97 Zarzut pierwszy dzieli się na dwie części. Część pierwsza dotyczy naruszenia zasady dobrej administracji ze względu na to, że Komisja nie przeprowadziła dogłębnego, obiektywnego i starannego dochodzenia. Część druga dotyczy naruszenia prawa do obrony i zasady równości broni ze względu na to, że Komisja nie ujawniła skarżącej dowodów istotnych dla jej obrony.

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, dotyczącej naruszenia zasady dobrej administracji

98 Część pierwsza zarzutu dzieli się na trzy zarzuty szczegółowe. Pierwszy z nich dotyczy przewlekłości dochodzenia. Drugi dotyczy niewystarczająco kompletnego i dokładnego charakteru akt sprawy. Trzeci jest oparty na stronniczości dochodzenia.

– *Uwagi wstępne*

99 Artykuł 41 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”) ustanawia prawo do dobrej administracji i stanowi, że każdy ma prawo do bezstronnego i sprawiedliwego rozpatrzenia swojej sprawy w rozsądnym terminie przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii Europejskiej. Wyjaśnienia dotyczące Karty, opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z dnia 14 grudnia 2007 r. (Dz.U. 2007, C 303, s. 17), uściślają, że art. 41 Karty jest oparty na istnieniu Unii jako podmiotu prawa, którego cechy zostały określone

w orzecznictwie, które określa, między innymi, dobrą administrację jako podstawową zasadę prawa [wyrok z dnia 13 grudnia 2018 r., Transavia Airlines/Komisja, T-591/15, EU:T:2018:946, pkt 37 (niepublikowany)].

100 Zgodnie z orzecznictwem dotyczącym zasady dobrej administracji w sytuacji gdy, tak jak w niniejszej sprawie, instytucjom Unii przysługują uprawnienia dyskrecjonalne, poszanowanie gwarancji przyznanych przez porządek prawny Unii w postępowaniach administracyjnych nabiera jeszcze większego znaczenia. Wśród tych gwarancji znajduje się w szczególności obowiązek starannego i bezstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy przez właściwą instytucję [wyroki: z dnia 21 listopada 1991 r., Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, pkt 14; z dnia 13 grudnia 2018 r., Transavia Airlines/Komisja, T-591/15, EU:T:2018:946, pkt 38 (niepublikowany); postanowienie z dnia 17 stycznia 2022 r., Car-Master 2/Komisja, T-743/20, niepublikowane, EU:T:2022:33, pkt 66].

– *W przedmiocie pierwszego zarzutu szczegółowego, dotyczącego przewlekłości dochodzenia*

101 Skarżąca utrzymuje, że dziesięcioletni okres trwania dochodzenia jest nadmierny i świadczy w szczególności o braku staranności ze strony Komisji.

102 Zdaniem skarżącej ze względu na czas trwania dochodzenia nie była ona w stanie podjąć właściwej obrony. W szczególności skarżąca podnosi zmiany w składzie zespołu Komisji odpowiedzialnego za dochodzenie, wezwanie do udzielenia informacji wysłane osiem lat po złożeniu skargi do Komisji, wnioski o wyjaśnienia dotyczące dokumentów, którymi Komisja dysponowała od wielu lat, oraz zmianę zakresu dochodzenia na bardzo zaawansowanym etapie dochodzenia. Podkreśla ona również, że upływ czasu osłabił pamięć okoliczności faktycznych, zarówno skarżącej, jak i Huawei i ZTE, które z tego powodu nie były w stanie odpowiedzieć na niektóre, niekiedy kluczowe, żądania Komisji. Skarżąca kwestionuje wreszcie, jakoby złożoność sprawy mogła uzasadniać tak długi czas postępowania, i dodaje, że zawsze w pełni współpracowała z Komisją.

103 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

104 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przestrzeganie rozsądnego terminu w postępowaniach administracyjnych w dziedzinie polityki konkurencji stanowi ogólną zasadę prawa Unii, której poszanowanie zapewniają sądy Unii (zob. wyrok z dnia 19 grudnia 2012 r., Heineken Nederland i Heineken/Komisja, C-452/11 P, niepublikowany, EU:C:2012:829, pkt 97 i przytoczone tam orzecznictwo).

105 Rozsądny charakter czasu trwania każdego etapu postępowania należy oceniać w zależności od okoliczności właściwych dla każdej sprawy, a w szczególności w zależności od jej kontekstu, zachowania się stron podczas postępowania, znaczenia, jakie ma sprawa dla biorących w niej udział przedsiębiorstw, oraz w zależności od stopnia jej złożoności (wyrok z dnia 20 kwietnia 1999 r., Limburgse Vinyl Maatschappij i in./Komisja, od T-305/94 do T-307/94, od T-313/94 do T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 i T-335/94, EU:T:1999:80, pkt 126).

106 Ponadto w dziedzinie polityki konkurencji postępowanie administracyjne przed Komisją może obejmować dwa następujące po sobie stadia, z których każde odpowiada własnej wewnętrznej logice. Pierwsze stadium, które trwa do chwili przedstawienia zarzutów, rozpoczyna się w dniu, w którym Komisja, korzystając z przyznanych jej przez ustawodawcę Unii uprawnień, podejmuje środki wiążące się z postawieniem zarzutu popełnienia naruszenia; stadium to powinno umożliwić Komisji zajęcie stanowiska co do dalszego przebiegu postępowania. Drugie stadium trwa od

przedstawienia zarzutów do wydania ostatecznej decyzji. Powinno ono umożliwić Komisji ostateczne wypowiedzenie się w przedmiocie zarzucanego naruszenia (zob. podobnie wyrok z dnia 21 września 2006 r., Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisja, C-105/04 P, EU:C:2006:592, pkt 38).

107 Ponadto w sytuacji gdy naruszenie zasady rozsądnego terminu mogło mieć wpływ na wynik postępowania, takie naruszenie może pociągnąć za sobą stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji (zob. podobnie wyrok z dnia 21 września 2006 r., Technische Unie/Komisja, C-113/04 P, EU:C:2006:593, pkt 48 i przytoczone tam orzecznictwo).

108 Należy jednak uściślić, że w odniesieniu do stosowania reguł konkurencji przekroczenie rozsądnego terminu może stanowić podstawę stwierdzenia nieważności jedynie w odniesieniu do decyzji stwierdzających naruszenie, o ile zostanie wykazane, że naruszenie zasady rozsądnego terminu naruszyło prawo zainteresowanych przedsiębiorstw do obrony. Poza tą szczególną sytuacją nieprzestrzeganie obowiązku wydania decyzji w rozsądnym terminie pozostaje bez wpływu na ważność postępowania administracyjnego na podstawie rozporządzenia nr 1/2003 (zob. podobnie wyrok z dnia 21 września 2006 r., Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisja, C-105/04 P, EU:C:2006:592, pkt 42, 43).

109 W niniejszej sprawie należy stwierdzić, że pomiędzy złożeniem skargi do Komisji a wysłaniem pisma w sprawie przedstawienia zarzutów upłynął okres ponad sześciu lat. Jednakże, jak wskazano w pkt 15 powyżej, składająca skargę do Komisji przedstawiła pierwsze zarzuty dotyczące stosowania drapieżnych cen dopiero w połowie 2012 r., czyli trzy lata po złożeniu tej skargi, i dopiero wówczas Komisja mogła wszcząć dochodzenie w sprawie kwestionowanego zachowania. Wynika z tego, że pierwszy etap postępowania administracyjnego trwał ponad sześć lat od złożenia tej skargi do Komisji, ale tylko nieco ponad trzy lata od przedstawienia przez składającą skargę do Komisji pierwszych zarzutów dotyczących drapieżnych praktyk cenowych.

110 Drugi etap postępowania administracyjnego, trwający od otrzymania pisma w sprawie przedstawienia zarzutów do wydania zaskarżonej decyzji w dniu 18 lipca 2019 r., trwał natomiast około trzech i pół roku.

111 Biorąc pod uwagę całość okresu trwania dochodzenia – począwszy od pierwszych zarzutów dotyczących drapieżnych praktyk cenowych – czyli około siedem lat, należy stwierdzić, że w świetle okoliczności sprawy, a w szczególności jej złożoności, nie jest on jednak nadmierny.

112 Jak bowiem zauważył Sąd, orzekając w przedmiocie skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej na decyzję Komisji z dnia 31 marca 2017 r., praktyka zarzucana w niniejszej sprawie wymagała przeprowadzenia złożonych analiz licznych danych, z których większość była dostępna jedynie skarżącej, w celu odtworzenia struktury cen i kosztów, aby ustalić istnienie drapieżnych cen. Takie zadanie może okazać się szczególnie skomplikowane, jeżeli dotyczy produktów złożonych (wyrok z dnia 9 kwietnia 2019 r., Qualcomm i Qualcomm Europe/Komisja, T-371/17, niepublikowany, EU:T:2019:232, pkt 125).

113 Po pierwsze, jak wynika ze skargi, w odpowiedzi na osiem żądań udzielenia informacji, po których niekiedy następowały kolejne wnioski o wyjaśnienia, skarżąca przedłożyła Komisji ponad 31 000 dokumentów. Komisja zorganizowała również liczne spotkania i rozmowy telefoniczne, zarówno ze skarżącą, jak i ze składającą skargę do Komisji oraz z osobami trzecimi. Ponadto z pkt 3 zaskarżonej decyzji przypominającego poszczególne etapy postępowania administracyjnego wynika, że Komisja nigdy nie pozostawała bezczynna w trakcie dochodzenia. Wreszcie należy również wziąć

pod uwagę fakt, że decyzja ta zawiera złożoną i szczegółową analizę zarzucanego zachowania oraz że Komisja starała się ustosunkować się do licznych argumentów podniesionych przez skarżącą w toku tego postępowania, w poszanowaniu jej prawa do obrony.

114 Po drugie, na czas trwania tego postępowania miało wpływ zachowanie stron w toku postępowania administracyjnego. W tym względzie należy zauważyć, że dopiero trzy lata po złożeniu skargi do Komisji składająca skargę po raz pierwszy powołała się na zarzuty dotyczące drapieżnych praktyk cenowych. Co się tyczy skarżącej, najpierw dziewięciokrotnie zwracała się ona do urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające w celu rozwiązania kwestii dotyczących dostępu do akt sprawy, a następnie wnosiła kilkakrotnie o przedłużenie terminów, o odroczenie daty złożenia ustnych wyjaśnień na spotkaniu wyjaśniającym i o przeprowadzenie dodatkowego spotkania wyjaśniającego. Wreszcie, wnosząc skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji z dnia 31 marca 2017 r., a następnie odwołanie od wyroku z dnia 9 kwietnia 2019 r., Qualcomm i Qualcomm Europe/Komisja (T-371/17, niepublikowanego, EU:T:2019:232), którym oddalono tę skargę, skarżąca nie mogła nie wiedzieć, że siłą rzeczy spowolni to dochodzenie.

115 W związku z tym, ponieważ czas trwania dochodzenia nie jest nadmierny, niniejszy zarzut szczegółowy należy oddalić jako bezzasadny.

116 W każdym wypadku, nawet przy założeniu, że czas trwania dochodzenia mógłby zostać uznany za nadmierny, skarżąca nie wykazała, w jaki sposób mogłoby to mieć negatywny wpływ na jej możliwości obrony.

117 W pierwszej kolejności skarżąca w żaden sposób nie wyjaśnia, w jaki sposób zwykłe zmiany personelu prowadzącego dochodzenie w Komisji na wszystkich szczeblach hierarchii mogłyby wpłynąć na dokładność, prawidłowość, stabilność i zakres dochodzenia lub jej prawo do obrony.

118 W drugiej kolejności, co się tyczy dokumentu przedłożonego w grudniu 2013 r., w odniesieniu do którego Komisja zażądała wyjaśnień dopiero w styczniu 2017 r., wystarczy przypomnieć, że – jak orzekł Sąd – należy wziąć pod uwagę ogólny obowiązek ostrożności spoczywający na wszystkich przedsiębiorstwach lub związkach przedsiębiorstw, zgodnie z którym są one zobowiązane zapewnić należyte przechowywanie w swoich księgach lub archiwach informacji pozwalających na prześledzenie ich działalności, w szczególności po to, aby dysponować niezbędnymi dowodami w przypadku postępowań sądowych lub administracyjnych. Tak więc skoro skarżąca była adresatem żądań udzielenia informacji ze strony Komisji na podstawie art. 18 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1/2003 od dnia 7 czerwca 2010 r., spoczywał na niej obowiązek, przynajmniej od tej daty, działania ze zwiększoną starannością i podjęcia wszelkich stosownych środków w celu zachowania dowodów, którymi mogła dysponować z racjonalnego punktu widzenia (zob. podobnie wyrok z dnia 9 kwietnia 2019 r., Qualcomm i Qualcomm Europe/Komisja, T-371/17, niepublikowany, EU:T:2019:232, pkt 136 i przytoczone tam orzecznictwo).

119 W trzeciej kolejności Komisja wyjaśniła, że jeśli dochodzenie ewoluowało w miarę postępowania administracyjnego, to właśnie w celu uwzględnienia uwag i argumentów przedstawionych przez skarżącą, w szczególności w odpowiedzi na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów i na uzupełniające pismo w sprawie przedstawienia zarzutów, co – wbrew twierdzeniom skarżącej – świadczy jedynie o pełnym poszanowaniu przez Komisję jej prawa do obrony.

120 W czwartej kolejności skarżąca nie wyjaśnia, w jaki sposób okoliczność, że Huawei i ZTE nie były w stanie udzielić pewnych żądanych przez Komisję wyjaśnień dotyczących płatności z tytułu jednorazowych wydatków inżynieryjnych (zwanych dalej „płatnościami NRE"), miała być związana z upływem czasu. W każdym wypadku należy stwierdzić, że Komisja zbadała, czy dokonując takich płatności na rzecz Huawei i ZTE, skarżąca miała zamiar przyznać tym dwóm klientom obniżki cen, w związku z czym chodzi tu o element subiektywny, a zatem niezależny od tych dwóch spółek, które nie mogły zatem przedstawić żadnego istotnego dowodu odciążającego dla skarżącej. Potwierdza to zresztą fakt, że – jak wynika z analizy zarzutu szóstego – Komisja udowodniła tę okoliczność, opierając się na wszystkich zgodnych dowodach innych niż zeznania tych dwóch przedsiębiorstw.

121 W świetle powyższych rozważań niniejszy zarzut szczegółowy, nawet przy założeniu, że jest zasadny, nie może prowadzić w niniejszym przypadku do stwierdzenia naruszenia prawa skarżącej do obrony prowadzącego do stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji.

– W przedmiocie drugiego zarzutu szczegółowego, dotyczącego niewystarczająco kompletnego i dokładnego charakteru akt sprawy

122 Skarżąca podnosi, że nie zbierając pewnych informacji potencjalnie odciążających, Komisji nie udało się sporządzić kompletnych i dokładnych akt sprawy. Uważa to za błąd, który ilustrują trzy niżej podane przykłady. Po pierwsze, Komisja nie zadała Huawei i ZTE żadnych pytań dotyczących pracownika Qualcommu, pomimo dużej liczby dokumentów, których ten pracownik jest autorem, a na których się oparła. Po drugie, Huawei i ZTE nie były w stanie udzielić znaczącej odpowiedzi na żądanie udzielenia informacji dotyczące płatności NRE, które są jednak istotne. Po trzecie, skarżąca utrzymuje, że Komisja udzieliła jej dostępu do pewnych dokumentów, z których usunięto znaczną część informacji, bez sprawdzenia, czy powody poufności podniesione przez wnoszącą skargę do Komisji, która je przedłożyła, były uzasadnione, podczas gdy takie dokumenty mogły zawierać dowody potencjalnie odciążające.

123 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

124 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem to do Komisji należy co do zasady dokonanie oceny, czy uzyskanie informacji jest konieczne w ramach dochodzenia w sprawie naruszenia reguł konkurencji (zob. wyrok z dnia 15 lipca 2015 r., GEA Group/Komisja, T-45/10, niepublikowany, EU:T:2015:507, pkt 311 i przytoczone tam orzecznictwo). Ponadto, o ile skarżąca, zarzucając Komisji w ramach niniejszej części zarzutu, że nie dążyła ona do uzyskania informacji prawdopodobnie odciążających, powołuje się również w ramach niniejszej części zarzutu na zagwarantowanie prawa do obrony, to taka gwarancja nie wymaga od Komisji przeprowadzenia dodatkowych dochodzeń, jeżeli uzna ona, że dochodzenie w toczącej się sprawie było wystarczające (wyroki: z dnia 16 maja 1984 r., Eisen und Metall/Komisja, 9/83, EU:C:1984:177, pkt 32; z dnia 11 marca 1999 r., Thyssen Stahl/Komisja, T-141/94, EU:T:1999:48, pkt 110).

125 Ponadto w odniesieniu do istnienia potencjalnie odciążających dokumentów, których Komisja nie starała się uzyskać, z orzecznictwa wynika, że zainteresowane przedsiębiorstwo ma obowiązek wykazania, iż mogło wykorzystać te dokumenty na swoją korzyść w obronie, to znaczy, że jeśli miałoby możliwość powołać się na nie w postępowaniu administracyjnym, to mogłoby wskazać elementy, które nie były zgodne z wnioskami wyprowadzonymi na tym etapie przez Komisję, a w konsekwencji mogłoby w jakikolwiek sposób wpłynąć na ocenę dokonaną przez Komisję w jej

decyzji (zob. podobnie wyroki: z dnia 1 lipca 2010 r., Knauf Gips/Komisja, C-407/08 P, EU:C:2010:389, pkt 23 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 6 września 2017 r., Intel/Komisja, C-413/14 P, EU:C:2017:632, pkt 97).

126 Z powyższego wynika, że na zainteresowanym przedsiębiorstwie ciąży z jednej strony obowiązek wykazania, iż nie miało dostępu do niektórych dowodów odciążających i, z drugiej strony, że mogłoby je wykorzystać w swej obronie (wyroki: z dnia 1 lipca 2010 r., Knauf Gips/Komisja, C-407/08 P, EU:C:2010:389, pkt 24; z dnia 6 września 2017 r., Intel/Komisja, C-413/14 P, EU:C:2017:632, pkt 98).

127 W niniejszej sprawie skarżąca nie wyjaśnia powodów, dla których Komisja błędnie uznała, że dochodzenie w toczącej się sprawie było wystarczające i dlaczego potencjalnie odciążające informacje, których Komisja nie zebrała, w tym trzy przykłady, o których wspomina skarżąca, mogłyby zostać wykorzystane do jej obrony w tym sensie, że gdyby mogła się na nie powołać w toku postępowania administracyjnego, to mogłaby w jakikolwiek sposób wpłynąć na ocenę dokonaną przez Komisję w zaskarżonej decyzji. W każdym razie, jak wynika z orzecznictwa przytoczonego w pkt 124 powyżej, Komisja nie jest zobowiązana do kontynuowania dochodzenia w celu zebrania wszelkich dowodów potencjalnie odciążających, jeżeli uzna, że dochodzenie w danej sprawie było wystarczające.

128 W szczególności, jeśli chodzi o pracownika skarżącej, który jest autorem licznych dokumentów, na których Komisja oparła się w zaskarżonej decyzji, skarżąca w żaden sposób nie wyjaśnia, w jaki sposób odpowiedzi na ewentualne pytania zadane na jego temat przez Komisję osobom trzecim mogły mieć jakiekolwiek znaczenie dla dochodzenia w toczącej się sprawie lub mogły w jakikolwiek sposób zostać wykorzystane w obronie skarżącej lub mogły mieć jakikolwiek wpływ na ocenę dokonaną przez Komisję. O ile bowiem Komisja oparła się na niektórych z tych dokumentów, głównie w celu wykazania istnienia planu wykluczenia Icery, o tyle oparła się ona również na innych decydujących dowodach, które uznała za wystarczające. Wreszcie skarżąca nie wyjaśnia, w jaki sposób osoba trzecia mogłaby być w lepszej sytuacji niż ona, aby dostarczyć dowody podważające rolę tego pracownika lub interpretację omawianych dokumentów, której dokonała Komisja.

129 Podobnie, nawet przy założeniu, że Huawei i ZTE nie były w stanie udzielić znaczącej odpowiedzi na żądanie udzielenia informacji dotyczące płatności NRE, które są jednak istotne, należy zauważyć, że Komisja nie potrzebowała tych odpowiedzi, ponieważ, jak wynika z analizy zarzutu szóstego, oparła się w tym względzie na zbiorze zgodnych dowodów. Komisja mogła zatem uznać, nie popełniając oczywistego błędu w ocenie, że dochodzenie w toczącej się sprawie było wystarczające.

130 Wreszcie, jeśli chodzi o dostęp skarżącej do dokumentów, z których usunięto znaczną część informacji, a które mogły potencjalnie zawierać dowody odciążające, skarżąca nie kwestionuje, że informacje te zostały uznane przez składającą skargę do Komisji, która je dostarczyła, za objęte tajemnicą zawodową i że sama Komisja nie była w posiadaniu wersji, które nie zostały okrojone. W każdym wypadku, Komisja mogła zasadnie uznać, że posiada wystarczająco dużo innych informacji do przeprowadzenia dochodzenia, bez konieczności zwrócenia się do składającej skargę do Komisji o dostarczenie jej mniej okrojonych wersji przedłożonych przez nią dokumentów.

131 Z tych względów należy również oddalić wniosek skarżącej o nakazanie Komisji potwierdzenia, czy okrojenie pewnych informacji znajdujące się w dokumentach ID 1112–00146, 1112–00148, 1112–00150, 1112–00151, 1112–00154, 1112–00185, 1112–00218, 1112–00196, 1112–00229 i 1294 jest oparte na solidnych zastrzeżeniach dotyczących tajemnicy zawodowej i o poinformowanie o tym skarżącej lub uzyskanie ich przedłożenia w celu zbadania zasadności zastrzeżeń Nvidii.

132 W świetle powyższych rozważań niniejszy zarzut szczegółowy należy oddalić.

– *W przedmiocie trzeciego zarzutu szczegółowego, dotyczącego stronniczości dochodzenia*

133 Skarżąca uważa, że zaskarżona decyzja wynika ze stronniczości dochodzenia, która doprowadziła do naruszenia zasady dobrej administracji oraz dodatkowo zasady domniemania niewinności, zasady in dubio pro reo, a także zasad pewności prawa i równości broni, i która narusza jej prawo do obrony.

134 Na poparcie niniejszego zarzutu szczegółowego skarżąca podnosi trzy argumenty.

135 W pierwszej kolejności Komisja nie zbadała w sposób całkowicie bezstronny argumentów i dowodów przedstawionych przez skarżącą w odpowiedzi na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów i podczas składania ustnych wyjaśnień na spotkaniu wyjaśniającym. Zamiast tego Komisja podjęła się niekończącego się „połowu informacji", wielokrotnie wystosowując żądania udzielenia informacji, które to żądania doprowadziły do zebrania bardzo dużej ilości danych. Ponadto zaskarżoną decyzję cechują znaczące rozbieżności oraz elementy nowe w stosunku do uzupełniającego pisma w sprawie przedstawienia zarzutów oraz pisma przedstawiającego okoliczności faktyczne, które z kolei różnią się od pisma w sprawie przedstawienia zarzutów. W tym względzie skarżąca przedkłada w załączniku A.11 do skargi listę zawierającą przykłady tych rozbieżności.

136 W drugiej kolejności Komisja nie uwzględniła w zaskarżonej decyzji niektórych dowodów odciążających przekazanych przez Huawei, w szczególności w odniesieniu do płatności NRE.

137 W trzeciej kolejności Komisja spotkała się ze składającą skargę do Komisji w celu omówienia kwestii związanych ze składaniem ustnych wyjaśnień na spotkaniu wyjaśniającym, które dotyczyło uzupełniającego pisma w sprawie przedstawienia zarzutów, pod nieobecność urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające i to mimo tego, że dziedzina ta wchodziła w zakres jego kompetencji, co rodzi poważne wątpliwości co do jej uczciwości i neutralności.

138 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

139 W tym względzie należy zauważyć, że każdy obywatel ma prawo do bezstronnego rozpatrzenia swojej sprawy przez instytucje Unii (zob. wyrok z dnia 2 lutego 2022 r., Scania i in./Komisja, T-799/17, EU:T:2022:48, pkt 145 i przytoczone tam orzecznictwo). W niniejszej sprawie należy jednak stwierdzić, że żaden z argumentów przedstawionych przez skarżącą nie pozwala na wykazanie, iż Komisja nie zapewniła wszelkich gwarancji, aby wykluczyć wszystkie uzasadnione wątpliwości co do jej bezstronności w dochodzeniu.

140 Co się tyczy przede wszystkim argumentu skarżącej opartego na wystosowaniu przez Komisję licznych żądań udzielenia informacji, które doprowadziły do zgromadzenia bardzo dużej ilości danych, należy przypomnieć, że zgodnie z motywem 23 rozporządzenia nr 1/2003 Komisja

powinna posiadać uprawnienia na obszarze całej Unii do żądania dostarczenia jej informacji, które są konieczne między innymi do wykrycia nadużywania pozycji dominującej zakazanej na mocy art. 102 TFUE. Ponadto z art. 18 ust. 1 rozporządzenia nr 1/2003 wynika, że w celu wypełniania obowiązków wyznaczonych tym rozporządzeniem Komisja może zwrócić się do przedsiębiorstw lub związków przedsiębiorstw o dostarczenie „wszelkich koniecznych informacji", występując ze zwykłym żądaniem informacji lub w drodze decyzji.

141 Ze względu na przysługujące Komisji szerokie uprawnienia w zakresie dochodzenia i kontroli to do niej należy dokonanie oceny, czy konieczne jest uzyskanie informacji żądanych przez nią od przedsiębiorstw, których dotyczy dochodzenie. Co się tyczy kontroli, jaką Sąd sprawuje w odniesieniu do tej oceny dokonanej przez Komisję, należy przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem wykładni pojęcia „koniecznych informacji" należy dokonywać z uwzględnieniem celów, dla których Komisji zostały przyznane przedmiotowe uprawnienia w zakresie dochodzenia. Wymóg wzajemnego powiązania między żądaniem informacji i podejrzewanym naruszeniem jest zatem spełniony, jeżeli na tym etapie postępowania żądanie to może być słusznie postrzegane jako mające związek z podejrzewanym naruszeniem, co oznacza, że Komisja może rozsądnie przypuszczać, iż dana informacja pomoże jej stwierdzić wystąpienie zarzucanego naruszenia [zob. wyrok z dnia 14 marca 2014 r., Holcim (Deutschland) i Holcim/Komisja, T-293/11, niepublikowany, EU:T:2014:127, pkt 110 i przytoczone tam orzecznictwo].

142 Co się tyczy w szczególności niniejszej sprawy, z pkt 128 wyroku z dnia 9 kwietnia 2019 r., Qualcomm i Qualcomm Europe/Komisja (T-371/17, niepublikowanego, EU:T:2019:232), wydanego w następstwie wniesienia przez skarżącą skargi o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji z dnia 31 marca 2017 r., wynika, że zakres dochodzenia prowadzonego przez Komisję mógł uzasadniać przekazanie znacznej liczby informacji.

143 Ponadto, jak podkreślił również Sąd w pkt 201 wyroku z dnia 9 kwietnia 2019 r., Qualcomm i Qualcomm Europe/Komisja (T-371/17, niepublikowanym, EU:T:2019:232), to właśnie w celu przygotowania z należytą starannością ostatecznej decyzji w przedmiocie ewentualnego istnienia naruszenia art. 102 TFUE i podjęcia jej na podstawie wszystkich danych mogących mieć na nią wpływ Komisja miała prawo wydać wspomnianą decyzję. To samo rozumowanie znajduje zastosowanie w drodze analogi do innych żądań udzielenia informacji przekazanych przez Komisję w ramach postępowania administracyjnego, i nie ma żadnego powodu, aby upatrywać w nich jakiegokolwiek „połowu informacji". Po pierwsze bowiem, przejawu stronniczości ze strony Komisji wobec skarżącej podczas dochodzenia nie można wywodzić w sposób abstrakcyjny z istnienia zakresu uznania, jakim dysponuje Komisja w odniesieniu do sposobu prowadzenia tego dochodzenia, a po drugie, skarżąca nie przedstawiła dowodów pozwalających wykazać w konkretny sposób, że te inne żądania udzielenia informacji można wytłumaczyć jedynie taką stronniczością.

144 Następnie, jeśli chodzi o argument skarżącej dotyczący rozbieżności istniejących między pismem w sprawie przedstawienia zarzutów, uzupełniającym pismem w sprawie przedstawienia zarzutów, pismo przedstawiającym okoliczności faktyczne i zaskarżoną decyzją, z orzecznictwa Trybunału wynika, że poszanowanie prawa do obrony wymaga, aby dane przedsiębiorstwo miało w toku postępowania administracyjnego możliwość przedstawienia w należyty sposób swego stanowiska w kwestii prawdziwości i znaczenia faktów i okoliczności, które są mu zarzucane, oraz w kwestii dokumentów, na których Komisja oparła swe twierdzenie o istnieniu naruszenia reguł

konkurencji (zob. wyrok z dnia 5 grudnia 2013 r., SNIA/Komisja, C-448/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:801, pkt 41 i przytoczone tam orzecznictwo; wyrok z dnia 25 marca 2021 r., Deutsche Telekom/Komisja, C-152/19 P, EU:C:2021:238, pkt 106).

145 Wymóg ten jest spełniony, jeśli decyzja ostateczna nie obciąża zainteresowanych naruszeniami innymi niż ujęte w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów oraz nie zawiera okoliczności innych niż te, co do których zainteresowani mieli sposobność się wypowiedzieć (wyroki: z dnia 24 maja 2012 r., MasterCard i in./Komisja, T-111/08, EU:T:2012:260, pkt 266; z dnia 18 czerwca 2013 r., ICF/Komisja, T-406/08, EU:T:2013:322, pkt 117; z dnia 13 grudnia 2018 r., Slovak Telekom/Komisja, T-851/14, EU:T:2018:929, pkt 180).

146 Jednakże opis istotnych okoliczności, na których Komisja opiera się w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów, może mieć formę skróconą, a decyzja końcowa nie musi być koniecznie kopią tego pisma, gdyż jest ono dokumentem roboczym, w którym ocena faktyczna i prawna ma charakter wyłącznie tymczasowy (wyrok z dnia 17 listopada 1987 r., British American Tobacco i Reynolds Industries/Komisja, 142/84 i 156/84, EU:C:1987:490, pkt 70, zob. także podobnie wyrok z dnia 5 grudnia 2013 r., SNIA/Komisja, C-448/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:801, pkt 42 i przytoczone tam orzecznictwo; wyrok z dnia 24 maja 2012 r., MasterCard i in./Komisja, T-111/08, EU:T:2012:260, pkt 267). Tym samym dopuszczalne są uzupełnienia treści pisma w sprawie przedstawienia zarzutów dokonane w świetle odpowiedzi na to pismo udzielonych przez strony, których argumenty wskazują, że mogły one skutecznie skorzystać ze swego prawa do obrony. Komisja może również, mając na uwadze postępowanie administracyjne, zrewidować lub dodać nowe argumenty dotyczące okoliczności faktycznych lub stanu prawnego na poparcie sformułowanych przez nią zarzutów (wyrok z dnia 9 września 2011 r., Alliance One International/Komisja, T-25/06, EU:T:2011:442, pkt 181). W konsekwencji do momentu wydania decyzji końcowej Komisja może, w szczególności w świetle przedstawionych na piśmie lub ustnie uwag stron, albo zrezygnować z niektórych czy wręcz ze wszystkich pierwotnie podniesionych względem nich zarzutów i w ten sposób zmodyfikować swoje stanowisko na ich korzyść, albo odwrotnie – postanowić o dodaniu nowych zarzutów, pod warunkiem że stworzy ona przedsiębiorstwom, których dotyczy postępowanie, okazję do przedstawienia ich stanowiska na ten temat (zob. wyrok z dnia 30 września 2003 r., Atlantic Container Line i in./Komisja, T-191/98 i od T-212/98 do T-214/98, EU:T:2003:245, pkt 115 i przytoczone tam orzecznictwo).

147 W niniejszej sprawie przejawu stronniczości ze strony Komisji wobec skarżącej w trakcie dochodzenia nie można wywodzić w sposób abstrakcyjny z istnienia rozbieżności między pismem w sprawie przedstawienia zarzutów, uzupełniającym pismem w sprawie przedstawienia zarzutów, pismem przedstawiającym okoliczności faktyczne i zaskarżoną decyzją. Ponadto skarżąca nie przedstawiła dowodów pozwalających wykazać w konkretny sposób, że rozbieżności te można wytłumaczyć jedynie taką stronniczością.

148 Należy natomiast zbadać, czy w zaskarżonej decyzji Komisja oparła się na nowych zarzutach lub dowodach obciążających skarżącą, co do których skarżąca nie miała możliwości przedstawienia swego stanowiska w toku postępowania administracyjnego.

149 W tym względzie skarżąca ogranicza się do ogólnego stwierdzenia, że zaskarżona decyzja zawiera istotne rozbieżności i nowe elementy, których brakuje w argumentacji przedstawionej w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów i w piśmie przedstawiającym okoliczności faktyczne, oraz ogranicza się do przytoczenia w przypisie kilku motywów tej decyzji i odesłania do załącznika A.11 do skargi.

150 Nawet przy założeniu, że elementy te rzeczywiście stanowią nowe elementy, nieobecne we wcześniejszych dokumentach proceduralnych, nie zmienia to faktu, że skarżąca w żaden sposób nie wyjaśnia, dlaczego elementy te miałyby stanowić nowe zarzuty lub dowody obciążające skarżącą, co do których nie miała ona okazji przedstawić swojego stanowiska, a nie miałyby stanowić zwykłego uwzględnienia w zaskarżonej decyzji uwag otrzymanych przez Komisję, w tym od samej skarżącej.

151 Jak wynika z orzecznictwa przytoczonego w pkt 146 powyżej, zaskarżona decyzja nie może być kopią pisma w sprawie przedstawienia zarzutów, uzupełniającego pisma w sprawie przedstawienia zarzutów lub pisma przedstawiającego okoliczności faktyczne właśnie dlatego, że Komisja jest zobowiązana do uwzględnienia uwag przedstawionych przez strony w toku postępowania administracyjnego. Ograniczając się do sporządzenia listy rozbieżności między rzeczoną decyzją a wcześniejszymi dokumentami proceduralnymi, i nie wyjaśniając dalej, w jaki konkretny sposób takie zmiany wpłynęły, na niekorzyść skarżącej, na rozumowanie prawne Komisji i na kwalifikację okoliczności faktycznych ani w jaki sposób został z tego względu zmieniony zakres kwestionowanego zachowania, skarżąca nie wykazała, że Komisja przeprowadziła stronnicze dochodzenie.

152 Wreszcie, jeśli chodzi o argument skarżącej dotyczący faktu, że Komisja spotkała się ze składającą skargę do Komisji w celu omówienia kwestii związanych ze składaniem ustnych wyjaśnień na spotkaniu wyjaśniającym, które dotyczyło uzupełniającego pisma w sprawie przedstawienia zarzutów, pod nieobecność urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające i to mimo tego, że dziedzina ta wchodziła w zakres jego kompetencji, to nie pozwala on na podważenie uczciwości Komisji ani jej zdolności do rozpatrzenia omawianej sprawy w neutralny i obiektywny sposób. Skarżąca nie wykazała ponadto, w jaki sposób takie spotkanie mogło naruszyć jej prawo do obrony, tym bardziej że nic nie stało na przeszkodzie aby – jeśli uznałaby to za konieczne – zwróciła się do urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające o zorganizowanie równoważnego spotkania.

153 Niniejszy zarzut szczegółowy należy zatem oddalić.

154 W konsekwencji należy oddalić część pierwszą zarzutu pierwszego.

W przedmiocie części drugiej zarzutu, opartej na naruszeniu prawa do obrony i zasady równości broni

155 Niniejsza część zarzutu składa się z dwóch zarzutów szczegółowych. Pierwszy dotyczy niewystarczającego dostępu do akt sprawy. Drugi dotyczy zasadniczo niewystarczającej zawartości przekazanych akt sprawy.

– *Uwagi wstępne*

156 Prawo do obrony należy do praw podstawowych, stanowiących integralną część ogólnych zasad prawa, których poszanowanie zapewnia sąd Unii (wyrok z dnia 25 października 2011 r., Solvay/Komisja, C-109/10 P, EU:C:2011:686, pkt 52).

157 Przestrzeganie prawa do obrony stanowi ogólną zasadę prawa Unii Europejskiej, która powinna być stosowana wówczas, gdy organ administracyjny ma podjąć w stosunku do danej osoby decyzję, która wiąże się z niekorzystnymi dla niej skutkami (wyrok z dnia 16 stycznia 2019 r., Komisja/United Parcel Service, C-265/17 P, EU:C:2019:23, pkt 28).

158 Ta ogólna zasada prawa Unii jest uznana w art. 41 ust. 2 lit. a) i b) Karty (wyrok z dnia 25 marca 2021 r., Deutsche Telekom/Komisja, C-152/19 P, EU:C:2021:238, pkt 105).

159 W kontekście prawa konkurencji poszanowanie prawa do obrony wymaga, aby każdy adresat decyzji stwierdzającej, że dopuścił się on naruszenia reguł konkurencji, miał w toku postępowania administracyjnego możliwość przedstawienia w należyty sposób swego stanowiska w kwestii prawdziwości i znaczenia faktów i okoliczności, które są mu zarzucane, oraz w kwestii dokumentów, na których Komisja oparła swe twierdzenie o istnieniu takiego naruszenia, jak wynika z orzecznictwa przytoczonego w pkt 144 powyżej.

160 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem naruszenie prawa do obrony, a w szczególności prawa do bycia wysłuchanym, prowadzi do stwierdzenia nieważności decyzji wydanej po zakończeniu danego postępowania administracyjnego tylko wówczas, gdy w braku tego naruszenia postępowanie mogłoby doprowadzić do odmiennego rezultatu. Skarżący, który powołuje się na naruszenie przysługującego mu prawa do obrony, nie może być zobowiązany do wykazania, że decyzja danej instytucji Unii miałaby inną treść, lecz powinien jedynie wykazać, iż taka hipoteza nie jest całkowicie wykluczona (zob. wyrok z dnia 18 czerwca 2020 r., Komisja/RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, pkt 105, 106 i przytoczone tam orzecznictwo), dlatego gdyby ta nieprawidłowość proceduralna nie zaistniała, mógłby on lepiej zorganizować swoją obronę (wyroki: z dnia 2 października 2003 r., Thyssen Stahl/Komisja, C-194/99 P, EU:C:2003:527, pkt 31; z dnia 1 października 2009 r., Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Rada, C-141/08 P, EU:C:2009:598, pkt 94; z dnia 13 grudnia 2018 r., Deutsche Telekom/Komisja, T-827/14, EU:T:2018:930, pkt 129).

161 Ocena tej kwestii powinna zostać dokonana na podstawie szczególnych okoliczności faktycznych i prawnych każdego przypadku (wyrok z dnia 18 czerwca 2020 r., Komisja/RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, pkt 107).

– W przedmiocie pierwszego zarzutu szczegółowego, dotyczącego niewystarczającego dostępu do akt sprawy

162 Skarżąca podnosi, że uzyskała dostęp do akt sprawy dopiero po wydaniu pisma w sprawie przedstawienia zarzutów i uzupełniającego pisma w sprawie przedstawienia zarzutów, i to po tym, jak musiała w tym względzie wielokrotnie ponawiać wnioski. Twierdzi ona również, że musiała poświęcić „mnóstwo czasu i nieproporcjonalnie dużo zasobów" na zapoznanie się z niektórymi dokumentami, co stanowiło „niepotrzebne i szkodliwe zaprzątnięcie jej uwagi" oraz negatywnie wpłynęło na jej zdolność do obrony.

163 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

164 Prawo dostępu do akt wynikające z zasady poszanowania prawa do obrony oznacza, że Komisja powinna zapewnić zainteresowanemu przedsiębiorstwu możliwość zapoznania się ze wszystkimi dokumentami znajdującymi się w aktach dochodzenia, które mogą mieć znaczenie dla jego obrony. Dokumenty te obejmują zarówno dokumenty obciążające, jak i odciążające, z zastrzeżeniem tajemnicy handlowej innych przedsiębiorstw, dokumentów wewnętrznych

Komisji oraz innych poufnych informacji (zob. podobnie wyroki: z dnia 7 stycznia 2004 r., Aalborg Portland i in./Komisja, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P i C-219/00 P, EU:C:2004:6, pkt 68; z dnia 12 lipca 2011 r., Toshiba/Komisja, T-113/07, EU:T:2011:343, pkt 41).

165 W niniejszej sprawie skarżąca podnosi w pierwszej kolejności, że musiała nalegać na Komisję, aby uzyskać dostęp do dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, co spowodowało, że straciła czas oraz pamięć okoliczności faktycznych, co w konsekwencji miało negatywny wpływ na jej obronę.

166 Jednakże argumenty skarżącej dotyczące czasu trwania postępowania administracyjnego i jego wpływu na jej możliwości obrony należy oddalić z tych samych powodów, które zostały przedstawione w pkt 116–121 powyżej. Ponadto o ile skarżąca podnosi, że uzyskała dostęp do akt sprawy z opóźnieniem, o tyle bezsporne jest, że rzeczywiście uzyskała ona dostęp do akt sprawy w toku postępowania administracyjnego i że mogła uwzględnić zawarte w nich dokumenty w ramach organizowania swojej obrony. Tak więc nawet przy założeniu, że skarżąca nie miała natychmiastowego dostępu do akt swojej sprawy, nie zmienia to faktu, że nie udowodniła ona, iż dostęp ten był opóźniony i że jej prawo do obrony zostało naruszone, wobec czego argument ten należy oddalić.

167 W drugiej kolejności, jeśli chodzi o podnoszony niewystarczający dostęp do akt sprawy, należy zauważyć, jak wynika z motywów 45 i 46 zaskarżonej decyzji, które nie zostały zakwestionowane przez skarżącą, że jeśli chodzi o pismo w sprawie przedstawienia zarzutów skarżąca sama przyznała, że wszystkie kwestie dotyczące dostępu do akt sprawy zostały rozstrzygnięte przed przedłożeniem przez nią odpowiedzi na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów, oraz że jeśli chodzi o uzupełniające pismo w sprawie przedstawienia zarzutów, to skarżąca nie skorzystała z przyznanej jej przez Komisję możliwości uzupełnienia odpowiedzi na uzupełniające pismo w sprawie przedstawienia zarzutów po uzyskaniu dostępu do zmienionej jawnej wersji niektórych dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, wobec czego nie może ona skutecznie twierdzić, że jej prawo do obrony zostało naruszone.

168 W związku z tym niniejszy zarzut szczegółowy należy oddalić.

– W przedmiocie drugiego zarzutu szczegółowego, dotyczącego niewystarczającej zawartości przekazanych akt sprawy

169 Skarżąca uważa, że Komisja uchybiła ciążącemu na niej obowiązkowi sporządzenia szczegółowych notatek ze wszystkich spotkań, rozmów telefonicznych i spotkań formalnych lub nieformalnych, przeprowadzonych w celu zebrania informacji dotyczących przedmiotu dochodzenia, oraz skutecznego przekazania jej tych notatek.

170 W pierwszej kolejności skarżąca podnosi, że Komisja nie sporządziła notatek z siedmiu konferencji telefonicznych i pięciu spotkań ze skarżącą. Komisja nie była więc w stanie wykorzystać tych notatek, które mogły zawierać dowody odciążające.

171 W drugiej kolejności skarżąca uważa, że Komisja zbyt późno przekazała jej niektóre notatki dotyczące spotkań lub konferencji telefonicznych z osobami trzecimi, niekiedy kilka lat po ich odbyciu.

172 W trzeciej kolejności skarżąca utrzymuje, że Komisja przekazała jej zbyt lakoniczne notatki z niektórych konferencji telefonicznych z osobami trzecimi, a mianowicie z konferencji telefonicznej z Huawei i z siedmiu konferencji telefonicznych ze składającą skargę do Komisji, które nie pozwoliły jej zrozumieć informacji, które zostały wówczas wymienione.

173 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

174 Na wstępie należy zaznaczyć, że art. 19 ust. 1 rozporządzenia nr 1/2003 upoważnia Komisję do przesłuchiwania wszelkich osób fizycznych lub prawnych, które wyrażą zgodę na przesłuchanie, w celu zebrania informacji odnoszących się do przedmiotu postępowania, a to w celu wypełnienia obowiązków wyznaczonych Komisji tym rozporządzeniem.

175 Zgodnie z art. 3 rozporządzenia nr 773/2004 Komisja może rejestrować w dowolnej formie oświadczenia składane przez osoby przesłuchiwane w ramach przesłuchania przeprowadzanego na podstawie art. 19 rozporządzenia nr 1/2003. W art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 773/2004 uściślono również, że takie przesłuchanie można przeprowadzić przy ożyciu dowolnych środków, w tym telefonu lub środków elektronicznych.

176 W tym względzie z orzecznictwa wynika, że jeżeli Komisja postanawia przeprowadzić przesłuchanie na podstawie art. 19 ust. 1 rozporządzenia nr 1/2003, ma ona obowiązek zarejestrować to przesłuchanie w całości, bez uszczerbku dla możliwości wyboru Komisji co do sposobu tego zapisu. Wynika stąd, że na Komisji spoczywa obowiązek rejestrowania w formie według jej wyboru każdego przesłuchania przeprowadzanego przez nią na podstawie art. 19 rozporządzenia nr 1/2003 w celu zebrania ze swej strony informacji dotyczących przedmiotu dochodzenia (wyroki: z dnia 6 września 2017 r., Intel/Komisja, C-413/14 P, EU:C:2017:632, pkt 90, 91; z dnia 9 marca 2023 r., Les Mousquetaires i ITM Entreprises/Komisja, C-682/20 P, EU:C:2023:170, pkt 89).

177 W tym względzie nie wystarczy, że Komisja przedstawi krótkie streszczenie tematów poruszanych w trakcie przesłuchania. Musi być w stanie podać wskazówki co do treści rozmów odbytych w trakcie tego przesłuchania, w szczególności charakter informacji udzielonych podczas przesłuchania na poruszone tematy [wyrok z dnia 15 czerwca 2022 r., Qualcomm/Komisja (Qualcomm – Wypłaty z tytułu wyłączności), T-235/18, EU:T:2022:358, pkt 190; zob. także podobnie wyrok z dnia 6 września 2017 r., Intel/Komisja, C-413/14 P, EU:C:2017:632, pkt 91, 92].

178 W pierwszej kolejności, jeśli chodzi o kontakty, które miały miejsce między Komisją a samą skarżącą w toku postępowania administracyjnego, skarżąca skarży się na brak w aktach sprawy notatek z siedmiu konferencji telefonicznych i pięciu spotkań.

179 Otóż należy zauważyć, że skarżąca w żaden sposób nie wyjaśnia, w jaki sposób – gdyby doszło do nieprawidłowości proceduralnej – jej prawo do obrony mogło zostać naruszone, wykazując, że mogłaby lepiej zorganizować swoją obronę, gdyby Komisja sporządziła notatki dotyczące jej kontaktów ze skarżącą. Jako że spotkania te miały miejsce między Komisją a samą skarżącą, skarżąca miała pełną wiedzę na temat ich treści i tematów, które były przedmiotem dyskusji z Komisją. Była ona zatem w pełni w stanie wykorzystać, w celu lepszego zapewnienia swojej obrony, wszelkie dowody odciążające, które mogły się pojawić podczas tych kontaktów. Ponadto w takim przypadku można by oczekiwać, że skarżąca zadba o to, aby samej przesłać Komisji podsumowanie dotyczące omawianych kontaktów, aby pozostawić w aktach sprawy pisemny ślad wszelkich potencjalnych dowodów odciążających.

180 W drugiej kolejności, jeśli chodzi o niektóre notatki ze spotkań lub konferencji telefonicznych z osobami trzecimi, skarżąca skarży się na fakt, że uzyskała do nich dostęp dopiero z opóźnieniem, co naruszyło jej prawo do obrony.

181 W tym względzie, niezależnie od tego, czy omawiane spotkania i rozmowy telefoniczne stanowią „przesłuchania" w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia nr 1/2003, które Komisja była zobowiązana zarejestrować – czego skarżąca zresztą nawet nie próbuje wykazać – bezsporne jest, że skarżąca miała dostęp do dotyczących ich notatek w dniach 31 lipca i 27 sierpnia 2018 r., czyli tuż po wysłaniu przez Komisję uzupełniającego pisma w sprawie przedstawienia zarzutów.

182 O ile godne ubolewania jest to, że dostęp do notatek z rozpatrywanych spotkań i konferencji telefonicznych rzeczywiście został przyznany długo po odbyciu wspomnianych spotkań i konferencji telefonicznych, o tyle jednak skarżąca odpowiedziała na uzupełniające pismo w sprawie przedstawienia zarzutów w dniu 22 października 2018 r., czyli kilka tygodni po otrzymaniu wspomnianych notatek, co pozostawiło jej wystarczająco dużo czasu na zapoznanie się z nimi, wywiedzenie z nich wszelkich dowodów potencjalnie odciążających i powołanie się na nie w tej odpowiedzi.

183 W tym względzie należy zauważyć, że okoliczności niniejszej sprawy należy odróżnić od okoliczności leżących u podstaw sprawy, w której zapadł wyrok z dnia 15 czerwca 2022 r., Qualcomm/Komisja (Qualcomm – Wypłaty z tytułu wyłączności) (T-235/18, EU:T:2022:358), w którym Sąd stwierdził nieważność decyzji Komisji C(2018) 240 final z dnia 24 stycznia 2018 r. dotyczącej postępowania przewidzianego w art. 102 TFUE i art. 54 porozumienia EOG [sprawa AT.40220 – Qualcomm (Wypłaty z tytułu wyłączności)], między innymi z powodu spóźnionego przesłania przez Komisję niektórych notatek z przesłuchań przeprowadzonych z osobami trzecimi.

184 I tak z pkt 168 i 169 wyroku z dnia 15 czerwca 2022 r., Qualcomm/Komisja (Qualcomm – Wypłaty z tytułu wyłączności) (T-235/18, EU:T:2022:358), wynika, że w sprawie, w której zapadł wspomniany wyrok, w toku postępowania administracyjnego Komisja nie przekazała Qualcommowi żadnych informacji ani na temat istnienia ani na temat treści pewnych przesłuchań przeprowadzonych z osobami trzecimi, oraz że Komisja przekazała takie notatki dopiero po wydaniu decyzji C(2018) 240 final, a część z nich została nawet przedstawiona w toku postępowania przed Sądem w odpowiedzi na zarządzone przez Sąd środki dowodowe.

185 Nie jest zresztą kwestionowane, że w sprawie, w której zapadł wyrok z dnia 15 czerwca 2022 r., Qualcomm/Komisja (Qualcomm – Wypłaty z tytułu wyłączności) (T-235/18, EU:T:2022:358), w odróżnieniu od niniejszej sprawy, Qualcomm nie miał dostępu do tych notatek w toku postępowania administracyjnego, a zatem nie mógł przedstawić swojego stanowiska na ich temat lub wykorzystać ewentualnych dowodów odciążających, które znajdowały się w tych notatkach, aby bronić się przed wydaniem decyzji obciążającej Qualcomm w związku z wypłatami z tytułu wyłączności. Te decydujące okoliczności, które doprowadziły Sąd do stwierdzenia nieważności decyzji C(2018) 240 final, stanowią zasadniczą różnicę w stosunku do niniejszej sprawy.

186 Z powyższego wynika, że skarżąca nie wykazała naruszenia jej prawa do obrony ze względu na to, iż Komisja przekazała jej stosunkowo późno notatki z omawianych spotkań i konferencji telefonicznych. Argument skarżącej oparty na spóźnionym przekazaniu przez Komisję wspomnianych notatek należy zatem oddalić.

187 W trzeciej kolejności, jeśli chodzi o niektóre notatki z konferencji telefonicznych z osobami trzecimi, a mianowicie z konferencji telefonicznej z Huawei i z siedmiu konferencji telefonicznych ze składającą skargę do Komisji, skarżąca skarży się na ich zbyt lakoniczny charakter.

188 W tym względzie na rozprawie Komisja przyznała, po pierwsze, że przynajmniej niektóre z konferencji telefonicznych, na które powołuje się skarżąca, można rzeczywiście uznać za „przesłuchania" w rozumieniu art. 19 ust. 1 rozporządzenia nr 1/2003, a po drugie, że nie dokonała ona ich zapisu. Należy ponadto zauważyć, że notatki z tych przesłuchań, przedstawione w załączniku A.9 do skargi, są zbyt zwięzłe, aby mogły zaradzić temu brakowi zapisu.

189 Jeśli chodzi o konsekwencje, jakie należy wyciągnąć z takiej nieprawidłowości proceduralnej, należy ustalić, czy biorąc pod uwagę szczególne okoliczności faktyczne i prawne niniejszej sprawy, skarżąca wykazała w wystarczający sposób, że mogłaby lepiej zorganizować swoją obronę w braku takiej nieprawidłowości. W braku takiego wykazania nieprawidłowość ta nie może bowiem prowadzić do stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji.

190 Jeżeli dane przedsiębiorstwo posiada miarodajne informacje co do autorów, a także rodzaju i treści dokumentów, które nie zostały mu ujawnione, to spoczywa na nim ciężar udowodnienia, że dowody zawarte w aktach sprawy, których w sposób sprzeczny z prawem mu nie udostępniono, niezależnie od tego, czy są obciążające, czy odciążające, mogło wykorzystać na swoją obronę (zob. podobnie opinia rzecznik generalnej J. Kokott w sprawie Solvay/Komisja, C-110/10 P, EU:C:2011:257, pkt 37).

191 Jeżeli dowód obciążający nie został mu ujawniony, wystarczy, że dane przedsiębiorstwo wykaże, że postępowanie administracyjne mogło doprowadzić do innego wyniku, gdyby dowód ten – zakresie, w jakim Komisja się na nim oparła – został pominięty (zob. podobnie wyroki: z dnia 7 stycznia 2004 r., Aalborg Portland i in./Komisja, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P i C-219/00 P, EU:C:2004:6, pkt 71, 73; z dnia 12 lipca 2011 r., Toshiba/Komisja, T-113/07, EU:T:2011:343, pkt 46).

192 Jeżeli dowód odciążający nie został mu ujawniony, dane przedsiębiorstwo musi wykazać, że mogło wykorzystać ten dowód na swoją korzyść w obronie, to znaczy, że jeśli miałoby możliwość powołać się na niego w postępowaniu administracyjnym, to mogłoby wskazać elementy, które nie były zgodne z wnioskami wyprowadzonymi na tym etapie przez Komisję, a w konsekwencji mogłoby w jakikolwiek sposób wpłynąć na ocenę dokonaną przez Komisję w jej decyzji (zob. wyrok z dnia 6 września 2017 r., Intel/Komisja, C-413/14 P, EU:C:2017:632, pkt 97 i przytoczone tam orzecznictwo).

193 Tymczasem w niniejszej sprawie należy stwierdzić, że skarżąca nie wykazała, iż w braku wskazanej nieprawidłowości proceduralnej mogłaby lepiej zorganizować swoją obronę.

194 W szczególności, mimo że z notatek przekazanych przez Komisję można było przecież wywieść treść omawianych przesłuchań, a tym samym wywieść ewentualne istnienie dowodów, które skarżąca mogłaby wykorzystać na swoją obronę, skarżąca nie przedstawiła żadnego szczegółowego argumentu pozwalającego zrozumieć, dlaczego mogłaby lepiej zorganizować swoją obronę, i to nawet wtedy, gdy Sąd wyraźnie zadał jej w tym względzie pytanie na rozprawie.

195 Wreszcie należy zauważyć, że w wyroku z dnia 15 czerwca 2022 r., Qualcomm/Komisja (Qualcomm – Wypłaty z tytułu wyłączności) (T-235/18, EU:T:2022:358), w którym Sąd stwierdził nieważność decyzji C(2018) 240 final, między innymi ze względu na to, że notatki przekazane przez Komisję z pewnych przesłuchań przeprowadzonych z osobami trzecimi były niekompletne, skarżąca przedstawiła, w celu poparcia twierdzeń sformułowanych w tym względzie w skardze, załącznik mający na celu wyjaśnienie aspektów, które mogły być przedmiotem dyskusji podczas wspomnianych przesłuchań, oraz tego, w jaki sposób informacje te mogły pomóc jej obronie. Tymczasem w niniejszej sprawie skarżąca nie przedstawiła żadnych takich wyjaśnień.

196 Wynika z tego, że stwierdzona w niniejszej sprawie nieprawidłowość proceduralna związana ze zbyt lakonicznym charakterem notatek z konferencji telefonicznych z osobami trzecimi nie może prowadzić do stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji.

197 Należy zatem oddalić niniejszy zarzut szczegółowy, podobnie jak część drugą zarzutu pierwszego. W konsekwencji, ponieważ część pierwsza tego zarzutu również została oddalona (zob. pkt 154 powyżej) zarzut ten należy oddalić w całości.

W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego „oczywistych błędów w ocenie", w zakresie ustaleń faktycznych i naruszeń prawa, oraz uchybienia obowiązkowi uzasadnienia w odniesieniu do definicji rynku właściwego i pozycji dominującej skarżącej w rozpatrywanym okresie

198 Zarzut drugi składa się z pięciu części. Pierwsza dotyczy luk w zaskarżonej decyzji w odniesieniu do definicji rynku właściwego. Druga dotyczy presji konkurencyjnej wywieranej bezpośrednio przez wewnętrzne dostawy na wolnym rynku. Trzecia dotyczy presji konkurencyjnej wywieranej pośrednio przez wewnętrzne dostawy na wolnym rynku. Czwarta dotyczy pozycji dominującej skarżącej w rozpatrywanym okresie. Piąta dotyczy definicji segmentu najnowocześniejszych technologii na rynku chipów UMTS, na którym Komisja oparła swoją analizę.

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, dotyczącej luk w zaskarżonej decyzji w odniesieniu do definicji rynku właściwego

199 Niniejsza część zarzutu składa się z trzech zarzutów szczegółowych. Pierwszy zarzut szczegółowy dotyczy oczywistych błędów w ocenie i naruszeń prawa ze względu na to, że w celu zdefiniowania rynku właściwego Komisja oparła się na wybranych niejasnych odpowiedziach na niejasne żądania udzielenia informacji. Drugi zarzut szczegółowy dotyczy oczywistych błędów w ocenie i naruszeń prawa ze względu na to, że Komisja nie zbadała ewentualnego istnienia łańcucha substytucji. Trzeci zarzut szczegółowy dotyczy oczywistych błędów w ocenie i naruszeń prawa ze względu na to, że Komisja uznała, iż nie musiała stosować testu „small but significant and non-transitory increase in price" (niewielkiej, ale znaczącej i trwałej podwyżki cen) (zwanego dalej „testem SSNIP").

– Uwagi wstępne

200 Należy przypomnieć, że w ramach stosowania art. 102 TFUE określenie rynku właściwego ma na celu określenie ram, w obrębie których powinno się oceniać, czy przedsiębiorstwo jest w stanie zachowywać się w sposób w znacznej mierze niezależny od swoich konkurentów, klientów i konsumentów [zob. wyrok z dnia 30 stycznia 2020 r., Generics (UK) i in., C-307/18, EU:C:2020:52, pkt 127 i przytoczone tam orzecznictwo].

201 Określenie rynku właściwego stanowi zatem co do zasady warunek wstępny oceny ewentualnego istnienia pozycji dominującej danego przedsiębiorstwa, która to ocena wymaga zdefiniowania wpierw towarów lub usług na tym rynku, a następnie zasięgu geograficznego tego rynku [zob. wyrok z dnia 30 stycznia 2020 r., Generics (UK) i in., C-307/18, EU:C:2020:52, pkt 127, 128 i przytoczone tam orzecznictwo].

202 Co się tyczy rynku produktów lub usług, pojęcie „rynku właściwego" oznacza, że może na nim istnieć skuteczna konkurencja między produktami lub usługami stanowiącymi jego część, co zakłada wystarczający stopień zamienności lub zastępowalności tych produktów i usług. Zamienności lub zastępowalności nie ocenia się tylko w świetle obiektywnych cech rozpatrywanych produktów i usług. Należy również uwzględnić warunki konkurencji oraz strukturę popytu i podaży na rynku [zob. wyrok z dnia 30 stycznia 2020 r., Generics (UK) i in., C-307/18, EU:C:2020:52, pkt 129 i przytoczone tam orzecznictwo].

203 Taka ocena zakłada, że istnieje wystarczający stopień zamienności między produktami lub usługami stanowiącymi część rynku właściwego a produktami, które – jak się przewiduje – będą mogły zaspokoić popyt na tym rynku. Jest tak w szczególności w przypadku, gdy dostawca alternatywnej oferty jest w stanie zareagować w krótkim terminie na popyt z siłą wystarczającą do tego, aby jego reakcja stanowiła poważną przeciwwagę dla siły, jaką posiada dane przedsiębiorstwo na tym rynku [zob. podobnie wyrok z dnia 30 stycznia 2020 r., Generics (UK) i in., C-307/18, EU:C:2020:52, pkt 132, 133].

204 Wreszcie, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, definicja rynku właściwego, w zakresie, w jakim pociąga za sobą konieczność dokonania przez Komisję złożonych ocen ekonomicznych, może być przedmiotem jedynie ograniczonej kontroli ze strony sądu Unii (wyroki: z dnia 17 września 2007 r., Microsoft/Komisja, T-201/04, EU:T:2007:289, pkt 482; z dnia 7 maja 2009 r., NVV i in./Komisja, T-151/05, EU:T:2009:144, pkt 53; z dnia 15 grudnia 2010 r., CEAHR/Komisja, T-427/08, EU:T:2010:517, pkt 66).

205 To w świetle tych rozważań należy zbadać argumentację skarżącej dotyczącą definicji rynku właściwego przyjętej przez Komisję w zaskarżonej decyzji.

– W przedmiocie pierwszego zarzutu szczegółowego, dotyczącego oczywistych błędów w ocenie i naruszeń prawa ze względu na to, że Komisja oparła się na wybranych niejasnych odpowiedziach na niejasne pytania

206 Skarżąca podnosi, że w zaskarżonej decyzji Komisja wykluczyła ewentualną substytucyjność między chipami UMTS a chipami obsługującymi inne technologie na podstawie tendencyjnej analizy wybranych odpowiedzi na źle sformułowane pytania.

207 W szczególności, zdaniem skarżącej, zaskarżona decyzja opiera się na niejasnych lub dwuznacznych odpowiedziach na mylące lub pozostawiające swobodę interpretacji pytania zadane w żądaniach udzielenia informacji, które zostały przekazane kilka lat po domniemanym naruszeniu, w związku z czym wielu respondentów kwestionariuszy z dnia 4 listopada 2014 r. i 30 kwietnia 2015 r. zinterpretowało zadane pytania jako dotyczące rynku, jaki istniał w chwili wysłania tych żądań udzielenia informacji, a nie w chwili domniemanego naruszenia. Ponadto sformułowanie niektórych pytań dotyczących substytucyjności między chipami UMTS a chipami obsługującymi inne technologie skłoniło zapytane przedsiębiorstwa do udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy zamierzają zmienić dostawcę w odniesieniu do chipów przeznaczonych do zamontowania w istniejących urządzeniach, a nie w przyszłych urządzeniach. Wreszcie brzmienie pytań przesądziło o istnieniu dwóch odrębnych rynków, jednego obejmującego chipy UMTS, i drugiego obejmującego chipy obsługujące LTE, ponieważ respondenci byli pytani, czy przeszliby z jednego rodzaju chipa na drugi.

208 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

209 Na wstępie należy zauważyć, że w zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła brak substytucyjności między chipami UMTS a chipami obsługującymi inne technologie, opierając się na dużej liczbie danych. Wynika to z przypisów 245, 246 i 248–251 do wspomnianej decyzji w odniesieniu do braku substytucyjności między chipami UMTS a innymi chipami obsługującymi standard GSM; z przypisów 254–258 do tej decyzji w odniesieniu do braku substytucyjności między chipami UMTS a innymi chipami obsługującymi standard AMRC; z przypisów 260 i 264 do wspomnianej decyzji w odniesieniu do braku substytucyjności między wersją „Frequency-divison-duplexing" (FDD) chipów UMTS a wersją „Time-division-duplex" (TDD) chipów UMTS, która nie obsługuje trybu FDD, a także z przypisów 271–273 do tej decyzji w odniesieniu do braku substytucyjności między chipami UMTS a innymi chipami obsługującymi standard WiFi/WiMAX. Ponadto, jak wynika z przypisów 277 i 279 do zaskarżonej decyzji, Komisja oparła się również na licznych dokumentach, aby stwierdzić, że chipy UMTS obsługujące różne wersje tej technologii były zamienne.

210 Co więcej, należy zauważyć, że Komisja oparła się nie tylko na odpowiedziach na kwestionariusze przesłane w 2014 i w 2015 r., lecz również na odpowiedziach na dwa kwestionariusze przesłane w 2010 r., które również dotyczyły definicji rynku właściwego, co Komisja wyraźnie potwierdziła w odpowiedzi na środek organizacji postępowania w formie pytania pisemnego zadanego przez Sąd, a także na sprawozdaniach branżowych, jak wynika z przypisów 244, 261 i 270 do zaskarżonej decyzji.

211 Nie można zatem zarzucać Komisji, że przy określaniu rynku właściwego oparła się wyłącznie na wybranych odpowiedziach.

212 Ponadto nawet przy założeniu, że niektóre zapytane przedsiębiorstwa mogły udzielić odpowiedzi na kwestionariusze z 2014 i z 2015 r., odnosząc się do błędnych ram czasowych, należy stwierdzić, że nie wszyscy respondenci, o których wspomina Komisja w przypisach 244, 261 i 270 do zaskarżonej decyzji, popełnili taki błąd, czego skarżąca nie kwestionuje, ponieważ ogranicza się do przytoczenia kilku przykładów przedsiębiorstw, których odpowiedź nie odnosiła się jej zdaniem do rozpatrywanego okresu.

213 Co się tyczy w szczególności kwestionariusza z dnia 30 kwietnia 2015 r., należy zauważyć, że we wstępie uściślono w nim, iż odpowiedzi należy udzielić w odniesieniu do okresu 2010–2014. Jeśli chodzi o powody, dla których kwestionariusz ten nie odnosił się do 2009 r., podczas gdy drugi

kwartał tego roku był wliczany się do rozpatrywanego okresu, na pisemne pytanie Sądu w tym względzie Komisja odpowiedziała, że wielu respondentów tego kwestionariusza wyraźnie odniosło się do ram czasowych sprzed 2010 r. lub złożyło oświadczenia mające zastosowanie ogólne, niezależnie od okresu odniesienia, a zatem również ważne w odniesieniu do roku 2009.

214 Wynika z tego, że nawet jeśli niektórzy respondenci kwestionariuszy z dnia 4 listopada 2014 r. i z dnia 30 kwietnia 2015 r., do których odnosi się skarżąca, udzielili odpowiedzi w sposób niejasny, jak twierdzi – odnosząc się do ram czasowych odmiennych od ram czasowych naruszenia, taki błąd w żadnym razie nie byłby w stanie podważyć analizy przeprowadzonej przez Komisję w świetle wszystkich odpowiedzi co do braku substytucyjności między chipami UMTS a chipami obsługującymi inne technologie, biorąc pod uwagę bardzo dużą liczbę zgodnych danych, na których oparła się Komisja w tym względzie.

215 Ponadto, utrzymując, że sformułowanie niektórych pytań dotyczących substytucyjności między chipami UMTS a chipami obsługującymi inne technologie skłoniło zapytane przedsiębiorstw do udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy zamierzają zmienić dostawcę w odniesieniu do chipów przeznaczonych do zamontowania w istniejących urządzeniach, a nie w przyszłych urządzeniach, skarżąca uważa w istocie, że Komisja powinna była zbadać hipotetyczne istnienie presji konkurencyjnej wywieranej przez dostawców chipów przeznaczonych do zamontowania w przyszłych urządzeniach, czyli w produktach, które jeszcze nie istniały.

216 Nie można przyjąć takiej argumentacji.

217 Z pkt 7 obwieszczenia Komisji w sprawie definicji rynku właściwego do celów wspólnotowego prawa konkurencji (Dz.U. 1997, C 372, s. 5, zwanego dalej „obwieszczeniem w sprawie definicji rynku”) wynika bowiem, że właściwy rynek asortymentowy składa się z wszystkich tych produktów lub usługi, które uważane są za zamienne lub za substytuty przez konsumenta, ze względu na właściwości produktów, ich ceny i ich zamierzone stosowanie, co oznacza, że oceny dokonuje się na podstawie rodzaju produktów, które dane przedsiębiorstwa sprzedają w danym momencie, a nie na podstawie hipotetycznych przyszłych produktów, których właściwości, cena i zastosowanie nie są jeszcze znane konsumentom.

218 Należy również zauważyć w tym względzie, że skarżąca w żadnym razie nie wyjaśnia, w jaki sposób hipotetyczna presja konkurencyjna wywierana przez chipy przeznaczone do zamontowania w jeszcze nieistniejących urządzeniach mogła mieć jakikolwiek wpływ na wynik analizy przeprowadzonej przez Komisję, która oparła się, jak wskazano w pkt 209 i 210 powyżej, na licznych spójnych danych.

219 Wreszcie należy oddalić jako całkowicie bezpodstawną argumentację skarżącej, zgodnie z którą Komisja, zwracając się do respondentów, czy przeszliby z jednego rodzaju chipu na drugi, przesądziła o istnieniu dwóch odrębnych rynków, a mianowicie rynku chipów UMTS i rynku chipów obsługujących LTE.

220 Pytania zadane w tym względzie przez Komisję odnoszą się bowiem jedynie do specyficznych technologii, w szczególności do standardów GSM, UMTS i LTE, z których każdy ma swoje charakterystyczne właściwości i mają właśnie na celu ustalenie, czy chipy, które obsługują te technologie, są uważane przez ich nabywców za zamienne, a zatem za stanowiące potencjalnie część tego samego rynku produktowego.

221 Z powyższego wynika, że niniejszy zarzut szczegółowy należy oddalić.

– W przedmiocie drugiego zarzutu szczegółowego, dotyczącego oczywistych błędów w ocenie i naruszeń prawa ze względu na to, że Komisja nie zbadała istnienia łańcucha substytucji

222 Skarżąca twierdzi, że Komisja dopuściła się oczywistych błędów w ocenie i naruszeń prawa nie badając istnienia łańcucha substytucji między chipami UMTS a chipami obsługującymi wcześniejsze lub późniejsze technologie.

223 Zdaniem skarżącej Komisja powinna była zbadać, czy w chwili przejścia z jednej technologii na drugą istniało to, co określa jako „łańcuch substytucji", to znaczy, używając jej własnego sformułowania, „ciągłość oferowanych produktów lub, w przypadku jej braku, oczywisty strukturalny »punkt zerwania« między tymi dwoma normami". Kwestionuje ona w szczególności wniosek Komisji, zgodnie z którym nie istniał łańcuch substytucji między chipami UMTS a chipami obsługującymi wcześniej rozszerzony standard GSM/EDGE.

224 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

225 Należy zaznaczyć, że w pkt 57 obwieszczenia w sprawie definicji rynku Komisja wyjaśnia, iż istnienie łańcuchów substytucji może w niektórych przypadkach prowadzić do włączenia do rynku niektórych produktów, które nie są bezpośrednio zastępowalne, jeżeli produkt B jest substytutem, po stronie popytu, produktów A i C. W takim przypadku, nawet jeśli produkty A i C nie są bezpośrednio zastępowalne względem siebie po stronie popytu, mogą one zostać zaklasyfikowane do tego samego właściwego rynku produktowego, ponieważ istnienie produktu zastępczego B wpływa na ich odnośne ceny.

226 Tymczasem należy stwierdzić, że w ramach niniejszego zarzutu szczegółowego skarżąca zarzuca w istocie Komisji, iż ta uznała, po pierwsze, że chipy obsługujące wcześniejszą technologię i chipy UMTS nie są zastępowalne, i po drugie, że chipy UMTS i chipy obsługujące późniejszą technologię nie są zastępowalne. Innymi słowy skarżąca zarzuca Komisji, że przeprowadziła dwa badania „klasycznej" substytucyjności między dwoma produktami, a nie badanie ewentualnej substytucyjności łańcuchowej między dwoma produktami, które nie są bezpośrednio zastępowalne, lecz stają się takie pośrednio poprzez ich wspólną substytucyjność w stosunku do trzeciego produktu.

227 W tym względzie wystarczy przypomnieć, że to właśnie w oparciu o liczne spójne dane Komisja zbadała w zaskarżonej decyzji substytucyjność między chipami UMTS a chipami obsługującymi inne technologie, wcześniejsze lub późniejsze w stosunku do technologii UMTS, jak wynika z pkt 209 i 210 powyżej.

228 Z powyższego wynika, że niniejszy zarzut szczegółowy należy oddalić.

– W przedmiocie trzeciego zarzutu szczegółowego, dotyczącego oczywistych błędów w ocenie i naruszeń prawa ze względu na to, że Komisja uznała, iż nie musiała stosować testu SSNIP

229 Skarżąca uważa, że nie stosując w zaskarżonej decyzji testu SSNIP, Komisja popełniła oczywisty błąd w ocenie i naruszyła prawo. Zdaniem skarżącej, o ile wyrok z dnia 11 stycznia 2017 r., Topps Europe/Komisja (T-699/14, niepublikowany, EU:T:2017:2), na który powołuje się Komisja w rzeczonej decyzji, odnosi się do narzędzi innych niż ten test, którymi dysponuje Komisja, w tym do badań rynku lub oceny opinii konsumentów i konkurentów, o tyle jednak Komisja jest zobowiązana oprzeć się na odpowiednich, przekonujących i wiarygodnych dowodach, czego nie uczyniła w niniejszej sprawie, ponieważ oparła się na wybranych odpowiedziach na myląc

pytania zawarte w żądaniach udzielenia informacji. Skarżąca zarzuca również Komisji, że w motywie 248 zaskarżonej decyzji uznała, iż taki test nie był w każdym razie odpowiedni, ponieważ cena chipów UMTS została już ustalona na poziomie wyższym od poziomu konkurencyjnego.

230 Komisja i interwenient kwestionują argumenty skarżącej.

231 Na wstępie należy przypomnieć, że test SSNIP polega na zbadaniu, czy niewielka podwyżka ceny produktu, rzędu 5–10 %, doprowadziłaby znaczną liczbę klientów do wyboru innego produktu, który w takim przypadku zostanie uznany za substytucyjny w stosunku do pierwszego produktu.

232 Należy również zauważyć, że o ile test SSNIP stanowi uznaną metodę definiowania rynku właściwego, o tyle nie jest to jedyna metoda, którą dysponuje Komisja. Może ona bowiem również uwzględniać inne narzędzia definiowania rynku właściwego, takie jak badania rynkowe lub ocena opinii konsumentów i konkurentów [wyroki: z dnia 11 stycznia 2017 r., Topps Europe/Komisja, T-699/14, niepublikowany, EU:T:2017:2, pkt 82; z dnia 5 października 2020 r., HeidelbergCement i Schwenk Zement/Komisja, T-380/17, EU:T:2020:471, pkt 331 (niepublikowany)], czego skarżąca nie kwestionuje.

233 Ponadto zarówno z orzecznictwa, jak i z pkt 25 obwieszczenia w sprawie definicji rynku wynika, że nie istnieje sztywna hierarchia poszczególnych elementów oceny, którymi dysponuje Komisja [zob. podobnie wyroki: z dnia 11 stycznia 2017 r., Topps Europe/Komisja, T-699/14, niepublikowany, EU:T:2017:2, pkt 82; z dnia 5 października 2020 r., HeidelbergCement i Schwenk Zement/Komisja, T-380/17, EU:T:2020:471, pkt 331 (niepublikowany)], czego skarżąca również nie kwestionuje.

234 Ponadto należy przypomnieć, że Komisja dysponuje pewnym zakresem uznania w odniesieniu do definicji rynku właściwego w zakresie, w jakim definicja ta pociąga za sobą konieczność dokonania złożonych ocen ekonomicznych (zob. podobnie wyrok z dnia 15 grudnia 2010 r., CEAHR/Komisja, T-427/08, EU:T:2010:517, pkt 66 i przytoczone tam orzecznictwo).

235 Wynika z tego, że przy określaniu rynku właściwego do celów stosowania art. 102 TFUE Komisja nie jest zobowiązana do przeprowadzenia testu SSNIP.

236 W konsekwencji Komisja nie naruszyła prawa, wskazując w motywie 180 zaskarżonej decyzji, że w niniejszej sprawie była w stanie zdefiniować rynek właściwy bez konieczności przeprowadzania testu SSNIP.

237 Ponadto z analizy pierwszego zarzutu szczegółowego podniesionego przez skarżącą na poparcie części pierwszej zarzutu pierwszego wynika, że przy definiowaniu rynku właściwego w zaskarżonej decyzji Komisja oparła się na odpowiednich, przekonujących i wiarygodnych dowodach, a nie, jak twierdzi skarżąca, na wybranych odpowiedziach na mylące pytania zawarte w żądaniach udzielenia informacji. Skarżąca nie wykazała zatem, że Komisja popełniła błąd, nie przeprowadzając w niniejszym przypadku testu SSNIP.

238 Co więcej, skarżąca nawet nie próbowała wykazać, że zastosowanie testu SSNIP zmieniłoby wnioski, do których doszła Komisja w zaskarżonej decyzji [zob. podobnie wyrok z dnia 5 października 2020 r., HeidelbergCement i Schwenk Zement/Komisja, T-380/17, EU:T:2020:471, pkt 331 (niepublikowany)].

239 Należy zatem oddalić niniejszy zarzut szczegółowy, bez konieczności orzekania w przedmiocie zasadności jednego z uzasadnień podanych przez Komisję, które dotyczyło niewykorzystania w niniejszym przypadku testu SSNIP, a które zostało zakwestionowane przez skarżącą, a mianowicie okoliczności, że taki test nie był w każdym razie odpowiedni w niniejszym przypadku ze względu na fakt, że cena chipów UMTS została już ustalona na poziomie wyższym niż poziom konkurencyjny.

240 Część pierwszą zarzutu drugiego należy zatem oddalić.

W przedmiocie części drugiej zarzutu, dotyczącej presji konkurencyjnej wywieranej bezpośrednio przez wewnętrzne dostawy na wolnym rynku

241 Na poparcie niniejszej części zarzutu skarżąca podnosi cztery zarzuty szczegółowe.

242 W pierwszej kolejności skarżąca utrzymuje, że w celu stwierdzenia braku presji konkurencyjnej wywieranej bezpośrednio przez wewnętrzne dostawy niektórych pionowo zintegrowanych producentów oryginalnego sprzętu na rynku chipów UMTS Komisja błędnie oparła się na niespójnych i pozbawionych znaczenia dla sprawy oświadczeniach tych producentów, ale nie zapytała klientów o ich gotowość i zdolność do przejścia na samozaopatrzenie lub, w przypadku gdyby byli oni już zintegrowani pionowo, do zwiększenia samozaopatrzenia w razie podwyżki cen chipów na tym rynku.

243 W drugiej kolejności skarżąca uważa, że Komisja niesłusznie wykluczyła z rynku właściwego produkcję wewnętrzną [*poufne*] [1] ze względu na jej minimalny charakter w rozpatrywanym okresie. Powołuje się ona w tym względzie na swoje odpowiedzi na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów i na uzupełniające pismo w sprawie przedstawienia zarzutów, w których wykazała, że [*poufne*] wywierał/a silną presję konkurencyjną.

244 W trzeciej kolejności skarżąca krytykuje odrzucenie przez Komisję niektórych dowodów dotyczących dynamiki rynku i tendencji w sektorze, podczas gdy w sektorze tak dynamicznym jak sektor, którego dotyczy zaskarżona decyzja, uwzględnienie takich zmian i tendencji było konieczne. W niniejszej sprawie było tak tym bardziej, że w odniesieniu do innych aspektów wspomnianej decyzji Komisja wzięła pod uwagę przyszłe prognozy, w szczególności aby wykazać istnienie silnego potencjału wzrostu w segmencie najnowocześniejszych technologii na rynku chipów UMTS.

245 W czwartej kolejności skarżąca zarzuca Komisji nieuwzględnienie realiów handlowych, a w szczególności faktu, że skarżąca utraciła około 70 % wielkości swojej sprzedaży Huawei chipów UMTS przeznaczonych do urządzeń MBB na rzecz wewnętrznych dostaw spółki zależnej Huawei.

246 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

247 Z pkt 7 obwieszczenia w sprawie definicji rynku wynika, że właściwy rynek asortymentowy obejmuje wszystkie produkty lub usługi, które konsumenci uważają za zamienne lub za substytuty na podstawie ich właściwości, ceny i zamierzonego zastosowania.

[1] Dane poufne utajnione.

248 Ponadto zgodnie z pkt 13 obwieszczenia w sprawie definicji rynku konkurencja poddaje przedsiębiorstwa trzem źródłom presji, a mianowicie substytucyjności po stronie popytu, substytucyjności po stronie podaży i potencjalnej konkurencji, a w ramach definicji rynku substytucyjność po stronie popytu stanowi najbardziej bezpośrednią i skuteczną siłę dyscyplinującą dostawców danego produktu. Przedsiębiorstwo może bowiem wywierać decydujący wpływ na istniejące warunki sprzedaży tylko wtedy, gdy klienci są w stanie łatwo przestawić się na produkty zastępcze, co oznacza zidentyfikowanie innych rzeczywistych źródeł podaży, z których mogą korzystać klienci danych przedsiębiorstw.

249 Co więcej, jak wskazano w pkt 20 obwieszczenia w sprawie definicji rynku, substytucyjność po stronie podaży może również zostać wzięta pod uwagę przy definiowaniu rynku właściwego w sytuacjach, w których skutki tej substytucyjności są równoważne skutkom substytucyjności po stronie popytu pod względem natychmiastowości i skuteczności. W tym celu dostawcy muszą mieć możliwość przestawienia swej produkcji na właściwe produkty, a także możliwość ich wprowadzenia na rynek w krótkim okresie, bez ponoszenia dodatkowych znacznych kosztów lub ryzyka, jako odpowiedź na małe, ale trwałe zmiany względnych cen (wyroki: z dnia 17 września 2007 r., Microsoft/Komisja, T-201/04, EU:T:2007:289, pkt 484; z dnia 9 września 2009 r., Clearstream/Komisja, T-301/04, EU:T:2009:317, pkt 50).

250 Ponadto z pkt 24 obwieszczenia w sprawie definicji rynku wynika, że przy definiowaniu rynków nie bierze się pod uwagę potencjalnej konkurencji, ponieważ warunki, w jakich może ona rzeczywiście wywierać presję konkurencyjną, zależą od analizy pewnych czynników i okoliczności związanych z warunkami wejścia na rynek.

251 Należy wreszcie podkreślić, że z pkt 16, 20, 21 i 23 obwieszczenia w sprawie definicji rynku wynika w szczególności, że substytucyjność niezbędna do celów zdefiniowania rynku właściwego musi urzeczywistnić się w krótkim czasie (zob. podobnie wyrok z dnia 29 marca 2012 r., Telefónica i Telefónica de España/Komisja, T-336/07, EU:T:2012:172, pkt 123).

252 W niniejszej sprawie z motywu 215 zaskarżonej decyzji, który nie został w istocie zakwestionowany przez skarżącą, wynika, że w rozpatrywanym okresie jedynie trzy przedsiębiorstwa zintegrowane pionowo same zaspakajały swoje zapotrzebowanie na chipy UMTS, [*poufne*]. Biorąc pod uwagę minimalną produkcję [*poufne*] chipów UMTS we wspomnianym okresie, Komisja wskazała we wspomnianym motywie, że nie uwzględni tej produkcji w swojej analizie.

253 Co się tyczy pierwszego zarzutu szczegółowego, dotyczącego tego, że Komisja błędnie oparła się na niespójnych i pozbawionych znaczenia dla sprawy oświadczeniach niektórych pionowo zintegrowanych producentów oryginalnego sprzętu na rynku chipów UMTS, aby stwierdzić brak presji konkurencyjnej wywieranej bezpośrednio przez wewnętrzne dostawy tych producentów, nie można zarzucać Komisji, że w trakcie badania zapytała [*poufne*] o przeznaczenie produkowanych przez nich chipów, oraz o ich zamiary w tym względzie. Jak wynika bowiem z pkt 13 obwieszczenia w sprawie definicji rynku, aby móc ustalić, czy klienci byliby w stanie łatwo przestawić się na produkty zastępcze, należy określić inne rzeczywiste źródła podaży, z których mogliby owi klienci korzystać.

254 W tym względzie odpowiedzi [*poufne*] są bardzo jasne, ponieważ z motywu 218 zaskarżonej decyzji wynika, że [*poufne*], a z motywu 219 tej decyzji wynika, że [*poufne*]. Ponadto z motywu 220 tej decyzji wynika, że [*poufne*]. Takie oświadczenia nie wydają się być w żaden sposób niespójne lub bezpodstawne, wbrew temu, co podnosi w sposób ogólny i bez jakiegokolwiek wyjaśnienia skarżąca.

255 Wynika z tego, że produkcja wewnętrzna [*poufne*] nie stanowiła rzeczywistego źródła podaży, z którego nabywcy chipów UMTS będący osobami trzecimi mogli korzystać w rozpatrywanym okresie, w związku z czym klienci ci nie byli w stanie łatwo zwrócić się w stronę owej produkcji wewnętrznej w rozumieniu pkt 13 obwieszczenia w sprawie definicji rynku. W odpowiedzi na środek organizacji postępowania Komisja wskazała ponadto, że zgodnie z pkt 24 wspomnianego obwieszczenia przy określaniu rynku właściwego nie musiała brać pod uwagę produktów potencjalnie (a nie już) konkurencyjnych, co miało miejsce w przypadku chipów produkowanych przez [*poufne*], które we wspomnianym okresie były dopiero na bardzo wczesnym etapie rozwoju. W związku z tym Komisja była w stanie uznać na podstawie tych odpowiedzi, nie popełniając oczywistego błędu w ocenie i w sposób wystarczająco uzasadniony, że wspomniana produkcja wewnętrzna nie była ogólnie dostępna w celu zaopatrywania klientów trzecich, co wystarczy, aby wykluczyć, że ta produkcja wewnętrzna mogła wywierać bezpośrednio presję konkurencyjną na producentów chipów UMTS w tym okresie.

256 Należy ponadto oddalić krytykę skarżącej, zgodnie z którą Komisja powinna była raczej zapytać klientów o ich gotowość i zdolność do przejścia na samozaopatrzenie lub, w przypadku klientów już zintegrowanych pionowo, do zwiększenia samozaopatrzenia w razie podwyżki cen chipów UMTS na wolnym rynku. Biorąc bowiem pod uwagę cechy charakterystyczne rynku chipów UMTS, a w szczególności wysokie bariery wejścia, jakimi są między innymi istotne koszty badań i rozwoju (R&D) konieczne do opracowania takich chipów (pkt 11.4.1 zaskarżonej decyzji), trudno sobie wyobrazić, by klienci niezintegrowani pionowo mogli w krótkim czasie rozpocząć produkcję takich chipów.

257 Co się tyczy klientów zintegrowanych pionowo, z motywu 220 zaskarżonej decyzji wynika, że [*poufne*]. W konsekwencji nie było już możliwe, aby [*poufne*] zwiększył/a swoje samozaopatrzenie w krótkim czasie w rozpatrywanym okresie. Co się tyczy [*poufne*], z motywu 230 zaskarżonej decyzji, opartego na jej/jego odpowiedziach na pytania zadane w tym względzie przez Komisję, wynika, że [*poufne*]. Można zatem z tego rozsądnie wywnioskować, że nawet w przypadku podwyżki ceny chipów UMTS na wolnym rynku producent ten nie zwiększyłby w żadnym razie w krótkim czasie swojej własnej produkcji, co spowodowałoby powstanie bezpośredniej presji konkurencyjnej na producentów chipów UMTS działających na tym rynku.

258 Niniejszy zarzut szczegółowy należy zatem oddalić.

259 Jeśli chodzi o drugi zarzut szczegółowy, oparty na tym, że Komisja niesłusznie wykluczyła produkcję wewnętrzną [*poufne*], należy zauważyć, że skarżąca nie kwestionuje minimalnego charakteru własnej produkcji [*poufne*], która stanowiła, jak wynika z przypisu 285 do zaskarżonej decyzji, jedynie 0,1 % całkowitej sprzedaży chipów UMTS na wolnym rynku w latach 2010 i 2011.

260 Ponadto skarżąca nie kwestionuje również, że [*poufne*] wykorzystywał/a swoją produkcję wewnętrzną w rozpatrywanym okresie wyłącznie lub prawie wyłącznie do celów wewnętrznych i że dopiero od [*poufne*], czyli długo po wspomnianym okresie, producent ten zaczął zaopatrywać klientów trzecich na wolnym rynku, jak wynika z motywu 225 zaskarżonej decyzji.

261 Z minimalnego charakteru produkcji własnej [*poufne*] i wykorzystania przez tego producenta produkcji wewnętrznej wyłącznie lub prawie wyłącznie do celów wewnętrznych w rozpatrywanym okresie, które nie zostały zakwestionowane przez skarżącą, wynika, że trudno wyobrazić sobie, by, wbrew temu, co twierdzi skarżąca, [*poufne*] miał/a w rozpatrywanym okresie możliwość utrzymania w ryzach cen oferowanych przez skarżącą na rynku chipów UMTS, oraz że Komisja nie popełniła oczywistego błędu w ocenie i w wystarczająco uzasadniony sposób wykluczyła tę produkcję wewnętrzną ze swojej analizy, co wystarczy, aby oddalić niniejszy zarzut szczegółowy.

262 W każdym wypadku należy zauważyć, że nawet gdyby Komisja włączyła produkcję wewnętrzną [*poufne*] do rynku właściwego, ze względu na jej minimalny charakter, którego skarżąca nie zakwestionowała, takie włączenie nie miałoby najmniejszego wpływu na wniosek, do którego doszła Komisja w odniesieniu do pozycji dominującej skarżącej na tym rynku.

263 W odniesieniu do trzeciego zarzutu szczegółowego, opartego na tym, że Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu dynamiki rynku i tendencji panujących w sektorze, należy przypomnieć, że z pkt 24 obwieszczenia w sprawie definicji rynku wynika, iż przy definiowaniu rynków nie bierze się pod uwagę potencjalnej konkurencji. Komisja nie była zatem zobowiązana do uwzględnienia takich zmian, które zaszły po rozpatrywanym okresie.

264 Wbrew twierdzeniom skarżącej takie podejście nie jest niezgodne z faktem, że w motywie 363 zaskarżonej decyzji Komisja wzięła pod uwagę duży potencjał wzrostu w segmencie najnowocześniejszych technologii na rynku chipów UMTS, ponieważ motyw ten należy do pkt 12 rzeczonej decyzji, dotyczącym nadużycia, w ramach którego Komisja może uwzględnić prognozy, w szczególności w celu oceny potencjalnych skutków zarzucanego zachowania, a nie do pkt 10 tej decyzji, dotyczącego definicji rynku, w ramach której Komisja powinna określić, które produkty w rozpatrywanym okresie są uważane przez klientów za zamienne w celu włączenia ich do tego samego rynku produktowego. Ponieważ są to dwie różne analizy służące różnym celom, jest rzeczą normalną, że Komisja przy ich przeprowadzaniu bierze pod uwagę różne czynniki, i nie może tu być mowy o żadnej niespójności lub niezgodności.

265 Należy wreszcie stwierdzić, że skarżąca ogranicza się do zakwestionowania w sposób ogólny nieuwzględnienia tego, co uznała za „dowody dotyczące dynamiki rynku i tendencji w sektorze", i nie wyjaśnia w żaden sposób, o jakie dowody chodzi, w jaki sposób takie dowody mogłyby wpłynąć na analizę przeprowadzoną przez Komisję, a w szczególności w jaki sposób dowody te powinny były skłonić Komisję do stwierdzenia istnienia bezpośredniej presji konkurencyjnej wywieranej przez produkcję wewnętrzną przedsiębiorstw zintegrowanych pionowo na producentów działających na rynku chipów UMTS.

266 Niniejszy zarzut szczegółowy należy zatem oddalić.

267 W odniesieniu do czwartego zarzutu szczegółowego, opartego na tym, że Komisja nie uwzględniła realiów handlowych, skarżąca powołuje się jedynie na fakt, że utraciła około 70 % wielkości sprzedaży Huawei chipów UMTS przeznaczonych do urządzeń MBB na rzecz wewnętrznych dostaw spółki zależnej Huawei. Tymczasem z odpowiedzi Huawei na pytanie 25 znajdujące się w żądaniu udzielenia informacji z dnia 19 lipca 2013 r., na które powołuje się skarżąca, wynika, że Huawei dopiero w 2013 r. – czyli po upływie rozpatrywanego okresu – zaopatrywało się w celu zaspokojenia własnych potrzeb na poziomie 69 % u HiSilicon. Komisja nie popełniła zatem oczywistego błędu w ocenie nie uwzględniając tej okoliczności, co wystarcza do oddalenia niniejszego zarzutu szczegółowego.

268 W konsekwencji należy uznać, że Komisja nie popełniła oczywistego błędu w ocenie i nie uchybiła ciążącemu na niej obowiązkowi uzasadnienia, stwierdzając brak presji konkurencyjnej wywieranej bezpośrednio przez wewnętrzne dostawy na rynku chipów UMTS. Część drugą zarzutu drugiego należy zatem oddalić.

W przedmiocie części trzeciej zarzutu, dotyczącej presji konkurencyjnej wywieranej pośrednio przez wewnętrzne dostawy na wolnym rynku

269 Na poparcie niniejszej części zarzutu skarżąca podnosi cztery zarzuty szczegółowe.

270 W pierwszej kolejności skarżąca uważa, że Komisja niesłusznie ograniczyła swoją analizę istnienia pośredniej presji konkurencyjnej na rynku niższego szczebla telefonów komórkowych zawierających chip UMTS pod pretekstem, że w rozpatrywanym okresie samozaopatrzenie w chipy UMTS przeznaczone do innych urządzeń, w tym do urządzeń MBB, było znikome. Takie podejście jest ponadto, zdaniem skarżącej, sprzeczne z „teorią szkody" opracowaną przez Komisję, która skupia się na „najnowocześniejszych chipach" używanych w urządzeniach MBB.

271 W drugiej kolejności skarżąca podnosi, że w braku testu SSNIP twierdzenie Komisji zawarte w motywie 237 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którym hipotetyczna podwyżka cen chipów UMTS nie doprowadziłby do znacznego spadku popytu na takie chipy na wolnym rynku, jest pozbawione podstaw i znaczenia.

272 W trzeciej kolejności odrzucenie pośredniej presji wynikającej z konkurencji na rynku niższego szczebla jest nie do pogodzenia z opracowaną przez Komisję „teorią szkody" i to z dwóch powodów.

273 Po pierwsze, Komisja nie mogła, nie popadając w sprzeczność, twierdzić, że hipotetyczna podwyżka cen o 5–10 % na rynku wyższego szczebla, czyli na rynku chipów UMTS, miałaby nieznaczny wpływ na ceny na rynku niższego szczebla, czyli na rynku urządzeń zawierających te chipy (motyw 235 zaskarżonej decyzji), a także zarzucać skarżącej pośrednie stosowanie drapieżnych praktyk cenowych.

274 Po drugie, Komisja nie mogła, nie popadając w sprzeczność, twierdzić, że nawet gdyby produkcja wewnętrzna [*poufne*] została włączona do rynku właściwego, nie miałoby to, ze względu na jej minimalny charakter, żadnego wpływu na udział skarżącej w rynku, a tym samym przyjąć, że produkcja wewnętrzna wywierała pewną presję konkurencyjną na wolnym rynku (przypis 311 do zaskarżonej decyzji), i dojść również do wniosku, że wspomniana produkcja wewnętrzna nie wywierała presji konkurencyjnej na wolnym rynku w rozpatrywanym okresie.

275 W czwartej kolejności skarżąca twierdzi, że Komisja błędnie wskazała w przypisie 311 do zaskarżonej decyzji, iż produkcja wewnętrzna [*poufne*] mogłaby zostać włączona do rynku właściwego, ale nie produkcja wewnętrzna [*poufne*], ze względu na to, że zaopatrywała się ona w rozpatrywanym okresie w chipy UMTS dla swoich urządzeń MBB wyłącznie na wolnym rynku.

276 Zdaniem skarżącej Komisja nie mogła wykluczyć produkcji wewnętrznej [*poufne*] z tego powodu, że nie zaspokajała ona sama swojego zapotrzebowania na chipy przeznaczone dla swoich urządzeń MBB, skoro definicja rynku właściwego przyjęta przez Komisję w zaskarżonej decyzji nie ograniczała się do chipów UMTS przeznaczonych do urządzeń MBB, lecz obejmowała również

chipy UMTS przeznaczone do innych urządzeń. Ponadto z motywu 220 lit. b) tej decyzji wynika, że o ile [*poufne*] zapowiedziała w 2009 r. zaprzestanie produkcji wewnętrznej, o tyle w rzeczywistości zaspakajała ona sama swoje zapotrzebowanie do trzeciego kwartału 2013 r.

277 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

278 Na wstępie należy zauważyć, że w pkt 10.2.9.2 zaskarżonej decyzji Komisja wyjaśniła powody, które skłoniły ją do stwierdzenia, że produkcja wewnętrzna jedynych dwóch przedsiębiorstw zintegrowanych pionowo w rozpatrywanym okresie nie wywierała pośredniej presji konkurencyjnej na rynku chipów UMTS poprzez konkurencję na rynku niższego szczebla.

279 Aby dojść do takiego wniosku, Komisja wyjaśniła przede wszystkim, że przeprowadziła analizę ewentualnej pośredniej presji konkurencyjnej, uwzględniając jedynie ewentualną konkurencję na rynku niższego szczebla między telefonami komórkowymi zawierającymi chip UMTS, z wyłączeniem innych urządzeń, w tym urządzeń MBB. W motywie 230 zaskarżonej decyzji Komisja wskazała, że postąpiła w ten sposób z uwagi na to, że była to jedyna możliwa pośrednia presja konkurencyjna, gdyż produkcja własna chipów UMTS przeznaczonych do zamontowania w urządzeniach innych niż telefony komórkowe była w każdym razie znikoma w rozpatrywanym okresie.

280 Ponadto Komisja wyjaśniła również, że ograniczyła się do zbadania pośredniej presji konkurencyjnej wywieranej przez [*poufne*], ponieważ w rozpatrywanym okresie produkcja wewnętrzna [*poufne*] była znikoma, a zatem nie mogła wywierać pośredniej presji konkurencyjnej na wolnym rynku.

281 Następnie Komisja wyjaśniła, po pierwsze, że biorąc pod uwagę, iż współczynnik rozcieńczenia rozpatrywanych produktów był niski, ponieważ cena chipu UMTS stanowiła w rozpatrywanym okresie jedynie około 6 % ceny detalicznej telefonu komórkowego, który zawierał ten chip, podwyżka ceny tego chipu o 5–10 % miałaby jedynie nieznaczny wpływ na cenę gotowego produktu, w związku z czym taki wzrost ceny chipów UMTS na wolnym rynku pozostałby opłacalny dla producenta chipów, który nie odczułby negatywnego wpływu takiego wzrostu na wielkość swojej sprzedaży (motyw 235 zaskarżonej decyzji).

282 Po drugie, Komisja wykazała, że z uwagi na fakt, iż telefony komórkowe są produktami bardzo różnymi w zależności od marki, które posiadają bardzo charakterystyczne właściwości, wzrost cen telefonów komórkowych na wolnym rynku wynikający ze wzrostu cen chipów UMTS, które zawierają, nie spowodowałby przejścia klientów na inną markę telefonu komórkowego, a w szczególności nie skłoniłby ich do zakupu telefonu komórkowego, który zawierałby chip własnej produkcji, niepodlegający takiej podwyżce ceny. Potwierdza to, że wzrost ceny chipów UMTS na wolnym rynku pozostaje opłacalny dla producenta chipów, który nie odczułby negatywnego wpływu takiego wzrostu na wielkość swojej sprzedaży (motyw 237 zaskarżonej decyzji).

283 Komisja doszła na tej podstawie do wniosku, że produkcja wewnętrzna nie była w stanie wywierać w rozpatrywanym okresie pośredniej presji konkurencyjnej na rynku chipów UMTS.

284 Jeśli chodzi o pierwszy zarzut szczegółowy, oparty na tym, że Komisja niesłusznie ograniczyła swoją analizę istnienia pośredniej presji konkurencyjnej na rynku niższego szczebla telefonów komórkowych zawierających chip UMTS, należy zauważyć, że chodziło tu właśnie o urządzenia, w przypadku których produkcja własna chipów UMTS, oszacowana na przykład w odniesieniu do

[*poufne*], była największa, w związku z czym ograniczenie analizy Komisji do tego segmentu rynku było założeniem, które z największym prawdopodobieństwem pozwoliłoby wykazać istnienie pośredniej presji konkurencyjnej, a zatem najbardziej korzystnej dla skarżącej.

285 Ponadto okoliczność, że takie ograniczenie jakoby nie pasuje do „teorii szkody", która została opracowana przez Komisję i skupia się na „najnowocześniejszych chipach" używanych w urządzeniach MBB, nie zmienia w żaden sposób bardziej korzystnego charakteru tego podejścia dla skarżącej i w żaden sposób nie wpływa na jego ważność. W tym względzie należy zauważyć, że produkcja wewnętrzna „najnowocześniejszych chipów" przeznaczonych do zamontowania w tych urządzeniach, była zdaniem Komisji znacznie bardziej ograniczona niż produkcja chipów UMTS przeznaczonych do zamontowania w telefonach komórkowych, czego zresztą skarżąca nie kwestionuje.

286 Jeśli chodzi o drugi zarzut szczegółowy, dotyczący tego, że twierdzenie Komisji zawarte w motywie 237 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którym hipotetyczna podwyżka cen chipów UMTS nie doprowadziłby do znacznego spadku popytu na takie chipy na wolnym rynku, jest pozbawione podstaw i znaczenia ze względu na brak testu SSNIP, wystarczy przypomnieć, że Komisja nie jest zobowiązana do przeprowadzenia takiego testu (zob. pkt 235 powyżej). Ponadto należy zauważyć, że skarżąca nie przedstawiła żadnych dowodów poza brakiem testu SSNIP w niniejszej sprawie, aby podważyć to twierdzenie Komisji.

287 Jeśli chodzi o trzeci zarzut szczegółowy, dotyczący tego, że odrzucenie wynikającej z konkurencji na rynku niższego szczebla pośredniej presji na wolnym rynku jest nie do pogodzenia z „teorią szkody" opracowaną przez Komisję, należy zaznaczyć, że pośrednie stosowanie drapieżnych praktyk cenowych, które Komisja zarzuca skarżącej, nie mogą same w sobie podważyć analizy istnienia pośredniej presji konkurencyjnej, i to z dwóch powodów.

288 Po pierwsze, wbrew twierdzeniom skarżącej, Komisja mogła uznać, nie popełniając błędu i nie popadając w sprzeczność, że hipotetyczna podwyżka cen o 5–10 % na rynku wyższego szczebla, czyli na rynku chipów UMTS, miałaby jedynie nieznaczny wpływ na ceny urządzeń zawierających te chipy na rynku niższego szczebla, czyli na rynku urządzeń zawierających te chipy, zarzucając również skarżącej, że stosowała pośrednie drapieżne praktyki cenowe. Fakt, że ogólna podwyżka ceny chipów UMTS na rynku wyższego szczebla nie miałaby praktycznie żadnego wpływu na ceny urządzeń zawierających te chipy na rynku niższego szczebla, nie oznacza, że selektywna obniżka ceny chipów UMTS oferowana przez skarżącą wyłącznie Huawei nie przyniosłaby korzyści tej spółce, umożliwiając jej skuteczniejsze konkurowanie ze swoim rywalem ZTE na rynku niższego szczebla.

289 Po drugie, należy stwierdzić, że w przypisie 311 do zaskarżonej decyzji Komisja w żaden sposób nie zasugerowała, że produkcja wewnętrzna [*poufne*] wywierała pewną presję konkurencyjną na wolnym rynku. W przypisie tym Komisja wskazała jedynie, że w każdym wypadku, nawet jeśli całą produkcję wewnętrzną chipów UMTS [*poufne*], czyli chipów przeznaczonych do telefonów komórkowych i chipów przeznaczonych do zamontowania w innych urządzeniach, należałoby włączyć do rynku właściwego, to udział skarżącej w rynku pozostałby niezmieniony w 2009 r. i zmniejszyłby się jedynie nieznacznie w latach 2010 i 2011, a w każdym razie pozostałby powyżej progu 50 %. Argument skarżącej opiera się zatem na błędnym zrozumieniu wspomnianego przypisu.

290 Jeśli chodzi o czwarty zarzut szczegółowy, oparty na twierdzeniu, że Komisja błędnie wskazała w przypisie 311 do zaskarżonej decyzji, iż produkcja wewnętrzna [*poufne*] mogłaby zostać włączona do rynku właściwego, ale nie produkcja wewnętrzna [*poufne*], ze względu na to, że ta zaopatrywała się ona w rozpatrywanym okresie w chipy UMTS dla swoich urządzeń MBB wyłącznie na wolnym rynku, jest on również oparty na błędnym zrozumieniu tego przypisu. W przypisie tym Komisja nie uznała bowiem w żaden sposób, że produkcja wewnętrzna [*poufne*] mogłaby zostać włączona do rynku właściwego, ale nie produkcja wewnętrzna [*poufne*].

291 Należy przede wszystkim wyjaśnić, że przypis 311 do zaskarżonej decyzji odnosi się do motywu 240 tej decyzji, a w szczególności do kwestii, czy z hipotetycznego punktu widzenia analiza pośredniej presji koncentrująca się na urządzeniach MBB doprowadziłaby do odmiennego rezultatu.

292 W tym względzie, co się tyczy [*poufne*], Komisja wskazała jedynie, że jej produkcja wewnętrzna chipów przeznaczonych zarówno do telefonów komórkowych, jak i innych urządzeń była tak niewielka w istotnym okresie, że nawet gdyby została ona włączona do przedmiotowego rynku (czy to w ramach analizy pośredniej presji koncentrującej się na telefonach komórkowych, czy to w ramach analizy pośredniej presji koncentrującej się na urządzeniach MBB), nie skutkowałoby to obniżeniem udziału skarżącej w rynku poniżej progu domniemanej dominacji wynoszącego 50 %.

293 Z kolei w odniesieniu do [*poufne*] Komisja wskazała w przypisie 311 do zaskarżonej decyzji, że w hipotetycznym scenariuszu analizy pośredniej presji koncentrującej się na urządzeniach MBB nie wzięto pod uwagę produkcji własnej [*poufne*], ponieważ nabywała ona wszystkie chipy UMTS przeznaczone dla jej urządzeń MBB na wolnym rynku, a w 2009 r. zapowiedziała, że zakończy produkcję własną, co wynika z motywu 220 lit. b) tej decyzji. Natomiast w analizie istnienia ewentualnej pośredniej presji na runku niższego szczebla koncentrującej się na telefonach komórkowych, którą rzeczywiście przeprowadziła, Komisja wzięła pod uwagę produkcję wewnętrzną [*poufne*] chipów UMTS przeznaczonych do telefonów komórkowych, ponieważ w odniesieniu do tych urządzeń spółka ta zaspakajała faktycznie sama swoje zapotrzebowanie.

294 Ponadto okoliczność, że z motywu 220 zaskarżonej decyzji wynika, iż ostatnie chipy UMTS zostały dostarczone przez [*poufne*] w 2013 r., nie podważa ani ustalenia, że [*poufne*] zaopatrywał/a się w chipy UMTS przeznaczone do swoich urządzeń MBB wyłącznie na wolnym rynku i jej/jego produkcja własna ograniczała się do chipów przeznaczonych do telefonów komórkowych, ani ustalenia, że [*poufne*] już 2009 r. zdecydował/a się zaprzestać produkcji wewnętrznej i zaprzestał/a opracowywania nowych chipów UMTS w lipcu 2010 r., ponieważ między tą decyzją a zaprzestaniem opracowywania nowych chipów UMTS z jednej strony a dostawą ostatnich wyprodukowanych chipów UMTS z drugiej strony mogło upłynąć kilka lat.

295 Z powyższego wynika, że żaden z argumentów przedstawionych na poparcie niniejszej części zarzutu nie może podważyć analizy przeprowadzonej przez Komisję w pkt 10.2.9.1 zaskarżonej decyzji, w której stwierdziła brak pośredniej presji wywieranej w rozpatrywanym okresie przez produkcję wewnętrzną chipów UMTS na wolnym rynku.

296 Część trzecią zarzutu drugiego należy zatem oddalić.

W przedmiocie części czwartej zarzutu, dotyczącej pozycji dominującej skarżącej w rozpatrywanym okresie

297 Na poparcie niniejszej części zarzutu skarżąca podnosi cztery niżej podane zarzuty szczegółowe.

298 W pierwszej kolejności skarżąca podnosi, że gdyby rynek produktowy został prawidłowo zdefiniowany i obejmował sprzedaż wewnętrzną producentów zintegrowanych pionowo, jej udziały w rynku wynosiłyby mniej niż 40 %, czyli poniżej progu dominacji.

299 W drugiej kolejności skarżąca twierdzi, że Komisja niesłusznie przeceniła wielkość jej udziałów w rynku. Jej zdaniem sektor chipów pasma podstawowego charakteryzuje się krótkimi cyklami innowacji, w związku z czym udziały w rynku są efemeryczne i nie odzwierciedlają prawidłowo równowagi sił na rynku. Ponadto utrzymuje ona, że gdyby Komisja prawidłowo uwzględniła wywieraną na nią presję, doszłaby do wniosku, że skarżąca nie dysponuje znaczącą i długookresową siłą rynkową.

300 W trzeciej kolejności skarżąca podnosi, że Komisja błędnie uznała, iż rynek właściwy charakteryzuje się znacznymi barierami wejścia i ekspansji. Jej zdaniem ze względu na w znacznej mierze znormalizowany charakter rozpatrywanej technologii nowi uczestnicy rynku byli zachęcani do wejścia na rynek, nie będąc skrępowani koniecznością poczynienia znacznych inwestycji w R&D. Twierdzi ona, że sieć porozumień licencyjnych, z której korzystała, również nie stanowiła bariery wejścia na rynek, o czym świadczy fakt, że jedynie niewielka część respondentów na pytanie Komisji dotyczące istnienia barier wejścia uznała tę sieć za sieć porozumień licencyjnych.

301 W czwartej kolejności skarżąca zarzuca Komisji, że ta nie określiła ilościowo innych barier wejścia, które zidentyfikowała, a mianowicie konieczności certyfikacji chipów pasma podstawowego przez operatorów sieci ruchomych i producentów sprzętu, jej wizerunku marki, reputacji i solidnych stosunków handlowych.

302 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

303 Zgodnie z orzecznictwem pozycja dominująca, o której mowa w art. 102 TFUE, dotyczy sytuacji, w której przedsiębiorstwo posiada siłę ekonomiczną pozwalającą mu uniemożliwić utrzymanie skutecznej konkurencji na danym rynku i dającą mu możliwość zachowywania się w sposób w znacznej mierze niezależny od jego konkurentów, klientów i wreszcie konsumentów (wyrok z dnia 13 lutego 1979 r., Hoffmann-La Roche/Komisja, 85/76, EU:C:1979:36, pkt 38).

304 Co do zasady istnienie pozycji dominującej może wynikać z wystąpienia szeregu czynników, które – rozpatrywane z osobna – nie mają koniecznie decydującego znaczenia (wyroki: z dnia 14 lutego 1978 r., United Brands i United Brands Continentaal/Komisja, 27/76, EU:C:1978:22, pkt 66; z dnia 15 grudnia 1994 r., DLG, C-250/92, EU:C:1994:413, pkt 47). Spośród tych czynników dużą wagę ma istnienie znacznych udziałów w rynku (wyroki: z dnia 12 grudnia 1991 r., Hilti/Komisja, T-30/89, EU:T:1991:70, pkt 90; z dnia 25 czerwca 2010 r., Imperial Chemical Industries/Komisja, T-66/01, EU:T:2010:255, pkt 255, 256).

305 Zgodnie z orzecznictwem bardzo duże udziały w rynku stanowią same w sobie, poza wyjątkowymi okolicznościami, dowód istnienia pozycji dominującej (wyrok z dnia 13 lutego 1979 r., Hoffmann-La Roche/Komisja, 85/76, EU:C:1979:36, pkt 41). W szczególności udział w rynku wynoszący 50 % stanowi sam w sobie, poza wyjątkowymi okolicznościami, pozycję dominującą (zob. podobnie wyrok z dnia 3 lipca 1991 r., AKZO/Komisja, C-62/86, EU:C:1991:286, pkt 60).

306 Przy analizie istnienia pozycji dominującej można również wziąć pod uwagę inne czynniki, takie jak stosunek udziałów w rynku posiadanych przez dane przedsiębiorstwo do udziałów posiadanych przez jego bezpośrednich konkurentów. (zob. podobnie wyrok z dnia 13 lutego

1979 r., Hoffmann-La Roche/Komisja, 85/76, EU:C:1979:36, pkt 48) lub istnienie barier wejścia na rynek lub ekspansji wynikających w szczególności z konieczności dokonania znacznych inwestycji (zob. podobnie wyrok z dnia 14 lutego 1978 r., United Brands i United Brands Continentaal/Komisja, 27/76, EU:C:1978:22, pkt 122), a także, w pewnych okolicznościach, posiadanie praw własności intelektualnej (zob. podobnie wyrok z dnia 1 lipca 2010 r., AstraZeneca/Komisja, T-321/05, EU:T:2010:266, pkt 270 i przytoczone tam orzecznictwo).

307 W odniesieniu do pierwszego zarzutu szczegółowego, opartego na tym, że gdyby właściwy rynek produktowy został prawidłowo zdefiniowany i obejmował sprzedaż wewnętrzną producentów zintegrowanych pionowo, udziały w rynku skarżącej byłyby niższe niż 40 %, wystarczy przypomnieć, że – jak wynika z analizy trzech pierwszych części zarzutu drugiego – Komisja nie popełniła błędu, definiując właściwy rynek produktowy jako rynek chipów UMTS, co pozwala oddalić ten zarzut szczegółowy.

308 W odniesieniu do drugiego zarzutu szczegółowego, opartego na tym, że ze względu na specyfikę sektora wielkość udziałów skarżącej w rynku, które uważa ona za efemeryczne, nie odzwierciedla faktu, iż posiadała ona znaczącą i długookresową siłę rynkową, należy stwierdzić, że nawet przy założeniu, iż rynek właściwy charakteryzuje się krótkimi cyklami innowacji, nie stanowi to wyjątkowych okoliczności w rozumieniu orzecznictwa przytoczonego w pkt 305 powyżej, pozwalających na uznanie, że tak znaczne udziały w rynku nie stanowią same w sobie dowodu istnienia pozycji dominującej, zwłaszcza gdy udziały w rynku najbliższego konkurenta są znacznie mniejsze, jak ma to miejsce w niniejszym przypadku. W każdym razie z danych przedstawionych w tabelach 3 i 5 zaskarżonej decyzji, których treści skarżąca zasadniczo nie zakwestionowała, wynika, że skarżąca posiadała udział w rynku wynoszący 61,2 % w 2009 r., 59,7 % w 2010 r. i 62,5 % w 2011 r. pod względem przychodów i 58,9 % w 2009 r., 57,8 % w 2010 r. i 65,3 % w 2011 r. pod względem wielkości sprzedaży. Takich stosunkowo stabilnych udziałów w rynku nie można zatem uznać, wbrew twierdzeniom skarżącej, za efemeryczne.

309 Co się tyczy równowagi sił na rynku, z danych przedstawionych w tabelach 3 i 5 zaskarżonej decyzji, które nie zostały w zasadniczo zakwestionowane przez skarżącą, wynika również, że jej dwoma bliższymi konkurentami, pod względem przychodów, byli w 2009 r. ST-Ericsson z 15,1 % udziałem w rynku, i Intel z 12,6 % udziałem w rynku, w 2010 r. Intel z 18,9 % udziałem w rynku, i ST Ericsson z 8,9 % udziałem w rynku, a w 2011 r. Intel z 19,1 % udziałem w rynku i Broadcom z 4,4 % udziałem w rynku. Jeśli chodzi o wielkość sprzedaży, jej dwoma najbliższymi konkurentami byli w 2009 r. ST Ericsson z 20–30 % udziałem w rynku, i Intel z 10–20 % udziałem w rynku, w 2010 r. Intel z 10–20 % udziałem w rynku, i ST Ericsson i Marvell z 5–10 % udziałem w rynku, a w 2011 r. Intel z 20–30 % udziałem w rynku, i Marvell – z 5–10 % udziałem w rynku. Otóż wbrew twierdzeniom skarżącej, tabele te świadczą o tym, że w rozpatrywanym okresie skarżąca miała do czynienia jedynie z rozproszonymi konkurentami, którzy w przeciwieństwie do skarżącej mieli dużo słabszą pozycję i stosunkowo niestabilne udziały w rynku, co potwierdza, jeśli chodzi o skarżącą, istnienie znaczącej i długookresowej siły rynkowej i czyni mało wiarygodną możliwość wywierania na nią rzeczywistej presji przez jej konkurentów. W konsekwencji drugi zarzut szczegółowy należy oddalić.

310 Jeśli chodzi o trzeci zarzut szczegółowy, oparty zasadniczo na tym, że Komisja błędnie uznała inwestycje konieczne do zaprojektowania chipu UMTS, w szczególności w R&D, za bariery wejścia lub ekspansji, oraz o czwarty zarzut szczegółowy, oparty na tym, że Komisja nie określiła ilościowo innych zidentyfikowanych barier wejścia, a mianowicie konieczności certyfikacji chipów pasma podstawowego przez operatorów sieci ruchomych i producentów sprzętu, wizerunku marki, reputacji i solidnych stosunków handlowych skarżącej wystarczy wskazać, że

odnoszą się one do innych czynników, które mogą być brane pod uwagę przy analizie istnienia pozycji dominującej (zob. pkt 306 powyżej), przy czym nie mogą one podważyć dowodu istnienia pozycji dominującej, który został ustalony zgodnie z orzecznictwem przytoczonym w pkt 305 powyżej.

311 Z powyższego wynika, że część czwartą zarzutu drugiego należy oddalić.

W przedmiocie części piątej zarzutu, dotyczącej definicji segmentu najnowocześniejszych technologii na rynku chipów UMTS, na którym Komisja oparła swoją analizę

312 Na poparcie części piątej zarzutu skarżąca zarzuca w istocie Komisji, że oparła swoją analizę na segmencie najnowocześniejszych technologii na rynku chipów UMTS, mimo że jest to wygodne pojęcie, które nigdy nie istniało i które nie jest zgodne z realiami technicznymi i handlowymi w rozpatrywanym okresie.

313 Należy jednak uznać tę argumentację – jeżeli została ona podniesiona w celu podważenia definicji rynku właściwego lub pozycji dominującej skarżącej – za bezskuteczną. Otóż to nie w pkt 10 zaskarżonej decyzji, dotyczącym wspomnianej definicji, ani w pkt 11 tej decyzji, dotyczącym owej pozycji dominującej, Komisja zdefiniowała segment najnowocześniejszych technologii na rynku chipów UMTS, lecz w pkt 12 tej decyzji, dotyczącym nadużycia, a konkretnie w swojej analizie strategii skarżącej mającej na celu zablokowanie Icery w tym segmencie najnowocześniejszych technologii (pkt 12.4 zaskarżonej decyzji).

314 Skarżąca, zapytana w tym względzie w drodze środka organizacji postępowania, wskazała, że jeśli rozwinęła swoją krytykę dotyczącą definicji segmentu najnowocześniejszych technologii na rynku chipów UMTS, na której Komisja oparła swoją analizę, w ramach zarzutu drugiego, uczyniła to w celu podniesienia tej zasadniczej kwestii jak najwcześniej w swoich pismach procesowych, ponieważ taka krytyka mogła mieć wpływ na inne zarzuty przedstawione później i ponieważ chciała podkreślić niespójności w definicji rynku właściwego, w tym w odniesieniu do tego segmentu najnowocześniejszych technologii, który jest częścią tego rynku.

315 Taka odpowiedź nie wystarcza jednak, aby obejść bezskuteczny charakter niniejszej części zarzutu, ponieważ nawet gdyby zarzut podniesiony na jego poparcie został uwzględniony, nie mogłoby to podważyć wniosku, do którego doszła Komisja w odniesieniu do definicji rynku właściwego i pozycji dominującej skarżącej.

316 Wynika z tego, że część piątą zarzutu drugiego należy oddalić. W konsekwencji, ponieważ pozostałe części tego zarzutu również zostały oddalone (zob. pkt 240, 268, 296 i 311 powyżej) zarzut ten należy oddalić w całości.

W przedmiocie zarzutu piątego, dotyczącego „oczywistych błędów w ocenie" i uchybienia obowiązkowi uzasadnienia w odniesieniu do odtworzenia „faktycznie zapłaconych" cen

317 Zarzut piąty dzieli się na dwie części. Część pierwsza dotyczy niepotrzebnego charakteru „przekształcenia cen" dokonanego w zaskarżonej decyzji. Część druga dotyczy błędów popełnionych we wspomnianej decyzji w odniesieniu do tego „przekształcenia".

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, dotyczącej niepotrzebnego charakteru „przekształcenia cen" dokonanego w zaskarżonej decyzji

318 Na poparcie części pierwszej zarzutu skarżąca podnosi zasadniczo, że nie opierając się na danych księgowych Qualcommu w celu ustalenia cen chipów, Komisja dokonała niepotrzebnego i nieuzasadnionego „przekształcenia" danych skarżącej dotyczących cen. Skarżąca kwestionuje w ten sposób dokonane w zaskarżonej decyzji odtworzenie cen faktycznie zapłaconych Qualcommowi przez Huawei i ZTE w rozpatrywanym okresie.

319 W pierwszej kolejności skarżąca podnosi, że w ramach odtworzenia cen dokonanego w zaskarżonej decyzji Komisja nie uwzględniła w odpowiedni sposób jej zastrzeżeń dotyczących analizy cenowo-kosztowej przeprowadzonej w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów, w których skarżąca skrytykowała z jednej strony fakt, że to odtworzenie wyklucza pewne przychody, niesłusznie traktując pewne ograniczone przypadki zmienności średnich cen sprzedaży jako błędy rachunkowe, a z drugiej strony, że nie uwzględnia skutków opóźnionego zaksięgowania przychodów.

320 W drugiej kolejności skarżąca uważa, że w swojej analizie cenowo-kosztowej Komisja błędnie oceniła dane dotyczące cen Qualcommu stosując kwartalny okres odniesienia. Jej zdaniem najwłaściwszy i najbardziej istotny z handlowego punktu widzenia okres dla oceny danych dotyczących taryf wynosił sześć miesięcy lub nawet rok. Skarżąca wyjaśnia, że nie uzgadnia cen ze swoimi klientami ani nie zmienia ich co kwartał, lecz co do zasady zawiera z nimi porozumienia na znacznie dłuższy okres.

321 Skarżąca dodaje, że Komisja niesłusznie oddaliła argument, zgodnie z którym agregacja w czasie mogłaby zaradzić problemom wynikającym z systemu księgowania z opóźnieniem, ponieważ ryzyko to dotyczy jedynie nieznacznych sum, przy czym należy rozumieć, że ryzyko, iż okresy rażącego zaniżania cen mogą być trudne do zidentyfikowania ze względu na ich uśrednienie w dłuższym okresie odniesienia, istniałoby tylko wtedy, gdyby analiza cenowo-kosztowa została przeprowadzona nie tylko w odniesieniu do okresu stosowania drapieżnych praktyk cenowych, ale również w odniesieniu do całości lub części okresu odzyskiwania kosztów. Zdaniem skarżącej, ponieważ zarzucane przez Komisję stosowanie drapieżnych praktyk cenowych trwało w niniejszym przypadku dwa lata, możliwe było przeprowadzenie analizy kosztowo-cenowej w oparciu o okres odniesienia wynoszący sześć miesięcy.

322 W trzeciej kolejności skarżąca utrzymuje, że przekształcenie średnich cen sprzedaży w zaskarżonej decyzji jest bezużyteczne, ponieważ jeśli chodzi o średnie ceny sprzedaży odnotowane w jej danych księgowych, różnica w stosunku do wyniku obliczeń Komisji jest w każdym razie minimalna. Ponadto podnosi ona, że analiza cenowo-kosztowa przeprowadzona przez Komisję w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów, która opierała się na jej danych, wykazała jedynie bardzo krótkotrwałe i sporadyczne podcięcia cenowe, co jest niezgodne z opracowaną przez Komisję „teorią szkody" opartą na antykonkurencyjnym zamknięciu dostępu do rynku. Zdaniem skarżącej sugeruje to, że Komisja przeformułowała średnie ceny sprzedaży wyłącznie w celu uniknięcia stwierdzenia o sporadycznym stosowaniu drapieżnych praktyk cenowych, a tym samym o braku naruszenia.

323 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

324 Tytułem wstępu należy przypomnieć, że w pkt 12.5 zaskarżonej decyzji przedstawiono metodę Komisji i obliczenie średnich kwartalnych cen sprzedaży, które Huawei i ZTE faktycznie płaciły za jednostkę za chipy będące przedmiotem dochodzenia w rozpatrywanym okresie.

325 W piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów Komisja oparła swoje obliczenia głównie na danych księgowych Qualcomm. Jednakże ze względu na zastosowanie zasad rachunkowości ogólnie przyjętych w Stanach Zjednoczonych (zwanych dalej „USA GAAP”) oraz argumenty przedstawione w odpowiedzi na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów Komisja uznała za niewłaściwe oparcie swojej analizy cenowo-kosztowej na wspomnianych danych księgowych bez dokonania dostosowań w celu uwzględnienia zasady księgowania dochodów i dokładniejszego odzwierciedlenia realiów gospodarczych w rozpatrywanym okresie.

326 W szczególności zdaniem Komisji, po pierwsze, przychody początkowo zaksięgowane w danym kwartale potencjalnie zaniżały rzeczywistą cenę jednostek sprzedanych w tym kwartale, a po drugie, opóźnione zaksięgowanie rezerw zgromadzonych przez Qualcomm i jeszcze niewypłaconych, zawyżało przychody w kwartale, w którym zostały one zaksięgowane. To opóźnione zaksięgowanie wynika z USA GAAP stosowanych przez skarżącą, zgodnie z którymi w chwili fizycznej wysyłki chipu Qualcomm powinien zaksięgować jedynie przychód, które był pewny i wymierny. Dopiero w momencie weryfikacji dokładnej ilości chipów, w odniesieniu do których stosuje się zachętę finansową, rezerwy ponownie zostają zaksięgowane w księgach rachunkowych Qualcommu.

327 Z tego względu Komisja uznała za niewłaściwe oparcie się na danych księgowych Qualcommu bez dokonania dostosowań w celu uwzględnienia różnicy między kwartałem, w którym sprzedano chipy, a kwartałem, w którym były księgowane przychody.

328 W konsekwencji Komisja oceniła ceny „faktycznie zapłacone”, biorąc pod uwagę rezerwy, które ponownie znalazłyby się w księgach rachunkowych Qualcommu, tak aby obliczyć przychody brutto uzyskane w kwartale, w którym sprzedaż miała miejsce.

329 W pkt 608–610 zaskarżonej decyzji Komisja wyjaśniła również, że oparła się na kwartalnych okresach odniesienia, biorąc pod uwagę fakt, po pierwsze, że z niektórych dokumentów [*poufne*] wynika, iż decyzje dotyczące cen były podejmowane przez Qualcomm kwartalnie, po drugie, że klienci składali wnioski o zachęty finansowe również kwartalnie, i po trzecie, że okres ten był spójny z danymi dotyczącymi AVC dostarczonymi przez Qualcomm, które również były przedstawiane kwartalnie.

330 Jeśli chodzi o pierwszy zarzut szczegółowy, dotyczący zasadniczo tego, że Komisja nie uwzględniła w prawidłowy sposób argumentów, które skarżąca sformułowała w odpowiedzi na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów, należy zaznaczyć, że skarżąca nie wyjaśnia, na czym polega nieuwzględnienie przez Komisję należycie jej uwag ani dlaczego przeprowadzone w zaskarżonej decyzji odtworzenie cen nie było konieczne, aby ustosunkować się do krytyki sformułowanej w tej odpowiedzi.

331 W każdym wypadku wystarczy przypomnieć, że – jak wskazano w zaskarżonej decyzji – z powodu zastosowania USA GAAP i argumentów przedstawionych w odpowiedzi na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów Komisja uznała za niewłaściwe oparcie swojej analizy cenowo-kosztowej na danych księgowych Qualcommu bez dokonania dostosowań w celu uwzględnienia zasady księgowania przychodów. W ramach odtworzenia cen przeprowadzonego we wspomnianej decyzji Komisja uwzględniła zatem tę okoliczność, dopasowując dostosowania

dokonane w księgach rachunkowych do rozpatrywanej sprzedaży w taki sposób, aby lepiej odzwierciedlić realia gospodarcze w rozpatrywanym okresie. W szczególności dokonała ona korekt rzeczonych danych księgowych na podstawie dokumentów znajdujących się w posiadaniu skarżącej, aby przenieść różne zachęty finansowe na jednostki, którym one odpowiadały, i obliczyć w ten sposób cenę rzeczywiście zapłaconą przez Huaweia i ZTE.

332 Ponadto należy zaznaczyć, podobnie jak uczyniła to Komisja, że już w przeszłości instytucja ta dokonywała pewnych dostosowań w oparciu o zestawienia cen i kosztów przedsiębiorstwa dominującego, a także wszelkie inne istotne informacje dostarczone przez to przedsiębiorstwo, a to w celu odzwierciedlenia realiów gospodarczych. Podejście to zostało potwierdzone w orzecznictwie Sądu, na przykład w wyrokach: z dnia 30 stycznia 2007 r., France Télécom/Komisja (T-340/03, EU:T:2007:22, pkt 131–137); z dnia 10 kwietnia 2008 r., Deutsche Telekom/Komisja (T-271/03, EU:T:2008:101, pkt 208–211); z dnia 13 grudnia 2018 r., Slovak Telekom/Komisja (T-851/14, EU:T:2018:929, pkt 220–235).

333 W tych okolicznościach pierwszy zarzut szczegółowy należy oddalić.

334 W odniesieniu do drugiego zarzutu szczegółowego dotyczącego okoliczności, że kwartalny okres odniesienia nie był najbardziej odpowiedni do przeprowadzenia analizy cenowo-kosztowej, należy przypomnieć, że w dziedzinach, w których zachodzi potrzeba dokonania złożonych ocen ekonomicznych, sąd Unii powinien dokonać weryfikacji nie tylko prawidłowości przytoczonego materiału dowodowego, jego wiarygodności i spójności, ale także kontroli tego, czy materiał ten stanowi zbiór istotnych danych, które należy wziąć pod uwagę w celu oceny złożonej sytuacji, i czy może on stanowić poparcie dla wniosków wyciągniętych na jego podstawie. W tym względzie sąd Unii będzie musiał przeprowadzić kontrolę zgodności z prawem na podstawie dowodów przedstawionych przez skarżącą na poparcie podniesionych zarzutów (zob. wyrok z dnia 10 lipca 2014 r., Telefónica i Telefónica de España/Komisja, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, pkt 54, 56 i przytoczone tam orzecznictwo).

335 W niniejszej sprawie w motywach 609, 610 i 630–633 zaskarżonej decyzji Komisja przedstawiła dowody, które skłoniły ją do przyjęcia kwartalnego okresu odniesienia, oraz rozumowanie przyjęte w celu oddalenia zastrzeżeń podniesionych przez skarżącą.

336 Na wstępie należy stwierdzić, że o ile prawdą jest, iż dane przedstawione w tabelach 28–30, 44 i 45 zaskarżonej decyzji świadczą o tym, że okresy zakupu nie były ustalane w sposób jednolity, o tyle wynika z nich, że najczęściej stosowanym okresem jest rzeczywiście kwartał. Należy dodać w tym względzie po pierwsze, że okresem, który obowiązywał klientów, aby składać wnioski o zachęty finansowe, był kwartał, i po drugie, że dane dotyczące AVC, których dostarczył Qualcomm, były również dostarczane kwartalnie. Ponadto skarżąca nie przedstawiła w swoich pismach ani w odpowiedziach na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów i na uzupełniające pismo w sprawie przedstawienia zarzutów, do których się odnosi, żadnego argumentu ani dowodu na poparcie swojej tezy, zgodnie z którą Komisja powinna była zastosować sześciomiesięczny lub roczny okres odniesienia.

337 Pozostałe dowody, na które powołuje się skarżąca nie pozwalają również uznać, że Komisja popełniła błąd, przyjmując kwartalny okres odniesienia w celu przeprowadzenia analizy cenowo-kosztowej.

338 Po pierwsze, skarżąca nie zdołała wykazać, w jaki sposób problem opóźnionego zaksięgowania, który dotyczy całego rozpatrywanego okresu, mógł zostać rozwiązany, jak twierdzi, poprzez zmianę okresu odniesienia.

339 Po drugie, nawet jeśli prawdą jest, jak twierdzi skarżąca, że uwzględnienie dłuższego okresu odniesienia mogłoby zniekształcić analizę jedynie w przypadku, gdyby uwzględnione zostały ceny dotyczące okresu wykraczającego poza okres stosowania drapieżnych praktyk cenowych, okoliczność ta nie oznacza, że wybór okresu odniesienia musi być koniecznie taki jak zaproponowany przez skarżącą. Wybór pomiędzy kwartalnym, półrocznym lub rocznym okresem odniesienia został bowiem dokonany przez Komisję w niniejszym przypadku na podstawie najbardziej istotnych danych i okoliczności dotyczących działalności skarżącej. W tym względzie należy zaznaczyć, że skarżąca nie zdołała wykazać, iż wybór kwartalnego okresu odniesienia był obarczony błędem.

340 W tych okolicznościach drugi zarzut szczegółowy należy oddalić.

341 Jeśli chodzi o trzeci zarzut szczegółowy, dotyczący bezużyteczności przekształcenia średnich cen sprzedaży przez Komisję, ponieważ jeśli chodzi o średnie ceny sprzedaży odnotowane w danych księgowych skarżącej, różnica w stosunku do wyniku obliczeń Komisji jest w każdym razie minimalna, z motywów 614, 739, 740, 774, 775 i 922 zaskarżonej decyzji wynika, że różnica między cenami rozrachunkowymi skarżącej a cenami odtworzonymi przez Komisję była bardzo często niewielka. Okoliczność ta została zasadniczo potwierdzona przez strony na rozprawie.

342 Skarżąca nie wykazała jednak, że okoliczność ta miała wpływ na zgodność z prawem zaskarżonej decyzji. Nawet jeśli bowiem różnica między średnimi cenami sprzedaży odnotowanymi w jej danych księgowych a średnimi cenami sprzedaży odtworzonymi przez Komisję jest jedynie niewielka, to nie można na tej podstawie wyciągać wniosku, że Komisja popełniła błąd, rekonstruując średnie ceny sprzedaży. W tych okolicznościach niniejszy zarzut szczegółowy należy oddalić.

343 Ponadto argument skarżącej, zgodnie z którym analiza cenowo-kosztowa, która opierała się na jej danych księgowych, wykazała jedynie bardzo krótkotrwałe i sporadyczne podcięcia cenowe, i której nie można zatem pogodzić ze stwierdzeniem o jakimkolwiek naruszeniu, nie został niczym poparty. Skarżąca nie wyjaśnia bowiem, co uważa za sporadyczne stosowanie drapieżnych praktyk cenowych i dlaczego tego rodzaju praktyka nie może stanowić naruszenia prawa konkurencji.

344 W świetle powyższych rozważań należy oddalić trzeci zarzut szczegółowy oraz część pierwszą zarzutu piątego w całości.

W przedmiocie części drugiej zarzutu, dotyczącej błędów popełnionych w zaskarżonej decyzji w odniesieniu do dokonanego „przekształcenia”

345 Na poparcie niniejszej części zarzutu skarżąca podnosi pięć zarzutów szczegółowych.

346 W pierwszej kolejności skarżąca utrzymuje, że w celu obliczenia „faktycznie zapłaconych” cen Komisja błędnie przeniosła pewne zachęty finansowe z kwartałów, w których zostały zarejestrowane w systemie księgowym Qualcommu, do kwartałów, w których dane jednostki zostały wysłane do klienta, na podstawie nieprawidłowej manipulacji wnioskami o zachęty przedstawionymi Qualcommowi przez Huawei i ZTE, znajdującymi się w „pakiecie dokumentów”, które nie były w stanie zapewnić wiarygodności analizy cenowo-kosztowej.

347 Skarżąca wyjaśnia ponadto, że powody, dla których rozpatrywane „pakiety dokumentów" nie były wiarygodne, zostały przedstawione w odpowiedzi na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów, w której wyjaśniła ona, że owe pakiety zostały przygotowane w sposób bardzo szczegółowy przez klientów, którzy w chwili, gdy Komisja zażądała od nich wyjaśnień na temat tych pakietów, w 2017 r., nie byli już w stanie ich udzielić. Ponadto te „pakiety dokumentów" są niekompletne, a czasami obarczone niespójnościami i błędami.

348 W drugiej kolejności skarżąca zarzuca Komisji, że niesłusznie zastosowała podejście retrospektywne, gdyż przeniosła rezerwy opierając się na założeniu, że Qualcomm mógł przewidzieć wnioski o zachęty z całkowitą pewnością w momencie sprzedaży.

349 W tym względzie stwierdzenie zawarte w motywie 620 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którym istotne jest to, że Qualcomm był gotów zachęcać do zakupu wszystkich jednostek, które a priori były objęte pewnymi porozumieniami przewidującymi zachęty, nie ma sensu. Zastosowanie USA GAAP oznacza, że w momencie przyjmowania i wysyłania zamówień na chipy Qualcomm był zobowiązany zakładać, że wszystkie jednostki chipów będą kwalifikować się do każdej potencjalnie mającej zastosowanie zachęty, nie mając możliwości doświadczenia jakiejkolwiek niepewności. Nie oznacza to, że Qualcomm zaakceptował, że wszystkie jednostki powinny korzystać z maksymalnej zachęty.

350 W trzeciej kolejności skarżąca uważa, że podejście przyjęte przez Komisję jest niespójne, ponieważ z jednej strony odrzuciła ona ceny rozrachunkowe Qualcommu jako „nieodpowiednie", a z drugiej strony w sposób wybiórczy posłużyła się tymi samymi cenami w dwóch kluczowych obliczeniach, a mianowicie w obliczeniu ceny chipów, dla których nie istniały „pakiety dokumentów" i w obliczeniu przeprowadzonym w celu przypisania dodatkowych kosztów R&D w ramach analizy cenowo-kosztowej.

351 W czwartej kolejności skarżąca utrzymuje, że podejście przyjęte przez Komisję jest sprzeczne z decyzją C(2014) 7465 final wydaną w sprawie z dnia 15 października 2014 r. dotyczącą postępowania na podstawie art. 102 TFUE i art. 54 porozumienia EOG (sprawa AT.39523 – Slovak Telekom), w której uznała ona, że w trosce o pewność prawa lepiej jest dokonywać ocen na podstawie danych dotyczących kosztów wykorzystanych przez dane przedsiębiorstwo, a nie na podstawie danych wynikających ze złożonych dostosowań i obliczeń dokonanych ex post.

352 W piątej kolejności skarżąca zauważa, że metoda Komisji prowadzi do cen, które w niektórych przypadkach ewidentnie nie są cenami „faktycznie zapłaconymi" przez klientów Qualcommu. Na przykład nie ma żadnej niepewności co do rzeczywistej ceny zapłaconej przez Huawei za niewysłane zamówienia z [*poufne*] jednostek chipu MDM8200 sprzedanych przez Qualcomm, dla których uzgodniona ostateczna i zryczałtowana cena wynosiła [*poufne*] (USD) za chip po odliczeniu wszelkich zachęt; natomiast cena odtworzona przez Komisję w wyniku jej manipulacji okazuje się wynosić [*poufne*] USD za każdy chip. Podobnie w pierwszym kwartale 2011 r. cena zapłacona przez Huawei za chip MDM8200 wynosiła [*poufne*] USD za chip, mimo że Komisja stwierdziła na podstawie swojej błędnej metody, że średnia cena sprzedaży netto rzeczonego chipu wynosiła [*poufne*] USD za chip.

353 Ponadto Komisja nie jest w stanie wyjaśnić, dlaczego średnia cena sprzedaży netto głównej zachęty w pierwszym kwartale 2011 r. była niezgodna ze średnią ceną sprzedaży netto głównej zachęty wymienionej na slajdzie [*poufne*]: dwie przeformułowane ceny, które Komisja próbowała uzasadnić, opierając się na prezentacji [*poufne*] z dnia 4 sierpnia 2010 r., ewidentnie nie są cenami „rzeczywistymi".

354 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

355 Jeśli chodzi o pierwszy zarzut szczegółowy, oparty zasadniczo na tym, że „pakiety dokumentów" zawierające wnioski o zachęty przedstawione Qualcommowi przez Huawei i ZTE nie były w stanie zapewnić wiarygodności analizy cenowo-kosztowej, wystarczy stwierdzić, podobnie jak uczyniła to Komisja, że odnośne dokumenty były wykorzystywane przez samą skarżącą przy wystawianiu not kredytowych i sporządzaniu jej ksiąg rachunkowych, jak wskazano w motywie 597 zaskarżonej decyzji, co nie zostało zakwestionowane przez skarżącą. W konsekwencji wobec braku innych dowodów przedstawionych przez skarżącą niniejszy zarzut szczegółowy należy oddalić.

356 W odniesieniu do drugiego zarzutu szczegółowego, opartego na tym, że Komisja niesłusznie zastosowała podejście retrospektywne, gdyż przeniosła rezerwy opierając się na założeniu, że Qualcomm mógł przewidzieć wnioski o zachęty z całkowitą pewnością w momencie sprzedaży, należy zauważyć, że wbrew temu, co utrzymuje skarżąca, metoda Komisji nie opiera się na parametrach, których Qualcomm nie był w stanie ocenić. Ceny Qualcommu były bowiem skonstruowane jako ceny brutto, do których stosowano zachęty, czyli rabaty. A zatem gdy Qualcomm podejmował decyzje cenowe, wiedział, jaka może być najniższa cena jednostkowa, jeśli zastosowane zostaną wszystkie zachęty. Obliczenie to, jak twierdzi Komisja, miało po prostu na celu ustalenie, na podstawie informacji, którymi dysponował Qualcomm i na których oparł się w celu sporządzenia swoich ksiąg rachunkowych, ceny faktycznie zapłacone przez Huawei i ZTE. Powyższe rozważania są wystarczające, aby oddalić niniejszy zarzut szczegółowe.

357 Jeśli chodzi o trzeci zarzut szczegółowy, oparty na tym, że podejście Komisji dotyczące cen Qualcommu jest niespójne, by go oddalić wystarczy wskazać, że opiera się on na błędnym założeniu, zgodnie z którym w zaskarżonej decyzji stwierdzono, że ceny rozrachunkowe Qualcommu były „nieodpowiednie". W przywołanych przez skarżącą motywach 603, 613 i 618 tej decyzji Komisja wyraźnie wskazuje bowiem, które elementy w tych cenach rozrachunkowych były nieodpowiednie, nie odrzucając jednak możliwości ich wykorzystania po dokonaniu niezbędnych dostosowań na podstawie innych źródeł informacji.

358 W odniesieniu do czwartego zarzutu szczegółowego, dotyczącego niezgodności z decyzją Komisji C(2014) 7465 final wydaną w sprawie z dnia 15 października 2014 r. dotyczącą postępowania na podstawie art. 102 TFUE i art. 54 porozumienia EOG (sprawa AT.39523 – Slovak Telekom), należy zauważyć, że o ile prawdą jest, iż w niektórych przypadkach Komisja początkowo opierała się na danych liczbowych znajdujących się w księgach przedsiębiorstwa dominującego, co czasami było wystarczające, o tyle w przypadku, gdy dane te nie były dostępne lub nie odpowiadały realiom rynkowym, Komisja rekonstruowała odpowiednie wartości reprezentatywne, oparte również na wszelkich istotnych informacjach dostarczonych przez przedsiębiorstwo dominujące. Otóż, jak wskazano w pkt 332 powyżej, podejście to zostało potwierdzone przez Sąd. W konsekwencji należy oddalić niniejszy zarzut szczegółowy.

359 Jeśli chodzi o piąty zarzut szczegółowy, dotyczący tego, że metoda Komisji prowadzi do cen, które w niektórych przypadkach ewidentnie nie są cenami „faktycznie zapłaconymi" przez klientów Qualcommu, należny stwierdzić, że odnośnie do pierwszego przykładu przywołanego przez skarżącą, slajd na którym opiera się obrona Komisji (załącznik A.2.2.19 do skargi) faktycznie wskazuje, że cena zapłacona przez Huawei za chip MDM8200 po zastosowaniu zachęty wynosiła [*poufne*] (zaokrąglone do [*poufne*]) USD za chip, co odpowiada cenie skalkulowanej przez Komisję i wskazanej w motywie 743 zaskarżonej decyzji. Co się tyczy drugiego przykładu, należy zauważyć, że dokument, na który powołuje się Komisja (załącznik A.2.4.12 do skargi) w celu wykazania, że

ceny zatwierdzone przez [*poufne*] podlegały kolejnym zmianom – jak wyjaśniono w odpowiedzi Komisji na pytania zadane przez Sąd – potwierdza, że cena skierowana do Huawei za chip MDM8200 w pierwszym kwartale 2011 r. była niższa od ceny przedstawionej [*poufne*] i odpowiadała rzeczywistej cenie [*poufne*] USD obliczonej przez Komisję.

360 Wynika z tego, że skarżąca nie wykazała istnienia błędów w metodzie zastosowanej przez Komisję i w wynikach, do jakich doszła ona w zaskarżonej decyzji. W tych okolicznościach niniejszy zarzut szczegółowy należy oddalić.

361 Wynika z tego, że część drugą zarzutu piątego należy oddalić. W konsekwencji, ponieważ część pierwsza tego zarzutu również została oddalona (zob. pkt 344 powyżej) zarzut ten należy oddalić w całości.

W przedmiocie zarzutu szóstego, dotyczącego „nieprawidłowej alokacji jednorazowych wydatków inżynieryjnych”

362 W ramach niniejszego zarzutu skarżąca podnosi, że dokonując oceny płatności NRE, Komisja popełniła „oczywiste błędy faktyczne i prawne oraz naruszyła zasadę pewności prawa, domniemanie niewinności i zasadę in dubio pro reo”. Ponadto zaskarżona decyzja jest niewystarczająco uzasadniona, ponieważ nie „uwzględnia” wielu istotnych argumentów wysuniętych przez Qualcomm w toku postępowania administracyjnego. Komisja uchybiła w ten sposób ciążącemu na niej „obowiązkowi dobrej administracji”.

363 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

364 Zgodnie z art. 21 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i art. 76 lit. d) regulaminu postępowania skarga powinna zawierać przedmiot sporu oraz zwięzłe przedstawienie podnoszonych zarzutów, a aby skarga była dopuszczalna, konieczne jest, by istotne okoliczności faktyczne i prawne, na których została oparta, wynikały, choćby zwięźle, ale w sposób spójny i zrozumiały, z tekstu samej skargi.

365 Wskazanie to powinno być wystarczająco jasne i dokładne, by umożliwić stronie pozwanej przygotowanie jej obrony, a Sądowi wydanie rozstrzygnięcia w przedmiocie skargi. To samo odnosi się do wszelkich żądań, którym muszą towarzyszyć zarzuty i argumenty pozwalające zarówno stronie pozwanej, jak i sądowi ocenić ich zasadność [wyrok z dnia 13 grudnia 2018 r., Slovak Telekom/Komisja, T-851/14, EU:T:2018:929, pkt 74, 75 (niepublikowane)].

366 W niniejszej sprawie należy stwierdzić, że o ile argumenty skarżącej podniesione w ramach niniejszego zarzutu można rozumieć jako zmierzające do podkreślenia domniemanych błędów w ocenie popełnionych przez Komisję w odniesieniu, po pierwsze, do płatności NRE na rzecz ZTE (część pierwsza zarzutu), i po drugie, do płatności NRE na rzecz Huawei (część druga zarzutu), o tyle naruszeniom, na które powołuje się skarżąca, nie towarzyszy żadne wskazanie pozwalające na ocenę ich zasadności. Wynika z tego, że argumenty skarżącej oparte na tych naruszeniach, w szczególności na naruszeniu zasady pewności prawa, naruszeniu zasady domniemania niewinności i naruszeniu zasady in dubio pro reo, należy uznać za niedopuszczalne, ponieważ nie towarzyszą im wyjaśnienia wystarczające do oceny ich zasadności.

367 Ponadto należy przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem, o ile art. 296 TFUE nakłada na Komisję, przy podejmowaniu decyzji w ramach stosowania reguł konkurencji, obowiązek wskazania okoliczności faktycznych, od których zależy uzasadnienie decyzji, oraz względów

prawnych, które doprowadziły ją do jej wydania, o tyle postanowienie to nie wymaga, aby Komisja omawiała wszystkie okoliczności faktyczne i prawne, które zostały podniesione w toku postępowania administracyjnego. Uzasadnienie niekorzystnej decyzji powinno umożliwić Trybunałowi przeprowadzenie kontroli jej zgodności z prawem, a zainteresowanemu dostarczyć informacji koniecznych, by mógł on stwierdzić, czy decyzja ta jest zasadna (wyrok z dnia 11 lipca 1985 r., Remia i in./Komisja, 42/84, EU:C:1985:327, pkt 26). W świetle tego orzecznictwa skarżąca nie może zatem zasadnie powoływać się na fakt, że Komisja nie ustosunkowała się konkretnie w zaskarżonej decyzji do wszystkich uwag dotyczących kwestii faktycznych lub prawnych, które podniosła ona w toku postępowania administracyjnego.

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, dotyczącej płatności NRE na rzecz ZTE

368 Na poparcie części pierwszej zarzutu, po opisaniu chronologii okoliczności faktycznych dotyczących w szczególności porozumienia w sprawie jednorazowych wydatków inżynieryjnych zawartego z ZTE i płatności NRE na rzecz ZTE, skarżąca, nie kwestionując owej chronologii, podnosi, że Komisja błędnie uznała wspomnianą płatność za równoważną rabatowi w wysokości [*poufne*] USD za jednostkę za chipy MDM6200 zakupione przez ZTE w 2010 r., mimo że zatwierdzenie z grudnia 2009 r. nigdy nie zostało sformalizowane w porozumieniu ani podane do wiadomości ZTE.

369 Zdaniem skarżącej, gdyby Komisja nie uwzględniła tego rabatu na jednostkę w odniesieniu do ZTE, nie stwierdziłaby w analizie cenowo-kosztowej chipów MDM6200 stosowania drapieżnych praktyk cenowych.

370 W pierwszej kolejności skarżąca uważa, że zatwierdzenie pod koniec 2009 r. i w maju 2010 r. szeregu możliwych zachęt dla ZTE stanowiło część szerszego zestawu zachęt dla ZTE, które nie ograniczały się do segmentu najnowocześniejszych technologii na rynku chipów UMTS.

371 W drugiej kolejności, co się tyczy stwierdzenia Komisji, zgodnie z którym płatność NRE na rzecz ZTE była równoważna rabatowi za jednostkę za chipy MDM6200 zakupione przez ZTE w 2010 r., skarżąca podnosi poniższe argumenty.

372 Po pierwsze, skarżąca utrzymuje, że w wyniku przemyślanej ponownej oceny warunki zatwierdzenia uległy zmianie między grudniem 2009 r. a majem 2010 r., w związku z czym płatność NRE na rzecz ZTE nie mogła już być postrzegana jako rabat. Dodaje ona, że Komisja uważa ryczałtową płatność w wysokości [*poufne*] USD za rabat w wysokości [*poufne*] USD za chip, to znaczy za rabat znacznie wyższy niż rabat w wysokości [*poufne*] USD za chip jakoby przewidziany przez Qualcomm w grudniu 2009 r.

373 Po drugie, Komisja nie przedstawiła żadnego dowodu ani na to, że Qualcomm miał zamiar, czy nawet świadomość, przyznania ZTE zachęty równoważnej rabatowi w wysokości [*poufne*] USD za chip, ani na to, że ZTE wiedziało o takim jednostkowym rabacie. Wynika z tego, że płatność NRE na rzecz ZTE nie mogła zachęcić ZTE do zakupu chipów MDM6200 w 2010 r. Natomiast sama Komisja przedstawiła dowód na to, że w oczach Qualcommu cena wspomnianych chipów sprzedanych ZTE była wyższa niż cena, która wynikałaby z zastosowania rabatu w wysokości [*poufne*] USD za chip.

374 Po trzecie, uznając płatność NRE na rzecz ZTE za rabat otrzymany za każdy chip zakupiony przez ZTE, zaskarżona decyzja doprowadziła do sztucznie zawyżonego rabatu za chip wynoszącego [*poufne*] USD, właśnie dlatego, że wspomniana płatność była niezależna od liczby sprzedanych

jednostek, a jednocześnie popyt ZTE na chipy MDM6200 w 2010 r. stanowił niewielki ułamek popytu przewidywanego przez Qualcomm w grudniu 2009 r., co skłoniło Komisję do rozłożenia tej płatności w wysokości [*poufne*] USD na niewielki ułamek 1 250 000 jednostek, o których mowa w wiadomościach elektronicznych z grudnia 2009 r. Gdyby omawiana płatność rzeczywiście skłoniła ZTE do zakupu więcej liczby jednostek chipu MDM6200, dorozumiany rabat za jednostkę byłby niższy, a stwierdzenie podcięć cenowych mniej prawdopodobne.

375 Po czwarte, skarżąca utrzymuje, że chociaż w zaskarżonej decyzji Komisja przyznaje, iż zawyżona liczba jest wynikiem niskiego popytu ze strony ZTE na chipy MDM6200, to spekuluje ona, że ten niższy popyt mógł być jednym z powodów wyjaśniających zmiany warunków płatności, na które Qualcomm wyraził zgodę podczas spotkania [*poufne*] w dniu 24 maja 2010 r. Tymczasem Qualcomm wskazał korespondencję pochodzącą z maja 2010 r., z której wynika, że ZTE prognozował na ten rok popyt na 475 000 jednostek chipa MDM6200. Zdaniem Qualcommu gdyby liczba ta została zastosowana do płatności wynoszącej [*poufne*] USD, skutkowałoby to hipotetycznym rabatem w wysokości [*poufne*] USD za chip w momencie zatwierdzenia w maju 2010 r. i cenami płaconymi przez ZTE za chip MDM6200, które byłyby niezmiennie wyższe niż LRAIC, o których mowa w zaskarżonej decyzji.

376 Po piąte, nawet jeśli Qualcomm chciał, aby płatność NRE stanowiła jednostkowy rabat w wysokości [*poufne*] USD, nie miałoby to w każdym razie znaczenia z ekonomicznego punktu widzenia, ponieważ płatność ta nigdy nie zachęciłaby ZTE bardziej do zakupu chipów MDM6200 niż do zakupu chipów dostarczanych przez konkurenta, ponieważ kwota zachęty była stała i nie wzrastała w zależności od liczby zakupionych chipów.

377 Po szóste, okoliczność, że w lutym 2011 r. Qualcomm przychylił się do wniosku ZTE o przedłużenie terminu na uzyskanie statusu operatora urządzeń dla chipu MDM8200A do dnia 30 czerwca 2011 r., lecz odmówił uwzględnienia równoważnego wniosku w odniesieniu do urządzeń zawierających chip MDM6200, świadczy o tym, że płatność ryczałtowa była umownie i faktycznie powiązana z chipem MDM8200A, co potwierdza również wewnętrzna korespondencja Qualcomm.

378 W trzeciej kolejności skarżąca krytykuje w zaskarżonej decyzji niespójność pomiędzy wnioskami dotyczącymi stosowania drapieżnych praktyk cenowych z jednej strony a stwierdzeniem podwyżki ceny i marży chipów MDM6200 sprzedawanych ZTE z drugiej strony. Jej zdaniem istnieje również anomalia w rozdziale rzekomych kosztów R&D na chipy MDM6200 i chipy MDM6600 w 2010 r., ponieważ ceny zastosowane w obliczeniach Komisji w odniesieniu do chipów MDM6200 sprzedawanych ZTE nie zostały obniżone w celu uwzględnienia rabatu wynikającego z jednorazowych wydatków inżynieryjnych.

379 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

380 Na wstępie należy zaznaczyć, że w szczególności w motywach 677–693 zaskarżonej decyzji Komisja dokonała obliczenia cen płaconych przez ZTE i Huawei oraz, zgodnie z rozważaniami przedstawionymi w szczególności w pkt 12.4.2.3, 12.4.2.4, 12.4.2.6 i 12.4.2.11 wspomnianej decyzji, przeniesienia dwóch rabatów wynikających z jednorazowych wydatków inżynieryjnych przyznanych przez Qualcomm tym dwóm klientom. Zdaniem Komisji, chociaż każdy rabat został formalnie zarejestrowany jako mający zastosowanie do chipów MDM8200A sprzedanych tym klientom, dowody pochodzące z okresu powstania naruszenia wskazują na to, że prawdziwym zamiarem Qualcommu było, po pierwsze, przyznanie ZTE zryczałtowanej płatności w wysokości [*poufne*] USD (początkowo w wysokości [*poufne*] USD), która miała być zastosowana do

sprzedaży dokonanej w 2010 r. w celu zachęcenia tej spółki do zakupu i opracowania rozwiązań opartych na chipie MDM6200; oraz po drugie, udzielenie rabatu z mocą wsteczną w formie zryczałtowanej płatności w wysokości [*poufne*] USD na rzecz Huawei w celu obniżenia ceny jednostek chipu MDM8200, które spółka ta nabyła od Qualcommu, ale które okazały się zbyt kosztowne, aby umożliwić Huawei wygranie kolejnych przetargów.

381 Co się tyczy płatności NRE na rzecz ZTE, aby dojść do swoich wniosków, Komisja w pkt 12.4.2.4, 12.4.2.6 i 12.4.2.11 zaskarżonej decyzji odwołuje się do dokumentów wewnętrznych Qualcommu, które jej zdaniem dowodzą, że Qualcomm nie był w stanie zaproponować ZTE ceny niższej od ceny zaproponowanej Huawei i obawiał się zbyt wcześnie obniżyć cenę chipu MDM6200, który w tym czasie nie został jeszcze wprowadzony na rynek. W rezultacie zaproponowano, począwszy od grudnia 2009 r., rozwiązać kwestię ustalania cen w formie jednorazowych rabatów wynikających z jednorazowych wydatków inżynieryjnych, z których część była związana z warunkiem uzyskania przez ZTE statusu operatora urządzeń dla chipu MDM8200A, a część z warunkiem uzyskania przez ZTE kwalifikacji jako operatora urządzeń dla chipu MDM6200 przed dniem 31 grudnia 2010 r. (termin ten został następnie, w związku z certyfikacją chipu MDM8200A, przedłużony do dnia 30 czerwca 2011 r.). Zdaniem Komisji płatność ta miała w rzeczywistości na celu obniżenie ceny chipu MDM6200 o [*poufne*] USD za czip, który Qualcomm zamierzał sprzedawać ZTE w 2010 r. W następstwie znacznego spadku zamówień ZTE w porównaniu z przewidywaniami Qualcommu kwota faktycznie przyznanej obniżki wyniosła [*poufne*] USD za czip.

382 W pierwszej kolejności należy zauważyć, że fakt, iż Qualcomm wdrożył w stosunku do ZTE szereg zachęt dotyczących różnych chipów, w tym chipów, które nie były używane w segmencie najnowocześniejszych technologii na rynku chipów UMTS, nie oznacza jeszcze, że niektórych z nich nie można uwzględnić do celów analizy cenowo-kosztowej przeprowadzonej w celu oceny stosowania drapieżnych praktyk cenowych.

383 W drugiej kolejności z opisu skarżącej wynika, że różnica między zachętą zatwierdzoną w grudniu 2009 r. a zachętą zatwierdzoną w maju 2010 r. polega na tym, że pierwsza z nich obejmowała płatność w wysokości [*poufne*] USD, którą można było zrealizować przy podpisaniu umowy, oraz w wysokości [*poufne*] USD, która była uzależniona od uzyskania przez ZTE statusu operatora urządzeń dla chipu MDM8200A, natomiast druga obejmowała płatność w wysokości [*poufne*] USD, płatną pod warunkiem, że ZTE uzyska kwalifikację jako operator urządzeń dla chipu MDM6200. Skarżąca nie wyjaśnia jednak, dlaczego okoliczność, że „warunki zatwierdzenia zmieniły się w okresie od grudnia do maja, wskazuje na przemyślaną ponowną ocenę”, ani w jaki sposób miałoby to być to dla niej korzystne do celów oceny stosowania drapieżnych praktyk cenowych.

384 Natomiast, jak opisano w motywach 501 i 502 zaskarżonej decyzji, z wewnętrznej wymiany informacji z grudnia 2009 r. między członkami zarządzającymi (takimi jak dyrektor ds. zarządzania produktami QCT i wiceprezesi ds. finansów i sprzedaży) wynika, że, po pierwsze, ceny oferowane ZTE za chip MDM6200 nie mogły być niższe niż ceny oferowane Huawei i że Qualcomm nie chciał „znacząco różnicować ceny”, po drugie, że Qualcomm obawiał się strat jeśli chodzi o chip MDM6200 z powodu współpracy między ZTE i Icerą, i po trzecie, że planowanym rozwiązaniem była płatność NRE związana z chipami MDM6200 lub MDM8200A, „aby uniknąć sytuacji, w której Icera zdobędzie wielu klientów”. Rozwiązanie tej kwestii zostało wskazane w propozycji „ZTE MDM6200 Price Proposal” z grudnia 2009 r., którym w pewnym sensie nie była „znacząca zmiana ceny”, ponieważ nie była to zmiana ceny, lecz zachęta, i które obejmowało

płatność związaną z uzyskaniem statusu operatora urządzeń dla chipu MDM8200A i zakupem pewnej liczby jednostek chipu MDM6200, wraz z możliwością zatrzymania płatności w przypadku niespełnienia jednego lub drugiego warunków.

385 Co więcej, z prezentacji na spotkaniu [*poufne*] w dniu 8 lutego 2010 r., a zatem po zatwierdzeniu z grudniu 2009 r., wynika, że płatność, która w owym czasie miała być formalnie przeznaczona zarówno dla chipu MDM8200A, jak i dla chipu MDM6200, miała w rzeczywistości na celu wyłącznie obniżenie ceny chipu MDM8200A.

386 Ponadto należy zauważyć, podobnie jak uczyniła to Komisja, że pierwotnie proponowany warunek nabycia przez ZTE [*poufne*] jednostek chipu MDM6200 w 2010 r. (odpowiadających wówczas prognozowanemu popytowi ZTE) nie został sformalizowany w zatwierdzeniu [*poufne*]. Jednakże w maju 2010 r., biorąc pod uwagę fakt, że prognozy dotyczące popytu ZTE spadły do 475 000 jednostek, [*poufne*] zmienił/a strukturę płatności NRE. Ponadto wbrew temu, co twierdzi skarżąca, nic nie wskazuje na to, że zmiany te wynikały ze zmiany zamiaru leżącego u podstaw tych wypłat, którym było zachęcenie ZTE do zakupu chipów MDM6200. Gdyby bowiem w grudniu 2009 r. pierwotnym celem było promowanie chipu MDM8200A lub gdyby taki był cel w maju 2010 r., obniżenie rabatu na chipy MDM8200A z [*poufne*] do [*poufne*] USD (co stanowi obniżenie o 60 %) nie byłoby ani konieczne, ani logiczne. Natomiast ze względu na znaczną zmianę prognoz popytu na chipy MDM6200 ze strony ZTE, które spadły z [*poufne*] jednostek do mniej niż [*poufne*] jednostek, z punktu widzenia Qualcommu nie było już uzasadnione oferowanie ZTE pierwotnie przewidzianego rabatu w wysokości [*poufne*] USD.

387 Zmiana struktury płatności NRE pozwalała jednak utrzymać płatność równoznaczną z rabatem w wysokości [*poufne*] USD za jednostkę, formalnie związaną z chipami MDM8200A (ale w rzeczywistości przeznaczoną dla chipów MDM6200), oferując jednocześnie podwojenie płatności (która wynosiłaby zatem [*poufne*] USD), gdyby klient uzyskał certyfikację operatora dla chipów MDM6200 przed końcem 2010 r., czyli gdyby ZTE stymulowało opracowanie rozwiązania MDM6200 w 2010 r. Komisja słusznie wskazuje, że odmowa ze strony Qualcommu przedłużenia terminu na uzyskanie statusu operatora dla chipów MDM6200 w lutym 2011 r. jest zgodna z tą strukturą i z wnioskiem Qualcommu, zgodnie z którym ZTE nie podjęło wystarczających działań, aby stymulować rozwój chipu MDM6200 w 2010 r., i zasługiwać na otrzymanie pozostałych rabatów wynikających z jednorazowych wydatków inżynieryjnych.

388 Co się tyczy argumentu skarżącej, zgodnie z którym fakt, że w lutym 2011 r. Qualcomm odmówił przedłużenia terminu na uzyskanie statusu operatora urządzeń zawierających chip MDM6200, dowodzi tego, że płatność NRE na rzecz ZTE była umownie i faktycznie powiązana z chipem MDM8200A, należy podkreślić, że okoliczność ta, a w konsekwencji fakt, iż Qualcomm nie wypłacił ZTE związanej z tym kwoty [*poufne*] USD, jest całkowicie spójna z początkowym zamiarem Qualcommu polegającym na ustanowieniu mechanizmu odzyskiwania części płatności NRE, jeśli ZTE nie zakupi przewidzianych ilości chipów MDM6200.

389 Co się tyczy potraktowania płatności NRE na rzecz ZTE jako jednostkowego rabatu, należy stwierdzić, że nie można stwierdzić żadnego błędu po stronie Komisji ani w odniesieniu do zaksięgowania tej płatności w odpowiednich jednostkach, ani w odniesieniu do obliczenia rabatu, ani w odniesieniu do oceny kontekstu.

390 Po pierwsze, aby móc określić wysokość płatności NRE na rzecz ZTE, należy uwzględnić wszelkie płatności związane z zamówionymi i dostarczonymi chipami MDM6200, tj. 145 775 jednostek, dzieląc całkowitą kwotę płatności przez łączną kwotę zamówionych i zakupionych jednostek.

391 Okoliczność, że płatność NRE na rzecz ZTE prowadzi ostatecznie do jednostkowego rabatu trzykrotnie wyższego od pierwotnie przewidzianego, jest jedynie wynikiem znacznego zmniejszenia ilości chipów MDM6200 zamówionych i zakupionych przez ZTE w stosunku do ilości przewidzianej przez Qualcomm, czyli [*poufne*] jednostek. Ze względu na to, że kwota zachęty została ustalona a priori, każdy chip skorzystał ze znacznie wyższej obniżki ceny niż pierwotnie przewidziana. Innymi słowy, to zwiększenie rabatu zastosowanego w odniesieniu do każdego chipu stanowi jedynie skutek uboczny błędnej prognozy sprzedaży Qualcommu w odniesieniu do ZTE.

392 Co się tyczy okoliczności, że ZTE nie wiedziało o tym, iż przeznaczona dla niego płatność NRE miała być traktowana jako jednostkowy rabat, należy podnieść, że orzecznictwo nie wymaga, aby klient przedsiębiorstwa zajmującego pozycję dominującą wiedział o metodzie użytej w celu zastosowania ceny niższej od kosztu. Wystarczy bowiem, po pierwsze, że analiza cenowo-kosztowa wykaże cenę wyższą od wybranej miary kosztów, a po drugie, że istnieje zamiar wyeliminowania docelowego konkurenta (zob. podobnie wyrok z dnia 3 lipca 1991 r., AKZO/Komisja, C-62/86, EU:C:1991:286, pkt 71, 72).

393 Ponadto, co się tyczy argumentu dotyczącego okoliczności, że płatność nie zachęciła ZTE do zakupu większej liczby chipów, należy zauważyć, że w wyroku z dnia 12 maja 2022 r., Servizio Elettrico Nazionale i in. (C-377/20, EU:C:2022:379, pkt 53 i przytoczone tam orzecznictwo), Trybunał orzekł, że zakwalifikowanie danej praktyki przedsiębiorstwa zajmującego pozycję dominującą jako stanowiącej nadużycie nie wymaga wykazania w przypadku praktyki takiego przedsiębiorstwa mającej na celu wykluczenie jego konkurentów z wchodzącego w grę rynku, że jej wynik został osiągnięty, i następnie wykazania konkretnego skutku w postaci wykluczenia na rynku. Artykuł 102 TFUE ma bowiem na celu ukaranie faktu, że przedsiębiorstwo lub wiele przedsiębiorstw wykorzystywało w sposób stanowiący nadużycie pozycję dominującą na rynku wewnętrznym lub na znacznej części tego rynku, niezależnie od tego, czy to nadużywanie okazało się skuteczne.

394 W trzeciej kolejności argument skarżącej oparty na niespójnościach w zaskarżonej decyzji jest ledwie zarysowany, tak że trudno jest zrozumieć, w jaki sposób takie niespójności mogłyby wpłynąć na zgodność z prawem tej decyzji, w związku z czym argument ten należy uznać za niedopuszczalny. W każdym wypadku przedstawione przez Komisję wyjaśnienie, że wzrost ceny i marży chipów MDM6200 sprzedanych ZTE w rozpatrywanym okresie jest konsekwencją obniżek wynikających z płatności NRE, jest całkowicie spójne z pozostałą częścią jej rozumowania. Jeśli chodzi o rzekomą anomalię w rozdziale rzekomych kosztów R&D na chipy MDM6200 i chipy MDM6600 w 2010 r., wystarczy zauważyć, że w motywie 841 tej decyzji wyjaśniono w sposób szczegółowy i wiarygodny powody, które skłoniły Komisję do takiego postępowania, które to powody zostały zresztą zakwestionowane przez skarżącą jedynie w sposób ogólny.

395 W świetle powyższego należy oddalić część pierwszą zarzutu szóstego.

W przedmiocie części drugiej zarzutu, dotyczącej płatności NRE na rzecz Huawei

396 Zdaniem skarżącej, nawet przy założeniu, że postrzegała ona płatność NRE na rzecz Huawei jako „rekompensatę” za zgromadzone przez tę spółkę zapasy chipów MDM8200, płatność ta dotyczyła chipów już zakupionych, a zatem nie mogła zachęcić Huawei do zakupu większej ilości tych chipów. Ponadto, jak wynika również z odpowiedzi Huawei na wystosowane przez Komisję żądanie udzielenia informacji, warunki porozumienia w sprawie jednorazowych wydatków

inżynieryjnych zawartego z Huawei i ta płatność, związana z uzyskaniem statusu operatora urządzeń dla chipów MDM8200A, nie stanowiły dla Huawei zachęty do zakupu tych chipów, lecz raczej chipów MDM8200A, i to na czas nieokreślony.

397 Ogólniej rzecz ujmując, skarżąca zarzuca Komisji, że w motywie 1142 zaskarżonej decyzji usunęła zdanie zawierające wyraźny „quasi zarzut" o „zatajeniu" wprowadzony w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów w odniesieniu do płatności NRE na rzecz ZTE i Huawei, na które Qualcomm odpowiedział w toku postępowania administracyjnego, przy jednoczesnym utrzymaniu pozostałej części motywu dotyczącego wspomnianych płatności NRE. Jej zdaniem usunięcie to jest tożsame z brakiem uzasadnienia, który ilustruje również niezdolność Komisji do wykazania, że Qualcomm zamierzał wykluczyć Icerę z rynku.

398 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

399 Na wstępie należy zauważyć, że jeśli chodzi o płatność NRE na rzecz Huawei, Komisja odwołuje się w pkt 12.4.2.3 zaskarżonej decyzji do dokumentów wewnętrznych Qualcommu, z których jej zdaniem wynika, że wielu członków zarządzających Qualcommu sprzeciwiało się uleganiu naciskom ze strony Huawei, który domagał się znacznych obniżek cen chipów MDM8200, Qualcomm zdołał ostatecznie przyznać obniżkę ceny z mocą wsteczną w odniesieniu do dostawy chipów MDM8200 po dniu 23 listopada 2009 r. jak również „MDM8200A NRE", czyli płatność oficjalnie przeznaczoną na pokrycie jednorazowych wydatków inżynieryjnych poniesionych w związku z certyfikacją konkretnego terminalu zawierającego chip MDM8200A i wynoszącą [*poufne*] (a następnie [*poufne*]) USD. Zdaniem Komisji, chociaż płatność NRE była formalnie związana z uzyskaniem certyfikacji operatora dla tego ostatniego chipu, miała ona wyraźny związek z zapasami chipów MDM8200 Huawei i pozwoliła na zastosowanie z mocą wsteczną obniżki ceny za jednostkę.

400 W pierwszej kolejności, jeśli chodzi o argument skarżącej oparty na okoliczności, że Huawei nabył już czipy MDM8200 i w związku z tym przeznaczona dla niego płatność NRE nie mogła go zachęcić, aby nabyć ich więcej, argument ten nie może zostać uwzględniony. Z dokumentów i korespondencji wspomnianych między innymi w motywach 480–486 zaskarżonej decyzji wynika bowiem, że zachęta ta została przyznana Huawei w celu udzielenia tej spółce pomocy w pozbyciu się nadwyżki tych chipów, w sytuacji gdy spółka ta coraz częściej powoływała się na presję konkurencyjną wywieraną przez Icerę, w szczególności za pośrednictwem chipu ICE8042, w celu uzyskania korzystniejszych warunków.

401 Ponadto z dokumentów i korespondencji wspomnianych między innymi w motywach 480–486 zaskarżonej decyzji wynika, że Qualcomm nie był w stanie zignorować żądań Huawei, co świadczy o tym, że negocjacje cenowe nadal miały miejsce w czasie, gdy Qualcomm zdecydował się na przyznanie płatności NRE na rzecz Huawei, oraz że warunki sprzedaży chipów MDM8200 nie zostały jeszcze wówczas ostatecznie ustalone.

402 W odniesieniu do argumentu skarżącej dotyczącego okoliczności, że warunki porozumienia w sprawie jednorazowych wydatków inżynieryjnych i płatności NRE na rzecz Huawei nie zachęcały tej spółki do zakupu chipów MDM8200, lecz raczej chipów MDM8200A, należy zauważyć, podobnie jak uczyniła to Komisja, że z odpowiedzi Huawei na pytania Komisji nie wynika, iż instytucja ta uważała, że wspomniana płatność odnosiła się do chipów MDM8200A. Przeciwnie, jak wskazano w motywie 681 zaskarżonej decyzji, odpowiedź Huawei ogranicza się do zwykłego powtórzenia warunków tego porozumienia, które nie odpowiadają dowodom dotyczącym rzeczywistego celu tej płatności. Otóż z dowodów wymienionych

w motywach 482 i 679 wspomnianej decyzji oraz z samego wyznania Qualcommu w odpowiedzi na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów wynika, że płatność ta miała służyć jako rabat z mocą wsteczną na chipy MDM8200. Ponadto twierdzeniu Qualcomm, zgodnie z którym Huawei uważał sporną płatność za dotyczącą chipów MDM8200A, przeczą dowody z okresu powstania naruszenia wspomniane w motywach 491, 527 i 543 tej decyzji, w których Huawei zwrócił się do Qualcommu o dostosowanie rabatów wynikających z jednorazowych wydatków inżynieryjnych w celu uwzględnienia zidentyfikowanego przez tę spółkę dodatkowego zapasu chipów MDM8200. Z okoliczności tych wynika, że Huawei doskonale wiedział, iż prawdziwym zamiarem stojącym za płatnością NRE było wykorzystanie jej jako rabatu na chipy MDM8200, a nie na chipy MDM8200A.

403 Wreszcie, co się tyczy wyraźnego „quasi zarzutu" o „zatajeniu" wprowadzonego w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów w odniesieniu do płatności NRE na rzecz ZTE i Huawei, prawdą jest, po pierwsze, że ostatnie zdanie pkt 771 uzupełniającego pisma w sprawie przedstawienia zarzutów dotyczyło kwestii, czy okoliczność, że Qualcomm nie zaksięgował w prawidłowy sposób jednorazowych wydatków inżynieryjnych na chipy, stanowiła próbę zatajenia rabatu związanego z realizacją wspomnianych wydatków, i po drugie, że kwestia ta nie została powtórzona w zaskarżonej decyzji. Jednakże nie można uwzględnić krytyki skarżącej dotyczącej usunięcia tego „quasi zarzutu", zgodnie z którym wspomniane usunięcie jest tożsame z brakiem uzasadnienia i ilustruje również niezdolność Komisji do wykazania, że zamiarem Qualcommu było wykluczenie Icery z rynku.

404 Wystarczy bowiem podnieść w tym względzie, że w świetle orzecznictwa przytoczonego w pkt 307 powyżej Komisja nie była zobowiązana do ustosunkowania się konkretnie w zaskarżonej decyzji do wszystkich uwag dotyczących kwestii faktycznych lub prawnych, które podniosła w toku postępowania administracyjnego. Ponadto, jak podnosi Komisja, usunięcie w zaskarżonej decyzji ostatniego zdania z pkt 771 uzupełniającego pisma w sprawie przedstawienia zarzutów wskazuje, wbrew temu, co twierdzi skarżąca, że Komisja wzięła pod uwagę odpowiedź Qualcommu w toku postępowania administracyjnego, przy czym nie miało to żadnego wpływu na udowodnienie zamiaru Qualcommu wykluczenia Icery z rynku właściwego.

405 W świetle powyższych rozważań należy oddalić część drugą zarzutu szóstego. W konsekwencji, ponieważ część pierwsza tego zarzutu również została oddalona (zob. pkt 395 powyżej) zarzut ten należy oddalić w całości.

W przedmiocie zarzutu siódmego, dotyczącego „braku odpowiedniego odniesienia w zakresie kosztów odniesienia"

406 W zarzucie siódmym, podzielonym na trzy części, z których pierwsza dotyczy naruszenia zasady pewności prawa i zasady in dubio pro reo, druga tego, że kryterium LRAIC nie jest właściwym kosztem odniesienia, a trzecia tego, że obliczone przez Komisję LRAIC nie odpowiadają „prawdziwym" LRAIC, skarżąca podnosi, że sposób potraktowania kosztów w zaskarżonej decyzji jest obarczony licznymi błędami i naruszeniami ogólnych zasad prawa.

Uwagi wstępne

407 W pkt 12.6 zaskarżonej decyzji Komisja wyjaśniła w odniesieniu do chipów będących przedmiotem dochodzenia powody, dla których uznała, że najbardziej odpowiednim miernikiem kosztów do celów analizy cenowo-kosztowej są LRAIC. Obliczając te koszty, wzięła ona pod

uwagę, po pierwsze, koszty produkcji, które różnią się w zależności od ilości wyprodukowanych chipów, a tym samym stanowią istotny składnik zmienny LRAIC (pkt 12.6.2 wspomnianej decyzji), i po drugie, koszty R&D Qualcommu, zarejestrowane w bazie danych dotyczącej kosztów R&D Qualcommu [*poufne*], ujmując w ten sposób największą stałą część kosztów przyrostowych produkcji chipu (pkt 12.6.3 tej decyzji). Komisja dodała, że inne rodzaje kosztów stałych, takie jak koszty marketingu, nie zostały uwzględnione, w związku z czym obliczone przez nią LRAIC były niższe od ATC Qualcommu.

408 Zdaniem Komisji w świetle kryteriów ustalonych przez sąd Unii w tej dziedzinie LRAIC były najbardziej odpowiednią w niniejszym przypadku miarą kosztów w celu obliczenia minimalnego stopnia pokrycia kosztów ponoszonych przez Qualcomm w odniesieniu do rozpatrywanych towarów. Uważa ona, że ze względu na to, iż Qualcomm jest przedsiębiorstwem wieloproduktowym korzystającym z ekonomii zakresu, kilka produktów mogło wymagać takich samych działań produkcyjnych, w związku z czym koszty właściwe nie zmieniały się w zależności od liczby dostarczonych produktów (zwane dalej „kosztami wspólnymi"). Zdaniem Komisji wynika z tego, że koszty te nie zostały uwzględnione w ramach LRAIC, ponieważ te obejmują jedynie koszty produkcji właściwe dla produktów będących przedmiotem dochodzenia. W związku z tym średnia wszystkich kosztów zmiennych i stałych, jakie Qualcomm ponosił w celu wytworzenia konkretnego produktu, czyli LRAIC, jest również niższa dla każdego produktu od ATC.

409 Komisja uważa w zaskarżonej decyzji, że stwierdzenia, zgodnie z którym LRAIC były niższe dla każdego produktu od ATC, nie podważa okoliczność, że każdy chip mógł prowadzić do powstania lub skorzystać z efektów mnożnikowych w dziedzinie R&D dla przyszłych chipów. Zdaniem Komisji efekty mnożnikowe, z których skorzystał konkretny chip, mogły zostać mniej więcej zrównoważone przez efekty wywołane z kolei przez ten konkretny chip na rzecz przyszłych chipów. Komisja wskazała, że koszty R&D poniesione w związku z chipem nie zostały zatem obniżone w celu uwzględnienia efektów mnożnikowych, które mogły zostać wywołane przez ten sam chip dla przyszłego chipu. Jednakże w odniesieniu do chipów MDM8200 i MDM8200A Komisja skorygowała swój rozdział kosztów rozwoju, biorąc pod uwagę fakt, że z akt sprawy wynika, iż chip MDM8200 spowodował powstanie dużo większych efektów mnożnikowych na rzecz chipu MDM8200A niż te, z których sam skorzystał.

410 W praktyce w celu obliczenia AVC Komisja oparła się na parametrze „średniego kosztu jednostkowego", który wynika z danych Qualcommu, który można było przedstawić zgodnie z dwoma kryteriami rachunkowości: pierwsze kryterium odzwierciedlające średni koszt jednostkowy chipów sprzedanych w danym kwartale i drugie kryterium odzwierciedlające koszt jednostkowy chipów nabytych przez Qualcomm (od odlewni) w danym kwartale. Początkowo w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów Komisja zastosowała pierwsze kryterium. Następnie, w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów i w zaskarżonej decyzji, aby uwzględnić niektóre uwagi Qualcommu, Komisja zastosowała raczej drugie kryterium, któremu towarzyszyły pewne dostosowania mające głównie na celu rozwiązanie problemu księgowania zapasów.

411 Natomiast w celu obliczenia kosztów R&D Qualcommu, które należało przypisać do każdego chipa, Komisja określiła jako „przyrostowe" w odniesieniu do tego chipa pewne składniki kosztów w [*poufne*], z której Qualcomm korzystał w celu zarejestrowania i przypisania określonych kosztów stałych temu czy innemu chipowi. W szczególności określenie kosztów „przyrostowych" zostało dokonane na podstawie dokumentu wewnętrznego Qualcommu, w którym użyto tego samego terminu, a mianowicie wewnętrznej prezentacji zatytułowanej [*poufne*] dotyczącej

[*poufne*] (zwanej dalej [*poufne*]) oraz wyjaśnień udzielonych przez Qualcomm w toku postępowania administracyjnego w odniesieniu do kategorii kosztów uznanych w tym dokumencie za „przyrostowe”.

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, opartej na naruszeniu zasady pewności prawa i zasady in dubio pro reo

412 Skarżąca podnosi, że Komisja naruszyła zasadę pewności prawa, zasadę domniemania niewinności i zasadę in dubio pro reo, stosując dwa różne podejścia, jedno „odgórne” lub „top-down”, a drugie „oddolne” lub „bottom-up”, w celu zakwalifikowania całkowitych inwestycji Qualcommu w R&D w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów z jednej strony oraz w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów i w zaskarżonej decyzji z drugiej strony. W szczególności w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów Komisja przyznała, że [*poufne*] była nieodpowiednia do analizy cenowo-kosztowej. Natomiast w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów i w zaskarżonej decyzji Komisja wykorzystała dane pochodzące z tej bazy danych, a zastosowana w nich metoda prowadziła do bardzo różnych marż – między chipami i kwartałami – w stosunku do marż wskazanych w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów.

413 Skarżąca utrzymuje również, że różnica pomiędzy metodą zastosowaną w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów z jednej strony a metodą zastosowaną w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów i w zaskarżonej decyzji z drugiej strony pozbawiła ją możliwości przewidzenia metody, która miała zostać ostatecznie zastosowana przez Komisję, a także jej wyników, kiedy podejmowała istotne decyzje w zakresie taryfikacji chipów lub, a fortiori, decyzje o inwestycjach w R&D. Jej zdaniem sama Komisja po ponad pięciu latach dochodzenia nie była w stanie przewidzieć podstawowych elementów metody ostatecznie zastosowanej w tej decyzji ani jej wyników.

414 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

415 Na wstępie należy stwierdzić, podobnie jak zostało to uczynione w pkt 364–366 powyżej, że zarzuty skarżącej oparte na naruszeniu zasady domniemania niewinności i zasady in dubio pro reo należy uznać za niedopuszczalne, ponieważ nie przedstawiono w nich wyjaśnień wystarczających do oceny ich zasadności.

416 Ponadto w pierwszej kolejności, jeśli chodzi o argument skarżącej dotyczący zasadniczo różnicy między metodami analizy zastosowanymi przez Komisję z jednej strony w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów, a z drugiej strony w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów i w zaskarżonej decyzji, należy przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem przytoczonym w pkt 146 powyżej do czasu wydania decyzji końcowej, Komisja może, w szczególności w świetle uwag pisemnych lub ustnych stron, zrezygnować z niektórych lub nawet wszystkich pierwotnie podniesionych wobec nich zarzutów i w ten sposób zmienić swoje stanowisko na ich korzyść lub postanowić o dodaniu nowych zarzutów, pod warunkiem że umożliwi zainteresowanym przedsiębiorstwom przedstawienie ich stanowiska w tym względzie. To samo dotyczy metody zastosowanej przez Komisję w jej analizie cenowo-kosztowej.

417 Należy bowiem przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zasada pewności prawa wymaga, by przepisy prawne były jasne i precyzyjne, a jej celem jest zapewnienie przewidywalności sytuacji i stosunków prawnych podlegających prawu Unii (zob. wyrok z dnia 15 września 2005 r., Irlandia/Komisja, C-199/03, EU:C:2005:548, pkt 69 i przytoczone tam orzecznictwo; wyrok z dnia 29 marca 2012 r., Hiszpania/Komisja, T-398/07, EU:T:2012:173,

pkt 107), lecz nie zmienia to faktu, że z tymczasowego charakteru metody przyjętej w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów w celu określenia najbardziej odpowiedniego miernika kosztów do celów analizy cenowo- kosztowej wynika, że nie można stwierdzić nieważności ostatecznej decyzji Komisji z tego tylko powodu, że wyniki uzyskane przy zastosowaniu innej metody w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów i w zaskarżonej decyzji nie są identyczne z wynikami, jakie uzyskano stosując metodę pierwotnie przyjętą w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów (zob. analogicznie wyrok z dnia 5 grudnia 2013 r., SNIA/Komisja, C-448/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:801, pkt 43).

418 Ponadto należy zaznaczyć, że w niniejszej sprawie skarżąca nie kwestionuje, iż miała możliwość wyjaśnienia swojego punktu widzenia w toku postępowania administracyjnego, a w szczególności, po wysłaniu pisma w sprawie przedstawienia zarzutów, w przedmiocie do metody, jaką należy przyjąć w zaskarżonej decyzji.

419 Co więcej, skarżąca ogranicza się do powołania się na „oddolny” i „odgórny” charakter metod stosowanych przez Komisję oraz na różnicę między wymaganymi marżami między chipami i kwartałami, nie wyjaśniając, poza odesłaniem do swoich pism procesowych przedstawionych w toku postępowania administracyjnego i załączonych do skargi, jakie są konkretnie różnice między podejściem „odgórnym” a podejściem „oddolnym”, a także ich praktyczne konsekwencje. W tym względzie należy zauważyć, podobnie jak uczyniła to Komisja, że metoda przyjęta w zaskarżonej decyzji (i w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów) jest oparta na rzeczywistych kosztach R&D, które Qualcomm sam zaksięgował dla każdego chipu. Z tego względu Komisja uznała, że metoda ta lepiej odzwierciedla koszty R&D rzeczywiście poniesione na opracowanie każdego chipa niż metoda zastosowana w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów.

420 W konsekwencji, nawet przy założeniu, że metody analizy zastosowane przez Komisję w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów z jednej strony i w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów i w zaskarżonej decyzji z drugiej strony dają odmienne wyniki, jak utrzymuje skarżąca, okoliczność ta nie pozwala uznać w niniejszym przypadku, że Komisja popełniła błąd, przyjmując w zaskarżonej decyzji metodę opartą na rzeczywistych kosztach R&D, które sam Qualcomm zaksięgował dla każdego chipu. W tych okolicznościach argument ten nie może zostać uwzględniony.

421 W drugiej kolejności, w odniesieniu do argumentu skarżącej, zgodnie z którym nie miała ona możliwości poznania, w momencie podejmowania decyzji dotyczących ceny chipów i inwestycji w R&D, metody, której Komisja użyła w celu ustalenia właściwego miernika kosztów, podniesionego wyłącznie na poparcie domniemanego naruszenia zasady pewności prawa, należy przypomnieć, że w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów Komisja wskazała, iż zmiana obliczenia LRAIC została dokonana w celu uwzględnienia zastrzeżeń sformułowanych przez skarżącą w odpowiedzi na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów w stosunku do obliczenia LRAIC dokonanego w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów.

422 W tym względzie należy zauważyć, że o ile prawdą jest, iż uwzględnienie kosztów przedsiębiorstwa dominującego pozwala mu, w świetle szczególnej odpowiedzialności ciążącej na nim na mocy art. 102 TFUE, na dokonanie oceny zgodności z prawem jego własnych zachowań, a zatem jest zgodne z ogólną zasadą pewności prawa (zob. podobnie wyroki: z dnia 14 października 2010 r., Deutsche Telekom/Komisja, C-280/08 P, EU:C:2010:603, pkt 202; z dnia 17 lutego 2011 r., Teliasonera Sverige, C-52/09, EU:C:2011:83, pkt 44), o tyle nie stoi to na przeszkodzie dokonaniu przez Komisję pewnych dostosowań opartych na zestawieniach cen

i kosztów przedsiębiorstwa dominującego oraz na wszelkich innych istotnych informacjach dostarczonych przez to przedsiębiorstwo (zob. podobnie wyroki: z dnia 30 stycznia 2007 r., France Télécom/Komisja, T-340/03, EU:T:2007:22, pkt 131–137; z dnia 10 kwietnia 2008 r., Deutsche Telekom/Komisja, T-271/03, EU:T:2008:101, pkt 208–211; z dnia 13 grudnia 2018 r., Slovak Telekom/Komisja, T-851/14, EU:T:2018:929, pkt 220–235).

423 Wynika z tego, że zasada pewności prawa nie wymaga, aby przedsiębiorstwo dominujące dysponowało szczegółowymi prognozami dotyczącymi dokładnej metody, jaką Komisja zastosuje w celu obliczenia jego kosztów. Metoda przyjęta przez Komisję powinna bowiem uwzględniać szczególne okoliczności danego przypadku, a w szczególności dostępne informacje dostarczone przez przedsiębiorstwo dominujące.

424 W świetle powyższego należy oddalić część pierwszą zarzutu siódmego.

W przedmiocie części drugiej zarzutu, opartej na tym, że kryterium LRAIC nie jest właściwym kosztem odniesienia

425 Zdaniem skarżącej Komisja powinna była uznać, że najbardziej odpowiednim kosztem odniesienia do celów analizy cenowo-kosztowej w niniejszej sprawie były AVC lub średnie koszty możliwe do uniknięcia (zwane dalej „AAC”), a nie LRAIC.

426 Po pierwsze, decyzje cenowe opierają się na warunkach konkurencji istniejących w czasie, gdy koszty R&D Qualcommu były już „niemożliwe do odzyskania” w tym znaczeniu, że nie można było ich już uniknąć. Ceny niższe od LRAIC często umożliwiają zdaniem skarżącej zmaksymalizowanie zysków w perspektywie krótkoterminowej i nie wiążą się z żadnym poświęceniem zysku.

427 Po drugie, LRAIC są projektowane dla świata statycznego, ponieważ koncentrują się na danym produkcie i nie uwzględniają przeszłych i przyszłych powiązanych produktów. Tymczasem w tak dynamicznym sektorze, jakim jak sektor półprzewodników, z międzyokresowymi efektami mnożnikowymi, ich stosowanie nie jest odpowiednie.

428 Po trzecie, niezwykle ograniczony charakter zarzutów nadużycia w niniejszej sprawie (dotyczących wyłącznie sprzedaży trzech chipów dwóm klientom przez kilka kwartałów) skutkuje tym, że „prawdziwymi” LRAIC są w rzeczywistości AAC lub AVC, lub bardzo zbliżone koszty.

429 W tym względzie Komisja niesłusznie uznała, że produkty należące do rynku właściwego charakteryzowały się niskimi kosztami krańcowymi lub zmiennymi, podczas gdy sama wielokrotnie twierdziła, że AVC są istotnym parametrem konkurencji.

430 W czwartej kolejności skarżąca podnosi, że decyzja Komisji, by oprzeć swą analizę raczej na LRAIC niż na ATC, nie jest, wbrew temu, co twierdzi ta instytucja, korzystniejsza dla skarżącej. Zdaniem skarżącej jest mało prawdopodobne, by prawidłowo obliczone ATC były wyższe niż LRAIC, ponieważ te ostatnie obejmują również koszty wspólne, nie uwzględniają dochodów wynikających z jej działalności w zakresie udzielania licencji patentowych i zostały poddane manipulacjom post hoc, co w konsekwencji znacznie zawyżyło LRAIC dla chipu MDM8200A.

431 Komisja i interwenient kwestionują argumenty skarżącej.

432 Przede wszystkim należy przypomnieć, że w przypadku wniesienia do Sądu zgodnie z art. 263 TFUE skargi o stwierdzenie nieważności decyzji wydanej na podstawie art. 102 TFUE, Sąd powinien zasadniczo dokonać, na podstawie dowodów przedstawionych przez stronę skarżącą na poparcie podnoszonych zarzutów, pełnej kontroli tego, czy spełnione są przesłanki zastosowania tego postanowienia, oraz że dokonując takiej kontroli, Sąd nie może powołać się na zakres uznania, jakim dysponuje Komisja w związku z rolą, która została jej powierzona w dziedzinie polityki konkurencji na mocy traktatów UE i FUE, aby zrezygnować z przeprowadzenia pogłębionej kontroli zarówno pod względem prawnym, jak i faktycznym (zob. analogicznie wyrok z dnia 11 września 2014 r., MasterCard i in./Komisja, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, pkt 155, 156).

433 Ponadto należy stwierdzić, że zastosowanie przez Komisję metody opartej na cenach wyższych od AVC i niższych od ATC wynika po prostu z orzecznictwa. Zdaniem Trybunału bowiem ceny niższe od AVC, za pomocą których przedsiębiorstwo dominujące zmierza do wyeliminowania konkurenta, należy uznać za stanowiące nadużycie. Przedsiębiorstwo dominujące nie ma bowiem żadnego innego interesu w stosowaniu takich cen niż wyeliminowanie swoich konkurentów, aby móc następnie podnieść swoje ceny, korzystając ze swojej sytuacji monopolu, ponieważ każda sprzedaż powoduje po jego stronie stratę, a mianowicie wszystkich kosztów stałych (to znaczy tych, które pozostają stałe niezależnie od wyprodukowanej ilości) oraz przynajmniej część kosztów zmiennych związanych z wyprodukowaną jednostką. Ponadto ceny niższe od ATC, obejmujące koszty stałe i koszty zmienne, ale wyższe od AVC, należy uznać za stanowiące nadużycie, jeżeli są one ustalane w ramach planu mającego na celu wyeliminowanie konkurenta. Takie ceny mogą bowiem wykluczać z rynku przedsiębiorstwa, które są być może równie skuteczne jak przedsiębiorstwo dominujące, ale które z powodu mniejszych możliwości finansowych nie są w stanie sprostać konkurencji, z którą muszą się zmierzyć (wyrok z dnia 3 lipca 1991 r., AKZO/Komisja, C-62/86, EU:C:1991:286, pkt 71, 72).

434 Orzecznictwo to zostało potwierdzone w kilku późniejszych wyrokach, w których konsekwentnie uznawano, że ceny niższe od AVC należy co do zasady uznać za stanowiące nadużycie, ponieważ domniemywa się, że stosując takie ceny, przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą nie realizuje żadnego celu gospodarczego innego niż wyeliminowanie swoich konkurentów. Ponadto ceny niższe od ATC, ale wyższe od AVC, należy uznać za stanowiące nadużycie, jeżeli są one ustalane w ramach planu mającego na celu wyeliminowanie konkurenta (wyroki: z dnia 14 listopada 1996 r., Tetra Pak/Komisja, C-333/94 P, EU:C:1996:436, pkt 41; z dnia 2 kwietnia 2009 r., France Télécom/Komisja, C-202/07 P, EU:C:2009:214, pkt 109).

435 W świetle orzecznictwa wynikającego z wyroku z dnia 3 lipca 1991 r., AKZO/Komisja (C-62/86, EU:C:1991:286, pkt 71, 72), w celu stwierdzenia nadużycia pozycji dominującej Komisja miała zatem w niniejszej sprawie obowiązek, po pierwsze, ustalenia, że ceny stosowane przez skarżącą były niższe od ATC, a po drugie, udowodnienia, że skarżąca miała zamiar wykluczenia konkurenta. Tymczasem Komisja uznała w zaskarżonej decyzji, jak przypomniano w pkt 408 i 409 powyżej, że LRAIC Qualcommu były niższe dla każdego produktu od ATC tej spółki.

436 W tym względzie, wbrew temu, co twierdzi skarżąca w ramach czwartego zarzutu szczegółowego, należy uznać, że ze względu na to, iż ATC obejmują między innymi wszystkie koszty wspólne, podczas gdy LRAIC obejmują jedynie koszty związane z konkretnymi produktami, o których mowa, jest w istocie wykluczone, by ATC były niższe od LRAIC. Nawet bowiem w przypadku, gdyby Komisja błędnie uznała za specyficzne dla rozpatrywanych produktów niektóre koszty wspólne, skarżąca nie mogłaby skutecznie podnosić, że LRAIC mogą być wyższe niż ATC.

437 Ponadto należy zauważyć, że Komisja obliczyła ATC w pkt 12.7.5.2 zaskarżonej decyzji i stwierdziła, że są one wyższe od LRAIC. Tymczasem Qualcomm ani nie zakwestionował tego punktu, ani nie zaproponował innej metody obliczania. W konsekwencji nie można zarzucać Komisji, że w swojej analizie cenowo-kosztowej wykorzystała LRAIC zamiast ATC, ponieważ wspomniane LRAIC są korzystniejsze dla skarżącej niż ATC. Ponadto, jak słusznie podkreśla interwenient, nie było konieczne, aby Komisja ustalała, czy ceny skarżącej były również niższe od AVC lub od LRAIC, ponieważ postanowiła zweryfikować zamiar Qualcommu dotyczący wykluczenia konkurenta. Z powyższego wynika, że czwarty zarzut szczegółowy skarżącej nie może zostać uwzględniony.

438 Co się tyczy trzech pozostałych zarzutów szczegółowych podniesionych przez skarżącą, kwestionujących odpowiedni charakter LRAIC jako kosztu odniesienia, należy zaznaczyć, podobnie jak uczyniła to Komisja, że kalkulacja cen oparta wyłącznie na kosztach zmiennych jest nieodpowiednia, aby ustalić istnienie drapieżnych cen w sektorze, w którym – jak wynika w szczególności z motywów 109–119 i 280–284 zaskarżonej decyzji – działalność R&D i silna obecność praw własności intelektualnej generują wysokie koszty w zakresie R&D, które nie są brane pod uwagę w kalkulacji opartej wyłącznie na kosztach zmiennych.

439 W szczególności bezsporne jest, że – jak wskazała Komisja w motywie 787 zaskarżonej decyzji – przemysł półprzewodników charakteryzuje się niskimi kosztami zmiennymi (na przykład kosztami związanymi z produkcją chipów) oraz wysokimi kosztami stałymi (na przykład kosztami związanymi z inwestycjami w R&D niezbędnymi do zaprojektowania i rozwijania czipów), które są w większości niemożliwe do odzyskania w momencie wprowadzenia produktów do obrotu. Dlatego też brak uwzględnienia kosztów niemożliwych do odzyskania specyficznych dla produktu, takich jak inwestycje w R&D, nie odzwierciedla rzeczywistości rynkowej w zakresie kosztów związanych z wejściem na rynek i konkurencją, czyniąc w ten sposób bardzo trudnym, a wręcz niemożliwym wykrycie przypadku stosowania drapieżnych praktyk cenowych mających na celu wykluczenie konkurenta z rynku.

440 Ponieważ zaś LRAIC obejmują koszty stałe i zmienne specyficzne dla każdego produktu poniesione zarówno przed okresem, w którym miało miejsce zachowanie stanowiące nadużycie, jak i w trakcie tego okresu, stanowią one w niniejszym przypadku najbardziej odpowiedni koszt odniesienia dla obliczenia minimalnego wskaźnika odzyskiwania kosztów wymaganego dla produktów będących przedmiotem dochodzenia (motyw 780 zaskarżonej decyzji).

441 Ponadto nie można uwzględnić argumentu skarżącej, zgodnie z którym sprzedaż po cenie wyższej od AVC, lecz niższej od LRAIC, może stanowić maksymalizację zysku krótkoterminowego. Należy bowiem zaznaczyć, podobnie jak uczyniła to Komisja, że mające zastosowanie orzecznictwo uznaje, iż taryfy wyższe od AVC, lecz niższe od ATC (które w niniejszym przypadku są wyższe od LRAIC) stanowią nadużycie tylko wtedy, gdy są one stosowane z zamiarem wykluczenia konkurenta (zob. podobnie wyrok z dnia 3 lipca 1991 r., AKZO/Komisja, C-62/86, EU:C:1991:286, pkt 71, 72). Jak przypomniano w motywie 785 zaskarżonej decyzji, dokładnie to wykazała Komisja. Z jednej strony bowiem skarżąca stosowała ceny niższe od LRAIC, a z drugiej strony czyniła to w ramach planu zmierzającego do wykluczenia Icery z rynku. W konsekwencji twierdzenie, że ceny wyższe od AVC mogłyby służyć uzasadnionym celom, jest jedynie uznaniem rozróżnienia dokonanego w mającym zastosowanie orzecznictwie i nie dowodzi, że LRAIC stanowią w niniejszej sprawienie właściwe odniesienie.

442 Jeśli chodzi o twierdzenie skarżącej, zgodnie z którym LRAIC stanowią niewłaściwe odniesienie w niniejszej sprawie ze względu na ograniczony zakres naruszenia, należy zaznaczyć, że w odniesieniu do drapieżnej praktyki trwającej dwa lata w sektorze, który – jak potwierdziła sama skarżąca – (zob. w szczególności pkt 333 i 337 odpowiedzi skarżącej na uzupełniające pismo w sprawie przedstawienia zarzutów, załączniki A.2.2 i A.2.4 do skargi oraz pkt 715–723 odpowiedzi skarżącej na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów), charakteryzuje się krótkimi cyklami innowacyjnymi wymagającymi znacznych inwestycji w R&D, pominięcie wszelkich kosztów związanych z rozwojem produktów będących przedmiotem domniemanych drapieżnych praktyk cenowych oznaczałoby pominięcie znacznej części kosztów, które determinują zarówno decyzje cenowe przedsiębiorstwa dominującego, jak i decyzje cenowe jego konkurentów. Gdyby było prawdą, że – jak twierdzi skarżąca – w sektorach „o intensywnym R&D" przedsiębiorstwa mogą ustalać optymalne ceny na poziomach, które nie pozwalają na pokrycie wszystkich kosztów R&D, które mogą być związane z określonym produktem, wówczas rentowność ich działalności zostałaby poważnie zakwestionowana. Natomiast koszty te odgrywają ważną rolę w strategii określania cen, zwłaszcza jeśli chodzi o rynki charakteryzujące się szybkim następowaniem po sobie produktów, na których względnie stare produkty są szybko zastępowane bardziej innowacyjnymi produktami w stosunkowo krótkim czasie. Fakt, że działalność R&D może czerpać korzyści z wcześniejszych wyników lub ułatwić przyszły rozwój lub odkrycia, nie oznacza, że takich inwestycji nie można brać pod uwagę, lecz raczej skutkuje tym, że należy starannie rozdzielić koszty pomiędzy różne produkty.

443 W świetle tych rozważań należy oddalić zarzuty szczegółowe skarżącej kwestionujące odpowiedni charakter LRAIC jako kosztu odniesienia. O ile bowiem Komisja dysponuje zakresem uznania w dziedzinie polityki konkurencji, który podlega pogłębionej kontroli Sądu pod względem prawnym i faktycznym (zob. podobnie wyrok z dnia 11 września 2014 r., MasterCard i in./Komisja, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, pkt 156), o tyle dowody przedstawione przez skarżącą nie pozwalają uznać, że Komisja popełniła błąd, postanawiając nie stosować AVC lub AAC jako kosztu odniesienia.

444 W świetle całości powyższych rozważań należy oddalić część drugą zarzutu siódmego.

W przedmiocie części trzeciej zarzutu, opartej na tym, że obliczone przez Komisję LRAIC nie odpowiadają „prawdziwym" LRAIC

445 Na poparcie trzeciej części zarzutu skarżąca podnosi osiem zarzutów szczegółowych.

446 W pierwszej kolejności skarżąca zarzuca Komisji, że popełniła ona błąd przy definiowaniu LRAIC ze względu na to, iż nie uwzględniła faktu, że w obliczu przenoszenia efektów mnożnikowych z jednego chipu na drugi, koszty, które podlegają takiej kwalifikacji nie mogły, ze względu na ich niespecyficzny charakter, być związane z konkretnym chipem i w związku z tym nie mogły po prostu zostać uwzględnione przy obliczaniu LRAIC.

447 W drugiej kolejności skarżąca krytykuje niespójność między uzasadnieniem podanym przez Komisję w odniesieniu do jej obliczeń w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów a uzasadnieniem podanym w odniesieniu do jej obliczeń w zaskarżonej decyzji. Zdaniem skarżącej, w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów Komisja powołuje się na konieczność rozwiązania „zniekształceń spowodowanych przez system księgowania" wskazanych w odpowiedzi na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów, podczas gdy w zaskarżonej decyzji powołuje się ona raczej na konieczność ustosunkowania się do podniesionych zastrzeżeń. W szczególności skarżąca krytykuje fakt, że dokonana przez Komisję w tej decyzji rekonstrukcja

pomiaru AVC jest nadmiernie złożona, oraz fakt, że Komisja nie przyjęła w swoich obliczeniach parametru średnich kosztów jednostkowych (AUC), w przeciwieństwie do metody, której broniła w swoich odpowiedziach na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów i na uzupełniające pismo w sprawie przedstawienia zarzutów.

448 W trzeciej kolejności skarżąca utrzymuje, że [*poufne*] jest nieodpowiednia do określenia jej kosztów przyrostowych R&D, ponieważ wspomniana [*poufne*] jest wykorzystywana wyłącznie do celów zarządzania wewnętrznego i księgowości, i nie została opracowana lub dostosowana do celów analizy Komisji.

449 W czwartej kolejności skarżąca zarzuca Komisji, że potraktowała niektóre koszty zaksięgowane w [*poufne*], a mianowicie koszty zaliczone do kategorii [*poufne*] i [*poufne*], jako koszty „przyrostowe", podczas gdy nimi nie były, ponieważ zostały powiązane z konkretnym chipem wyłącznie z powodu przypisania [*poufne*], a nie dlatego, że były konkretnie związane z tym chipem.

450 W tym względzie skarżąca podnosi, po pierwsze, że należy dokonać rozróżnienia między kosztami przypisanymi bezpośrednio do chipu a kosztami przypisanymi ex post w drodze alokacji, to znaczy nie ze względu na to, że zostały one uznane za konkretnie związane z tym konkretnym chipem, lecz wyłącznie ze względu na zwykły mechanizm wewnętrznej alokacji. Zdaniem skarżącej pracownicy QCT [*poufne*].

451 W związku z tym koszty związane ze sprzętem, które nie są bezpośrednio przypisywane chipowi, czyli [*poufne*] w kategorii [*poufne*], [*poufne*].

452 Podobnie, koszty związane z oprogramowaniem wynikały, począwszy od września 2009 r., z [*poufne*].

453 Biorąc pod uwagę szczególny charakter R&D w sektorze półprzewodników, nawet koszty zaksięgowane w [*poufne*] bezpośrednio w odniesieniu do chipa mogą w rzeczywistości nie być specyficzne dla tego chipu. W każdym wypadku, gdyby Komisja uznała za „przyrostowe" lub „specyficzne dla produktu" jedynie koszty R&D przypisane bezpośrednio do chipu, nie mogłaby stwierdzić drapieżnych praktyk cenowych.

454 W praktyce Komisja nie przedstawiła żadnego solidnego uzasadnienia dla zakwalifikowania kosztów należących do kategorii [*poufne*] i [*poufne*] jako „przyrostowych" i ograniczyła się do oparcia się z jednej strony na użyciu angielskiego słowa „incremental" w jednym dokumencie Qualcommu, będącym w jej posiadaniu, a mianowicie [*poufne*], a z drugiej strony na wyjaśnieniach udzielonych przez tę spółkę w toku postępowania administracyjnego, co dowodzi, że nie przeprowadziła żadnej niezależnej oceny.

455 Po drugie, co się tyczy [*poufne*] użytego przez Komisję w celu określenia kategorii kosztów przyrostowych wśród kategorii kosztów poniesionych przez skarżącą, skarżąca podnosi, że dokument ten dotyczył konkretnego chipu, [*poufne*], nieobjętego dochodzeniem, który nie został opracowany w tym samym czasie co chipy, których dotyczy to dochodzenie, i który nie był, w przeciwieństwie do nich, modemem „slim". Natomiast wiele dokumentów znajdujących się w posiadaniu Komisji, w tym dokumenty dotyczące chipów objętych dochodzeniem, nie odnosi się w żaden sposób do kosztów przyrostowych.

456 Ponadto [*poufne*], datowany na kwiecień 2011 r., jest późniejszy niż główne decyzje inwestycyjne w R&D podjęte w odniesieniu do rozpatrywanych chipów.

457 Co więcej, w motywie 847 zaskarżonej decyzji Komisja błędnie pominęła i zinterpretowała [*poufne*], w miejscu, w którym zawiera on odniesienie do kosztów R&D zakwalifikowanych jako „przyrostowe". Zdaniem skarżącej Komisja powinna była również wziąć pod uwagę zawarte w tym dokumencie odniesienie do pojęcia „przyrostowej marży portfela", co pozwoliłoby na lepsze zrozumienie angielskiego słowa „incremental". Podobnie skarżąca twierdzi, że nigdy nie twierdziła, iż – jak wskazuje Komisja w motywie 848 zaskarżonej decyzji – wyrażenie [*poufne*] jest w Qualcommie stosowane bardziej ogólnie niż w tym dokumencie.

458 Po trzecie, skarżąca podnosi, że wielokrotnie wyjaśniała, iż ponad [*poufne*] z [*poufne*] USD błędnie zaksięgowanych w kosztach [*poufne*] i [*poufne*], które Komisja uznała za „przyrostowe" w odniesieniu do chipów MDM8200 i MDM8200A, są w rzeczywistości związane z rozwojem [*poufne*], który w żaden sposób nie jest specyficzny dla chipu. W tym względzie [*poufne*] wskazuje, że [*poufne*], co świadczy o tym, że te [*poufne*] USD nie są specyficzne dla określonego chipu.

459 Ponadto zdaniem skarżącej przedstawione w zaskarżonej decyzji uzasadnienie odrzucenia jej argumentów w tym zakresie nie jest wiarygodne.

460 W piątej kolejności skarżąca zarzuca Komisji, że popełniła błąd, nie uwzględniając przychodów osiągniętych przez Qualcomm w ramach działalności w zakresie udzielania licencji patentowych. Skarżąca uważa zasadniczo, że Komisja powinna była wykluczyć koszty R&D związane z przedmiotowymi chipami, ponieważ koszty te wynikały z uzyskania patentów, które Qualcomm włączył do swojego portfela patentów udzielonych na podstawie licencji i których w związku z tym nie można było uznać za specyficzne dla przedmiotowych chipów. Zdaniem skarżącej Komisja niesłusznie uznała z jednej strony [*poufne*], a z drugiej strony, że przychody przyrostowe generowane przez te licencje nie mogą mieć żądnego wymiernego wpływu na przychody generowane przez wspomnianą działalność.

461 Skarżąca zauważa, że sama Komisja stwierdziła jednak w przypisie 1238 do zaskarżonej decyzji, że [*poufne*]. Skarżąca dodaje, że kwestia, czy przychody generowane przez działalność w zakresie udzielania licencji patentowych mogą mieć mniej lub bardziej wymierny wpływ na przychody generowane przez działalność zakresie licencjonowania technologii, nie jest właściwym pytaniem. Jej zdaniem chodzi raczej o sprawdzenie, czy omawiane R&D są rzeczywiście „przyrostowe" w odniesieniu do trzech przedmiotowych chipów, i czy prowadzą one do udzielenia patentów, które są następnie rejestrowane, co skutkuje tym, że R&D nie są specyficzne dla tych chipów.

462 Zdaniem skarżącej nie jest również możliwe bezpośrednie powiązanie przedmiotowych chipów z patentami na oprogramowanie, ponieważ związane z nimi koszty nie są bezpośrednio powiązane z konkretnym chipem.

463 W szóstej kolejności skarżąca utrzymuje, że zaskarżona decyzja opiera się na fragmencie [*poufne*], który nie wiąże żadnego z wymienionych w nim kosztów z konkretnymi klientami. Komisja uznała jednak, że koszty R&D związane z rozwojem rozpatrywanych chipów były kosztami „przyrostowymi" dla Huawei i ZTE. Zdaniem skarżącej analiza cenowo-kosztowa dotycząca wyłącznie Huawei i ZTE powinna jednak wykluczać wszelkie koszty R&D, co przemawiałoby później za stosowaniem AVC lub AAC.

464 W szczególności, po pierwsze, zdaniem skarżącej okoliczność, że sprzedaż klientom innym niż ZTE i Huawei nie uzasadniała opracowania omawianych chipów, nie oznacza, że sprzedaż Huawei i ZTE była wystarczająca, aby uzasadnić opracowanie tych chipów. Po drugie, sama Komisja przyznała w motywach 131, 132 i 354 zaskarżonej decyzji, że chip MDM8200 został opracowany we współpracy z podmiotami innymi niż ZTE i Huawei. Po trzecie, dane dotyczące sprzedaży chipu MDM8200A ZTE i Huawei, przedstawione w motywie 980 i w tabeli 58 tej decyzji, w żaden sposób nie potwierdzają twierdzenia, zgodnie z którym R&D związane z tym chipem należy uznać za specyficzne dla tych dwóch klientów. Po czwarte, dokumenty wymienione przez Komisję w przypisie 1277 do tej decyzji w żaden sposób nie potwierdzają tezy Komisji. Po piąte, Qualcomm [*poufne*].

465 W siódmej kolejności skarżąca krytykuje manipulacje post hoc dokonane przez Komisję poprzez przeniesienie kosztów odnotowanych w [*poufne*] na różne chipy, w szczególności poprzez przeniesienie kosztów chipu MDM8200 na chip MDM8200A, co zmodyfikowało wysokość LRAIC dla chipu MDM8200A z [*poufne*] do [*poufne*] USD; w braku takiej manipulacji ceny nie byłyby niższe od kosztów, jeśli chodzi o ten ostatni chip. W istocie, po pierwsze, skarżąca podnosi, że bezsporne jest, iż decyzja Qualcommu o opracowaniu wspomnianego chipu jest późniejsza i niezależna od jej decyzji o opracowaniu chipu MDM8200 i że te dwa chipy nie stanowiły wspólnego projektu, jak wynika z tabeli przedstawionej w motywie 880 lit. a) zaskarżonej decyzji.

466 Po drugie, skarżąca twierdzi, że opracowała liczne chipy po chipie MDM8200 i chipie MDM8200A, które były również kompatybilne z technologią HSPA+ i z bardziej zaawansowanymi technologiami. Co więcej, nie ma nic, co sprawiałoby, że związek między chipem MDM8200 a chipem MDM8200A jest „wyjątkowy": istnienie ścisłego związku technicznego między dwoma chipami nie jest niczym wyjątkowym ani nawet niezwykłym.

467 Po trzecie, o ile prawdą jest, że do pewnego momentu między 2013 a 2015 r., [*poufne*], było to spowodowane jedynie zwykłym błędem pisarskim, który nie był wówczas szczególnie problematyczny. Zaskarżona decyzja jest ponadto niespójna jeśli chodzi o to, jak potraktowano w niej z jednej strony chipy MDM8200 i MDM8200A, a z drugiej strony chip MDM6200, który jest również jakoby „najnowocześniejszym" chipem ściśle powiązanym z innymi chipami Qualcommu, w szczególności z opracowanym wcześniej chipem QSC6295.

468 Po czwarte, Komisja nie podjęła żadnych wysiłków w celu zbadania technologii i działalności R&D, o których mowa, ani powiązania swoich manipulacji z konkretnymi pozycjami lub kategoriami kosztów w [*poufne*].

469 W ósmej kolejności skarżąca zarzuca Komisji, że błędnie rozdzieliła koszty „przyrostowe" na podstawie przychodów, a nie na podstawie wielkości sprzedaży.

470 Omawiana metoda nie znajduje przede wszystkim żadnej istotnej podstawy w literaturze prawniczej lub ekonomicznej. Ponadto prowadziłaby ona do przypisania sprzedaży dodatkowych kosztów ze względu na sam fakt, że ceny w danym okresie są stosunkowo wysokie, co zdecydowanie sprzyja stwierdzeniu drapieżnych cen tam, gdzie nie miały one miejsca. Wreszcie prawdziwy test wykluczenia polega na sprawdzeniu, czy przedsiębiorstwo podniesie ceny w późniejszym okresie (czego skarżąca nie uczyniła), co zgodnie z tą metodą oznaczałoby, że niższe koszty R&D zostaną przypisane do jakoby drapieżnej sprzedaży ze względu na to, że zostały one zamiast tego przeniesione na okres odzyskiwania kosztów. Nie ma to żadnego sensu z ekonomicznego punktu widzenia i nie jest zgodne z pojęciem „odzyskiwania kosztów".

471 Komisja popełniła również błąd, definiując rozpatrywaną metodę jako „szacunkową zmianę ceny chipu”, nie biorąc tym samym pod uwagę, że LRAIC są miernikiem kosztów, a nie ceny.

472 Ponadto skarżąca uważa, że rozpatrywana metoda realizuje również „ruchomy cel”, zgodnie z którym gdyby podniosła ona swe ceny w celu uniknięcia domniemanych drapieżnych praktyk cenowych, doprowadziłoby to jednocześnie do wzrostu jej przychodów, co spowodowałoby wyższą alokację kosztów R&D w każdym kwartale, co miałoby ten skutek, że zawsze byłaby winna drapieżnych praktyk cenowych. Skarżąca krytykuje również „nieprzewidywalne i paradoksalne wyniki”, do których doprowadziła metoda zastosowana przez Komisję. Skarżąca dodaje, że przyjęcie rozdziału opartego na wielkości sprzedaży nie doprowadziłoby w praktyce do ustalenia, że ceny były niższe od kosztów.

473 Komisja i interwenient kwestionują argumenty skarżącej.

474 Jeśli chodzi o pierwszy zarzut szczegółowy, dotyczący błędu w definicji LRAIC, należy stwierdzić, że w zaskarżonej decyzji Komisja przyznała, iż w sektorze chipów mogą wystąpić efekty mnożnikowe w miarę ulepszania produktów. Nie wyklucza to jednak faktu, że skarżąca poniosła koszty konkretnie związane z opracowaniem określonego chipu i że nie mogła wprowadzić tego chipu na rynek bez poniesienia tych kosztów. Wynika z tego, że nawet jeśli istnieją efekty mnożnikowe, Komisja nie popełniła błędu, decydując się na uwzględnienie przyrostowych kosztów rozwoju związanych konkretnie z rozpatrywanym produktem.

475 Ponadto, opierając miernik kosztów na [*poufne*], Komisja, jak wynika z motywu 835 zaskarżonej decyzji, wzięła pod uwagę jedynie koszty, które skarżąca bezpośrednio lub pośrednio zaksięgowała w celu opracowania przedmiotowych chipów. W przypadku gdy istniały konkretne dowody na istnienie efektów mnożnikowych, Komisja wzięła je pod uwagę, jak wynika z pkt 12.6.3.2 tej decyzji, w odniesieniu do rozdziału efektów mnożnikowych kosztów R&D między chipy MDM8200 i MDM8200A.

476 Co się tyczy ewentualnych efektów mnożnikowych w ujęciu bardziej ogólnym, w braku informacji, które pozwoliłyby Komisji na ilościowe określenie tych efektów, jak uznała Komisja w motywie 783 zaskarżonej decyzji, najbardziej rozsądnym podejściem było założenie, że efekty, z których skorzystał konkretny chip, były mniej więcej równoważone przez efekty wywoływane przez ten konkretny chip na inne chipy. W konsekwencji koszty rozwoju poniesione w związku z tym chipem nie zostały wykluczone z powodu efektów mnożnikowych, jakie prawdopodobnie wywołał.

477 W związku z tym niniejszy zarzut szczegółowy należy oddalić.

478 Jeśli chodzi o drugi zarzut szczegółowy, dotyczący niespójności między uzasadnieniem podanym przez Komisję w odniesieniu do jej obliczeń w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów a uzasadnieniami podanymi w odniesieniu do jej obliczeń w zaskarżonej decyzji, wystarczy stwierdzić, że ów zarzut szczegółowy, nawet gdyby był zasadny, nie może w żaden sposób pociągać za sobą niezgodności z prawem rozpatrywanej metody. W związku z tym należy go oddalić jako nieistotny dla sprawy.

479 Co się tyczy trzeciego zarzutu szczegółowego, opartego na nieodpowiednim charakterze [*poufne*] w celu określenia kosztów przyrostowych R&D, należy przypomnieć, że w tej bazie danych skarżąca rejestruje koszty, chip po chipie, do celów zarządzania wewnętrznego i księgowości. Jednakże w świetle tego przypisania kosztów chipom oraz faktu, że ta baza danych jest

wykorzystywana wewnętrznie przez Qualcomm, spółka ta nie jest w stanie wyjaśnić, dlaczego należy ją uznać za nieodpowiednią do odtworzenia kosztów przez Komisję. Ponadto, jak wskazano w motywie 845 zaskarżonej decyzji, w celu udzielenia odpowiedzi na żądania udzielenia informacji dotyczących oszacowania kosztów sama skarżąca pobrała informacje z tej bazy danych.

480 Ponadto w odniesieniu do twierdzenia Qualcommu, zgodnie z którym zbiór danych znajdujący się w [*poufne*] nie jest przeznaczony do kalkulacji LRAIC do celów prawa konkurencji, wystarczy zauważyć, że okoliczność ta nie stoi na przeszkodzie temu, by Komisja mogła oprzeć się na takiej bazie danych w zakresie, w jakim zawiera ona informacje istotne dla jej dochodzenia.

481 Wreszcie, nawet przy założeniu, że Komisja początkowo postanowiła nie użyć [*poufne*] w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów i nie przedstawiła wyjaśnień co do zmiany swojej opinii w tym względzie w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów, wystarczy zauważyć, że – w świetle orzecznictwa przytoczonego w pkt 367 powyżej – skarżąca nie może zasadnie powoływać się na fakt, iż Komisja nie ustosunkowała się konkretnie w zaskarżonej decyzji do wszystkich uwag dotyczących kwestii faktycznych lub prawnych, które podniosła w toku postępowania administracyjnego. Wynika z tego, że niniejszy zarzut szczegółowy należy oddalić.

482 W odniesieniu do czwartego zarzutu szczegółowego, opartego na błędzie w potraktowaniu niektórych kosztów odnotowanych w [*poufne*] jako kosztów „przyrostowych", należy przede wszystkim przypomnieć, że zaskarżona decyzja przedstawia w pkt 12.6.3.1 wyjaśnienie pomiaru stałej części kosztów R&D poniesionych przez Qualcomm na produkcję każdego chipu, która została uwzględniona przy obliczaniu LRAIC. W motywie 835 tej decyzji wymieniono bowiem różne kategorie kosztów R&D, które w tej bazie danych są przypisane do każdego chipa, albo bezpośrednio w związku z opracowaniem konkretnego produktu, albo „ex post".

483 Ponadto, jak wskazano w pkt 411 powyżej, zaskarżona decyzja wyjaśnia w motywach 836 i 837, że przy wyborze elementów, które należy uwzględnić w analizie kosztów jako kosztów „przyrostowych", Komisja kierowała się użyciem angielskiego słowa „incremental" w [*poufne*], w odniesieniu do którego zwróciła się do Qualcommu – decyzją z dnia 30 stycznia 2017 r. w pytaniu 8.3 zawartym w żądaniu udzielenia informacji – o dostarczenie w odniesieniu do omawianych chipów tych samych informacji na temat przyrostowych R&D co informacje dostarczone w odniesieniu do [*poufne*]. Informacje dostarczone w odpowiedzi zostały przedstawione w załączniku A.15.1 do skargi.

484 Wreszcie Komisja odtworzyła koszty przyrostowe, sumując koszty [*poufne*] i koszty [*poufne*], czyli wszystkie składniki kosztów figurujące w bazie danych zamieszczonej w załączniku A.15.1 do skargi, z wyłączeniem tych, które zostały zarejestrowane jako koszty [*poufne*], ponieważ te ostatnie koszty, mimo że zostały przedstawione we wspomnianej bazie danych, zostały odjęte przez Qualcomm od całkowitych kosztów „Incremental (tj. zgodnie z tą samą [metodą] [*poufne*])" w tej bazie danych.

485 W tym względzie należy stwierdzić, że elementy zawarte w wyciągu z bazy danych, który jest przedmiotem krytyki skarżącej, zostały streszczone w motywie 835 zaskarżonej decyzji i zidentyfikowane przez Komisję na podstawie informacji dostarczonych przez Qualcomm.

486 Skarżąca bowiem, po pierwsze, w odpowiedzi na żądanie udzielenia informacji z dnia 10 lipca 2013 r., datowanej na grudzień 2013 r., a w szczególności w odpowiedzi na pytanie 19 dotyczące głównych etapów rozwoju pierwszych chipów MDM i związanych z tym kosztów, po drugie,

w odpowiedzi na pytania 8 i 9 zawarte w żądaniu udzielenia informacji z dnia 13 października 2014 r. (załącznik A.4.8.b do skargi), w pkt 38 i nast., i po trzecie, w odpowiedzi na pytanie 8.3 zawarte w żądaniu udzielenia informacji wystosowanym decyzją z dnia 30 stycznia 2017 r. (załącznik A.4.10.b do skargi), przedstawiała zawsze te same dowody, niezależnie od tego, czy powinny one zostać zaklasyfikowanie według [*poufne*].

487 Innymi słowy, w odpowiedziach skarżącej w sposób regularny różne kategorie kosztów są identyfikowane i przypisywane danemu chipowi, a wobec braku niespójności między tabelami przedstawionymi w różnych odpowiedziach (z wyjątkiem kosztów [*poufne*]), kategorie te można zatem uznać za koszty „przyrostowe" dla takiego chipu. Jedyna różnica między uwzględnieniem lub nieuwzględnieniem tej metody polega bowiem na tym, czy został uwzględniony – czy też nie – ten ostatni element kosztów, który Komisja wykluczyła w każdym wypadku ze swoich obliczeń.

488 W tych okolicznościach należy stwierdzić, że aby określony koszt mógł zostać uwzględniony przy obliczaniu LRAIC, samo użycie angielskiego słowa „incremental" w odniesieniu do niego w [*poufne*] nie może stanowić decydującego kryterium. Natomiast należy raczej wziąć pod uwagę swoisty charakter samego kosztu (tj., czy należy on do jednej z kategorii kosztów ogólnie uznawanych za koszty przyrostowe), a także metodę klasyfikacji zastosowaną przez samą skarżącą w jej odpowiedziach.

489 W konsekwencji należy stwierdzić, że na podstawie odpowiedzi i wyjaśnień przedstawionych przez skarżącą w toku postępowania administracyjnego w zaskarżonej decyzji poprawnie odtworzono elementy, które należy wziąć pod uwagę przy obliczaniu LRAIC. Ponadto należy zauważyć, że w odpowiedzi na pytanie 19 zawarte w żądaniu udzielenia informacji z dnia 10 lipca 2013 r. (pierwsze istotne pytanie w tym względzie pochodzi z grudnia 2013 r.) (załącznik A.4.3 do skargi) skarżąca nie odniosła się w żaden sposób do alokacji kosztów ani do okoliczności, że w praktyce niektórych z tych kosztów nie można przypisać konkretnym chipom.

490 Co więcej, jeśli chodzi o koszty rozwoju oprogramowania, skarżąca wskazała zasadniczo w pkt 90 i 92 odpowiedzi na pytanie 19 zawarte w żądaniu udzielenia informacji z dnia 10 lipca 2013 r. (załącznik A.4.3 do skargi), że życie oprogramowania jest ściśle związane z życiem danego chipu i że związane z tym koszty odzwierciedlają żywotność rynkową tego chipu, potwierdzając w ten sposób wniosek zawarty w motywie 860 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którym ta część [*poufne*] stanowi solidną podstawę do ustalenia kosztów R&D związanych z rozwojem oprogramowania, które należy przypisać konkretnemu chipowi. Nie wyklucza to zresztą możliwości późniejszego wykorzystania części oprogramowania do kolejnych chipów.

491 Ponadto należy zauważyć, że zastrzeżenie skarżącej dotyczące alokacji kosztów zostało sformułowane w sposób stosunkowo nieprecyzyjny w toku postępowania administracyjnego i w skardze.

492 Ten brak precyzji w określeniu kategorii kosztów, które nie mają charakteru przyrostowego, podważa wiarygodność argumentów skarżącej, tym bardziej że gdyby należało przyjąć jej rozumowanie, konkretnemu chipowi nie można by przypisać praktycznie żadnych kosztów R&D.

493 Co się tyczy mocy dowodowej elementów wykorzystanych przez Komisję, należy przypomnieć, że wiarygodność i w konsekwencji moc dowodowa dokumentu zależy od jego pochodzenia, okoliczności, w jakich został sporządzony, jego adresata i treści (wyroki: z dnia 15 marca 2000 r., Cimenteries CBR i in./Komisja, T-25/95, T-26/95, od T-30/95 do T-32/95, od T-34/95 do

T-39/95, od T-42/95 do T-46/95, T-48/95, od T-50/95 do T-65/95, od T-68/95 do T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 i T-104/95, EU:T:2000:77, pkt 1053, 1838; z dnia 12 lipca 2011 r., Hitachi i in./Komisja, T-112/07, EU:T:2011:342, pkt 70).

494 W niniejszej sprawie Komisja oparła się przy odtworzeniu cen na tabelach i odpowiedziach dostarczonych przez samą skarżącą, w tym na danych liczbowych pochodzących z [*poufne*], a ponadto zastosowała jedynie kryteria klasyfikacji stosowane już przez skarżącą. Zważywszy, że dane te pochodzą od samej skarżącej, należy je uznać za wystarczająco wiarygodne, aby uzasadnić odtworzenie cen dokonane przez Komisję.

495 W tym kontekście nie wystarczy, aby zainteresowane przedsiębiorstwo powołało się na okoliczność, która mogłaby mieć wpływ na moc dowodową tych dowodów. Przeciwnie, to do zainteresowanego przedsiębiorstwa należy wykazanie w wymagany prawem sposób, po pierwsze, zaistnienia okoliczności, na którą się ono powołuje, a po drugie, faktu, że okoliczność ta podważa moc dowodową dowodów, na których oparła się Komisja (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 26 września 2018 r., Infineon Technologies/Komisja, C-99/17 P, EU:C:2018:773, pkt 65–67).

496 Tymczasem w niniejszej sprawie skarżąca powtarza jedynie argumenty przedstawione w toku postępowania administracyjnego, poczynając od odpowiedzi na żądanie udzielenia informacji z dnia 13 października 2014 r., twierdząc, że przedstawione dane nie mogą być wykorzystane do celów analizy antymonopolowej i nie dołączając na poparcie swojej tezy żadnego dokumentu wykazującego, że inna metoda klasyfikacji byłaby bardziej odpowiednia niż metoda przyjęta przez Komisję. W braku takiego dowodu należy stwierdzić, że zarówno w przypadku zaksięgowania bezpośredniego, jak i pośredniego koszty, które sama skarżąca wskazała w odpowiedzi na pytanie Komisji, należy co do zasady uznać za przyrostowe w odniesieniu do każdego z omawianych chipów.

497 Ponadto, podobnie jak uczyniła to Komisja, należy podkreślić, że wybór konkretnej metody księgowania (bezpośredniej lub pośredniej, tj. poprzez alokację) przez przedsiębiorstwo dominujące może warunkować analizę jego kosztów. Nawet jeśli bowiem rzeczywiście pewien element kosztów wynikał z alokacji, nie mogłoby to samo w sobie stanowić przeszkody dla uwzględnienia go przy obliczaniu LRAIC. Gdyby tak było, przedsiębiorstwo dominujące zawsze mogłoby uniknąć jakiejkolwiek analizy cenowo-kosztowej, powołując się na niemożność ponownej alokacji w odniesieniu do konkretnych kosztów. Ponadto w niniejszej sprawie alokacja odzwierciedla ocenę kosztów, które należy powiązać z konkretnym chipem, dokonaną przez samą skarżącą.

498 Co się tyczy [*poufne*] USD kosztów R&D zaksięgowanych w odniesieniu do chipu MDM8200, ale które w rzeczywistości odnoszą się do [*poufne*], należy zauważyć, że skarżąca po raz pierwszy podniosła ten aspekt w odpowiedzi na uzupełniające pismo w sprawie przedstawienia zarzutów. Wcześniej Komisja nie miała żadnego powodu, aby kwestionować prawdziwość otrzymanych danych, tym bardziej że art. 18 ust. 4 rozporządzenia nr 1/2003 nakłada na zainteresowane przedsiębiorstwa obowiązek dostarczenia kompletnych, prawdziwych i niewprowadzających w błąd informacji.

499 Okoliczność, że koszty te zostały zaksięgowane w odniesieniu do chipu MDM8200, wynika bowiem jasno z [*poufne*] i z odpowiedzi skarżącej, które należy uznać za dowody szczególnie wiarygodne, ponieważ są sprzeczne z interesem podmiotu, który je składa (zob. podobnie wyrok z dnia 3 marca 2011 r., Siemens/Komisja, T-110/07, EU:T:2011:68, pkt 54, 75). W świetle tych

elementów jedynym dowodem przedstawionym przez skarżącą jest dokument z dnia 9 lipca 2009 r. zatytułowany [*poufne*] (załącznik A.18.1 do skargi), który zawiera przypis 20 dotyczący wykluczenia kwoty [*poufne*] USD, ponieważ odpowiada ona [*poufne*]. W tym względzie należy zauważyć, że dokument ten, jak zauważyła Komisja w motywie 851 zaskarżonej decyzji, przedstawia tabelę porównawczą kosztów R&D dotyczących chipu MDM8200 w stosunku do kosztów dotyczących chipu MDM8200A, uznanego za niekonkurencyjny kosztowo („not cost competitive"). Z tabeli tej zdaje się jednak wynikać jedynie, że do celów porównania kosztów dwóch chipów w prezentacji nie uwzględniono wspomnianej kwoty za [*poufne*], ale nie to, że przy obliczaniu kosztów dotyczących chipu MDM8200 te konkretne koszty nie zostały lub nie powinny były zostać uwzględnione. W pozostałym zakresie argumenty skarżącej nie są poparte żadnym dokumentem i same w sobie nie są w stanie podważyć dowodów przedstawionych wcześniej przez samą skarżącą. W tych okolicznościach należy je oddalić. Wynika z tego, że niniejszy zarzut szczegółowy należy oddalić.

500 W odniesieniu do piątego zarzutu szczegółowego, opartego na błędzie dotyczącym nieuwzględnienia przychodów osiągniętych przez Qualcomm w ramach działalności w zakresie udzielania licencji patentowych, należy zauważyć, że nawet przy założeniu, iż skarżąca zmieniła swoją politykę udzielania licencji, nie oznacza to, że nie udzielała ona licencji na cały swój portfela patentów w rozpatrywanym okresie. W każdym wypadku, jak wynika z przypisu 1238 do zaskarżonej decyzji, skarżąca nie podważa faktu, że [*poufne*].

501 Co więcej, należy zauważyć, po pierwsze, że skarżąca utrzymuje, iż wskazała około [*poufne*] patentów i zgłoszeń patentowych, wśród których „wiele" było „prawdopodobnie w całości lub w części" związanych z pracami, które Komisja uważa za specyficzne dla omawianych chipów. Po drugie, skarżąca nie wskazuje tych patentów i zgłoszeń patentowych ani nie określa liczbowo uzyskanych w ten sposób przychodów. Ogranicza się ona natomiast do twierdzenia, że przede wszystkim w odniesieniu do patentów związanych z oprogramowaniem niemożliwe jest zidentyfikowanie tych patentów, które są związane z omawianymi chipami. W tych okolicznościach argumenty skarżącej nie są wystarczające do podważenia wniosków, do jakich doszła w tym zakresie Komisji. Wynika z tego, że niniejszy zarzut szczegółowy należy oddalić.

502 Jeśli chodzi o szósty zarzut szczegółowy, oparty zasadniczo na błędach dotyczących uwzględnienia kosztów R&D związanych z opracowaniem chipów Qualcommu, należy stwierdzić, jak jasno wynika z zaskarżonej decyzji, w szczególności z jej motywu 862, a bardziej ogólnie z jej pkt 12.6.3, że sprzedaż na rzecz Huawei i ZTE miała podstawowe znaczenie dla odzyskania kosztów R&D.

503 Co więcej, jak wskazano w motywie 888 zaskarżonej decyzji, aby ocenić, czy sprzedaż na rzecz Huawei i ZTE miała miejsce po cenach niższych od kosztów, właściwe było uwzględnienie kosztów przyrostowych związanych z R&D w pomiarze kosztów, ponieważ prognozy sprzedaży na rzecz Huawei i ZTE stanowiły znaczną część oczekiwanego popytu, co uzasadniało rozwój tych chipów w pierwszej kolejności. Ponadto wbrew temu, co twierdzi skarżąca, podczas gdy prognozy sprzedaży jednostek chipów MDM8200, MDM6200 i MDM8200A innym klientom również przyczyniły się do odzyskania krańcowych kosztów rozwoju, rząd wielkości tej sprzedaży nie uzasadniał rozwoju tych produktów. Wniosek ten potwierdzają również dokumenty wymienione w przypisie 1277 do wspomnianej decyzji.

504 W związku z tym niniejszy zarzut szczegółowy należy oddalić.

505 Co się tyczy siódmego zarzutu szczegółowego, dotyczącego manipulacji post hoc dokonanych przez Komisję poprzez przeniesienie kosztów odnotowanych w [*poufne*] na różne chipy, należy stwierdzić, że sama skarżąca przyznała, iż do grudnia 2013 r. koszty związane z oprogramowaniem używanym dla chipów MDM8200 i MDM8200A, zarejestrowane we wspomnian[…] [*poufne*], nie były rozróżniane w zależności od tego, czy odnoszą się one do jednego, czy drugiego z tych dwóch chipów (przypis 78 do odpowiedzi na żądanie udzielenia informacji z dnia 13 października 2014 r.).

506 Należy również zauważyć, że w tabeli pochodzącej z [*poufne*], znajdującej się w załączniku A.15.1 do skargi, mimo że opracowanie chipu MDM8200A rozpoczęło się w kwietniu 2009 r., nie wiążą się z nim żadne koszty aż do ostatniego kwartału 2009 r., i że nawet od tego momentu koszty związane z tym chipem pozostają niskie w porównaniu z kosztami chipów MDM8200 i MDM6200. Okoliczność ta, biorąc pod uwagę podobieństwo techniczne obu chipów i ich wspólne wprowadzenie do obrotu, potwierdza argumenty Komisji zawarte w motywie 880 zaskarżonej decyzji, wskazujące na istnienie wyjątkowego związku między chipem MDM8200 a MDM8200A, nieporównywalnego ze związkiem, jaki mógłby istnieć między chipem MDM8200 a jakimkolwiek innym chipem obsługującym technologię HSPA+.

507 Interwenient również słusznie zauważa, że zaskarżona decyzja zawiera „analizę rentowności w całym okresie eksploatacji”, w ramach której bada się rentowność całej sprzedaży chipów MDM8200 i MDM8200A w całym okresie ich eksploatacji i w odniesieniu do wszystkich klientów, oraz że z analizy tej wynika, iż przychody z tych dwóch chipów w całym okresie eksploatacji były niewystarczające do pokrycia ich kosztów R&D w zakresie produkcji i rozwoju. W konsekwencji ceny stosowane przez Qualcomm w odniesieniu do tych dwóch chipów w żadnym wypadku nie umożliwiłyby równie skutecznemu dostawcy na pokrycie jego kosztów dotyczących konkurencyjnego chipu.

508 W tych okolicznościach niniejszy zarzut szczegółowy należy oddalić.

509 Jeśli chodzi o ósmy zarzut szczegółowy, dotyczący nieprawidłowego rozdziału kosztów „przyrostowych” na podstawie przychodów, a nie wielkości sprzedaży, po pierwsze należy zauważyć, że choć Komisja cytuje tylko jedno źródło na poparcie przyjętej metody w przypisie 1293 do zaskarżonej decyzji, a mianowicie wytyczne OECD z 2017 r. w sprawie cen transferowych dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz administracji podatkowych, to skarżąca z kolei nie powołuje się na żadne badanie ani żadne wytyczne na poparcie proponowanej przez nią metody alternatywnej. Ponadto skarżąca – o ile w swoim argumencie, zgodnie z którym metoda przyjęta przez Komisję w znacznym stopniu sprzyja stwierdzeniu drapieżnych cen tam, gdzie nie miały one miejsca – twierdzi, że wspomniana metoda prowadzi do sztucznego stwierdzenia o istnieniu rażącego zaniżania cen, to nie przedstawia ona żadnego dowodu na poparcie swojego twierdzenia.

510 Po drugie, wystarczy stwierdzić, podobnie jak uczyniła to Komisja, że argument skarżącej, zgodnie z którym metoda przyjęta przez Komisję skutkowałaby przypisaniem niższych kosztów R&D do jakoby drapieżnej sprzedaży ze względu na to, że zostały one zamiast tego przeniesione na okres odzyskiwania kosztów, nie czyni jednak tej metody niewłaściwą. Należy bowiem zauważyć, że metoda przyjęta przez Komisję skutkuje tym, że alokacja tych kosztów jest dokonywana na podstawie okoliczności, że ceny w danym okresie, w szczególności w pierwszym okresie wprowadzania chipów do obrotu, są stosunkowo wysokie, a zatem przychody są również wysokie. Metoda zaproponowana przez skarżącą skutkuje natomiast jednolitą alokacją kosztów na zasadzie pro rata, tak że każda jednostka (niezależnie od momentu, w którym została sprzedana

w trakcie cyklu życia chipu) musi odzyskać taką samą kwotę kosztów. Jak słusznie wskazuje Komisja w motywie 917 zaskarżonej decyzji, biorąc pod uwagę ewolucję cen chipów, takie podejście nie było właściwe w niniejszej sprawie, ponieważ pociągnęłoby za sobą przeniesienie znacznej części kosztów rozwoju na koniec cyklu życia produktów, gdzie ceny i marże są zwykle niskie, prowadząc w ten sposób do uzyskania dużej liczby wyników fałszywie dodatnich w teście cenowo-kosztowym.

511 Po trzecie, co się tyczy użycia przez Komisję wyrażenia „proxy for the price evolution of a chipset" w celu ustalenia przyjętej metody, nie można uwzględnić argumentu skarżącej, zgodnie z którym Komisja nie wzięła w ten sposób pod uwagę, że LRAIC są miernikiem kosztów, a nie ceny, ponieważ wspomniane wyrażenie odnosi się jedynie do faktu, że metoda ta ma na celu uwzględnienie profilu cen w czasie, tak aby okresy, w których zakłada się, że chipy będą generować wyższe przychody, również ponosiły większą część kosztów.

512 Po czwarte, co się tyczy argumentu skarżącej, zgodnie z którym metoda przyjęta przez Komisję jest „ruchomym celem", należy zaznaczyć, że – jak wskazano w motywie 935 zaskarżonej decyzji – metoda zaproponowana przez skarżącą ma tę samą wadę, ponieważ za każdym razem, gdy ceny rosną w niektórych lub we wszystkich kwartałach cyklu życia produktu, wielkość sprzedaży tego produktu spada, w związku z czym każda sprzedana jednostka musi ponosić większą część stałych kosztów rozwoju produktu. W związku z tym najwyższe ceny mogą nadal nie być wystarczająco wysokie, aby przekroczyć koszt odniesienia uzyskany za pomocą alokacji kosztów rozwoju opartej na wielkości sprzedaży.

513 Po piąte, argument skarżącej, zgodnie z którym przyjęcie rozdziału opartego na wielkości sprzedaży nie prowadzi praktycznie do ustalenia, że ceny były niższe od kosztów, nie jest zasadny. Jak bowiem podkreśla Komisja, tabela 13 znajdująca się w załączniku A.2.4.5 do skargi wskazuje, że tak byłoby w przypadku chipów MDM8200A, ale nie w przypadku chipów MDM8200 ani w przypadku chipów MDM6200. Rażące zaniżanie cen chipów MDM6200 stosowanych przez Qualcomm względem ZTE odbywało się po tak niskich cenach, niższych od AVC, że zwykły rozdział kosztów w oparciu o wielkość sprzedaży, a nie na podstawie przychodów, nie zmieniłby faktu, że Qualcomm zawsze stosował ceny niższe od kosztów (motyw 891 zaskarżonej decyzji). To samo dotyczy chipów MDM8200. Rozdział kosztów na podstawie wielkości sprzedaży, a nie przychodów nie przynosi Qualcommowi znacząco odmiennych wyników. Należy zatem oddalić niniejszy zarzut szczegółowy.

514 W świetle całości powyższych rozważań należy oddalić część trzecią zarzutu siódmego. W konsekwencji, ponieważ pozostałe części tego zarzutu również zostały oddalone (zob. pkt 424 i 444 powyżej) zarzut ten należy oddalić w całości.

W przedmiocie zarzutu dziewiątego, dotyczącego „oczywistych błędów w ocenie" i naruszeń prawa w odniesieniu do wniosku, że ceny stosowane przez skarżącą wykluczyły Icerę i wyrządziły szkodę konsumentom

515 Niniejszy zarzut składa się z czterech części. Część pierwsza dotyczy braku przeprowadzenia przez Komisję analizy tak zwanego „równie skutecznego" konkurenta. Część druga dotyczy sprzeczności między zawartym w zaskarżonej decyzji stwierdzeniem zamknięcia dostępu do rynku a rzeczywistymi wynikami Icery w rozpatrywanym okresie. Część trzecia dotyczy braku dowodu na stosowanie domniemanych drapieżnych praktyk finansowych z uwagi na fakt, że we

wspomnianym okresie Icera pozyskała dodatkowe fundusze, została przejęta przez NVidię i pozostała aktywna na rynku. Część czwarta dotyczy niemożności wyeliminowania przez skarżącą konkurencji ze strony technologii Icery.

516 Ponieważ części druga, trzecia i czwarta, wszystkie dotyczą zasadniczo domniemanego braku skutków kwestionowanego zachowania, zostaną one zbadane łącznie.

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, dotyczącej braku przeprowadzenia przez Komisję analizy tak zwanego „równie skutecznego" konkurenta

517 Zdaniem skarżącej Komisja nie przeprowadziła analizy tak zwanego „równie skutecznego" konkurenta zarówno na rynku właściwym, jak i w segmencie najnowocześniejszych technologii na tym rynku, i, jak wynika z argumentów przedstawionych na poparcie zarzutu trzeciego, z tego względu nie zastosowała się do obowiązującego standardu prawnego. Postępując w ten sposób, Komisja nie zbadała ponadto, czy stopień objęcia rynku kwestionowanym zachowaniem był wystarczający do wywołania antykonkurencyjnych skutków, jak orzekł Trybunał w wyroku z dnia 6 września 2017 r., Intel/Komisja (C-413/14 P, EU:C:2017:632).

518 Skarżąca uważa ponadto, że Icera nie była w żadnym wypadku „równie skutecznym" konkurentem, ponieważ nie będąc konkurencyjna poza segmentem najnowocześniejszych technologii na rynku chipów UMTS, nie była w stanie zaspokoić znacznej części popytu na rozpatrywanym rynku. Jej zdaniem „równie skuteczny" konkurent powinien przynajmniej być w stanie powielić całą ofertę przedsiębiorstwa dominującego.

519 Komisja i interwenient kwestionują argumenty skarżącej.

520 Zgodnie z orzecznictwem dotyczącym drapieżnych cen ceny niższe od AVC należy uznać za stanowiące nadużycie, ponieważ przedsiębiorstwo dominujące nie ma żadnego innego interesu w stosowaniu takich cen poza wyeliminowaniem swoich konkurentów. Ponadto ceny niższe od ATC, lecz wyższe od AVC należy uznać za stanowiące nadużycie, gdy zostały one ustalone w ramach planu mającego na celu wyeliminowanie konkurenta, ponieważ takie ceny mogą wykluczać z rynku przedsiębiorstwa, które są być może równie skuteczne jak przedsiębiorstwo dominujące, ale które z powodu mniejszych możliwości finansowych nie są w stanie sprostać konkurencji, z którą muszą się zmierzyć (zob. podobnie wyrok z dnia 3 lipca 1991 r., AKZO/Komisja, C-62/86, EU:C:1991:286, pkt 70–72).

521 Wynika z tego, po pierwsze, że istnieje domniemanie nadużycia, gdy przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą stosuje ceny niższe od AVC, przy czym Komisja nie musi przeprowadzać żadnej innej analizy niż takie porównanie cen stosowanych przez przedsiębiorstwo dominujące z niektórymi jego kosztami. Po drugie, w przypadku gdy przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą stosuje ceny niższe od ATC, lecz wyższe od AVC, Komisja jest zobowiązana, w celu wykazania istnienia nadużycia, do porównania cen stosowanych przez przedsiębiorstwo dominujące z niektórymi jego kosztami oraz do udowodnienia istnienia planu mającego na celu wyeliminowanie konkurenta, biorąc pod uwagę fakt, że takie ceny z natury rzeczy mogą jako takie spowodować wykluczenie z rynku równie skutecznych konkurentów. Poza takim wykazaniem Komisja nie jest zatem w żaden sposób zobowiązana do przeprowadzenia innych analiz, w szczególności w celu udowodnienia antykonkurencyjnych skutków wywołanych przez sporną praktykę.

522 Wbrew temu, co twierdzi skarżąca, przy badaniu ewentualnego istnienia drapieżnych cen stosowanych przez przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą Komisja nie jest zatem zobowiązana do zbadania, czy stopień objęcia rynku sporną praktyką jest wystarczający, aby praktyka ta wywoływała antykonkurencyjne skutki. W niniejszym przypadku nie można zatem zasadnie zarzucać Komisji, że nie przeprowadziła takiego badania.

523 W tym względzie z pkt 72 i 73 komunikatu Komisji dotyczącego wytycznych w sprawie priorytetów, którymi Komisja będzie się kierować przy stosowaniu art. [102 TFUE] w odniesieniu do szkodliwych działań o charakterze praktyki wyłączającej, podejmowanych przez przedsiębiorstwa dominujące (Dz.U. 2009, C 45, s. 7, zwanego dalej „komunikatem w sprawie priorytetów"), wynika ponadto, że przedsiębiorstwu dominującemu może być łatwiej angażować się w drapieżne praktyki, jeżeli w sposób selektywny oferuje niskie ceny niektórym odbiorcom, ponieważ dzięki temu straty poniesione przez to przedsiębiorstwo będą mniejsze, oraz że prawdopodobieństwo angażowania się przez przedsiębiorstwo dominujące w drapieżne praktyki jest mniejsze, jeżeli działanie polega na powszechnym stosowaniu niskich cen przez długi czas. Wynika z tego, że w przypadku stosowania drapieżnych cen stopień objęcia rynku kwestionowanym zachowaniem jest co do zasady niski i że gdyby można było karać jedynie drapieżne praktyki dotyczące wystarczająco dużej części rynku, to wszelka selektywna drapieżna praktyka mogłaby obejść zakaz ustanowiony w art. 102 TFUE, i to nawet wówczas, gdyby mogła prowadzić do wyeliminowania równie skutecznego konkurenta. Tymczasem z orzecznictwa wynika, że powinna istnieć możliwość ukarania praktyki polegającej na stosowaniu drapieżnych cen, gdy tylko istnieje ryzyko wyeliminowania konkurentów (zob. podobnie wyrok z dnia 14 listopada 1996 r., Tetra Pak/Komisja, C-333/94 P, EU:C:1996:436, pkt 44).

524 Ponadto z orzecznictwa wynika również, że stosowanie kryterium „równie skutecznego" konkurenta polega na przeanalizowaniu tego, czy stosowane przez przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą praktyki cenowe mogą prowadzić do wyeliminowania z rynku konkurenta, który jest równie skuteczny jak to przedsiębiorstwo, oraz że kryterium to opiera się na porównaniu cen stosowanych przez przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą oraz niektórych ponoszonych przez to przedsiębiorstwo kosztów, a także na analizie przyjmowanej przez nie strategii (wyroki: z dnia 27 marca 2012 r., Post Danmark, C-209/10, EU:C:2012:172, pkt 28; z dnia 6 października 2015 r., Post Danmark, C-23/14, EU:C:2015:651, pkt 53, 54).

525 Wynika z tego, że w ramach dochodzenia w sprawie potencjalnych drapieżnych cen analiza, w której Komisja porównuje ceny stosowane przez przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą z niektórymi jego kosztami w celu dokonania oceny, czy przedsiębiorstwo to stosowało ceny niższe od ATC, ale wyższe od AVC, obejmuje już analizę „równie skutecznego" konkurenta.

526 Jeśli bowiem przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą ustala swoje ceny na poziomie niższym od ATC, lecz wyższym od AVC, konkurent „równie skuteczny" jak to przedsiębiorstwo nie będzie miał co do zasady możliwości, ze względu na mniejsze możliwości finansowe, konkurowania z tymi cenami bez ponoszenia nadmiernych strat w perspektywie długoterminowej. Takie ceny mogą zatem wykluczyć „równie skutecznego" konkurenta, co odpowiada dowodowi, jaki Komisja powinna przeprowadzić w ramach stosowania kryterium „równie skutecznego" konkurenta w celu wykazania potencjalnego skutku praktyki antykonkurencyjnej w postaci wykluczenia.

527 W konsekwencji, ponieważ Komisja słusznie udowodniła, jak ma to miejsce w niniejszej sprawie, że przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą stosowało ceny niższe od ATC, lecz wyższe od AVC, to tym samym w sposób dorozumiany zastosowała kryterium „równie skutecznego" konkurenta, co wystarcza do oddalenia części pierwszej zarzutu dziewiątego.

W przedmiocie pozostałych części zarzutu, dotyczących zasadniczo braku skutków kwestionowanego zachowania

528 Na poparcie części drugiej zarzutu skarżąca twierdzi, że Icera w rzeczywistości prosperowała w rozpatrywanym okresie, co podważa twierdzenie Komisji, zgodnie z którym kwestionowane zachowanie spowodowało, że na kluczowym etapie swojego rozwoju Icera nie miała możliwości dostępu do Huawei lub ZTE, od których zależały jej perspektywy rozwoju w segmencie najnowszych technologii na rynku chipów UMTS.

529 Na poparcie części trzeciej zarzutu skarżąca podnosi, że w rozpatrywanym okresie Icera pozyskała dodatkowe fundusze, w szczególności dzięki przejęciu jej przez Nvidię, co podważa twierdzenie Komisji, zgodnie z którym kwestionowane zachowanie skutkowało zmuszeniem Icery do dokonywania sprzedaży ze stratą i do wyczerpania jej kapitału podwyższonego ryzyka.

530 Na poparcie części czwartej zarzutu skarżąca twierdzi, że kwestionowane zachowanie nie mogło skutkować wyeliminowaniem konkurencji ze strony technologii Icery. Jej zdaniem wycofanie się Icery z rynku miałoby ograniczony, a nawet zerowy wpływ na ceny, które skarżąca stosowała w odniesieniu do swoich „najnowocześniejszych" chipów UMTS lub jakichkolwiek innych chipów UMTS, w szczególności dlatego, że technologię i know-how Icery można było przenieść, w związku z czym jej zniknięcie z rynku nie miałoby wpływu na konkurencję.

531 Komisja i interwenient kwestionują argumenty skarżącej.

532 Należy stwierdzić, że – jak podnosi Komisja w swoich pismach procesowych – jedynie w trosce o kompletność wywodu instytucja ta wykazała w pkt 12.7.4 zaskarżonej decyzji, że kwestionowane zachowanie wywołało antykonkurencyjne skutki, co skarżąca kwestionuje w ramach niniejszych części zarzutu. Otóż z utrwalonego orzecznictwa wynika, że zarzuty skierowane przeciwko uzupełniającym podstawom uzasadnienia decyzji Komisji powinny zostać oddalone w całości jako bezskuteczne, jako że nie mogą prowadzić do stwierdzenia nieważności tego aktu prawnego (wyroki: z dnia 8 maja 2003 r., T. Port/Komisja, C-122/01 P, EU:C:2003:259, pkt 17; z dnia 8 lipca 2004 r., Dalmine/Komisja, T-50/00, EU:T:2004:220, pkt 146), co sprawia, że owe części zarzutu są w każdym razie bezskuteczne (zob. podobnie wyrok z dnia 29 marca 2012 r., Telefónica i Telefónica de España/Komisja, T-336/07, EU:T:2012:172, pkt 283).

533 Wynika z tego, że części od drugiej do czwartej zarzutu dziewiątego skarżącej należy oddalić. W konsekwencji, ponieważ część pierwsza tego zarzutu również została oddalona (zob. pkt 527 powyżej) zarzut ten należy oddalić w całości.

W przedmiocie zarzutu dziesiątego, dotyczącego „oczywistych błędów w ocenie", w zakresie ustaleń faktycznych i naruszeń prawa, braku uzasadnienia, a także naruszenia prawa do bycia wysłuchanym i zasady dobrej administracji w zakresie, w jakim Komisja uznała, że

stosowane przez skarżącą praktyki cenowe zapewniały wdrożenie planu mającego na celu wykluczenie Icery

534 Zarzut dziesiąty składa się z trzech części. Część pierwsza dotyczy niespójnego charakteru „teorii szkody" opracowanej przez Komisję na podstawie dokumentów wymienionych w zaskarżonej decyzji. Część druga dotyczy błędnej interpretacji i błędnego przedstawienia pewnych dokumentów wewnętrznych, na których Komisja oparła się we wspomnianej decyzji w celu wykazania zamiaru wyeliminowania konkurenta. Część trzecia dotyczy tego, że pracownik skarżącej bez uprawnień do podejmowania decyzji w sprawie cen, którego wiele dokumentów wewnętrznych, których jest autorem, zostało wymienionych przez Komisję w celu wykazania istnienia drapieżnej strategii, jest pracownikiem niższego szczebla.

535 Komisja i interwenient kwestionują argumenty skarżącej.

536 W motywie 1118 zaskarżonej decyzji Komisja wyjaśniła, że w celu wykazania zamiaru wyeliminowania konkurenta przez skarżącą oparła się ona nie tylko na dokumentach wyraźnie wymienionych w pkt 12.8 tej decyzji, konkretnie poświęconemu takiemu zamiarowi, lecz również na innych dowodach przedstawionych w pkt 12.4.2 tej decyzji oraz na powiązaniach, jakie była w stanie ustalić pomiędzy tymi dowodami a swoją analizą cenowo-kosztową w ramach tej decyzji w odniesieniu do chipu MDM8200 (motywy 954–956 zaskarżonej decyzji), w odniesieniu do chipu MDM6200 (motywy 968–971 zaskarżonej decyzji), i w odniesieniu do chipu MDM8200A (motywy 977–978 zaskarżonej decyzji). W tym względzie Komisja wskazała w motywie 1118 zaskarżonej decyzji, czemu skarżąca nie zaprzeczyła, że wszystkie te dowody i motywy stanowiły integralną część jej analizy zmierzającej do wykazania zamiaru wykluczenia ze strony skarżącej.

537 Komisja wykazała następnie istnienie po stronie skarżącej zamiaru wyeliminowania konkurenta, leżącego u podstaw stosowania drapieżnych cen wobec Huawei i ZTE w odniesieniu do chipów MDM8200, MDM6200 i MDM8200A, na podstawie zarówno dowodów bezpośrednich, a mianowicie dokumentów wewnętrznych skarżącej (pkt 12.8.1 zaskarżonej decyzji), jak i pośrednich, czyli dowodów wynikających z kontekstu sprawy (pkt 12.8.2 zaskarżonej decyzji).

538 Co się tyczy w szczególności dowodów bezpośrednich, z motywu 1120 zaskarżonej decyzji wynika, że Komisja wybrała spośród dowodów streszczonych w pkt 12.4.2 tej decyzji dziewięć wewnętrznych wiadomości elektronicznych, które uznała za szczególnie ilustrujące istnienie planu pochodzącego od kierownictwa skarżącej, mającego na celu wykluczenie Icery, które przedstawiła w motywach 1121–1137 tej decyzji.

539 Chodzi w szczególności o następującą wymianę wiadomości elektronicznych:

– wymianę wiadomości elektronicznych z grudnia 2008 r. zawierających między innymi wzmianki: „nie powinniśmy strategicznie dać Icerze żadnej szansy u Huawei", „[n]a wypadek, gdy[by] Icera pozyskała ZTE, możemy wyprzeć ZTE, współpracując z Huawei na rynku" i „[p]roszę rozważyć udzielenie dodatkow[ych] 2–3 % [obniżki cen], aby mieć pewność, że mamy 100 % udział w Huawei" (motyw 1121 zaskarżonej decyzji);

– wymianę wiadomości elektronicznych z lutego 2009 r., w której odniesiono się do działań zapobiegawczych mających na celu uniknięcie sytuacji, w której Icera byłaby w stanie osiągnąć wystarczający poziom wielkości sprzedaży, do wojny cenowej, zagrożenia ze strony Icery oraz faktu, że nie można dopuścić do tego, by Icera przebiła się u któregokolwiek z głównych

producentów oryginalnego sprzętu, a także do zmiażdżenia Icery w ZTE (motyw 1122 zaskarżonej decyzji);

– wymianę wiadomości elektronicznych z grudnia 2009 r., w ramach której mowa jest o obniżeniu ceny chipu MDM6200 dla ZTE oraz o tym, że skarżąca nie może pozwolić Icerze na uzyskanie dużej liczby umów, co pomogłoby jej w umocnieniu się (motyw 1124 zaskarżonej decyzji);

– wymianę wiadomości elektronicznych z grudnia 2009 r., w ramach której mowa jest o tym, że należy sprawić, aby cena nie była kwestią sporną, aby pozwolić chipowi MDM8200 „wypełnić lukę" (motyw 1125 zaskarżonej decyzji);

– wymianę wiadomości elektronicznych ze stycznia 2010 r., w ramach której chip 8042 Icery jest przedstawiany jako główne zagrożenie dla skarżącej i proponuje się między innymi współpracę z Huawei w celu pokonania Icery za pomocą chipu MDM6200, wyczerpanie ograniczonych funduszy Icery pochodzących z jej kapitału podwyższonego ryzyka oraz zmiażdżenie chipu ICE8042 w oczach ZTE na rynku (motyw 1127 zaskarżonej decyzji);

– wymianę wiadomości elektronicznych ze stycznia 2010 r. zawierających wzmianki: „musimy chronić nasze zdobycze u głównych klientów", „ZTE i Huawei są głównymi priorytetami, a zespół chiński pracuje nad problemami, jakie pojawiają się u tych klientów", a „[w] krótkiej perspektywie należy dokonać dostosowania cen chipów MDM6200 i MDM8200A, aby ograniczyć wzrost wielkości sprzedaży u Icery w 2010 r.", a także załączoną prezentację, w której proponuje się wywieranie presji na Icerę przez okres około sześciu miesięcy w celu wyczerpania jej bardzo ograniczonych funduszy pochodzących z kapitału podwyższonego ryzyka [Venture Capital] (motyw 1128 zaskarżonej decyzji);

– wymianę wiadomości elektronicznych z czerwca 2010 r. zawierających wzmiankę „strategia wywierania presji na chip ICE8042 za pomocą dwóch chipów MDM6200 i MDM8200A sprawdziła się" (motyw 1132 zaskarżonej decyzji);

– wymianę wiadomości elektronicznych z grudnia 2010 r. na temat strategii dotyczącej chipa MDM8200A w odniesieniu do Huawei i ZTE, w ramach której oszacowano wielkość sprzedaży Icery na rzecz ZTE, na wypadek gdyby skarżąca nie uczyniła nic i nie udzieliła ZTE żadnego specjalnego wsparcia poza zwykłymi dostosowaniami cen (motyw 1134 zaskarżonej decyzji);

– wymianę wiadomości elektronicznych z maja 2011 r., w ramach której wyższy rangą pracownik skarżącej wyraża swoje wątpliwości, w związku z trudnościami finansowymi Icery, co do przyznania dodatkowych obniżek cen na chip MDM8200A (motyw 1136 zaskarżonej decyzji).

540 Jeśli chodzi o dowody pośrednie, Komisja oparła się na pięciu następujących dowodach wynikających z kontekstu sprawy, a mianowicie na wysoce ukierunkowanym charakterze kwestionowanego zachowania, znacznym rozmiarze sprzedaży ze stratą, jakiej dokonała skarżąca w wysoce strategicznym segmencie najnowocześniejszych technologii na rynku chipów UMTS, nieprzerwanym charakterze kwestionowanego zachowania w rozpatrywanym okresie, dwóch płatnościach NRE mających na celu zapewnienie ukrytej obniżki cen chipów MDM8200 i MDM6200 oraz na poświęceniach finansowych skarżącej w zakresie cen i zaopatrzenia. W tym

względzie Komisja wyjaśniła w motywie 1138 zaskarżonej decyzji, że te pośrednie dowody są same w sobie wystarczające, aby wykazać istnienie po stronie skarżącej zamiaru wyeliminowania Icery z rynku właściwego.

541 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, jeśli pewne motywy decyzji same w sobie uzasadniają ją w sposób wystarczający pod względem prawnym, uchybienia, jakie mogły być popełnione w innych motywach tego aktu, nie mają w żadnym razie wpływu na jego sentencję (wyroki: z dnia 21 września 2005 r., EDP/Komisja, T-87/05, EU:T:2005:333, pkt 144; z dnia 29 marca 2012 r., Telefónica i Telefónica de España/Komisja, T-336/07, EU:T:2012:172, pkt 283).

542 W niniejszej sprawie należy zatem zbadać, czy niniejszy zarzut nie jest bezskuteczny w zakresie, w jakim skarżąca powołuje się na błędy popełnione przez Komisję, gdy stwierdziła ona, że praktyki cenowe skarżącej zapewniły realizację planu mającego na celu wykluczenie Icery.

543 Na wstępie należy stwierdzić, że w odniesieniu do dowodów bezpośrednich skarżąca kwestionuje wyraźnie w ramach części drugiej niniejszego zarzutu jedynie interpretację dokonaną przez Komisję w odniesieniu do czterech z dziewięciu wymian wiadomości elektronicznych uznanych w zaskarżonej decyzji za szczególnie ilustrujące istnienie zamiaru wykluczenia Icery, a mianowicie wymianę z lutego 2009 r. (czyli drugi dowód bezpośredni), wymianę ze stycznia 2010 r. (czyli piąty i szósty dowód bezpośredni), oraz wymianę z czerwca 2010 r. (czyli siódmy dowód bezpośredni).

544 Co się tyczy pracownika posiadającego jakoby status pracownika niższego szczebla, o którym mowa w ramach części trzeciej niniejszego zarzutu, pojawia się on jedynie w wymianie wiadomości elektronicznych z lutego 2009 r. (czyli w drugim dowodzie bezpośrednim), drugiej wymianie wiadomości elektronicznych z grudnia 2009 r. (czyli w czwartym dowodzie bezpośrednim) i w dwóch wymianach wiadomości elektronicznych ze stycznia 2010 r. (czyli w piątym i szóstym dowodzie bezpośrednim), ale nie w ramach wiadomości elektronicznych wymienionych w grudniu 2008 r. (czyli w pierwszym dowodzie bezpośrednim), w pierwszej wymianie wiadomości elektronicznych z grudnia 2009 r. (czyli w trzecim dowodzie bezpośrednim), w wymianie wiadomości elektronicznych z czerwca 2010 r. (czyli w siódmym dowodzie bezpośrednim), w wymianie wiadomości elektronicznych z grudnia 2010 r. (czyli w ósmym dowodzie bezpośrednim), oraz w wymianie wiadomości elektronicznych z maja 2011 r. (czyli w dziewiątym dowodzie bezpośrednim).

545 Wynika stąd, że skarżąca nie formułuje w skardze na poparcie niniejszego zarzutu żadnej krytyki dotyczącej interpretacji dokonanej przez Komisję w zaskarżonej decyzji w odniesieniu do wiadomości elektronicznych wymienionych w grudniu 2008 r. (czyli pierwszego dowodu bezpośredniego), pierwszej wymiany wiadomości elektronicznych z grudnia 2009 r. (czyli trzeciego dowodu bezpośredniego), wymiany wiadomości elektronicznych z grudnia 2010 r. (czyli ósmego dowodu bezpośredniego) i wymiany wiadomości elektronicznych z maja 2011 r. (czyli dziewiątego dowodu bezpośredniego).

546 Tymczasem wspomniana wymiana wiadomości elektronicznych sama w sobie świadczy o istnieniu strategii skarżącej mającej na celu wykluczenie Icery.

547 Jak wynika bowiem z pkt 539 powyżej, wymiana wiadomości elektronicznych z grudnia 2008 r. (czyli pierwszy dowód bezpośredni) odnosi się do faktu, aby nie pozostawić Icerze żadnej „szansy” u Huawei, do współpracy z Huawei w celu wyparcia ZTE na wypadek, gdyby Icera pozyskała ZTE, oraz przyznania Huawei dodatkowej obniżki cen w wysokości 2 % lub 3 % w celu

zapewnienia sobie 100 % udziałów u tego klienta. Wynika z tego, że Icera została wyraźnie wskazana w tej wymianie, podobnie jak konieczność podjęcia w stosunku do niej działań przez skarżącą poprzez współpracę z Huawei i przyznanie tej spółce dodatkowej obniżki ceny, aby nie pozostawić Icerze żadnej „szansy" u tego klienta.

548 Należy również zauważyć, że Komisja miała prawo oprzeć się na wymianie wiadomości elektronicznych z grudnia 2008 r., nawet jeśli miała ona miejsce kilka miesięcy przed początkiem rozpatrywanego okresu. Z orzecznictwa wynika bowiem, że Komisja może uwzględnić dowody spoza okresu trwania naruszenia, jeżeli stanowią one część zbioru poszlak wskazanego przez Komisję w celu udowodnienia tego naruszenia (zob. podobnie wyroki: z dnia 2 lutego 2012 r., Denki Kagaku Kogyo i Denka Chemicals/Komisja, T-83/08, niepublikowany, EU:T:2012:48, pkt 193; z dnia 16 czerwca 2015 r., FSL i in./Komisja, T-655/11, EU:T:2015:383, pkt 178). Ponadto wydaje się całkiem zrozumiałe, że konkretne wdrożenie strategii wykluczenia konkurenta może wymagać pewnego czasu, a zatem nastąpić kilka miesięcy po jej opracowaniu.

549 Pierwsza wymiana wiadomości elektronicznych z grudnia 2009 r. (czyli trzeci dowód bezpośredni) odnosi się do obniżki ceny chipu MDM6200 dla ZTE oraz do faktu, że skarżąca nie może pozwolić Icerze na uzyskanie dużej liczby umów, co pomogłoby jej w umocnieniu się. Wynika z tego, że Icera została wyraźnie wskazana w tej wymianie, podobnie jak konieczność podjęcia w stosunku do niej działań przez skarżącą poprzez przyznanie ZTE obniżki ceny, a to w celu uniemożliwienia Icerze wzmocnienia swojej pozycji poprzez zawarcie umów w szczególności z tym klientem.

550 Wymiana wiadomości elektronicznych z grudnia 2010 r. (czyli ósmy dowód bezpośredni) wskazuje na specjalne wsparcie dla ZTE inne niż zwykłe dostosowania cen. W tym samym duchu z wymiany tej wynika, że Icera została wyraźnie wskazana, podobnie jak prognozy dostaw Icery na rzecz ZTE, w przypadku gdyby ZTE nie zostało przyznane żadne specjalne wsparcie poza zwykłymi dostosowaniami cen.

551 Wymiana wiadomości elektronicznych z maja 2011 r. (czyli dziewiąty dowód bezpośredni) odnosi się do trudności finansowych Icery, które wzbudziły wątpliwości u wyższego rangą pracownika skarżącej co do przyznania dodatkowych obniżek cen na chip MDM8200A, co świadczy o tym, że sytuacja finansowa Icery miała wpływ na politykę cenową skarżącej w rozpatrywanym okresie.

552 Okoliczność, że skarżąca nie kwestionuje dokonanej przez Komisję w zaskarżonej decyzji interpretacji wymiany wiadomości elektronicznych, o której mowa w pkt 545 powyżej, czyni zatem bezskutecznym niniejszy zarzut w zakresie, w jakim skarżąca powołuje się na błędy popełnione przez Komisję, gdy stwierdziła ona, że praktyki cenowe skarżącej zapewniły realizację planu mającego na celu wykluczenie Icery. Nawet jeśli bowiem należałoby przyjąć rozumowanie skarżącej dotyczące jej krytyki dokonanej przez Komisję interpretacji niektórych wiadomości elektronicznych, na których Komisja oparła się jako na bezpośrednich dowodach, to jednak dowody, których nie kwestionuje, pozwalają same w sobie na wykazanie jej zamiaru wykluczenia Icery.

553 W każdym wypadku, w celu wykazania, że skarżąca miała zamiar wykluczenia konkurenta Komisja oparła się również w zaskarżonej decyzji na dowodach pośrednich.

554 Tymczasem, jak wynika z motywu 1138 zaskarżonej decyzji, którego skarżąca nie zakwestionowała, dowody pośrednie są wystarczające, aby wykazać, że skarżąca miała zamiar wykluczenia Icery.

555 Ponadto na poparcie niniejszego zarzutu skarżąca podnosi trzy części, z których żadna nie kwestionuje zbioru dowodów pośrednich, o których mowa w pkt 12.8.2 zaskarżonej decyzji, ponieważ pierwsza z nich odnosi się do „teorii szkody" opracowanej przez Komisję, druga podważa interpretację i przedstawienie przez Komisję niektórych dowodów bezpośrednich, a mianowicie niektórych dokumentów wewnętrznych skarżącej, a trzecia podnosi, że pracownik, którego kilka dokumentów, których jest on autorem, zostało wymienionych przez Komisję jako dowody bezpośrednie, jest pracownikiem niższego szczebla.

556 W związku z tym, ponieważ zbiór dowodów pośrednich, na którym opiera się Komisja w pkt 12.8.2 zaskarżonej decyzji, sam w sobie wystarcza do wykazania, że skarżąca miała zamiar wykluczenia Icery, fakt, że skarżąca nie podważa tych dowodów w ramach niniejszego zarzutu, skutkuje tym, że zarzut ten jest bezskuteczny w zakresie, w jakim skarżąca powołuje się na błędy, które popełniła Komisja stwierdzając, że praktyki cenowe skarżącej zapewniły realizację planu mającego na celu wykluczenie Icery.

557 W każdym wypadku, zgodnie z orzecznictwem, w przypadku gdy przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą stosuje ceny niższe od ATC, w celu wykazania istnienia nadużycia Komisja musi oprzeć się na szeregu poważnych i spójnych poszlak pozwalających wykazać, że przedsiębiorstwo to zamierza wykluczyć konkurenta (zob. podobnie wyroki: z dnia 6 października 1994 r., Tetra Pak/Komisja, T-83/91, EU:T:1994:246, pkt 151; z dnia 30 stycznia 2007 r., France Télécom/Komisja, T-340/03, EU:T:2007:22, pkt 197). Owo wykazanie powinno służyć ustaleniu w oparciu o precyzyjne i konkretne analizy i dowody, że wspomniane zachowanie ma co najmniej zdolność do wywołania skutków w postaci wykluczenia (zob. wyrok z dnia 21 grudnia 2023 r., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, pkt 130).

558 W obliczu wystarczającego na pierwszy rzut oka zbioru poszlak do skarżącej należy przedstawienie w skardze innego, kompletnego i spójnego wyjaśnienia, które mogłoby nadać różnym elementom powołanym w zaskarżonej decyzji inne znaczenie (zob. podobnie wyrok z dnia 12 grudnia 2012 r., Almamet/Komisja, T-410/09, niepublikowany, EU:T:2012:676, pkt 145).

559 W niniejszej sprawie Komisja w szczególności przyjęła, że skarżąca jest odpowiedzialna za stosowanie cen niższych od LRAIC, lecz wyższych od AVC. W celu wykazania naruszenia w niniejszej sprawie Komisja była zatem zobowiązana do przedstawienia w szczególności poważnych poszlak istnienia, po stronie skarżącej, zamiaru wykluczenia Icery, co uczyniła w pkt 12.8 zaskarżonej decyzji.

560 Jak wynika z pkt 538 powyżej, w pkt 12.8.1 zaskarżonej decyzji Komisja powołuje się na szereg dokumentów wewnętrznych skarżącej, a mianowicie na dziewięć wymian wiadomości elektronicznych, które jej zdaniem w sposób szczególny ilustrują istnienie strategii wykluczenia Icery z rynku właściwego.

561 Jak wskazano w pkt 545 powyżej, skarżąca nie sformułowała na poparcie niniejszego zarzutu żadnej krytyki dotyczącej interpretacji dokonanej przez Komisję w zaskarżonej decyzji w odniesieniu do wiadomości elektronicznych wymienionych w grudniu 2008 r. (czyli pierwszego dowodu bezpośredniego), pierwszej wymiany wiadomości elektronicznych z grudnia 2009 r. (czyli trzeciego dowodu bezpośredniego), wymiany wiadomości elektronicznych z grudnia 2010 r. (czyli ósmego dowodu bezpośredniego) i wymiany wiadomości elektronicznych z maja 2011 r. (czyli dziewiątego dowodu bezpośredniego). Tymczasem, jak orzeczono w pkt 546 powyżej, owa wymiana wiadomości elektronicznych sama w sobie świadczy o istnieniu strategii wykluczenia Icery, i to w szczególności w świetle dokumentów wymienionych w pkt 12.4.2 tej decyzji.

562 Co się tyczy pięciu innych wymian wiadomości elektronicznych, których interpretacja dokonana przez Komisję została tym razem wyraźnie zakwestionowana w skardze, stanowią one szereg poważnych i spójnych poszlak pozwalających na wykazanie zamiaru wykluczenia Icery przez skarżącą.

563 Na wstępie należy przypomnieć w tym względzie, że tym, co Komisja starała się wykazać, opierając się w pkt 12.8.1 zaskarżonej decyzji na tych bezpośrednich dowodach, był zamiar wykluczenia Icery przez skarżącą, a nie inne elementy składowe naruszenia, takie jak w szczególności istnienie drapieżnych cen w odniesieniu do trzech wskazanych chipów, które są przedmiotem innych punktów tej decyzji. W konsekwencji tym, co należy zbadać w niniejszej sprawie jest kwestia, czy dokumenty wewnętrzne, na których opiera się Komisja, stanowią zbiór poważnych i spójnych poszlak pozwalający na wykazanie, w ujęciu całościowym, zamiaru wykluczenia Icery przez skarżącą, a w tym celu wszelkie inne względy nie mają znaczenia.

564 W tym względzie sformułowania użyte w każdej z wymian wiadomości elektronicznych szczególnie świadczą o tym, że skarżąca miała zamiar wykluczyć Icerę.

565 Po pierwsze, wymiana wiadomości elektronicznych z lutego 2009 r. wyraźnie kwalifikuje Icerę jako „zagrożenie” i wskazuje na środki zapobiegawcze, jakie należy podjąć, aby zapobiec osiągnięciu przez Icerę wystarczającego poziomu wielkości sprzedaży i przebiciu się u głównych producentów oryginalnego sprzętu. Ponadto w tej wymianie wiadomości elektronicznych zasugerowano „zmiażdżenie” Icery u ZTE i niepozostawienie Icerze żadnej „szansy” u Huawei. Wynika z tego, że Icera została wyraźnie wskazana w tej wymianie, podobnie jak konieczność przyjęcia przez skarżącą środków mających na celu uniemożliwienie tej spółce osiągnięcia wystarczającej wielkości sprzedaży oraz jej wykluczenie, w szczególności w relacjach z dwoma klientami, Huawei i ZTE.

566 Skarżąca kwestionuje wnioski wyciągnięte przez Komisję z wymiany wiadomości elektronicznych z lutego 2009 r., podnosząc, że miała ona miejsce trzy miesiące przed początkiem naruszenia, że nie zawiera żadnego odniesienia do cen trzech rozpatrywanych chipów, i że podważa ona „teorię pośredniego stosowania drapieżnych praktyk cenowych”.

567 W tym względzie należy przypomnieć, że – jak wynika z orzecznictwa przytoczonego w pkt 548 powyżej – Komisja może uwzględnić dowody spoza okresu trwania naruszenia, jeżeli stanowią one część zbioru poszlak wskazanego przez Komisję w celu udowodnienia tego naruszenia. Co więcej, zamiar wykluczenia konkurenta może zostać wyrażony na wiele miesięcy przed konkretnym wdrożeniem strategii mającej na celu takie wykluczenie. Ponadto okoliczność, że wymiana wiadomości elektronicznych z lutego 2009 r. nie zawiera żadnego odniesienia do cen trzech rozpatrywanych chipów lub że jest jakoby sprzeczna z „teorią pośredniego stosowania drapieżnych praktyk cenowych”, jest pozbawiona znaczenia, ponieważ elementy te nie są w stanie podważyć istnienia po stronie skarżącej zamiaru wykluczenia Icery. Co więcej, nawet jeśli ta wymiana wiadomości nie przedstawia szczegółowo środków, jakie powinny zostać podjęte wobec Icery, to pozostaje faktem, że przyjęcie środków zapobiegawczych wobec Icery jest w niej wyraźnie sugerowane.

568 W drugiej kolejności, w pierwszej wymianie wiadomości elektronicznych ze stycznia 2010 r. (czyli w piątym dowodzie bezpośrednim) ponownie wskazano Icerę, a dokładniej należący do niej chip ICE8042, jako główne zagrożenie dla skarżącej, a także wskazano działania, jakie skarżąca powinna podjąć w celu wykluczenia Icery, a mianowicie współpracę z Huawei i wyczerpanie

ograniczonych funduszy Icery. Wynika z tego, że Icera została wyraźnie wskazana w tej wymianie, podobnie jak konieczność podjęcia działań przez skarżącą w celu wykluczenia tej spółki, w szczególności w relacjach z Huawei.

569 Co się tyczy drugiej wymiany wiadomości elektronicznych ze stycznia 2010 r. (czyli szóstego dowodu bezpośredniego), wskazuje ona na środki, jakie należy podjąć w celu powstrzymania wzrostu wielkości sprzedaży Icery i ochrony aktywów skarżącej u jej głównych klientów – przy czym Huawei i ZTE zostały określone w tym względzie jako „priorytetowe" – w tym dostosowanie cen chipów MDM6200 i MDM8200A. W załączonej do tej wymiany prezentacji odniesiono się również do faktu „wywierania presji" na Icerę przez sześć miesięcy w celu wyczerpania jej ograniczonych funduszy. Wynika z tego, że Icera ponownie została wyraźnie wskazana w tej wymianie, podobnie jak konieczność podjęcia przez skarżącą działań w celu wykluczenia jej w relacjach z Huawei i ZTE, w szczególności poprzez dostosowanie cen chipów MDM6200 i MDM8200A.

570 Skarżąca usiłuje podważyć wnioski wyciągnięte przez Komisję w odniesieniu do wymiany wiadomości elektronicznych ze stycznia 2010 r., opierając się na długiej serii różnych twierdzeń, takich jak nieuwzględnienie przez Komisję konkurencji ze strony HiSilicon w ramach „teorii szkody", którą opracowała, mimo że odniesiono się do niej w wiadomości elektronicznej z dnia 1 stycznia 2010 r., brak wzmianki o chipie MDM8200 lub fakt, że głównym przedmiotem tych wiadomości elektronicznych była konkurencja ze strony Vodafone. Takie twierdzenia należy jednak uznać za pozbawione znaczenia, ponieważ nie są one w stanie podważyć istnienia po stronie skarżącej zamiaru wykluczenia Icery.

571 Ponadto skarżąca nie kwestionuje tego, że wymiana wiadomości elektronicznych ze stycznia 2010 r. wspomina o działaniach, w szczególności w zakresie cen, jakie należy podjąć wobec Huawei i ZTE, aby ograniczyć wzrost Icery i zmusić ją do wyczerpania swoich ograniczonych funduszy. W tym względzie, chociaż skarżąca kwestionuje dokonaną przez Komisję interpretację terminu „wywierania presji", który jej zdaniem nie oznacza „odcięcia od funduszy", to zdanie, w którym użyto tego terminu, a mianowicie „wywieranie presji na Icerę przez okres około [sześciu] miesięcy w celu wyczerpania jej bardzo ograniczonych funduszy pochodzących z kapitału podwyższonego ryzyka [Venture Capital]", odnosi się w sposób jednoznaczny do strategii mającej na celu wyczerpanie Icery finansowo. Należy również zauważyć, że skarżąca nie powołuje się na żadną inną interpretację terminu „wywierania presji", która pozwoliłaby zakwestionować szkodliwy charakter takiej strategii wobec Icery.

572 W trzeciej kolejności, wymiana wiadomości elektronicznych z czerwca 2010 r. (czyli siódmy dowód bezpośredni) wyraźnie odnosi się do faktu, że należący do Icery chip ICE8042 traci na znaczeniu w Huawei i ZTE, oraz do faktu, że „strategia wywierania presji na chip ICE8042 za pomocą dwóch chipów MDM6200 i MDM8200A sprawdziła się". Wynika z tego, że strategia wobec Huawei i ZTE, oparta na chipach MDM6200 i MDM8200A i wymierzona w Icerę, rzeczywiście została wdrożona przez skarżącą.

573 W tym względzie skarżąca opiera się na szeregu różnych twierdzeń, które są pozbawione znaczenia, ponieważ nie podważają one istnienia po jej stronie jako takiego zamiaru wykluczenia Icery, takich jak brak wzmianki o chipie MDM8200, porozumienia w sprawie jednorazowych wydatków inżynieryjnych zawartego z ZTE lub dodatkowego finansowania kapitałowego ogłoszonego przez Icerę w maju 2010 r. Skarżąca nie kwestionuje zatem tego, że wymiana

wiadomości elektronicznych z czerwca 2010 r. odnosi się do strategii wobec Huawei i ZTE, wobec Icery za pomocą chipów MDM6200 i MDM8200A, która faktycznie została wprowadzona w życie i sprawdziła się.

574 W czwartej kolejności, na poparcie w szczególności części trzeciej niniejszego zarzutu, skarżąca podnosi, że Komisja opiera się na dokumentach sporządzonych przez pracownika niższego szczebla, który nie miał ani władzy ani wpływu na ceny, a zatem nie był w stanie odegrać istotnej roli we wdrażaniu strategii wykluczającej Icerę. W tym względzie z pkt 12.8.1 zaskarżonej decyzji wynika, że pracownik ten uczestniczył w wymianie wiadomości elektronicznych z lutego 2009 r., grudnia 2009 r. i stycznia 2010 r.

575 Co się tyczy wymiany wiadomości elektronicznych z lutego 2009 r. (czyli drugiego dowodu bezpośredniego), z motywu 1122 zaskarżonej decyzji wynika, że zainteresowany pracownik przekazał swoją „analizę zagrożenia ze strony Icery" członkowi kierownictwa skarżącej, który zatwierdził tę analizę i przekazał ją innym członkom tego kierownictwa.

576 Co się tyczy drugiej wymiany wiadomości elektronicznych z grudnia 2009 r. (czyli czwartego dowodu bezpośredniego), skarżąca nie kwestionuje, że to członek jej kierownictwa zaproponował, aby z ceny uczynić kwestię niemającą znaczenia po to, by pozwolić chipowi MDM8200 „wypełnić lukę".

577 Wreszcie, jeśli chodzi o wymianę wiadomości elektronicznych ze stycznia 2010 r. (czyli piąty i szósty dowód bezpośredni), zawierającą propozycję zainteresowanego pracownika dotyczącą „wywierania presji" na Icerę w celu wyczerpania jej ograniczonych funduszy, bezsporne jest, że była ona skierowana do kilku członków kierownictwa skarżącej. Ponadto propozycja ta została powtórzona w prezentacji przygotowanej przez tego pracownika, załączonej do sprawozdania dotyczącego „analizy Icery" wysłanego przez członka tego kierownictwa do kadry kierowniczej wyższego szczebla skarżącej.

578 Wynika z tego, że członkowie kierownictwa skarżącej, posiadający władzę i wpływ na ceny, byli rzeczywiście zaangażowani w tę wymianę wiadomości elektronicznych, z których wynika zamiar wykluczenia Icery.

579 Z powyższego wynika, że Komisja wykazała w sposób wymagany prawem w pkt 12.8.1 zaskarżonej decyzji, za pomocą dowodów bezpośrednich stanowiących zbiór poważnych i spójnych poszlak, istnienie po stronie skarżącej zamiaru wykluczenia Icery, a zatem Komisja nie uchybiła ciążącemu na niej obowiązkowi uzasadnienia.

580 Wreszcie należy zaznaczyć, że skarżąca nie przedstawia żadnego dowodu w celu wykazania, iż Komisja naruszyła prawo do bycia wysłuchanym i zasadę dobrej administracji, stwierdzając, że praktyki cenowe skarżącej zapewniały wdrożenie planu mającego na celu wykluczenie Icery.

581 W konsekwencji niniejszy zarzut należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu jedenastego, dotyczącego „oczywistych błędów w ocenie", w zakresie ustaleń faktycznych i naruszeń prawa, a także braku uzasadnienia w odniesieniu do odrzucenia przez Komisję obiektywnych względów uzasadniających przedstawionych przez skarżącą

582 Na poparcie zarzutu jedenastego skarżąca podnosi podane niżej argumenty.

583 W pierwszej kolejności skarżąca uważa, że Komisja nie uwzględniła faktu, iż przyznając kwestionowane obniżki cen, skarżąca jedynie zrównała swoje ceny z „agresywnymi" cenami stosowanymi przez jej konkurenta Icerę, oraz faktu, że stosowane przez nią ceny były wyższe od jej AVC, a zatem opłacalne i uzasadnione. Odwołując się do zarzutów czwartego oraz od ósmego do dziesiątego, skarżąca powtarza, że w żadnym razie i z tego powodu nie wdrożyła „planu" mającego celu usunięcie Icery.

584 W drugiej kolejności skarżąca utrzymuje, że Komisja powinna była uwzględnić fakt, iż obniżki cen przyznane Huawei w odniesieniu do chipu MDM8200 zostały przyznane w odpowiedzi na znaczną presję wywieraną na tę spółkę na skarżącą i miały na celu, po pierwsze, pomoc Huawei w zbyciu jej niezrealizowanych zamówień oraz nadmiernych i przestarzałych zapasów, a po drugie, konkurowanie w zakresie cen z urządzeniami ZTE zawierającymi chip Icera.

585 W trzeciej kolejności skarżąca twierdzi, że w toku postępowania administracyjnego szczegółowo wyjaśniła Komisji, iż uznała swe własne zapasy chipów MDM8200 za nadmierne i przestarzałe. Jej zdaniem to właśnie z tego powodu obniżyła ona cenę tego chipu dla wszystkich swoich głównych klientów, co postawiło Huawei w niekorzystnej sytuacji i ostatecznie doprowadziło skarżącą do przyznania Huawei obniżki ceny za złożone wcześniej zamówienia. Skarżąca twierdzi, że fakt, iż zamówienia na te chipy zostały złożone w 2010 r. i w 2011 r., w żaden sposób nie stoi na przeszkodzie obiektywnie uzasadnionemu charakterowi jej decyzji o obniżeniu ceny tego chipu w celu zwiększenia nowych zamówień. Podkreśla ona wreszcie, że wbrew twierdzeniom Komisji przyznała ona obniżki cen wszystkim swoim pozostałym głównym klientom, którzy w rzeczywistości skorzystali z cen zgodnych ze średnimi cenami sprzedaży przyznanymi Huawei.

586 W świetle powyższego skarżąca podnosi, że kwestionowane zachowanie było obiektywnie uzasadnione, a Komisja błędnie i bez ważnego uzasadnienia stwierdziła inaczej w zaskarżonej decyzji.

587 Komisja i interwenient kwestionują argumenty skarżącej.

588 Z art. 2 rozporządzenia nr 1/2003 wynika zasadniczo, że w każdym postępowaniu w sprawie stosowania art. 101 i 102 TFUE ciężar udowodnienia naruszenia tych przepisów spoczywa na stronie lub organie zarzucającym naruszenie, natomiast na przedsiębiorstwie, które powołuje się na obiektywne uzasadnienie, spoczywa ciężar udowodnienia tego uzasadnienia.

589 Ponadto z motywu 5 rozporządzenia nr 1/2003 wynika zasadniczo, że o ile to do strony lub organu, które zarzucają naruszenie art. 101 lub 102 TFUE, należy udowodnienie takiego naruszenia, to do przedsiębiorstwa, które powołuje się na prawo do obrony wobec zarzutu naruszenia, należy wykazanie zgodnie z wymaganym standardem prawnym, że warunki skorzystania z takiej obrony są spełnione.

590 Wynika z tego, że przedsiębiorstwo takie jak skarżąca, które powołuje się na obiektywne względy uzasadniające zachowanie a priori sprzeczne z art. 102 TFUE, w tym wzrost efektywności, musi samo przedstawić na to dowód wystarczający pod względem prawnym.

591 W niniejszym przypadku do skarżącej należy zatem przedstawienie wystarczającego pod względem prawnym dowodu, że takie zachowanie należy jednak uznać za obiektywnie uzasadnione.

592 W tym względzie z utrwalonego orzecznictwa wynika, że zachowanie nie stanowi nadużycia, jeżeli jest uzasadnione prokonkurencyjnymi korzyściami lub służy uzasadnionym interesom. W szczególności przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą może wykazać w tym celu albo, że jego zachowanie jest obiektywnie konieczne, albo że skutki w postaci wykluczenia, które zachowanie to powoduje, mogą zostać zrównoważone przez – a nawet mogą nad nimi przeważyć – korzyści pod względem efektywności, z których pożytek mają również konsumenci. W tym celu do zainteresowanego przedsiębiorstwa dominującego należy wykazanie, po pierwsze, że jego zachowanie może prowadzić do wzrostu efektywności, poprzez wykazanie rzeczywistego charakteru i zakresu owego wzrostu, po drugie, że taki wzrost efektywności neutralizuje prawdopodobne szkodliwe skutki tego zachowania dla konkurencji i interesów konsumentów na danym rynku lub rynkach, po trzecie, że wspomniane zachowanie jest niezbędne do osiągnięcia takiego wzrostu efektywności, a po czwarte, że nie eliminuje ono skutecznej konkurencji poprzez usunięcie wszystkich lub większości istniejących źródeł rzeczywistej lub potencjalnej konkurencji (zob. podobnie wyrok z dnia 27 marca 2012 r., Post Danmark, C-209/10, EU:C:2012:172, pkt 40–42 i przytoczone tam orzecznictwo). To właśnie w świetle tych zasad należy ocenić względy uzasadniające przedstawione przez skarżącą.

593 Na wstępie należy zauważyć, że skarżąca w żaden sposób nie wyjaśnia, w jaki sposób zarzucane jej drapieżne działanie było „obiektywnie konieczne” lub jakie korzyści mogliby odnieść z niego konsumenci, które były w stanie zrównoważyć rzeczywisty lub potencjalny skutek w postaci wykluczenia Icery z rynku, a wręcz „niezbędny” charakter tego działania w celu osiągnięcia podnoszonego wzrostu efektywności dla konsumentów w rozumieniu orzecznictwa przytoczonego w pkt 592 powyżej.

594 Przedstawione przez skarżącą trzy względy uzasadniające jej drapieżne zachowanie, a mianowicie, po pierwsze, zrównanie swoich cen z „agresywnymi” cenami Icery i stosowanie cen wyższych od AVC, po drugie, obniżki ceny chipu MDM8200 przyznane Huawei w celu wsparcia tej spółki w zbyciu nadmiernych i przestarzałych zapasów tego chipu, oraz po trzecie, obniżki ceny rzeczonego chipu przyznane Huawei w celu zbycia własnych nadmiernych i przestarzałych zapasów tego chipu nie wskazują ani na to, że kwestionowane zachowanie było obiektywnie konieczne, ani na to, że skutki w postaci wykluczenia, które zachowanie to powoduje wobec Icery, mogły zostać zrównoważone przez – a nawet mogły nad nimi przeważyć – korzyści pod względem efektywności, z których pożytek mają również konsumenci.

595 Zapytana o to na rozprawie skarżąca ograniczyła się do powołania się na presję wywieraną przez Huawei w celu uzyskania niższych cen chipów MDM8200 oraz na ryzyko, że spółka ta zrezygnuje z niektórych zamówień – w razie potrzeby na drodze sądowej. Tymczasem w świetle orzecznictwa przytoczonego w pkt 592 powyżej takie elementy nie pozwalają na obiektywne uzasadnienie nadużycia objętego zakazem ustanowionym w art. 102 TFUE.

596 Wynika z tego, że skarżąca nie przedstawiła wystarczającego dowodu, w rozumieniu art. 2 rozporządzenia nr 1/2003 i orzecznictwa przytoczonego w pkt 592 powyżej, że kwestionowane zachowanie było obiektywnie uzasadnione, co wystarcza do oddalenia zarzutu jedenastego bez konieczności badania, czy Komisja popełniła błędy w zakresie ustaleń faktycznych, dopuściła się naruszeń prawa oraz błędów w ocenie i naruszyła ciążący na niej obowiązek uzasadnienia, odrzucając względy uzasadniające przedstawione przez skarżącą w toku postępowania administracyjnego.

597 W każdym wypadku podstawy podane w pkt 12.9 zaskarżonej decyzji są wystarczająco uzasadnione i nie są obarczone błędami w ocenie lub błędami w zakresie ustaleń faktycznych.

598 W odniesieniu do zrównania swoich cen z „agresywnymi” cenami stosowanymi przez Icerę wystarczy zauważyć, że orzecznictwo nie uznaje żadnego bezwzględnego prawa przedsiębiorstwa zajmującego pozycję dominującą do zrównania swoich cen z cenami konkurencji, zwłaszcza wtedy, gdy prawo to usprawiedliwiałoby stosowanie drapieżnych cen zakazanych zresztą przez traktat (zob. podobnie wyrok z dnia 30 stycznia 2007 r., France Télécom/Komisja, T-340/03, EU:T:2007:22, pkt 182).

599 Co więcej, nie można uznać, że takie zachowanie jest obiektywnie „uzasadnione” w rozumieniu orzecznictwa przytoczonego w pkt 592 powyżej w zakresie, w jakim miałoby ono powodować wzrost efektywności, tylko dlatego, że skarżąca jakoby „racjonalnie” zrównała swoje ceny z cenami Icery. Sam fakt, że dane zachowanie można uznać za „racjonalne” z gospodarczego punktu widzenia w oczach przedsiębiorstwa, które je realizuje, nie wystarcza do obiektywnego uzasadnienia go w rozumieniu prawa konkurencji.

600 Jeśli chodzi o stosowanie cen wyższych od AVC, należy przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem wynikającym z wyroku z dnia 3 lipca 1991 r., AKZO/Komisja (C-62/86, EU:C:1991:286, pkt 71, 72), przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą, nawet jeśli stosuje ceny niższe od ATC, lecz wyższe od AVC, nadużywa pozycji dominującej, jeżeli działa w ten sposób w ramach planu mającego na celu wyeliminowanie konkurenta. W przypadku takiej strategii wykluczającej, jak ma to miejsce w niniejszej sprawie, nie ma znaczenia, czy stosowane ceny były jakoby „opłacalne i uzasadnione”, ponieważ były wyższe od AVC.

601 Jeśli chodzi o obniżki ceny chipu MDM8200 przyznane Huawei w celu wsparcia tej spółki w zbyciu nadmiernych i przestarzałych zapasów tego chipu, należy stwierdzić, że dotyczą one jedynie cen oferowanych Huawei za chip MDM8200. Skarżąca nie próbuje zatem uzasadnić za pomocą przedstawionych wyjaśnień drapieżnych cen przyznanych ZTE lub drapieżnych cen przyznanych w odniesieniu do chipów MDM6200 i MDM8200A.

602 Należy również zauważyć, w odniesieniu do obniżek ceny chipu MDM8200 przyznanych Huawei w celu wsparcia tej spółki w zbyciu nadmiernych i przestarzałych zapasów tego chipu, że – jak wskazuje Komisja w motywie 1185 zaskarżonej decyzji – Huawei złożył nowe zamówienia na ten chip w Qualcommie w latach 2010 i 2011, co skarżąca, zapytana o to na rozprawie, potwierdziła. Komisja nie popełniła zatem błędu, uznając, że jest mało wiarygodne, by wspomniane obniżki cen mogły zostać przyznane w celu wsparcia Huawei w zbyciu nadmiernych zapasów przestarzałych chipów.

603 Podobnie, jeśli chodzi o obniżki ceny chipu MDM8200 przyznane Huawei przez skarżącą w celu zbycia jej własnych nadmiernych i przestarzałych zapasów tego chipu, jest mało wiarygodne, by wspomniane obniżki miały taki cel. Jak bowiem słusznie podnosi Komisja, gdyby tak było, skarżąca przyznałaby obniżki cen rzeczonego chipu wszystkim swoim klientom. Tymczasem z tabeli 74 zaskarżonej decyzji wynika, że jedynie Huawei skorzystał z takich obniżek i zaoferowano mu ceny znacznie niższe od cen stosowanych przez skarżącą wobec jej pozostałych głównych klientów. Ponadto z motywu 1185 tej decyzji wynika, że skarżąca musiała w sierpniu 2010 r. wyprodukować nowe jednostki chipów MDM8200, aby sprostać popytowi Huawei, co skarżąca, zapytana o to na rozprawie, również potwierdziła. Wreszcie argument skarżącej, zgodnie z którym obniżki cen przyznane Huawei zostały przyznane również w celu stawienia czoła urządzeniom ZTE używającym chipu Icery, tylko potwierdza pośrednie stosowanie drapieżnych praktyk cenowych zidentyfikowane przez Komisję.

604 W związku z tym zarzut jedenasty należy w każdym wypadku oddalić.

W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego „naruszenia prawa wynikającego z niezastosowania właściwej normy prawnej”

605 Zarzut trzeci składa się z trzech części. Część pierwsza dotyczy „oczywistego naruszenia prawa” oraz naruszenia zasad pewności prawa i zaufania prawnego ze względu na niezastosowanie przez Komisję „właściwej normy prawnej” zdefiniowanej w komunikacie w sprawie priorytetów. Część druga opiera się na błędnym zastosowaniu orzecznictwa dotyczącego rażącego zaniżania cen i, bardziej ogólnie, praktyk cenowych. Część trzecia dotyczy naruszenia zasad pewności prawa i przewidywalności.

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, dotyczącej niezastosowania „właściwej normy prawnej” zdefiniowanej w komunikacie w sprawie priorytetów

606 Zdaniem skarżącej z komunikatu w sprawie priorytetów wynika, że istotną kwestią przy badaniu potencjalnej praktyki wykluczającej stosowanej przez przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą jest ustalenie, czy taka praktyka mogła doprowadzić do wykluczenia „równie skutecznego” konkurenta. Zgodnie z tym komunikatem Komisja powinna ponadto w trakcie takiego badania przedstawić dowód, po pierwsze, że przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą, stosując tę praktykę, celowo poniosło straty lub zrezygnowało z zysków w krótkim okresie, a po drugie, że mogło oczekiwać odzyskania takich strat po okresie domniemanego stosowania drapieżnych praktyk cenowych. Ponieważ Komisja publicznie zobowiązała się do przestrzegania tego komunikatu, stworzyła uzasadnione oczekiwania po stronie zainteresowanych przedsiębiorstw.

607 Ponadto komunikat w sprawie priorytetów nie pozwala Komisji na ukaranie przedsiębiorstwa, które działało w dobrej wierze w sposób, który ostatecznie okazał się mniej rentowny, niż to ono pierwotnie przewidywało. Wreszcie z pkt 66 komunikatu w sprawie priorytetów wynika, że Komisja może jedynie wyjątkowo oprzeć się na dowodach w formie dokumentów, pod warunkiem że świadczą one w sposób wystarczająco jasny o istnieniu drapieżnej strategii.

608 Tymczasem w niniejszej sprawie Komisja nie zastosowała komunikatu w sprawie priorytetów, o czym świadczy brak odniesienia do tego dokumentu zarówno w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów, jak i w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów oraz w piśmie przedstawiającym okoliczności faktyczne. Odsyłając do zarzutów czwartego i od ósmego do dziesiątego, skarżąca podnosi ponadto, że Komisja w żaden sposób nie wykazała w zaskarżonej decyzji jakiegokolwiek poświęcenia zysku ze strony skarżącej, nie przeprowadziła analizy „równie skutecznego” konkurenta i nie uwzględniła dowodów wskazujących na to, że w braku kwestionowanego zachowania Huawei i ZTE w żadnym razie nie zaopatrywałyby się u Icery. Odsyłając ponadto do zarzutu jedenastego, skarżąca uważa, że Komisja popełniła oczywisty błąd w ocenie i błąd w zakresie ustaleń faktycznych, odrzucając przedstawione przez nią obiektywne względy uzasadniające. Odsyłając wreszcie do zarzutów dziesiątego i jedenastego, skarżąca podnosi, że wprowadziła w życie kwestionowane zachowanie w dobrej wierze, ponieważ nie mogła przewidzieć metody rozdziału kosztów R&D zastosowanej przez Komisję w tej decyzji i mogła racjonalnie oczekiwać, że jej praktyki cenowe będą rentowne.

609 W konsekwencji Komisja dopuściła się „oczywistego naruszenia prawa” i naruszyła zasady pewności prawa i uzasadnionych oczekiwań, a także zasadę dobrej administracji i obowiązek uzasadnienia.

610 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

611 Na wstępie należy zauważyć, że komunikat w sprawie priorytetów ogranicza się do określenia podejścia Komisji co do wyboru spraw, które zamierza ona rozpatrywać w pierwszej kolejności, wobec czego praktyka administracyjna stosowana przez Komisję nie jest wiążąca dla organów ochrony konkurencji ani sądów krajowych (wyrok z dnia 6 października 2015 r., Post Danmark, C-23/14, EU:C:2015:651, pkt 52) i nie ma na celu rozstrzygania kwestii prawnych (wyrok z dnia 13 grudnia 2018 r., Deutsche Telekom/Komisja, T-827/14, EU:T:2018:930, pkt 114).

612 Wynika z tego, że komunikat w sprawie priorytetów – podobnie jak każdy inny dokument, który, choć pozbawiony mocy wiążącej, określa ogólne zasady analizy, jaką Komisja przeprowadza, by stwierdzić, czy powinna podjąć interwencję – ogranicza zakres uznania tej instytucji. Wynika z tego, że Komisja nie może w konkretnym przypadku odstąpić od niego bez podania powodów. W takim bowiem przypadku poszanowanie przez Komisję gwarancji zapewnianych przez porządek prawny Unii w ramach postępowania administracyjnego, w tym obowiązku uzasadnienia, nabiera jeszcze większego znaczenia (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 10 listopada 2017 r., Icap i in./Komisja, T-180/15, EU:T:2017:795, pkt 289 i przytoczone tam orzecznictwo).

613 Należy zatem zbadać, czy – jak twierdzi skarżąca – Komisja bez uzasadnienia odstąpiła w niniejszym przypadku od ogólnych zasad analizy określonych w komunikacie w sprawie priorytetów.

614 Co się tyczy w pierwszej kolejności argumentu skarżącej, zgodnie z którym w istocie Komisja nie zbadała, czy kwestionowana praktyka mogła doprowadzić do wykluczenia „równie skutecznego” konkurenta zgodnie z komunikatem w sprawie priorytetów, z badania części pierwszej zarzutu dziewiątego, a w szczególności z pkt 524–527 powyżej wynika, że analiza, w ramach której Komisja porównuje ceny stosowane przez przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą z niektórymi jego kosztami w celu dokonania oceny, czy przedsiębiorstwo to stosowało drapieżne ceny, obejmuje analizę „równie skutecznego” konkurenta, i że skoro Komisja udowodniła, jak ma to miejsce w niniejszej sprawie, że przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą stosowało takie ceny, tym samym przeprowadziła ona w sposób dorozumiany taką analizę, co wystarcza, aby oddalić ten argument.

615 Ponadto z pkt 26 komunikatu w sprawie priorytetów wynika, że brak możliwości pokrycia LRAIC, co Komisja wykazała w niniejszej sprawie w zaskarżonej decyzji, świadczy o tym, że przedsiębiorstwo dominujące nie odzyskuje wszystkich (dających się przypisać) kosztów stałych wytworzenia danego produktu lub usługi i że mogłoby dojść do zamknięcia dostępu do rynku „równie skutecznemu” konkurentowi, co potwierdza, że w ramach porównania cen i kosztów przedsiębiorstwa dominującego Komisja w sposób dorozumiany, lecz konieczny przeprowadziła analizę „równie skutecznego” konkurenta.

616 W drugiej kolejności, jeśli chodzi o argument skarżącej, zgodnie z którym Komisja była zobowiązana, na podstawie komunikatu w sprawie priorytetów, do przedstawienia dowodu na to, że przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą celowo ponosiło straty lub zrezygnowało z zysków w krótkim okresie, z pkt 66 tego komunikatu wynika, że w niektórych przypadkach Komisja może, w celu wykazania istnienia takiego poświęcenia zysków, oprzeć się na dowodach bezpośrednich w formie dokumentów uzyskanych od przedsiębiorstwa dominującego, wyraźnie świadczących o stosowaniu drapieżnej strategii, takich jak szczegółowy plan przewidujący między innymi poświęcenie zysków w celu wykluczenia konkurenta.

617 Otóż, jak wynika z analizy zarzutu dziesiątego, Komisja rzeczywiście oparła się w pkt 12.8.1 zaskarżonej decyzji na dokumentach skarżącej wyraźnie świadczących o istnieniu po stronie skarżącej zamiaru wykluczenia Icery, wprowadzonego w życie poprzez obniżki cen przyznane Huawei i ZTE, co wystarcza, aby oddalić niniejszy argument, oparty w istocie na braku dowodu poświęcenia zysków w zaskarżonej decyzji. W tym względzie, wbrew twierdzeniom skarżącej, z pkt 66 komunikatu w sprawie priorytetów w żaden sposób nie wynika, że jedynie wyjątkowo Komisja może oprzeć się na dowodach w formie dokumentów świadczących o istnieniu drapieżnej strategii. Przeciwnie, w punkcie tym Komisja posługuje się wyrażeniem „w niektórych przypadkach", a nie wyrażeniem „w wyjątkowych przypadkach" lub „wyjątkowo", czy nawet wyrażeniem „w wyjątkowych okolicznościach" użytym w przypisie 50 do komunikatu w sprawie priorytetów. W przypisie 44 do tego komunikatu, odnoszącym się do pkt 66 tego komunikatu, Komisja odwołuje się zresztą do dwóch wyroków, w których Sąd potwierdził, że Komisja miała prawo oprzeć się na takich dowodach w formie dokumentów, a mianowicie na wyrokach: z dnia 6 października 1994 r., Tetra Pak/Komisja (T-83/91, EU:T:1994:246, pkt 151, 171); z dnia 30 stycznia 2007 r., France Télécom/Komisja (T-340/03, EU:T:2007:22, pkt 198–215).

618 W trzeciej kolejności, jeśli chodzi o argument skarżącej, zgodnie z którym Komisja była zobowiązana, na podstawie komunikatu w sprawie priorytetów, do przedstawienia dowodu, że przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą mogło spodziewać się odzyskania strat poniesionych w okresie stosowania drapieżnych praktyk cenowych po tym okresie, z pkt 70 tego komunikatu wynika jedynie, że przedsiębiorstwo dominujące może w uzasadniony sposób oczekiwać, iż jego władza rynkowa po zakończeniu drapieżnego działania będzie większa niż ta, którą miałoby ono, gdyby w pierwszym rzędzie tego działania nie podjęło, a zatem, że może ono uzyskać korzyści z tytułu poświęcenia zysków. Ponadto zgodnie z orzecznictwem zachowanie może mieć charakter nadużycia, bez konieczności wykazania w konkretny sposób, że dane przedsiębiorstwo mogło rozsądnie liczyć na odzyskanie poniesionych w ten sposób strat (zob. podobnie wyrok z dnia 6 października 1994 r., Tetra Pak/Komisja T-83/91, EU:T:1994:246, pkt 150), co wystarcza do oddalenia niniejszego argumentu.

619 W czwartej kolejności, w odniesieniu do argumentu skarżącej, zgodnie z którym ze względu na to, że nie mogła ona przewidzieć metody rozdziału kosztów R&D zastosowanej przez Komisję w zaskarżonej decyzji, a zatem działała w dobrej wierze, nie może ona, zgodnie z komunikatem w sprawie priorytetów, zostać ukarana przez Komisję, należy zaznaczyć, że w ramach badania zarzutu dziesiątego stwierdzono, iż Komisja nie popełniła błędu, stwierdzając, że praktyki cenowe skarżącej zapewniały wdrożenie planu mającego na celu wykluczenie Icera z rynku, co wystarcza do oddalenia niniejszego argumentu.

620 W piątej kolejności, jeśli chodzi o argument skarżącej dotyczący braku odniesienia do komunikatu w sprawie priorytetów w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów, w uzupełniającym piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów i w piśmie przedstawiającym okoliczności faktyczne, skarżąca w żaden sposób nie wyjaśnia, dlaczego miałoby to oznaczać, że Komisja naruszyła określone w tym komunikacie ogólne zasady analizy, którą przeprowadza, by stwierdzić, czy powinna podjąć interwencję. Co więcej, komunikat ten nie wymaga, aby Komisja wyraźnie się na niego powoływała w swoich decyzjach dotyczących nadużycia pozycji dominującej. Niniejszy argument należy zatem oddalić.

621 W szóstej kolejności, co się tyczy argumentu skarżącej, zgodnie z którym Komisja nie uwzględniła okoliczności, że w braku kwestionowanego zachowania Huawei i ZTE w żadnym razie nie zaopatrywałyby się w większym stopniu u Icery i niesłusznie odrzuciła obiektywne powody

przedstawione w celu uzasadnienia zachowania skarżącej, należy zauważyć, że skarżąca nie wyjaśnia, dlaczego Komisja naruszyła w ten sposób określone w tym komunikacie ogólne zasady analizy, którą przeprowadza, by stwierdzić, czy powinna podjąć interwencję.

622 Z powyższego wynika, że część pierwszą zarzutu trzeciego należy oddalić.

W przedmiocie części drugiej zarzutu, opartej na błędnym zastosowaniu orzecznictwa dotyczącego rażącego zaniżania cen i, bardziej ogólnie, praktyk cenowych

623 Skarżąca twierdzi, że Komisja nie uwzględniła orzecznictwa w dziedzinie rażącego zaniżania cen i, bardziej ogólnie, praktyk cenowych, a mianowicie orzecznictwa ustanawiającego obowiązujący standard prawny. Na poparcie tego twierdzenia przytacza ona szereg fragmentów wyroków, które uważa za istotne, i zarzuca Komisji, że w zaskarżonej decyzji nie przeprowadziła analizy „równie skutecznego" konkurenta, podczas gdy analiza ta jest wymagana przez orzecznictwo.

624 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

625 Należy zauważyć, że skarżąca ogranicza się do powielenia fragmentów orzecznictwa, nie wyjaśniając, w jaki sposób zaskarżona decyzja odbiega od przewidzianego w nim standardu prawnego, z wyjątkiem analizy „równie skutecznego" konkurenta, w ramach której, po przytoczeniu wyroku z dnia 6 września 2017 r., Intel/Komisja (C-413/14 P, EU:C:2017:632), zarzuca ona Komisji w niniejszej sprawie, po pierwsze, że nie przeprowadziła takiej analizy, a po drugie, że nie sprawdziła, jaki jest stopień objęcia rynku sporną praktyką.

626 Tymczasem, po pierwsze, z badania części pierwszej zarzutu dziewiątego, a w szczególności z pkt 524–527 powyżej wynika, że analiza, w ramach której Komisja porównuje ceny stosowane przez przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą z niektórymi jego kosztami w celu dokonania oceny, czy przedsiębiorstwo to stosowało drapieżne ceny, obejmuje już analizę „równie skutecznego" konkurenta, i że skoro Komisja udowodniła w niniejszej sprawie, że przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą stosowało takie ceny, a tym samym przeprowadziła w sposób dorozumiany wspomnianą analizę, jest to wystarczające do oddalenia zarzutu szczegółowego skarżącej opartego na braku takiej analizy w zaskarżonej decyzji.

627 Po drugie, jak wynika z pkt 521–523 powyżej, Komisja nie jest zobowiązana, na podstawie orzecznictwa przytoczonego w pkt 520 powyżej, przy badaniu ewentualnego istnienia drapieżnych cen stosowanych przez przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą, do sprawdzenia również, czy stopień objęcia rynku sporną praktyką jest wystarczający, aby praktyka ta wywoływała antykonkurencyjne skutki, co wystarczy, aby oddalić zarzut szczegółowy skarżącej oparty na braku takiej weryfikacji.

628 W konsekwencji należy oddalić część drugą zarzutu trzeciego.

W przedmiocie części trzeciej zarzutu, dotyczącej naruszenia zasady pewności prawa i przewidywalności

629 Odwołując się do zarzutów siódmego i ósmego, skarżąca podnosi, że w zaskarżonej decyzji Komisja przeprowadziła sztuczną i bezprecedensową analizę cenowo-kosztową, odmienną od analizy przedstawionej w piśmie w sprawie przedstawienia zarzutów w odniesieniu do dwóch rozpatrywanych chipów i nieprzewidywalną w odniesieniu do trzeciego. Jej zdaniem Komisja naruszyła w ten sposób zasady pewności prawa i przewidywalności.

630 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

631 Należy zaznaczyć, że na poparcie niniejszej części zarzutu skarżąca ogranicza się do powtórzenia w sposób ogólny twierdzeń sformułowanych w ramach części pierwszej niniejszego zarzutu oraz zarzutów siódmego i ósmego, do których wyraźnie się odwołuje, nie rozwijając jakiegokolwiek konkretnego argumentu.

632 W konsekwencji część trzecią zarzutu trzeciego należy odrzucić jako niedopuszczalną.

633 Z całości powyższych rozważań wynika, że zarzut trzeci należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego „nielogicznego i niepopartego dowodami charakteru »teorii drapieżnych praktyk cenowych«”

634 Zarzut czwarty składa się z trzynastu części. Część pierwsza dotyczy tego, że „teoria drapieżnych praktyk cenowych” Komisji, która jest „ukierunkowana i wybiórcza”, jest oderwana od definicji rynku i została dostosowana w celu sformułowania z góry określonego wniosku. Część druga opiera się na wewnętrznie niespójnym i niedostatecznie uzasadnionym charakterze tej teorii. Część trzecia opiera się na braku wykazania przez Komisję nieracjonalnego charakteru zachowania skarżącej i jej strategii polegającej na stosowaniu drapieżnych praktyk cenowych. Część czwarta opiera się na wyższym poziomie cen skarżącej w porównaniu z cenami Icery, a zatem na braku zamknięcia dostępu do rynku. Część piąta dotyczy nieuwzględnienia przez Komisję kluczowych dowodów odciążających. Część szósta opiera się na braku dowodu na stosowanie drapieżnych praktyk finansowych. Część siódma opiera się na nowym, błędnym i bezzasadnym charakterze „teorii drapieżnych praktyk cenowych”. Część ósma dotyczy „oczywistych błędów w ocenie” w odniesieniu do bezpośrednich drapieżnych praktyk cenowych w okresie od trzeciego kwartału 2010 r. do drugiego kwartału 2011 r. Część dziewiąta dotyczy nieuwzględnienia przez Komisję realiów handlowych chipu MDM8200. Część dziesiąta opiera się na nielogicznym i sprzecznym z elementarnymi zasadami ekonomii charakterze wspomnianej teorii. Część jedenasta opiera się na niewykazaniu przez Komisję, że straty poniesione w rozpatrywanym okresie zostały odzyskane, jak również na braku wskazania momentu, w którym ustały drapieżne praktyki cenowe. Część dwunasta opiera się na niezastosowaniu kryterium „równie skutecznego” konkurenta i na dobrych wynikach Icery we wspomnianym okresie, co podważa tę teorię. Część trzynasta dotyczy tego, że Komisja popełniła błąd w zakresie, w jakim potępiła rzeczywistą konkurencję.

Uwagi wstępne

635 Należy zauważyć, że w pkt 12 zaskarżonej decyzji Komisja przedstawiła swoją analizę nadużycia popełnionego przez skarżącą.

636 W szczególności w pkt 12.1 zaskarżonej decyzji Komisja rozpoczęła od przypomnienia ogólnych mających zastosowanie zasad, zwłaszcza w dziedzinie drapieżnych praktyk cenowych. Następnie w pkt 12.2 wspomnianej decyzji Komisja streszcza zastosowanie tych zasad ogólnych, którego dokonała w pkt 12.3–12.11 tej decyzji, co skarżąca określa jako „teorię drapieżnych praktyk cenowych".

637 W tym kontekście Komisja wyjaśnia w motywie 334 zaskarżonej decyzji, że doszła do wniosku, iż w okresie od 1 lipca 2009 r. do 30 czerwca 2011 r. skarżąca sprzedawała pewne ilości trzech chipów UMTS, a mianowicie chipów MDM8200, MDM6200 i MDM8200A, dwóm swoim głównym klientom, a mianowicie Huawei i ZTE, po cenach niższych od swoich kosztów, i to z zamiarem wyeliminowania Icery, swojego głównego konkurenta w segmencie najnowocześniejszych technologii na rynku chipów UMTS. Jej zdaniem, działając w ten sposób, skarżąca chciała uniemożliwić Icerze, małemu start-upowi o ograniczonych zasobach finansowym, zdobycie reputacji i wielkości wystarczającej, aby móc osłabić zajmowaną przez nią pozycję dominującą na tym rynku. Komisja wskazuje, że ze względu na brak wiarygodnych obiektywnych względów uzasadniających takie zachowanie doszła do wniosku, iż skarżąca dopuściła się w tym okresie nadużycia pozycji dominującej sprzecznego z art. 102 TFUE i art. 54 porozumienia EOG.

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, opartej na tym, że „teoria drapieżnych praktyk cenowych" Komisji, która jest „ukierunkowana i wybiórcza", jest oderwana od definicji rynku i została dostosowana w celu sformułowania z góry określonego wniosku

638 Skarżąca, odsyłając do zarzutu dziesiątego, twierdzi, że kwestionowane zachowanie nie było ani ukierunkowane, ani wybiórcze, a „teoria drapieżnych praktyk cenowych" Komisji jest oderwana od definicji rynku właściwego, ponieważ odnosi się jedynie do segmentu najnowocześniejszych technologii na tym rynku, w dodatku błędnie zdefiniowanego, w związku z czym niektóre chipy uznane przez skarżącą za „najnowocześniejsze" zostały wykluczone z tego segmentu.

639 Skarżąca podnosi również, że „teoria drapieżnych praktyk cenowych" została opracowana przez Komisję dla wygody, zważywszy, że rzeczona teoria nie miała żadnego związku ze skargą do Komisji. Jej zdaniem chipy MDM8200 i MDM8200A były sprzedawane klientom innym niż Huawei i ZTE przed rozpatrywanym okresem i po nim po cenach niższych od obliczonych przez Komisję LRAIC, co podważa tę teorię.

640 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

641 Przede wszystkim, co się tyczy twierdzenia skarżącej, zgodnie z którym kwestionowane zachowanie nie było ani ukierunkowane, ani selektywne, należy przypomnieć, że z dowodów bezpośrednich, na których oparła się Komisja, zbadanych bardziej szczegółowo w pkt 538 i 539 powyżej w ramach badania zarzutu dziesiątego, wynika, że skarżąca przyznała obniżki cen Huawei i ZTE, wyraźnie wskazane w tych dokumentach, w celu uniemożliwienia Icerze dotarcia do tych dwóch kluczowych klientów i tym samym wykluczenia jej z rynku. Skarżąca nie może zatem zasadnie twierdzić, że jej zachowanie nie było ani ukierunkowane, ani wybiórcze.

642 Następnie, jeśli chodzi o twierdzenie skarżącej, zgodnie z którym „teoria drapieżnych praktyk cenowych" Komisji, odnosząca się jedynie do segmentu najnowocześniejszych technologii, jest oderwana od definicji rynku, twierdzenie to również nie może zostać uwzględnione. Z pkt 64 komunikatu w sprawie priorytetów wynika bowiem, że w zakresie drapieżnych praktyk zachowanie ma znamiona poświęcania zysków, jeżeli przedsiębiorstwo dominujące nalicza niższe

ceny na wszystkie produkty lub na ich określoną część. Wynika z tego, że drapieżne działanie może z powodzeniem dotyczyć ograniczonego segmentu danego rynku, a niekoniecznie jego całości. W tym względzie z utrwalonego orzecznictwa wynika, że drapieżne działanie może nawet mieć miejsce na rynku innym niż rozpatrywany rynek, który to rynek nie podlega ścisłej definicji (zob. podobnie wyrok z dnia 3 lipca 1991 r., AKZO/Komisja, C-62/86, EU:C:1991:286, pkt 35, 45).

643 Wynika z tego, że Komisja była z jednej strony uprawniona do ukarania w zaskarżonej decyzji zachowania ograniczonego do jednego segmentu rynku właściwego, a z drugiej strony nie była zobowiązana do dokładnego określenia granic tego segmentu, tak jak jest to od niej wymagane w odniesieniu do rynku właściwego w celu sprawdzenia istnienia pozycji dominującej.

644 Ponadto w odniesieniu do podnoszonego braku związku między „teorią drapieżnych praktyk cenowych" Komisji a skargą do Komisji należy zaznaczyć, że z pkt 55 komunikatu Komisji dotyczącego rozpatrywania przez Komisję skarg składanych na podstawie art. [101] i [102] TFUE (Dz.U. 2004, C 101, s. 65) wynika, że w trakcie pierwszego etapu następującego po złożeniu skargi do Komisji instytucja ta bada ją i ewentualnie pozyskuje dodatkowe informacje w celu podjęcia decyzji o dalszych działaniach, że etap ten może obejmować nieformalną wymianę poglądów między Komisją a składającym skargę w celu sprecyzowania okoliczności faktycznych i prawnych, których dotyczy skarga, oraz że może się zdarzyć, iż na tym etapie Komisja zakomunikuje składającemu skargę swoją wstępną reakcję, dając mu w ten sposób możliwość rozwinięcia swoich zarzutów w świetle tej wstępnej reakcji.

645 W niniejszej sprawie z motywów 11–13 zaskarżonej decyzji wynika, że w następstwie aktualizacji i zmiany skargi do Komisji między Icerą a Komisją doszło do szeregu kontaktów, co ostatecznie doprowadziło w czerwcu 2012 r. do sformułowania przez Icerę zarzutów dotyczących drapieżnych praktyk cenowych, jak skarżąca sama przyznaje. W świetle pkt 55 komunikatu Komisji dotyczącego rozpatrywania przez Komisję skarg składanych na podstawie art. [101] i [102] TFUE należy uznać, że zwyczajową praktyką składającego skargę do Komisji jest – jak miało to miejsce w niniejszej sprawie – rozwinięcie zarzutów sformułowanych w skardze w celu uwzględnienia wstępnej reakcji Komisji. Ponadto z konieczności skutecznego egzekwowania reguł konkurencji wynika, że Komisja nie może być związana ramami i ocenami prawnymi dokonanymi przez składającego skargę do Komisji. W każdym wypadku należy zauważyć, że skarżąca nie wyjaśnia, w jaki sposób fakt, iż Icera dopiero stosunkowo późno rozwinęła swoje zarzuty dotyczące drapieżnych praktyk cenowych, mógłby podważyć to, co skarżąca uznała we wspomnianej decyzji za „teorię drapieżnych praktyk cenowych" w następstwie dogłębnego dochodzenia przeprowadzonego przez Komisję.

646 Wreszcie w odniesieniu do twierdzenia skarżącej, zgodnie z którym stosowała ona ceny niższe od LRAIC w odniesieniu do chipów MDM8200 i MDM8200A wobec klientów innych niż Huawei i ZTE przed rozpatrywanym okresem i po nim, należy stwierdzić, że skarżąca w ogóle nie wyjaśnia, w jaki sposób mogłoby to podważyć to, co w zaskarżonej decyzji kwalifikuje jako „teorię drapieżnych praktyk cenowych". Wręcz przeciwnie, wydaje się raczej, że gdyby Komisja odkryła dowody stosowania przez skarżącą drapieżnych cen w stosunku do innych klientów poza tym okresem, mogłaby je wówczas uwzględnić w celu wzmocnienia lub rozszerzenia tej teorii w czasie.

647 Z powyższego wynika, że część pierwszą zarzutu czwartego należy oddalić.

W przedmiocie części drugiej zarzutu, dotyczącej wewnętrznie niespójnego i niedostatecznie uzasadnionego charakteru „teorii drapieżnych praktyk cenowych" Komisji

648 Skarżąca powołuje się na szereg sprzeczności i niespójności, którymi obarczona jest zaskarżona decyzja.

649 W pierwszej kolejności skarżąca uważa, że „teoria drapieżnych praktyk cenowych" – która wynika również z motywu 993 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którym skarżąca najpierw wykorzystała chipy MDM8200, aby spowodować przejście swoich klientów Huawei i ZTE z tych chipów na bardziej zaawansowane chipy MDM6200 i MDM8200A, a następnie skoncentrowała swoją strategię cenową na chipie MDM8200A z uwagi na początkowy brak sukcesu chipu MDM6200 – nie jest zgodna z „teorią szkody" opartą na rażącym zaniżaniu cen, ponieważ takie stwierdzenie odzwierciedla jedynie istnienie rygorystycznej konkurencji po stronie skarżącej dzięki wprowadzaniu nowych produktów.

650 W drugiej kolejności skarżąca podkreśla, że Komisja zarzuca jej w zaskarżonej decyzji, iż wdrożyła sporne zachowanie w celu uniemożliwienia Icerze zbudowania reputacji, podczas gdy z dokumentu wewnętrznego, o którym mowa w tej decyzji, wynika, że jej zdaniem kilka miesięcy przed rozpatrywanym okresem Icera zdołała przezwyciężyć przeszkody związane z reputacją, co podważa „teorię drapieżnych praktyk cenowych" Komisji.

651 W trzeciej kolejności skarżąca utrzymuje, że Komisja nie mogła, nie popadając w sprzeczność, z jednej strony stwierdzić w motywach 411–419 zaskarżonej decyzji, że chip MDM6200 nie odnotował sukcesu handlowego w rozpatrywanym okresie, a z drugiej strony stwierdzić w motywie 420 tej decyzji, że skarżąca oparła się ona na tym chipie w swojej strategii wobec ZTE. Podobnie uważa ona, że Komisja nie może z jednej strony twierdzić w motywie 959 wspomnianej decyzji, że chip MDM8200 zachował swoje znaczenie dla konkurencji nawet po wprowadzeniu na rynek chipu MDM8200A, a z drugiej strony stwierdzić w motywie 420 tejże decyzji, że ten ostatni chip stał się kluczowym produktem, na którym skarżąca oparła się w celu realizacji swojej strategii w latach 2010 i 2011.

652 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

653 Na wstępie należy stwierdzić, że niniejszą część zarzutu należy oddalić jako nieistotną dla sprawy, ponieważ nawet gdyby trzy argumenty przedstawione na poparcie tej części zarzutu były zasadne, nie miałoby to wpływu na zgodność z prawem zaskarżonej decyzji.

654 Okoliczność, że skarżąca jakoby uczestniczyła w rygorystycznej konkurencji dzięki wprowadzaniu nowych produktów, że Icerze udało się wyrobić sobie reputację lub że skarżąca nie mogła oprzeć swojej drapieżnej strategii na chipie MDM6200 z powodu braku jego sukcesu handlowego lub na chipie MDM8200 po wprowadzeniu na rynek chipu MDM8200A, nie pozwala bowiem obalić stwierdzenia dokonanego przez Komisję, że skarżąca stosowała drapieżne ceny z zamiarem wyeliminowania swojego konkurenta Icery, co wystarcza do wykazania istnienia nadużycia popełnionego przez skarżącą (wyrok z dnia 3 lipca 1991 r., AKZO/Komisja, C-62/86, EU:C:1991:286, pkt 70, 71).

655 Należy zatem oddalić część drugą zarzutu czwartego.

W przedmiocie części trzeciej zarzutu, opartej na braku wykazania przez Komisję nieracjonalnego charakteru zachowania skarżącej i jej strategii polegającej na stosowaniu drapieżnych praktyk cenowych

656 Skarżąca podnosi, że w zaskarżonej decyzji Komisja nie wykazała, iż jej zachowanie było nieracjonalne, chyba że chciała wykluczyć Icerę, ani że jej ceny stanowiły wdrożenie planu zmierzającego do wykluczenia Icery. Jej zdaniem kilka dokumentów, na których opiera się Komisja w celu wykazania istnienia takiego planu, pochodzi od pracowników niższego szczebla niemających uprawnień decyzyjnych w zakresie cen. Dodaje ona, że Komisja nie przedstawiła żadnego dowodu poświęcenia zysków z jej strony, mimo że była ona zobowiązana do wykazania istnienia takiego poświęcenia zysków na podstawie komunikatu w sprawie priorytetów.

657 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

658 Należy zauważyć, że na poparcie niniejszej części zarzutu skarżąca powtarza jedynie argumenty, które przywołała w ramach części pierwszej zarzutu trzeciego w odniesieniu do podnoszonego braku dowodu na poświęcenie zysków, lub w ramach zarzutu dziesiątego w odniesieniu do podnoszonego braku dowodu na istnienie strategii wykluczenia Icery.

659 Otóż argumenty te, które zostały oddalone w ramach badania części pierwszej zarzutu trzeciego i w ramach zarzutu dziesiątego, należy oddalić z tych samych powodów w zakresie, w jakim zostały one podniesione na poparcie części trzeciej zarzutu czwartego, co jest wystarczające do jej oddalenia.

W przedmiocie części czwartej zarzutu, opartej na wyższym poziomie cen skarżącej w porównaniu z cenami Icery

660 Skarżąca podnosi, że w zaskarżonej decyzji Komisja przyznaje, po pierwsze, że ceny skarżącej były wyższe niż ceny stosowane przez Icerę, a po drugie, że chipy tej ostatniej spółki były wyższej jakości. Zdaniem skarżącej było zatem logiczne obniżenie ceny jej chipów w celu skompensowania niższej jakości jej produktów, czego Komisja nie wzięła pod uwagę.

661 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

662 Należy przypomnieć, że przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą nadużywa tej pozycji, jeśli stosuje ceny niższe od AVC lub ceny niższe od ATC, lecz wyższe od AVC, jeżeli takie ceny są ustalane w ramach strategii wykluczenia konkurenta (wyrok z dnia 3 lipca 1991 r., AKZO/Komisja, C-62/86, EU:C:1991:286, pkt 70–72).

663 W niniejszej sprawie z analizy zarzutów od piątego do ósmego i dziesiątego wynika, że Komisja należycie wykazała, iż skarżąca stosowała drapieżne ceny z zamiarem wyeliminowania swojego konkurenta Icery, co wystarcza do wykazania, że skarżąca dopuściła się nadużycia pozycji dominującej.

664 Ponadto z analizy zarzutu jedenastego wynika, że Komisja nie popełniła błędu i nie uchybiła ciążącemu na niej obowiązkowi uzasadnienia, odrzucając obiektywne względy uzasadniające przedstawione przez skarżącą, w tym twierdzenie skarżącej, że jej drapieżne ceny były stosowane w reakcji na agresywne ceny stosowane przez Icerę.

665 Dlatego też nie można zasadnie zarzucać Komisji, że nie uwzględniła okoliczności, iż drapieżne ceny stosowane przez skarżącą były uzasadnione niższymi cenami Icery lub niższą jakością jej produktów. Ponadto kryterium odniesienia dla oceny istnienia drapieżnych praktyk cenowych opiera się nie na cenach i kosztach przedsiębiorstwa, wobec którego takie praktyki są stosowane, lub na jakości danych produktów, lecz raczej na cenach i kosztach przedsiębiorstwa zajmującego pozycję dominującą.

666 Należy zatem oddalić część czwartą zarzutu czwartego.

W przedmiocie części piątej zarzutu, opartej na nieuwzględnieniu przez Komisję kluczowych dowodów odciążających

667 Skarżąca twierdzi, że Komisja nie uwzględniła szeregu „kluczowych” dowodów odciążających, a mianowicie, po pierwsze, okoliczności, że Huawei i ZTE oświadczyły, że gdyby nie doszło do kwestionowanego zachowania, nie zaopatrywałyby się w większym stopniu u Icery, po drugie, okoliczności, że chipy Icery były przestarzałe pod względem technicznym, a w każdym razie że Icera nie była w stanie opracować chipu LTE przed skarżącą, oraz po trzecie, okoliczności, że Icera nie została wykluczona z rynku w rozpatrywanym okresie, ponieważ zdołała przyciągnąć znaczne inwestycje zewnętrzne i została przejęta przez Nvidię.

668 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

669 Należy przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą nadużywa tej pozycji, jeśli stosuje ceny niższe od AVC lub ceny niższe od ATC, lecz wyższe od AVC, jeżeli takie ceny są ustalane w ramach strategii wykluczenia konkurenta (wyrok z dnia 3 lipca 1991 r., AKZO/Komisja, C-62/86, EU:C:1991:286, pkt 70–72). Tymczasem w niniejszej sprawie w szczególności z analizy zarzutów od piątego do ósmego i dziesiątego wynika, że Komisja należycie wykazała, iż skarżąca stosowała takie drapieżne ceny z zamiarem wyeliminowania swojego konkurenta Icery, co wystarczy do wykazania, że skarżąca dopuściła się nadużycia pozycji dominującej.

670 W konsekwencji okoliczności, że w braku takiego zachowania dwaj klienci, do których skierowane było kwestionowane zachowanie, w żadnym razie nie zaopatrywaliby się w większym stopniu u Icery, że technologia Icery była przestarzała lub że Icera pozyskała finansowanie zewnętrzne i została przejęta w rozpatrywanym okresie, nawet gdyby zostały udowodnione, nie mogłyby wpłynąć na wniosek Komisji co do istnienia nadużycia, oparty na ustaleniu, że skarżąca stosowała ceny niższe od swoich kosztów z zamiarem wykluczenia swojego konkurenta Icery. Jest tak tym bardziej, że te trzy elementy, na które powołuje się skarżąca, są elementami zewnętrznymi w stosunku do skarżącej, na które nie miała ona żadnego wpływu i które w związku z tym nie mogą zwolnić jej z jakiejkolwiek sankcji za popełnione przez nią naruszenie.

671 W każdym wypadku należy również zauważyć, że skarżąca ogranicza się do zakwalifikowania trzech rozpatrywanych elementów jako „kluczowych”, nie wyjaśniając jednak, w jaki sposób mogłyby one, gdyby Komisja wzięła je pod uwagę, podważyć to, co kwalifikuje jako „teorię drapieżnych praktyk cenowych”.

672 Należy zatem oddalić część piątą zarzutu czwartego.

W przedmiocie części szóstej zarzutu, opartej na braku dowodu na stosowanie drapieżnych praktyk finansowych

673 Skarżąca utrzymuje, że stosowanie drapieżnych cen, na które powołano się w zaskarżonej decyzji, nie jest poparte wiarygodnymi dowodami i przeczy mu fakt, że Icera została przejęta przez Nvidię w rozpatrywanym okresie. Skarżąca dodaje, że zakwestionowała w toku postępowania administracyjnego istnienie „drapieżnych praktyk finansowych", co skłoniło Komisję do porzucenia ich we wspomnianej decyzji i do ograniczenia się jedynie do „tradycyjnych drapieżnych praktyk cenowych".

674 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

675 Aby oddalić niniejszą część zarzutu, wystarczy stwierdzić, że – jak przyznaje sama skarżąca – Komisja nie oparła zaskarżonej decyzji na przypadku stosowania drapieżnych praktyk finansowych, lecz raczej na tradycyjnych drapieżnych praktykach cenowych, czyli przypadku stosowania przez przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą cen niższych od jego kosztów z zamiarem wykluczenia konkurenta.

676 W konsekwencji argument skarżącej oparty na braku dowodu na istnienie drapieżnych praktyk finansowych należy uznać za bezskuteczny, a część szóstą zarzutu czwartego oddalić.

W przedmiocie części siódmej zarzutu, opartej na nowym, błędnym i bezzasadnym charakterze „teorii drapieżnych praktyk cenowych"

677 Skarżąca wyjaśnia, że „teoria drapieżnych praktyk cenowych" Komisji, zgodnie z którą skarżąca dostarczyła Huawei chipy MDM8200 po drapieżnych cenach, aby spółka ta mogła przekonać operatorów sieci ruchomych do wyboru jej urządzeń wyposażonych w jej chipy, a nie urządzeń ZTE wyposażonych w chipy Icery, jest nie do przyjęcia.

678 Zdaniem skarżącej Komisja wysunęła „teorię drapieżnych praktyk cenowych" z tego tylko powodu, że w okresie od lipca 2009 r. do czerwca 2010 r. odkryła dowody na drapieżne ceny chipów MDM8200 wyłącznie wobec Huawei, a nie wobec ZTE.

679 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

680 Należy przypomnieć, że z analizy zarzutów od piątego do ósmego i dziesiątego wynika w szczególności, iż Komisja należycie wykazała, że skarżąca stosowała drapieżne ceny, w szczególności wobec Huawei w odniesieniu do chipu MDM8200, z zamiarem wyeliminowania swojego konkurenta Icery, czego skarżąca nie kwestionuje w ramach niniejszej części zarzutu.

681 W konsekwencji argument skarżącej podniesiony przeciwko ustaleniu Komisji, zgodnie z którym skarżąca początkowo oferowała odrapieżne ceny tylko Huawei, a jeszcze nie ZTE, aby urządzenia Huawei wyposażone w jeden z jej chipów były wybierane zamiast urządzeń ZTE wyposażonych w chip Icery, należy uznać za nieistotny dla sprawy, ponieważ nie pozwala on na podważenie tego, co skarżąca kwalifikuje jako „teorię drapieżnych praktyk cenowych".

682 Skarżąca twierdzi ponadto, że Komisja opracowała „teorię drapieżnych praktyk cenowych" z tego względu, że w odniesieniu do okresu od lipca 2009 r. do czerwca 2010 r. znalazła ona dowody na drapieżne ceny chipów MDM8200 wyłącznie wobec Huawei, a nie wobec ZTE. Tymczasem dowód stosowania przez skarżącą drapieżnych cen wobec Huawei z zamiarem wykluczenia Icery

wystarczył do wykazania istnienia nadużycia. Komisja nie była zatem w żaden sposób zobowiązana do wykazania istnienia drapieżnych cen w stosunku do ZTE w celu nałożenia kary na skarżącą.

683 Część siódmą zarzutu czwartego należy zatem oddalić.

W przedmiocie części ósmej zarzutu, opartej na „oczywistych błędach w ocenie" w odniesieniu do bezpośrednich drapieżnych praktyk cenowych w okresie od trzeciego kwartału 2010 r. do drugiego kwartału 2011 r.

684 Odwołując się do zarzutów szóstego i siódmego, skarżąca powołuje się na trzy błędy popełnione przez Komisję, z których dwa dotyczą alokacji kosztów R&D, a jeden – przypisania płatności NRE ZTE.

685 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

686 Należy przypomnieć, że argumenty te zostały zbadane i oddalone w ramach badania zarzutów szóstego i siódmego, co jest wystarczające do oddalenia części ósmej zarzutu czwartego.

W przedmiocie części dziewiątej zarzutu, dotyczącej nieuwzględnienia przez Komisję realiów handlowych chipu MDM8200

687 Skarżąca podnosi, że chip MDM8200 napotkał problemy techniczne, w wyniku czego Huawei zgromadził nadmierne zapasy tego chipu i że w związku z tym przyznanie przez skarżącą z tego powodu obniżek cen na rzeczony chip było całkowicie racjonalne. Jej zdaniem takie obniżki cen nie zostały przyznane z zamiarem wykluczenia.

688 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

689 Jak wynika w szczególności z analizy zarzutów od piątego do ósmego i dziesiątego, Komisja należycie wykazała, że skarżąca stosowała drapieżne ceny z zamiarem wyeliminowania swojego konkurenta Icery. Ponadto, jak wynika z analizy zarzutu jedenastego, Komisja nie popełniła błędu i nie uchybiła ciążącemu na niej obowiązkowi uzasadnienia, odrzucając obiektywne względy uzasadniające przedstawione przez skarżącą, w tym twierdzenie skarżącej, że jej drapieżne ceny były stosowane w celu udzielenia pomocy Huawei w absorpcji jego nadmiernych zapasów chipu MDM8200. Ponadto, jak słusznie podnosi Komisja w swoich pismach, okoliczność, że drapieżne działanie jest potencjalnie racjonalne, nie czyni go jednak zgodnym z prawem.

690 Nie można zatem zasadnie zarzucać Komisji, że nie uwzględniła realiów handlowych chipu MDM8200, czyli problemów technicznych napotkanych przez ten produkt.

691 Należy zatem oddalić część dziewiątą zarzutu czwartego.

W przedmiocie części dziesiątej zarzutu, opartej na nielogicznym i sprzecznym z elementarnymi zasadami ekonomii charakterze „teorii drapieżnych praktyk cenowych”

692 W celu wykazania nielogicznego i sprzecznego z zasadami ekonomii charakteru „teorii drapieżnych praktyk cenowych” skarżąca podnosi, że jej ceny były wyższe od cen Icery oraz że ilość chipów sprzedawanych po drapieżnych cenach była w rozpatrywanym okresie znikoma w stosunku do ilości chipów sprzedawanych na rynku właściwym i w segmencie najnowocześniejszych technologii na tym rynku.

693 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

694 Jak wynika w szczególności z przeprowadzonej powyżej analizy zarzutów od piątego do ósmego i dziesiątego, Komisja należycie wykazała, że skarżąca stosowała drapieżne ceny w rozumieniu wyroku z dnia 3 lipca 1991 r., AKZO/Komisja (C-62/86, EU:C:1991:286) z zamiarem wyeliminowania swojego konkurenta Icery, co wystarcza do wykazania istnienia nadużycia popełnionego przez skarżącą. W związku z tym, jak wskazano w ramach badania części czwartej niniejszego zarzutu, nie można zasadnie zarzucać Komisji, że nie uwzględniła faktu, iż drapieżne ceny stosowane przez skarżącą były wyższe od cen Icery.

695 Ponadto, jak wynika z analizy części pierwszej zarzutu dziewiątego, a w szczególności z pkt 521–523 powyżej, przy badaniu ewentualnego istnienia drapieżnych cen stosowanych przez przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą Komisja nie jest zobowiązana do sprawdzenia, czy stopień objęcia rynku sporną praktyką jest wystarczający, aby praktyka ta wywołała antykonkurencyjne skutki.

696 Wynika z tego, że część dziesiątą zarzutu czwartego należy oddalić.

W przedmiocie części jedenastej zarzutu, opartej na niewykazaniu przez Komisję, że straty poniesione w rozpatrywanym okresie zostały odzyskane, jak również na braku wskazania momentu, w którym ustały drapieżne praktyki cenowe

697 Odwołując się do zarzutu trzeciego, skarżąca podnosi w pierwszej kolejności, że Komisja nie przedstawiła dowodu odzyskania przez nią strat poniesionych w okresie następującym po okresie naruszenia, podczas gdy była ona zobowiązana do przedstawienia takiego dowodu zgodnie z komunikatem w sprawie priorytetów. W drugiej kolejności skarżąca zarzuca Komisji, że nie udowodniła w zaskarżonej decyzji, kiedy ustał jej jakoby drapieżny zamiar.

698 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

699 Jak wynika z analizy zarzutu trzeciego, a w szczególności z pkt 618 powyżej, Komisja nie jest zobowiązana, w szczególności na podstawie komunikatu w sprawie priorytetów, do wykazania, że przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą odzyskało straty poniesione w okresie stosowania drapieżnych praktyk.

700 Ponadto należy stwierdzić, że nic nie zobowiązuje Komisji do wskazania końcowego etapu oznaczającego zakończenie stosowania drapieżnych cen oraz że fakt, iż w zaskarżonej decyzji Komisja nie przeprowadza już żadnej analizy w odniesieniu do okresu po dniu 30 czerwca 2011 r., oznacza po prostu, że od tej daty nie znalazła ona już wystarczających dowodów na istnienie drapieżnego działania skarżącej.

701 Część jedenastą zarzutu czwartego należy zatem oddalić.

W przedmiocie części dwunastej zarzutu, opartej na niezastosowaniu kryterium „równie skutecznego" konkurenta i na dobrych wynikach Icery w rozpatrywanym okresie, co podważa „teorię drapieżnych praktyk cenowych"

702 Odwołując się do zarzutu dziewiątego, skarżąca podnosi przede wszystkim, że Komisja nie przeprowadziła analizy „równie skutecznego" konkurenta. Wyjaśnia ona następnie, że Komisja nie uwzględniła dowodów wskazujących na to, że Icera nie została wykluczona z rynku w rozpatrywanym okresie, a nawet osiągnęła bardzo dobre wyniki, co podważa „teorię drapieżnych praktyk cenowych".

703 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

704 Przede wszystkim należy przypomnieć, że z badania części pierwszej zarzutu dziewiątego, a w szczególności z pkt 524–527 powyżej wynika, że analiza, w ramach której Komisja porównuje ceny stosowane przez przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą z niektórymi jego kosztami w celu dokonania oceny, czy przedsiębiorstwo to stosowało drapieżne ceny, obejmuje analizę „równie skutecznego" konkurenta i że skoro Komisja udowodniła w niniejszej sprawie, że przedsiębiorstwo zajmujące pozycję dominującą stosowało takie ceny, a tym samym przeprowadziła w sposób dorozumiany taką analizę, jest to wystarczające do oddalenia zarzutu szczegółowego skarżącej opartego na braku analizy „równie skutecznego" konkurenta w zaskarżonej decyzji.

705 Następnie należy przypomnieć, że – jak wynika z pkt 520 i 521 powyżej – Komisja nie jest zobowiązana do udowodnienia, że drapieżne działanie rzeczywiście wywołało antykonkurencyjne skutki, co wystarcza, aby oddalić zarzut szczegółowy dotyczący braku rzeczywistego wykluczenia Icery w rozpatrywanym okresie.

706 Część dwunastą zarzutu czwartego należy zatem oddalić.

W przedmiocie części trzynastej zarzutu, dotyczącej tego, że Komisja popełniła błąd w zakresie, w jakim potępiła rzeczywistą konkurencję

707 Skarżąca podnosi, że prowadziła jedynie energiczną, ale zwykłą „konkurencję pozacenową" i że stosowanie niskich cen, ukarane w niniejszej sprawie, jest w rzeczywistości prokonkurencyjne. Jej zdaniem chodzi o pierwszy przypadek, w którym Komisja stwierdza stosowanie drapieżnych cen ze względu na brak pokrycia kosztów R&D.

708 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

709 Jak wynika z analizy zarzutu dziesiątego, Komisja należycie wykazała w zaskarżonej decyzji, że skarżąca stosowała drapieżne ceny wobec Huawei i ZTE w odniesieniu do chipów MDM8200, MDM6200 i MDM8200A z zamiarem wykluczenia Icery, opierając się jednocześnie na dowodach bezpośrednich, a mianowicie dokumentach wewnętrznych skarżącej, oraz na dowodach pośrednich, a mianowicie dowodach wynikających z kontekstu sprawy. Wynika z tego, że skarżąca nie może zasadnie twierdzić, że działając w ten sposób w rzeczywistości sprzyjała konkurencji.

710 Ponadto w odniesieniu do twierdzenia skarżącej, zgodnie z którym Komisja stwierdziła w niniejszej sprawie po raz pierwszy stosowanie drapieżnych cen ze względu na brak pokrycia kosztów R&D, należy stwierdzić, że taki argument został zbadany i oddalony w ramach badania zarzutu siódmego i należy go oddalić z tych samych powodów w zakresie, w jakim został podniesiony na poparcie niniejszej części zarzutu.

711 Część trzynastą zarzutu czwartego należy zatem oddalić. W konsekwencji, ponieważ pozostałe dwanaście części tego zarzutu również zostało oddalone, zarzut ten należy oddalić w całości.

W przedmiocie zarzutu ósmego, dotyczącego „oczywiście nieprawidłowego charakteru przeprowadzonej analizy cenowo-kosztowej”

712 Zarzut ósmy składa się z trzech części. Część pierwsza dotyczy okresu początkowego analizy cenowo-kosztowej. Część druga dotyczy najistotniejszych błędów popełnionych w analizie cenowo-kosztowej. Część trzecia dotyczy braku skorygowania wspomnianych błędów w zaskarżonej decyzji.

713 Zważywszy, że zarówno część druga, jak i trzecia niniejszego zarzutu zasadniczo dotyczą błędów popełnionych przez Komisję w analizie cenowo-kosztowej, których ta ostatnia nie skorygowała w zaskarżonej decyzji, zostaną one zbadane łącznie.

Uwagi wstępne

714 W pkt 12.7.1 zaskarżonej decyzji Komisja przeprowadziła kwartalną analizę cenowo-kosztową w odniesieniu do trzech rozpatrywanych chipów oraz w odniesieniu do dwóch omawianych klientów w celu sprawdzenia, czy skarżąca stosowała ceny niższe od AVC lub LRAIC.

715 W pkt 12.7.1.1 zaskarżonej decyzji Komisja rozpoczęła od wyjaśnienia, że na początku cyklu handlowego chipu ich AVC są szczególnie wysokie i że dopiero po osiągnięciu produkcji na dużą skalę owe AVC stabilizują się. Z tego powodu, Komisja wyjaśniła następnie, że w swojej analizie cenowo-kosztowej nie uwzględniła kwartałów poprzedzających etap produkcji na dużą skalę i że takie podejście było korzystne dla skarżącej, ponieważ wspomniana analiza doprowadziłaby w odniesieniu do tych kwartałów do stwierdzenia drapieżnych cen, biorąc pod uwagę te sztucznie zawyżone koszty produkcji na początku cyklu (motyw 940 zaskarżonej decyzji). Ostatecznie określiła ona kwartał, w którym każdy z trzech omawianych chipów osiągnęło jej zdaniem taką produkcję na dużą skalę i który stanowił punkt wyjścia dla jej analizy, a mianowicie trzeci kwartał 2009 r. w odniesieniu do chipu MDM8200 i trzeci kwartał 2010 r. w odniesieniu do chipów MDM6200 i MDM8200A (motywy 941–943 zaskarżonej decyzji).

716 Następnie Komisja przeprowadziła analizę cenowo-kosztową i doszła do wniosku, że w okresie od 1 lipca 2009 r. do 30 czerwca 2011 r. skarżąca stosowała drapieżne ceny w odniesieniu do trzech rozpatrywanych chipów i dwóch wskazanych klientów, jak wynika to w szczególności z tabel 55–57 zaskarżonej decyzji.

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, dotyczącej okresu początkowego analizy cenowo-kosztowej

717 Skarżąca podnosi, że Komisja błędnie określiła okres początkowy analizy cenowo-kosztowej i nie uzasadniła go w wystarczający sposób.

718 W szczególności skarżąca zarzuca Komisji, że w sposób arbitralny i bez odpowiedniego uzasadnienia uznała, iż chip osiągnął produkcję na dużą skalę w momencie, gdy nastąpił znaczny wzrost wielkości jego produkcji. Jej zdaniem Komisja powinna była raczej wziąć pod uwagę moment, w którym nastąpiło znaczne i trwałe zmniejszenie AVC tego chipu, ponieważ dopiero po ustabilizowaniu się AVC osiąga on pełną zdolność produkcyjną.

719 Bazując na podejściu opartym na znacznym zmniejszeniu AVC, skarżąca podnosi, że chip MDM8200 osiągnął produkcję na dużą skalę dopiero w drugim kwartale 2010 r., podczas gdy chipy MDM8200A i MDM6200 osiągnęły ją dopiero w pierwszym kwartale 2011 r.

720 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

721 Na wstępie należy zauważyć, że strony nie kwestionują, iż AVC chipu są co do zasady bardzo wysokie na początku jego cyklu handlowego, że następnie w znacznym stopniu spadają wraz ze wzrostem produkcji i że stabilizują się w ostatniej części cyklu. Stanowisko stron różni się jednak w kwestii tego, od jakiego momentu cyklu handlowego chipu Komisja może zgodnie z prawem przeprowadzić analizę cenowo-kosztową w celu sprawdzenia, czy stosowane były drapieżne ceny.

722 W tym względzie należy stwierdzić, że skarżąca ogranicza się do zaproponowania innego podejścia, lecz nie wyjaśnia, w jaki sposób podejście przyjęte przez Komisję w zaskarżonej decyzji miałoby być błędne, ani z jakich powodów punktem wyjścia analizy cenowo-kosztowej powinien być moment, w którym następuje znaczne i trwałe zmniejszenie AVC chipu. Ponadto okoliczność, że podejście przyjęte przez Komisję nie jest dla skarżącej korzystniejsze od podejścia zaproponowanego przez skarżącą lub że oba podejścia nie są podobne, nie oznacza, że ustalenia Komisji są błędne (zob. podobnie wyrok z dnia 29 marca 2012 r., Telefónica i Telefónica de España/Komisja, T-336/07, EU:T:2012:172, pkt 225), co wystarczy, aby oddalić tę część pierwszą zarzutu.

723 Z powyższego wynika, że część pierwszą zarzutu należy oddalić.

W przedmiocie pozostałych części zarzutu, dotyczących najistotniejszych błędów popełnionych w analizie cenowo-kosztowej, które nie zostały skorygowane w zaskarżonej decyzji

724 Na poparcie części drugiej zarzutu skarżąca twierdzi, że gdyby najistotniejsze błędy, którymi jest obarczona analiza cenowo-kosztowa, zostały skorygowane, doprowadziłaby to jedynie do stwierdzenia cen niższych od LRAIC w odniesieniu do chipu MDM8200 przez trzy kwartały w stosunku do Huawei i tylko przez jeden kwartału w stosunku do ZTE. Odnosząc się, odpowiednio, do czwartego, szóstego i siódmego zarzutu, wyjaśnia ona, że te najistotniejsze błędy dotyczą „teorii drapieżnych praktyk cenowych”, kalkulacji cen i kalkulacji kosztów.

725 Na poparcie części trzeciej zarzutu skarżąca podnosi, że Komisja błędnie i w sposób niewystarczający uzasadniony odrzuciła zaproponowane przez nią korekty tych najistotniejszych błędów mających wpływ na analizę cenowo-kosztową. W szczególności, odwołując się z jednej strony do zarzutu dziewiątego, skarżąca zarzuca Komisji, że ta nie przeprowadziła analizy „równie skutecznego” konkurenta, co zniekształciło jej analizę cenowo-kosztową, a z drugiej strony, odwołując się do zarzutów szóstego i siódmego, kwestionuje ona stwierdzenia sformułowane w motywach 994 i nast. zaskarżonej decyzji.

726 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

727 Należy stwierdzić, że skarżąca nie przedstawia żadnego nowego dowodu na poparcie części drugiej i trzeciej zarzutu ósmego i ogranicza się do odwołania się, zresztą w sposób stosunkowo niejasny, do niektórych innych zarzutów, w szczególności jeśli chodzi o istnienie błędów mających wpływ na „teorię drapieżnych praktyk cenowych" przedstawioną w zaskarżonej decyzji, kalkulację cen i kosztów dokonaną przez Komisję oraz brak analizy „równie skutecznego" konkurenta. Tymczasem elementy te zostały oddalone w ramach badania zarzutu czwartego – jeśli chodzi o rzekome błędy mające wpływ na „teorię drapieżnych praktyk cenowych" przedstawioną w tej decyzji, w ramach badania zarzutów szóstego i siódmego – jeśli chodzi o rzekome błędy mające wpływ na kalkulację cen i kosztów dokonaną przez Komisję, oraz w ramach części pierwszej zarzutu dziewiątego – jeśli chodzi o rzekomy brak analizy „równie skutecznego" konkurenta, co wystarcza do oddalenia części drugiej i trzeciej zarzutu ósmego.

728 W konsekwencji należy oddalić część drugą i trzecią zarzutu ósmego. W konsekwencji, ponieważ część pierwsza tego zarzutu również została oddalona (zob. pkt 723 powyżej) należy oddalić ten zarzut w całości.

W przedmiocie zarzutu dwunastego, dotyczącego niewystarczającego uzasadnienia zaskarżonej decyzji

729 Skarżąca podnosi naruszenie art. 41 Karty i art. 296 TFUE ze względu na niewystarczające uzasadnienie zaskarżonej decyzji.

730 W szczególności skarżąca podnosi w pierwszej kolejności, że zaskarżona decyzja zawiera sprzeczności, niepełne oceny i niejasne oświadczenia, odsyłając w tym względzie do załącznika A.12 do skargi, w którym sporządziła listę tych niespójności.

731 W drugiej kolejności skarżąca twierdzi, że w zaskarżonej decyzji Komisja zawarła bezpodstawne oświadczenia i bezkrytycznie powtórzyła twierdzenia składającej skargę do Komisji.

732 W trzeciej kolejności skarżąca powołuje się na przypadki, w których Komisja nie poruszyła, a tym bardziej poważnie nie zbadała niektórych argumentów podniesionych w toku postępowania administracyjnego, a mianowicie, po pierwsze, argumentu dotyczący niewłaściwego charakteru pytań zadanych w ramach żądań udzielenia informacji w celu określenia rynku właściwego, po drugie, argumentu dotyczącego marginalnego charakteru dla Huawei i ZTE kosztów rozwoju omawianych chipów, po trzecie, argumentu dotyczącego okoliczności, że żaden z dokumentów wykorzystanych przez Komisję w celu wykazania zamiaru wykluczenia ze strony skarżącej nie zawiera odniesienia do chipu MDM8200, po czwarte, argumentu dotyczącego pośredniego stosowania drapieżnych cen i, po piąte, argumentu, zgodnie z którym skarżąca jedynie zrównała swoje ceny z cenami Icery.

733 W czwartej kolejności skarżąca twierdzi, że Komisja nie wspomniała o metodzie obliczania kosztu odniesienia, którą zaproponowała w toku postępowania administracyjnego, i bez wyjaśnienia nie uwzględniła jej w zaskarżonej decyzji.

734 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

735 Należy zauważyć, że art. 41 ust. 1 lit. c) Karty nakłada na administrację obowiązek uzasadniania swoich decyzji. Podobnie art. 296 TFUE stanowi, że akty Unii muszą być uzasadniane.

736 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem uzasadnienie aktów wydawanych przez instytucje Unii, jakiego wymaga art. 296 TFUE, powinno być dostosowane do charakteru danego aktu i przedstawiać w sposób jasny i jednoznaczny tok rozumowania instytucji, która wydała akt, tak aby umożliwić zainteresowanym zaznajomienie się z podstawą rozstrzygnięcia, a właściwemu sądowi dokonanie jego kontroli. Wymóg uzasadnienia należy oceniać w świetle okoliczności danego przypadku, w szczególności treści aktu, charakteru podniesionych argumentów, a także interesu, jaki w uzyskaniu wyjaśnień mogą mieć adresaci aktu lub inne osoby, których dotyczy on bezpośrednio i indywidualnie. Nie jest wymagane, aby uzasadnienie wyszczególniało wszystkie istotne okoliczności faktyczne i prawne, ponieważ ocena, czy uzasadnienie aktu spełnia wymogi art. 296 TFUE, winna nie tylko opierać się na jego brzmieniu, ale także uwzględniać okoliczności jego wydania, jak również całość przepisów prawa regulujących daną dziedzinę (zob. wyrok z dnia 10 marca 2016 r., HeidelbergCement/Komisja, C-247/14 P, EU:C:2016:149, pkt 16 i przytoczone tam orzecznictwo).

737 Należy również przypomnieć, że istnienie uzasadnienia trzeba odróżnić od kwestii zasadności tego uzasadnienia. Wynika stąd, że w ramach zarzutu opartego na braku uzasadnienia lub niewystarczającym uzasadnieniu zarzuty i argumenty zmierzające do podważenia zasadności zaskarżonej decyzji są bezskuteczne (zob. podobnie wyrok z dnia 12 lipca 2018 r., Nexans France i Nexans/Komisja, T-449/14, EU:T:2018:456, pkt 164).

738 Co się tyczy pierwszego zarzutu szczegółowego, opartego na sprzecznościach, niepełnych ocenach i niejasnych oświadczeniach zawartych w zaskarżonej decyzji, należy zaznaczyć, że wbrew twierdzeniom skarżącej zaskarżona decyzja nie jest obarczona żadną ze sprzeczności, niepełnych ocen i żadnym z niejasnych oświadczeń wymienionych w załączniku A.12 do skargi, co wystarcza do oddalenia niniejszego zarzutu szczegółowego.

739 Co się tyczy drugiego zarzutu szczegółowego, opartego na bezpodstawnych oświadczeniach i bezkrytycznie powtórzonych twierdzeniach składającej skargę do Komisji zawartych w zaskarżonej decyzji, należy zauważyć, że ten zarzut szczegółowy ma na celu podważenie zasadności zaskarżonej decyzji, a zatem jest bezskuteczny w ramach niniejszego zarzutu.

740 Co się tyczy trzeciego zarzutu szczegółowego, opartego na tym, że Komisja nie poruszyła w zaskarżonej decyzji niektórych argumentów podniesionych w toku postępowania administracyjnego, należy zauważyć, że skarżąca podniosła w ramach zarzutu drugiego (w odniesieniu do pytań zadanych w ramach żądań udzielenia informacji w celu określenia rynku właściwego), zarzutu czwartego (w odniesieniu do pośredniego stosowania drapieżnych cen), zarzutu siódmego (w odniesieniu do kosztów rozwoju), zarzutu dziesiątego (w odniesieniu do zamiaru wykluczenia) i zarzutu jedenastego (w odniesieniu do zrównania swoich cen z cenami Icery), każdy z tych argumentów, które zostały szczegółowo zbadane przez Sąd w ramach badania wspomnianych zarzutów, co doprowadziło do ich oddalenia, i co wystarczy do oddalenia niniejszego zarzutu szczegółowego.

741 Ponadto w zakresie, w jakim skarżąca zarzuca Komisji, że nie zbadała poważnie rozpatrywanych argumentów, krytyka ta ma na celu podważenie zasadności zaskarżonej decyzji, a zatem jest bezskuteczna w ramach niniejszego zarzutu.

742 Jeśli chodzi o czwarty zarzut szczegółowy, oparty na braku wzmianki w zaskarżonej decyzji o metodzie obliczania kosztu odniesienia, którą Komisja zaproponowała w toku postępowania administracyjnego, oraz na nieuwzględnieniu tej metody, należy zauważyć, że fakt, iż Komisja zastosowała w niniejszej sprawie własną metodę obliczania kosztu odniesienia, nie uwzględniając

jakoby metody zaproponowanej przez skarżącą, nie przesądza o naruszeniu przez nią obowiązku uzasadnienia. Należy ponadto stwierdzić, że w niniejszej sprawie Komisja wyjaśniła szczegółowo, jasno i jednoznacznie, w pkt 12.6 rzeczonej decyzji, swoją metodę obliczania kosztu odniesienia, podobnie jak powody, dla których metoda ta wydała się jej najbardziej odpowiednia. W konsekwencji należy oddalić niniejszy zarzut szczegółowy.

743 Zarzut dwunasty należy zatem oddalić.

W przedmiocie zarzutu trzynastego, dotyczącego „oczywistych błędów w ocenie", braku podstaw i braku uzasadnienia zaskarżonej decyzji w odniesieniu do czasu trwania naruszenia

744 W ramach zarzutu trzynastego skarżąca krytykuje zarówno datę rozpoczęcia naruszenia, jak i datę zakończenia naruszenia, które zostały ustalone przez Komisję.

745 Co się tyczy daty rozpoczęcia naruszenia, odwołując się do argumentów przedstawionych na poparcie zarzutu ósmego, skarżąca podnosi, że Komisja nie mogła ustalić tej daty na dzień 1 lipca 2009 r., ponieważ chip MDM8200 osiągnął produkcję na dużą skalę dopiero w drugim kwartale 2010 r., a chipy MDM6200 i MDM8200A osiągnęły tę produkcję dopiero w pierwszym kwartale 2011 r.

746 Co się tyczy daty zakończenia naruszenia, odwołując się do argumentów przedstawionych na poparcie zarzutów czwartego i dziesiątego, skarżąca utrzymuje, że Komisja nie mogła ustalić tej daty na dzień 30 czerwca 2011 r.

747 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

748 Należy stwierdzić, że w ramach niniejszego zarzutu skarżąca odsyła jedynie do argumentów przedstawionych na poparcie zarzutów czwartego, ósmego i dziesiątego. Zapytana o to na rozprawie skarżąca wyraźnie potwierdziła, że niniejszy zarzut nie opiera się na żadnym konkretnym argumencie, który nie został przedstawiony na poparcie innego zarzutu.

749 Tymczasem wszystkie argumenty przedstawione na poparcie zarzutów czwartego, ósmego i dziesiątego, do których skarżąca odsyła w ramach niniejszego zarzutu, zostały oddalone, co wystarcza do oddalenia zarzutu trzynastego.

W przedmiocie zarzutu czternastego, dotyczącego „oczywiście błędnego" charakteru zaskarżonej decyzji w odniesieniu do nałożenia i obliczenia grzywny

750 Niniejszy zarzut dzieli się na siedem części. Część pierwsza dotyczy tego, że naruszenie nie zostało popełnione umyślnie lub w wyniku zaniedbania. Część druga dotyczy błędów w ocenie i naruszenia prawa, naruszenia zasady pewności prawa i braku uzasadnienia w odniesieniu do ustalenia wartości sprzedaży. Część trzecia dotyczy „oczywistych błędów w ocenie" i naruszeń prawa związanych z brakiem oceny skutków naruszenia. Część czwarta dotyczy błędów w ocenie i naruszenia prawa, a także naruszenia obowiązku uzasadnienia w odniesieniu do wagi naruszenia. Część piąta dotyczy „oczywistych błędów w ocenie" i naruszeń prawa, a także naruszenia obowiązku uzasadnienia w odniesieniu do dodatkowej kwoty naruszenia. Część szósta dotyczy

błędów w ocenie i naruszenia prawa w odniesieniu do braku okoliczności łagodzących na podstawie wytycznych z 2006 r. oraz naruszenia obowiązku uzasadnienia w odniesieniu do zamiaru lub zaniedbania. Część siódma jest oparta na naruszeniu zasady proporcjonalności.

Uwagi wstępne

751 W zaskarżonej decyzji Komisja postanowiła nałożyć na skarżącą grzywnę obliczoną na podstawie zasad określonych w wytycznych z 2006 r.

752 Przede wszystkim Komisja ustaliła, opierając się na danych dostarczonych przez skarżącą, wartość bezpośredniej i pośredniej sprzedaży chipów UMTS, czyli towarów objętych naruszeniem, zrealizowanej przez skarżącą w EOG. W tym kontekście Komisja oparła się na rzeczywistej wartości sprzedaży objętej naruszeniem, sumując wartość sprzedaży chipów UMTS zrealizowanej przez skarżącą w rozpatrywanym okresie, czyli w drugim kwartale 2009 r., w całym 2010 r. i w pierwszym kwartale 2011 r. W celu ustalenia kwoty podstawowej grzywny Komisja zastosowała współczynnik wagi naruszenia w wysokości [*poufne*], przedstawiając w zaskarżonej decyzji elementy, które uwzględniła, aby uzyskać taką wartość procentową.

753 Następnie Komisja dodała do kwoty podstawowej grzywny kwotę dodatkową o charakterze odstraszającym ustaloną na poziomie [*poufne*] średniej wartości sprzedaży chipów UMTS zrealizowanej przez skarżącą w EOG w rozpatrywanym okresie, czyli [*poufne*] połowy rzeczywistej wartości sprzedaży objętej naruszeniem, jaka została ustalona wcześniej. W motywach 1274–1278 zaskarżonej decyzji wyjaśniła ona również czynniki wzięte pod uwagę w celu osiągnięcia tej wartości procentowej.

754 Wreszcie Komisja uznała, że w braku okoliczności obciążających lub łagodzących kwota grzywny nie powinna być przedmiotem dostosowań.

755 W świetle tych rozważań Komisja ustaliła kwotę grzywny nałożonej na skarżącą na 242 042 000 EUR, wyjaśniając, że biorąc pod uwagę obrót osiągnięty przez skarżącą w ostatnim roku obrotowym poprzedzającym wydanie zaskarżonej decyzji w wysokości 19 105 000 000 EUR kwota ta pozostawała poniżej pułapu 10 % przewidzianego w art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003.

756 W niniejszej sprawie Sąd uważa za właściwe zbadanie w pierwszej kolejności części drugiej niniejszego zarzutu.

W przedmiocie części drugiej zarzutu, opartej na błędach w ocenie i naruszeniu prawa, naruszeniu zasady pewności prawa i braku uzasadnienia w odniesieniu do ustalenia wartości sprzedaży

757 Na poparcie części drugiej zarzutu skarżąca podnosi trzy argumenty. W pierwszej kolejności twierdzi ona, że dokonując wyceny wartości sprzedaży pośredniej chipów UMTS w EOG, Komisja odstąpiła od pkt 15 wytycznych z 2006 r., wykorzystując dane dotyczące roku kalendarzowego, a nie dane dotyczące ostatniego roku podatkowego.

758 W drugiej kolejności skarżąca utrzymuje, że Komisja odstąpiła od pkt 13 i 24 wytycznych z 2006 r., uwzględniając sprzedaż zrealizowaną w całym rozpatrywanym okresie, a nie sprzedaż zrealizowaną w całym ostatnim roku podatkowym, i to bez żadnego wyjaśnienia.

759 W trzeciej kolejności skarżąca podnosi, że nie miała możliwości przekazania Komisji swoich uwag dotyczących metody oszacowania wartości jej sprzedaży, którą Komisja zamierzała zastosować.

760 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej. Komisja odpowiada w pierwszej kolejności, że w celu ustalenia wartości sprzedaży skarżącej musiała wykorzystać dane dotyczące roku kalendarzowego dostarczone przez skarżącą w 2015 r., czyli in tempore non suspecto, w momencie, gdy nie było jeszcze mowy o obliczeniu grzywny, a nie dane dotyczące ostatniego roku podatkowego, dostarczone przez skarżącą w 2019 r., które były następnie wielokrotnie korygowane ze względu na liczne błędy i w związku z tym zostały uznane za mało wiarygodne. Dodaje ona, że nie mogła oszacować sprzedaży zrealizowanej w ostatnim roku podatkowym na podstawie danych dostarczonych za rok kalendarzowy, ponieważ skarżąca nigdy nie przedstawiła jej sprzedaży w podziale na kwartały, co by to Komisji umożliwiło.

761 W drugiej kolejności, jeśli chodzi o uwzględnienie wartości sprzedaży dotyczącej całego rozpatrywanego okresu, Komisja wyjaśnia na etapie dupliki, że nie mogła oprzeć swoich obliczeń na ostatnim pełnym roku naruszenia, ponieważ przekazane przez skarżącą dane dotyczące rekonstrukcji rynku zawierały skumulowane dane za rok kalendarzowy. Dodaje ona w tym względzie, że od czasu pierwszego żądania udzielenia informacji z dnia 5 lutego 2019 r. zwróciła się do skarżącej o przekazanie jej wartości sprzedaży chipów UMTS za każdy pełny rok podatkowy od 2009 do 2011 r., czyli w odniesieniu do całego wspomnianego okresu, i że w związku z tym skarżąca powinna była zrozumieć, iż Komisja zamierzała uwzględnić cały ten okres, a nie tylko ostatni rok podatkowy.

762 W trzeciej kolejności Komisja podnosi, że skarżąca miała możliwość przedstawienia uwag na temat metody, którą zamierzała zastosować, ponieważ poinformowała ją o tym w dniu 13 czerwca 2019 r., w związku z czym skarżąca mogła przedstawić jej swoje uwagi.

763 Jeśli chodzi o pierwszy argument skarżącej, dotyczący wykorzystania przez Komisję danych dotyczących roku kalendarzowego, a nie danych dotyczących ostatniego roku podatkowego, z pkt 13 wytycznych z 2006 r. wynika, że w celu ustalenia kwoty podstawowej grzywny Komisja uwzględni wartość sprzedaży dóbr lub usług zrealizowanych przez przedsiębiorstwo, związanych bezpośrednio lub pośrednio z naruszeniem, w danym sektorze geograficznym na terytorium EOG i że zazwyczaj Komisja będzie uwzględniać wartość sprzedaży dokonanej przez przedsiębiorstwo za ostatni pełny rok jego udziału w naruszeniu.

764 W pkt 15 wytycznych z 2006 r. wyjaśniono, że w celu ustalenia wartości sprzedaży danego przedsiębiorstwa Komisja skorzysta z najbardziej wiarygodnych danych dostępnych w przypadku tego przedsiębiorstwa, a pkt 16 tych wytycznych przewiduje, że jeżeli udostępnione przez przedsiębiorstwo dane nie są kompletne lub są niewiarygodne, Komisja może ustalić wartość sprzedaży tego przedsiębiorstwa na podstawie danych częściowych, którymi dysponuje, lub wszelkich innych informacji, które uzna za stosowne.

765 Wynika z tego, że Komisja nie jest zobowiązana do uwzględnienia wartości sprzedaży zrealizowanej w ostatnim roku podatkowym, a jedynie ma taką możliwość, ponieważ użycie terminu „zazwyczaj” w pkt 13 wytycznych z 2006 r. potwierdza istnienie możliwości, a nie obowiązku. Ponadto w razie wątpliwości co do wiarygodności danych dostarczonych przez dane przedsiębiorstwo pkt 16 tych wytycznych pozwala Komisji na wykorzystanie wszelkich innych informacji, które uzna za stosowne do ustalenia wartości sprzedaży danego przedsiębiorstwa.

766 W niniejszej sprawie bezsporne jest, że w celu obliczenia podstawowej kwoty grzywny Komisja wykorzystała dane dotyczące sprzedaży zrealizowanej przez skarżącą za rok kalendarzowy, a nie dane dotyczące sprzedaży zrealizowanej za rok podatkowy, i że w motywach 1246–1266 zaskarżonej decyzji szczegółowo wyjaśniła powody, które skłoniły ją do takiego działania, a mianowicie w szczególności problem wiarygodności przekazanych przez skarżącą danych dotyczących jej sprzedaży za rok podatkowy.

767 Należy również zauważyć, że kiedy Komisja poinformowała skarżącą w dniu 13 czerwca 2019 r. o swoim zamiarze wykorzystania danych dotyczących jej sprzedaży zrealizowanej za rok kalendarzowy, skarżąca mogła z powodzeniem dostarczyć Komisji dane dotyczące sprzedaży zrealizowanej za rok kalendarzowy, tym razem w podziale na kwartały, co pozwoliłoby Komisji na obliczenie na podstawie tej informacji wartości sprzedaży zrealizowanej przez skarżącą w roku podatkowym 2010. Skarżąca tego nie uczyniła i dlatego nie może zasadnie zarzucać Komisji, że nie wykorzystała danych, którymi Komisja nie dysponowała.

768 W konsekwencji Komisja nie naruszyła ciążącego na niej obowiązku uzasadnienia i nie popełniła błędu, podejmując decyzję o wykorzystaniu dostarczonych przez skarżącą danych dotyczących wartości sprzedaży przedstawionych za rok kalendarzowy, a nie rok podatkowy.

769 Jeśli chodzi o drugi argument skarżącej, dotyczący uwzględnienia przez Komisję sprzedaży zrealizowanej przez cały czas trwania naruszenia, a nie sprzedaży zrealizowanej w ostatnim roku podatkowym, z pkt 24 wytycznych z 2006 r. wynika, że w celu dokładnego uwzględnienia czasu trwania uczestnictwa każdego z przedsiębiorstw w naruszaniu przepisów, kwota, której wysokość określana jest w zależności od wartości sprzedaży, zostanie pomnożona przez liczbę lat trwania uczestnictwa w naruszeniu.

770 W niniejszej sprawie bezsporne jest, że Komisja obliczyła kwotę podstawową grzywny, sumując wartość sprzedaży zrealizowanej przez skarżącą w rozpatrywanym okresie, czyli w drugim półroczu 2009 r., w 2010 r. oraz w pierwszym półroczu 2011 r., zamiast pomnożyć wartość sprzedaży zrealizowanej w ostatnim roku kalendarzowym przez liczbę lat uczestnictwa w naruszeniu, czyli dwa lata.

771 Tymczasem w przeciwieństwie do pkt 13 wytycznych, który pozostawia Komisji możliwość uwzględnienia wartości sprzedaży innej niż wartość dotycząca ostatniego roku podatkowego, pkt 24 tych wytycznych nie przewiduje żadnego możliwego odstępstwa.

772 O ile prawdą jest, że pkt 37 wytycznych z 2006 r. pozwala Komisji w sposób ogólny na odejście od metody przewidzianej w tych wytycznych, o tyle jednak w takim przypadku Komisja jest zobowiązana do szczególnego uzasadnienia powodów, które skłoniły ją do odstąpienia od tej metody.

773 Z orzecznictwa wynika bowiem, po pierwsze, że ten wymóg uzasadnienia zyskuje na znaczeniu, w przypadku gdy Komisja postanowi odejść od ogólnej metodologii przedstawionej w wytycznych z 2006 r., w których instytucja ta dokonała samoograniczenia w zakresie wykonywania swobodnego uznania przysługującego jej w dziedzinie ustalania kwoty grzywien, opierając się na pkt 37 tych wytycznych, a po drugie, że wytyczne stanowią normy postępowania dla pożądanej praktyki, od której stosowania Komisja nie może odstąpić w konkretnym przypadku bez podania powodów, które byłyby zgodne w szczególności z zasadą równego traktowania. Uzasadnienie to powinno być tym bardziej dokładne, że we wspomnianym punkcie tych wytycznych Komisja ogranicza się do ogólnego odesłania do „szczególnych okoliczności

danego przypadku”, pozostawiając sobie w ten sposób szeroki zakres swobodnego uznania, jeśli chodzi o dokonanie wyjątkowego dostosowania kwot podstawowych grzywien danych przedsiębiorstw. W takim bowiem przypadku poszanowanie przez Komisję gwarancji zapewnianych przez porządek prawny Unii w ramach postępowania administracyjnego, w tym również obowiązku uzasadnienia, ma jeszcze bardziej podstawowe znaczenie (zob. wyrok z dnia 13 grudnia 2016 r., Printeos i in./Komisja, T-95/15, EU:T:2016:722, pkt 48 i przytoczone tam orzecznictwo).

774 O ile jednak Komisja rzeczywiście wyjaśnia, dlaczego uwzględniła wartość sprzedaży za rok kalendarzowy 2010, a nie za ostatni rok podatkowy, o tyle nie jest w stanie uzasadnić uwzględnienia wartości sprzedaży dotyczącej całkowitego czasu trwania naruszenia (a nie wartości sprzedaży zrealizowanej w ostatnim roku naruszenia, pomnożonej następnie przez dwa, w świetle dwuletniego okresu naruszenia), gdyż ogranicza się do twierdzenia, że nie mogła oprzeć swoich obliczeń na ostatnim pełnym roku naruszenia, ponieważ dysponowała jedynie skumulowanymi danymi za rok kalendarzowy. Komisja mogła bowiem z powodzeniem uwzględnić wartość sprzedaży zrealizowanej w ostatnim roku kalendarzowym naruszenia, którą dysponowała i którą uważa za wiarygodną, i pomnożyć tę wartość przez czas trwania naruszenia w latach naruszenia, czyli przez dwa.

775 Ponadto z orzecznictwa wynika, że zainteresowany powinien co do zasady zostać poinformowany o uzasadnieniu w tym samym czasie co o niekorzystnej dla niego decyzji. Ten brak uzasadnienia nie może być konwalidowany faktem, że zainteresowany zapozna się z uzasadnieniem decyzji w trakcie postępowania przed sądami Unii (wyroki: z dnia 29 września 2011 r., Elf Aquitaine/Komisja, C-521/09 P, EU:C:2011:620, pkt 149; z dnia 19 lipca 2012 r., Alliance One International i Standard Commercial Tobacco/Komisja i Komisja/Alliance One International i in., C-628/10 P i C-14/11 P, EU:C:2012:479, pkt 74; z dnia 13 grudnia 2016 r., Printeos i in./Komisja, T-95/15, EU:T:2016:722, pkt 46). Wynika z tego, że wyjaśnienie udzielone przez Komisję w ramach niniejszego postępowania, a w szczególności na etapie dupliki, dotyczące powodów, które skłoniły ją do odejścia od pkt 24 wytycznych z 2006 r., nawet gdyby było przekonywające, nie mogłoby w żadnym razie zaradzić brakowi uzasadnienia zaskarżonej decyzji w tym względzie.

776 Wynika z tego, że w zaskarżonej decyzji Komisja odeszła bez uzasadnienia od metody przewidzianej w wytycznych z 2006 r., opierając się w ramach niniejszego postępowania i na etapie dupliki na niewystarczającym uzasadnieniu.

777 Co się tyczy trzeciego argumentu skarżącej, dotyczącego braku możliwości przedstawienia jej stanowiska co do metody, jaką Komisja zamierzała zastosować w celu ustalenia kwoty podstawowej grzywny, bezsporne jest, że skarżąca została poinformowana w dniu 13 czerwca 2019 r. o tej metodzie, a w szczególności o fakcie, że Komisja zamierzała wykorzystać dane dotyczące sprzedaży zrealizowanej w odniesieniu do roku kalendarzowego. Skarżąca miała zatem możliwość przedstawienia swych ewentualnych uwag w tym względzie.

778 Jednakże wbrew temu, co twierdzi Komisja, skarżąca nie mogła zasadnie oczekiwać, że Komisja obliczy kwotę podstawową grzywny na podstawie wartości sprzedaży zrealizowanej w całym rozpatrywanym okresie tylko dlatego, że Komisja zwróciła się do skarżącej o przedstawienie jej wartości sprzedaży chipów UMTS za każdy pełny rok podatkowy od 2009 do 2011 r., czyli za cały wspomniany okres.

779 Z powyższego wynika, że niniejszą część zarzutu, a tym samym zarzut czternasty, należy częściowo uwzględnić. W konsekwencji należy stwierdzić nieważność art. 2 zaskarżonej decyzji, bez konieczności badania pozostałych części niniejszego zarzutu, które wszystkie mają na celu stwierdzenie nieważności tego przepisu.

W przedmiocie zarzutu piętnastego, dotyczącego „oczywistych błędów w ocenie", w zakresie ustaleń faktycznych i naruszeń prawa, a także braku uzasadnienia zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim uznano w niej kompetencję Komisji i wpływ na handel

780 Niniejszy zarzut składa się z dwóch części. Część pierwsza dotyczy braku kompetencji Komisji do stosowania art. 102 TFUE. Część druga dotyczy istnienia wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi spowodowanego kwestionowanym zachowaniem.

W przedmiocie części pierwszej, dotyczącej braku kompetencji Komisji do stosowania art. 102 TFUE

781 Skarżąca podnosi, że Komisja błędnie uznała się za właściwą do zastosowania art. 102 TFUE w zaskarżonej decyzji z podanych niżej powodów.

782 Po pierwsze, kwestionowane zachowanie nie zostało wprowadzone w życie w EOG ze względu na brak bezpośredniej sprzedaży omawianych chipów w EOG lub do EOG.

783 Po drugie, ze względów przedstawionych na poparcie zarzutu dziewiątego, kwestionowane zachowanie nie mogło wywołać antykonkurencyjnych skutków w postaci wykluczenia w EOG. Nawet gdyby tak było, skutki te nie byłyby w żadnym razie znaczące, natychmiastowe i przewidywalne.

784 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

785 Należy przypomnieć, że jeśli chodzi o zachowanie przyjęte poza terytorium EOG, kompetencja Komisji w świetle prawa międzynarodowego publicznego do stwierdzenia i ukarania naruszenia art. 102 TFUE może zostać wykazana albo w świetle kryterium wprowadzenia w życie, albo w świetle kryterium kwalifikowanych skutków (zob. podobnie wyrok z dnia 6 września 2017 r., Intel/Komisja, C-413/14 P, EU:C:2017:632, pkt 40–47; zob. także podobnie i analogicznie wyrok z dnia 12 lipca 2018 r., Brugg Kabel i Kabelwerke Brugg/Komisja, T-441/14, EU:T:2018:453, pkt 95–97).

786 W tym względzie należy również podkreślić, że kryteria wprowadzenia w życie i kwalifikowanych skutków mają charakter alternatywny, a nie kumulatywny (zob. podobnie wyroki: z dnia 6 września 2017 r., Intel/Komisja, C-413/14 P, EU:C:2017:632, pkt 62–64; z dnia 12 lipca 2018 r., Brugg Kabel i Kabelwerke Brugg/Komisja, T-441/14, EU:T:2018:453, pkt 98).

787 W niniejszej sprawie należy zauważyć, że w pkt 13 zaskarżonej decyzji w celu wykazania swojej kompetencji w świetle prawa międzynarodowego publicznego do stwierdzenia i ukarania naruszenia art. 102 TFUE Komisja oparła się zarówno na kryterium wprowadzenia w życie (motyw 1203 zaskarżonej decyzji), jak i na kryterium kwalifikowanych skutków (motywy 1204–1210 zaskarżonej decyzji).

788 Co się tyczy kryterium wprowadzenia w życie, w motywie 1203 zaskarżonej decyzji Komisja wyjaśniła, że zostało ono spełnione, ponieważ skarżąca wiedziała lub powinna była wiedzieć, iż urządzenia montowane przez Huawei i ZTE, zawierające jeden z chipów pasma podstawowego, będą również sprzedawane w EOG, o czym świadczą liczne dowody pochodzące z okresu zaistnienia zarzucanych okoliczności faktycznych, a w szczególności odpowiedź skarżącej udzielona w toku postępowania administracyjnego, oraz szereg dokumentów wewnętrznych skarżącej.

789 Tymczasem skarżąca w żaden sposób nie kwestionuje faktu, że Huawei i ZTE, którym sprzedawała chipy po drapieżnych cenach, włączyły je do urządzeń sprzedawanych w EOG, ani faktu, że wiedziała o tym lub powinna była o tym wiedzieć, co jest powodem, dla którego Komisja uznała w zaskarżonej decyzji, że kryterium wprowadzenia w życie zostało spełnione.

790 Ponadto skarżąca nie może skutecznie powoływać się na brak sprzedaży bezpośredniej w EOG, ponieważ okoliczność ta nie została podniesiona przez Komisję w zaskarżonej decyzji w celu wykazania, że kryterium wprowadzenia w życie zostało spełnione.

791 W konsekwencji Komisja nie popełniła błędu, stwierdzając, że kryterium wprowadzenia w życie zostało spełnione w niniejszej sprawie.

792 Ponadto, biorąc pod uwagę alternatywny charakter kryterium wprowadzenia w życie i kryterium kwalifikowanych skutków, jak wynika z orzecznictwa przytoczonego w pkt 786 powyżej, ponieważ skarżąca nie zdołała obalić wniosku Komisji, zgodnie z którym kryterium wprowadzenia w życie zostało spełnione, nie ma potrzeby badania, czy Komisja prawidłowo uznała, że drugie kryterium, a mianowicie kryterium kwalifikowanych skutków, również zostało spełnione, ponieważ samo kryterium wprowadzenia w życie pozwala uzasadnić kompetencję Komisji do stosowania art. 102 TFUE.

793 Z powyższego wynika, że część pierwszą zarzutu piętnastego należy oddalić.

W przedmiocie części drugiej zarzutu, opartej na istnieniu wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi spowodowanego kwestionowanym zachowaniem

794 Skarżąca podnosi, odsyłając do argumentów przedstawionych na poparcie zarzutu dziewiątego, że Komisja niesłusznie uznała w motywie 1216 zaskarżonej decyzji, iż kwestionowane zachowanie miało znaczący wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

795 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej.

796 Należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w celu dokonania oceny, czy nadużycie pozycji dominującej może wpływać na handel między państwami członkowskimi, należy wziąć pod uwagę konsekwencje, jakie z tego wynikają dla struktury skutecznej konkurencji na rynku wewnętrznym (zob. wyrok z dnia 4 maja 1988 r., Bodson, 30/87, EU:C:1988:225, pkt 24 i przytoczone tam orzecznictwo).

797 W tych okolicznościach, praktyki mające na celu wyeliminowanie z rynku głównego konkurenta mającego siedzibę na rynku wewnętrznym mogą, ze względu na swój charakter, wpływać na strukturę konkurencji na rynku wewnętrznym, a tym samym wpływać na handel między

państwami członkowskimi w rozumieniu art. 102 TFUE (wyrok z dnia 8 października 1996 r., Compagnie maritime belge transports i in./Komisja, od T-24/93 do T-26/93 i T-28/93, EU:T:1996:139, pkt 203).

798 Ponadto z orzecznictwa wynika, że praktyka antykonkurencyjna dotycząca półproduktu może wpływać na handel na rynku wewnętrznym, nawet jeśli ten półprodukt nie jest sam w sobie przedmiotem handlu między państwami członkowskimi, jeżeli taki produkt stanowi surowiec dla innego produktu wprowadzanego do obrotu w innej części w Unii (zob. podobnie wyrok z dnia 30 stycznia 1985 r., Clair, 123/83, EU:C:1985:33, pkt 29).

799 W niniejszej sprawie z analizy zarzutu dziesiątego wynika, że Komisja wykazała w sposób wymagany prawem, iż kwestionowane zachowanie miało na celu wyeliminowanie Icery, głównego konkurenta skarżącej, mającej siedzibę w czasie zaistnienia okoliczności faktycznych w Unii, co interwenient wyraźnie potwierdził na rozprawie. Ponadto zachowanie to dotyczyło chipów UMTS, czyli półproduktów przeznaczonych do urządzeń MBB sprzedawanych między innymi w Unii, czego skarżąca zasadnie nie kwestionuje.

800 W konsekwencji Komisja nie naruszyła ciążącego na niej obowiązku uzasadnienia i nie popełniła błędów, uznając w zaskarżonej decyzji, że kwestionowane zachowanie mogło wpływać na handel między państwami członkowskimi. Część drugą zarzutu piętnastego należy zatem oddalić.

801 Z całości powyższych rozważań wynika, że zarzut piętnasty należy oddalić.

W przedmiocie żądania uchylenia lub obniżenia kwoty grzywny

802 Nieograniczone prawo orzekania uprawnia Sąd, poza zwykłą kontrolą zgodności kary z prawem, która pozwala jedynie na oddalenie skargi o stwierdzenie nieważności lub stwierdzenie nieważności zaskarżonego aktu, do zastąpienia oceny Komisji własną oceną i w konsekwencji do zmiany zaskarżonego aktu, nawet jeśli nie stwierdza jego nieważności, z uwzględnieniem wszystkich okoliczności faktycznych, w szczególności w celu zmiany kwoty grzywny, zarówno w celu obniżenia tej kwoty, jak i jej podwyższenia (zob. podobnie wyroki: z dnia 8 lutego 2007 r., Groupe Danone/Komisja, C-3/06 P, EU:C:2007:88, pkt 61, 62; z dnia 3 września 2009 r., Prym i Prym Consumer/Komisja, C-534/07 P, EU:C:2009:505, pkt 86).

803 W ramach wykonywania przysługującego mu nieograniczonego prawa orzekania do Sądu należy ustalenie kwoty grzywny z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy. Zadanie to oznacza, na podstawie art. 23 ust. 3 rozporządzenia nr 1/2003, uwzględnienie wagi popełnionego naruszenia oraz czasu jego trwania, z poszanowaniem zasad, w szczególności, proporcjonalności i indywidualizacji kar (zob. wyrok z dnia 21 stycznia 2016 r., Galp Energía España i in./Komisja, C-603/13 P, EU:C:2016:38, pkt 90 i przytoczone tam orzecznictwo).

804 W ramach ciążącego na nim obowiązku uzasadnienia do Sądu należy również szczegółowe przedstawienie czynników, które bierze on pod uwagę przy ustalaniu kwoty grzywny (zob. podobnie wyrok z dnia 14 września 2016 r., Trafilerie Meridionali/Komisja, C-519/15 P, EU:C:2016:682, pkt 52).

805 W niniejszym przypadku, aby ustalić kwotę grzywny mającej na celu ukaranie skarżącej za stosowanie przez dwa lata selektywnych drapieżnych cen w celu wyeliminowania jej głównego konkurenta, Sąd uważa, że aby uwzględnić jego analizę części drugiej zarzutu czternastego, należy postąpić we wskazany poniżej sposób.

Uwagi wstępne

806 Chociaż Sąd nie jest związany wytycznymi Komisji w sprawie metody ustalania grzywien (zob. podobnie wyrok z dnia 14 września 2016 r., Trafilerie Meridionali/Komisja, C-519/15 P, EU:C:2016:682, pkt 52–55), Sąd uważa, że w niniejszej sprawie należy zastosować metodę przewidzianą w wytycznych z 2006 r., której skarżąca nie kwestionuje.

Ustalenie kwoty podstawowej grzywny

807 W świetle braku wynikającego z pkt 13 wytycznych z 2006 r. obowiązku uwzględnienia wartości sprzedaży zrealizowanej w ostatnim roku podatkowym, jak wynika z pkt 763–765 powyżej, należy uwzględnić w niniejszej sprawie wartość sprzedaży na rynku chipów UMTS zrealizowanej przez skarżącą w EOG w ostatnim roku kalendarzowym naruszenia, czyli w roku kalendarzowym 2010. Otóż wybór ten jest uzasadniony faktem, że w niniejszej sprawie dane przedstawione przez skarżącą w odniesieniu do roku podatkowego nie są wiarygodne z powodów przedstawionych w motywach 1246–1266 zaskarżonej decyzji.

808 W tym względzie z tabeli 75 zaskarżonej decyzji, której strony nie zakwestionowały, wynika, że w roku kalendarzowym 2010 wartość sprzedaży chipów UMTS zrealizowanej przez skarżącą w EOG wynosiła [*poufne*].

Waga naruszenia

809 Jeśli chodzi o część wartości sprzedaży, jaką trzeba uwzględnić, należy wziąć pod uwagę wszystkie istotne okoliczności niniejszej sprawy, a w szczególności znaczenie gospodarcze rynku chipów UMTS na poziomie światowym, charakter naruszenia popełnionego przez skarżącą, okoliczność, że zarzucana praktyka dotyczyła jedynego konkurenta, który był w stanie konkurować ze skarżącą w segmencie najnowocześniejszych technologii na tym rynku, okoliczność, że zachowanie to mogło również zniechęcić inne podmioty potencjalnie wchodzące na rynek oraz zasięg geograficzny naruszenia, które miało zasięg światowy i obejmowało cały EOG.

810 W związku z tym należy zastosować współczynnik wagi naruszenia w wysokości 11 %, co skutkuje kwotą [*poufne*].

Liczba lat trwania naruszenia

811 Z pkt 24 wytycznych z 2006 r. wynika, że w celu dokładnego uwzględnienia czasu trwania uczestnictwa każdego z przedsiębiorstw w naruszaniu przepisów, kwota, której wysokość określana jest w zależności od wartości sprzedaży, zostanie pomnożona przez liczbę lat trwania uczestnictwa w naruszeniu.

812 W niniejszej sprawie, ponieważ naruszenie trwało dwa lata (motyw 1295 zaskarżonej decyzji), kwotę określoną w zależności od wartości sprzedaży należy pomnożyć przez dwa lata, co daje kwotę [*poufne*].

Kwota dodatkowa

813 Z pkt 25 wytycznych z 2006 r. wynika, że w celu odstraszenia przedsiębiorstw tej samej wielkości i dysponującymi tymi samymi zasobami od angażowania się w praktyki antykonkurencyjne podobne do praktyk ukaranych w niniejszej sprawie, do kwoty podstawowej grzywny może zostać dołączona kwota w wysokości od 15 do 25 % wartości sprzedaży.

814 W niniejszej sprawie Sąd uważa, że cel polegający na odstraszaniu może zostać zagwarantowany poprzez zastosowanie stopy niższej od tej przewidzianej w pkt 25 wytycznych z 2006 r., która ma charakter czysto orientacyjny.

815 Z tych względów do kwoty podstawowej grzywny należy dołączyć kwotę odpowiadającą 11 % wartości sprzedaży chipów UMTS zrealizowanej przez skarżącą w EOG w roku kalendarzowym 2010, która to kwota wynika z tabeli 75 zaskarżonej decyzji, niezakwestionowanej przez strony, co daje kwotę [*poufne*].

Okoliczności łagodzące lub obciążające

816 W niniejszej sprawie żaden z elementów, do których skarżąca odsyła w sposób ogólny, nie może prowadzić do obniżenia kwoty grzywny na podstawie pkt 29 wspomnianych wytycznych, a biorąc pod uwagę wszystkie stosowne okoliczności, nie jest właściwe żadne dostosowanie kwoty podstawowej grzywny.

817 Sąd uważa ponadto, podobnie jak Komisja w zaskarżonej decyzji, że w niniejszej sprawie nie jest wskazane podwyższenie kwoty grzywny ze względu na okoliczności obciążające.

818 Wynika z tego, że nie należy dostosowywać kwoty grzywny ze względu na okoliczności łagodzące lub obciążające.

Wniosek dotyczący kwoty grzywny

819 Z powyższego wynika, że kwota grzywny nałożonej na skarżącą zostaje ustalona na 238 732 659,33 EUR.

W przedmiocie kosztów

820 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponadto zgodnie z art. 134 § 3 wspomnianego regulaminu w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań każdej ze stron każda z nich pokrywa własne koszty. Jednakże, jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami sprawy, Sąd może orzec, że jedna ze stron pokrywa, oprócz własnych kosztów, część kosztów poniesionych przez stronę przeciwną.

821 W niniejszej sprawie zarówno skarżąca, jak i Komisja częściowo przegrały sprawę.

822 W tych okolicznościach należy obciążyć skarżącą dziewięcioma dziesiątymi jej własnych kosztów, a także dziewięcioma dziesiątymi kosztów poniesionych przez Komisję oraz całością kosztów poniesionych przez interwenienta. Komisja pokryje jedną dziesiątą swoich własnych kosztów oraz jedną dziesiątą kosztów poniesionych przez skarżącą.

Z powyższych względów

SĄD (pierwsza izba w składzie powiększonym)

orzeka, co następuje:

1) **Stwierdza się nieważność art. 2 decyzji Komisji C(2019) 5361 final z dnia 18 lipca 2019 r. dotyczącej postępowania przewidzianego w art. 102 TFUE i art. 54 porozumienia EOG [sprawa AT.39711 – Qualcomm (rażące zaniżanie cen)].**

2) **Kwota grzywny nałożonej na Qualcomm Inc. w art. 2 wspomnianej decyzji za naruszenie popełnione przez tę spółkę, o którym mowa w art. 1 tej decyzji, zostaje ustalona na 238 732 659,33 EUR.**

3) **W pozostałym zakresie skarga zostaje oddalona.**

4) **Qualcomm pokrywa dziewięć dziesiątych swoich własnych kosztów, a także dziewięć dziesiątych kosztów poniesionych przez Komisję Europejską oraz całość kosztów poniesionych przez Nividię Corp.**

5) **Komisja pokrywa jedną dziesiątą swoich własnych kosztów, a także jedną dziesiątą kosztów poniesionych przez Qualcomm.**

Spielmann Mastroianni Gâlea

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 18 września 2024 r.

Sekretarz
V. Di Bucci

Prezes
D. Spielmann

Spis treści

Okoliczności powstania sporu 2

Kontekst sprawy 2

Postępowanie administracyjne 4

Treść zaskarżonej decyzji 7

Odnośne produkty 7

Rynek właściwy 7

Pozycja dominująca 8

Nadużycie pozycji dominującej 8

– Brak uzasadnienia 9

– Jednolite i ciągłe naruszenie 9

– Kompetencja Komisji 9

– Sankcja 9

Postępowanie i żądania stron 10

Postępowanie 10

Żądania stron 12

Co do prawa 13

W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego nieprawidłowości w postępowaniu 15

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, dotyczącej naruszenia zasady dobrej administracji . 15

– Uwagi wstępne 15

– W przedmiocie pierwszego zarzutu szczegółowego, dotyczącego przewlekłości dochodzenia 16

– W przedmiocie drugiego zarzutu szczegółowego, dotyczącego niewystarczająco kompletnego i dokładnego charakteru akt sprawy 19

– W przedmiocie trzeciego zarzutu szczegółowego, dotyczącego stronniczości dochodzenia 21

W przedmiocie części drugiej zarzutu, opartej na naruszeniu prawa do obrony i zasady równości broni 24

– Uwagi wstępne 24

– W przedmiocie pierwszego zarzutu szczegółowego, dotyczącego niewystarczającego dostępu do akt sprawy 25

– W przedmiocie drugiego zarzutu szczegółowego, dotyczącego niewystarczającej zawartości przekazanych akt sprawy 26

W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego „oczywistych błędów w ocenie", w zakresie ustaleń faktycznych i naruszeń prawa, oraz uchybienia obowiązkowi uzasadnienia w odniesieniu do definicji rynku właściwego i pozycji dominującej skarżącej w rozpatrywanym okresie 30

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, dotyczącej luk w zaskarżonej decyzji w odniesieniu do definicji rynku właściwego 30

– Uwagi wstępne 31

– W przedmiocie pierwszego zarzutu szczegółowego, dotyczącego oczywistych błędów w ocenie i naruszeń prawa ze względu na to, że Komisja oparła się na wybranych niejasnych odpowiedziach na niejasne pytania 31

– W przedmiocie drugiego zarzutu szczegółowego, dotyczącego oczywistych błędów w ocenie i naruszeń prawa ze względu na to, że Komisja nie zbadała istnienia łańcucha substytucji 34

– W przedmiocie trzeciego zarzutu szczegółowego, dotyczącego oczywistych błędów w ocenie i naruszeń prawa ze względu na to, że Komisja uznała, iż nie musiała stosować testu SSNIP 34

W przedmiocie części drugiej zarzutu, dotyczącej presji konkurencyjnej wywieranej bezpośrednio przez wewnętrzne dostawy na wolnym rynku 36

W przedmiocie części trzeciej zarzutu, dotyczącej presji konkurencyjnej wywieranej pośrednio przez wewnętrzne dostawy na wolnym rynku 40

W przedmiocie części czwartej zarzutu, dotyczącej pozycji dominującej skarżącej w rozpatrywanym okresie 43

W przedmiocie części piątej zarzutu, dotyczącej definicji segmentu najnowocześniejszych technologii na rynku chipów UMTS, na którym Komisja oparła swoją analizę 46

W przedmiocie zarzutu piątego, dotyczącego „oczywistych błędów w ocenie" i uchybienia obowiązkowi uzasadnienia w odniesieniu do odtworzenia „faktycznie zapłaconych" cen 46

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, dotyczącej niepotrzebnego charakteru „przekształcenia cen" dokonanego w zaskarżonej decyzji 47

W przedmiocie części drugiej zarzutu, dotyczącej błędów popełnionych w zaskarżonej decyzji w odniesieniu do dokonanego „przekształcenia" 50

W przedmiocie zarzutu szóstego, dotyczącego „nieprawidłowej alokacji jednorazowych wydatków inżynieryjnych" 53

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, dotyczącej płatności NRE na rzecz ZTE 54

W przedmiocie części drugiej zarzutu, dotyczącej płatności NRE na rzecz Huawei 58

W przedmiocie zarzutu siódmego, dotyczącego „braku odpowiedniego odniesienia w zakresie kosztów odniesienia” 60

Uwagi wstępne 60

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, opartej na naruszeniu zasady pewności prawa i zasady in dubio pro reo 62

W przedmiocie części drugiej zarzutu, opartej na tym, że kryterium LRAIC nie jest właściwym kosztem odniesienia 64

W przedmiocie części trzeciej zarzutu, opartej na tym, że obliczone przez Komisję LRAIC nie odpowiadają „prawdziwym” LRAIC 67

W przedmiocie zarzutu dziewiątego, dotyczącego „oczywistych błędów w ocenie” i naruszeń prawa w odniesieniu do wniosku, że ceny stosowane przez skarżącą wykluczyły Icerę i wyrządziły szkodę konsumentom 77

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, dotyczącej braku przeprowadzenia przez Komisję analizy tak zwanego „równie skutecznego” konkurenta 78

W przedmiocie pozostałych części zarzutu, dotyczących zasadniczo braku skutków kwestionowanego zachowania 80

W przedmiocie zarzutu dziesiątego, dotyczącego „oczywistych błędów w ocenie”, w zakresie ustaleń faktycznych i naruszeń prawa, braku uzasadnienia, a także naruszenia prawa do bycia wysłuchanym i zasady dobrej administracji w zakresie, w jakim Komisja uznała, że stosowane przez skarżącą praktyki cenowe zapewniały wdrożenie planu mającego na celu wykluczenie Icery 80

W przedmiocie zarzutu jedenastego, dotyczącego „oczywistych błędów w ocenie”, w zakresie ustaleń faktycznych i naruszeń prawa, a także braku uzasadnienia w odniesieniu do odrzucenia przez Komisję obiektywnych względów uzasadniających przedstawionych przez skarżącą 88

W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego „naruszenia prawa wynikającego z niezastosowania właściwej normy prawnej” 92

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, dotyczącej niezastosowania „właściwej normy prawnej” zdefiniowanej w komunikacie w sprawie priorytetów 92

W przedmiocie części drugiej zarzutu, opartej na błędnym zastosowaniu orzecznictwa dotyczącego rażącego zaniżania cen i, bardziej ogólnie, praktyk cenowych 95

W przedmiocie części trzeciej zarzutu, dotyczącej naruszenia zasady pewności prawa i przewidywalności 96

W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego „nielogicznego i niepopartego dowodami charakteru »teorii drapieżnych praktyk cenowych«” 96

Uwagi wstępne 96

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, opartej na tym, że „teoria drapieżnych praktyk cenowych" Komisji, która jest „ukierunkowana i wybiórcza", jest oderwana od definicji rynku i została dostosowana w celu sformułowania z góry określonego wniosku 97

W przedmiocie części drugiej zarzutu, dotyczącej wewnętrznie niespójnego i niedostatecznie uzasadnionego charakteru „teorii drapieżnych praktyk cenowych" Komisji 99

W przedmiocie części trzeciej zarzutu, opartej na braku wykazania przez Komisję nieracjonalnego charakteru zachowania skarżącej i jej strategii polegającej na stosowaniu drapieżnych praktyk cenowych 100

W przedmiocie części czwartej zarzutu, opartej na wyższym poziomie cen skarżącej w porównaniu z cenami Icery 100

W przedmiocie części piątej zarzutu, opartej na nieuwzględnieniu przez Komisję kluczowych dowodów odciążających 101

W przedmiocie części szóstej zarzutu, opartej na braku dowodu na stosowanie drapieżnych praktyk finansowych 102

W przedmiocie części siódmej zarzutu, opartej na nowym, błędnym i bezzasadnym charakterze „teorii drapieżnych praktyk cenowych" 102

W przedmiocie części ósmej zarzutu, opartej na „oczywistych błędach w ocenie" w odniesieniu do bezpośrednich drapieżnych praktyk cenowych w okresie od trzeciego kwartału 2010 r. do drugiego kwartału 2011 r. 103

W przedmiocie części dziewiątej zarzutu, dotyczącej nieuwzględnienia przez Komisję realiów handlowych chipu MDM8200 103

W przedmiocie części dziesiątej zarzutu, opartej na nielogicznym i sprzecznym z elementarnymi zasadami ekonomii charakterze „teorii drapieżnych praktyk cenowych" . . . 104

W przedmiocie części jedenastej zarzutu, opartej na niewykazaniu przez Komisję, że straty poniesione w rozpatrywanym okresie zostały odzyskane, jak również na braku wskazania momentu, w którym ustały drapieżne praktyki cenowe 104

W przedmiocie części dwunastej zarzutu, opartej na niezastosowaniu kryterium „równie skutecznego" konkurenta i na dobrych wynikach Icery w rozpatrywanym okresie, co podważa „teorię drapieżnych praktyk cenowych" 105

W przedmiocie części trzynastej zarzutu, dotyczącej tego, że Komisja popełniła błąd w zakresie, w jakim potępiła rzeczywistą konkurencję 105

W przedmiocie zarzutu ósmego, dotyczącego „oczywiście nieprawidłowego charakteru przeprowadzonej analizy cenowo-kosztowej" 106

Uwagi wstępne 106

W przedmiocie części pierwszej zarzutu, dotyczącej okresu początkowego analizy cenowo-kosztowej 106

W przedmiocie pozostałych części zarzutu, dotyczących najistotniejszych błędów popełnionych w analizie cenowo-kosztowej, które nie zostały skorygowane w zaskarżonej decyzji . . . 107

W przedmiocie zarzutu dwunastego, dotyczącego niewystarczającego uzasadnienia zaskarżonej decyzji . . . 108

W przedmiocie zarzutu trzynastego, dotyczącego „oczywistych błędów w ocenie", braku podstaw i braku uzasadnienia zaskarżonej decyzji w odniesieniu do czasu trwania naruszenia . . 110

W przedmiocie zarzutu czternastego, dotyczącego „oczywiście błędnego" charakteru zaskarżonej decyzji w odniesieniu do nałożenia i obliczenia grzywny . . . 110

Uwagi wstępne . . . 111

W przedmiocie części drugiej zarzutu, opartej na błędach w ocenie i naruszeniu prawa, naruszeniu zasady pewności prawa i braku uzasadnienia w odniesieniu do ustalenia wartości sprzedaży . . . 111

W przedmiocie zarzutu piętnastego, dotyczącego „oczywistych błędów w ocenie", w zakresie ustaleń faktycznych i naruszeń prawa, a także braku uzasadnienia zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim uznano w niej kompetencję Komisji i wpływ na handel . . . 115

W przedmiocie części pierwszej, dotyczącej braku kompetencji Komisji do stosowania art. 102 TFUE . . . 115

W przedmiocie części drugiej zarzutu, opartej na istnieniu wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi spowodowanego kwestionowanym zachowaniem . . . 116

W przedmiocie żądania uchylenia lub obniżenia kwoty grzywny . . . 117

Uwagi wstępne . . . 118

Ustalenie kwoty podstawowej grzywny . . . 118

Waga naruszenia . . . 118

Liczba lat trwania naruszenia . . . 118

Kwota dodatkowa . . . 119

Okoliczności łagodzące lub obciążające . . . 119

Wniosek dotyczący kwoty grzywny . . . 119

W przedmiocie kosztów . . . 119